

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2017

תוכן עניינים:

1. דוח תיאור עסקי התאגיד

2. דוח הדירקטוריון

3. דוח כספי של החברה המנהלת

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ

דוח תיאור עסקי התאגיד

לשנת 2017

תוכן העניינים:

עמוד

4	..... מבוא
	חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
5	..... 1. כללי
6	..... 2. תרשים מבנה אחזקות הקבוצה
8	..... 3. קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה המנהלת
10	..... 4. תחומי פעילות
10	..... 5. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
10	..... 6. חלוקת דיבידנד
	חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות
11	..... 7. מוצרים ושירותים
25	..... 8. תחרות
28	..... 9. עמיתים
	חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה
29	..... 10. מגבלות ופיקוח
38	..... 11. חסמי כניסה ויציאה עיקריים של פעילות החברה
39	..... 12. גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות
39	..... 13. ניהול ההשקעות
39	..... 14. מבטח משנה
40	..... 15. הון אנושי
40	..... 16. שיווק והפצה
43	..... 17. ספקים ונותני שירותים
44	..... 18. עונתיות
44	..... 19. נכסים בלתי מוחשיים
44	..... 20. גורמי סיכון
47	..... 21. הסכמים מהותיים

תוכן העניינים (המשך) :

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי

48	.....22. הדירקטורים של החברה המנהלת.
57	.....23. נושאי המשרה של החברה המנהלת.
62	.....24. אקטואר קרן הפנסיה.
64	.....25. מדיניות תגמול בחברה המנהלת.
65	.....26. מבקר הפנים.
67	.....27. רואי החשבון.
68	.....28. החלטות החברה.
68	.....29. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.
71	..... <u>נספח לדוח - מדיניות תגמול לבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי.</u>

מבוא

בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 1-9-2017 עדכון דוח תקופתי של חברות מנהלות מיום 1 בפברואר 2017, להלן דוח תיאור עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2017 ("הדוח") הסוקר את תיאור עסקי פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ ("החברה" או "החברה המנהלת") והתפתחות עסקיה בשנת 2017 ("תקופת הדוח"). בדוח זה לא נכללה התייחסות בנושאים שאינם נוגעים לחברה או שלדעת הנהלת החברה אינם מהותיים או שאין בהעדרם כדי לפגום בהבנת מצב ענייני החברה.

המידע הנכלל בדוח זה בקשר עם תיאור עסקי החברה, לרבות בקשר עם מצבה הכספי ותוצאות פעילותה העסקית מכיל, בין היתר, מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך התשכ"ח - 1968. משפטים בדוח זה הכוללים ביטויים כמו: "צפוי", "עלול", "מעריכה", "עשויה" וכיו"ב ביטויים דומים, מצביעים כי מדובר במידע צופה פני עתיד המוצג על ידי החברה. מידע זה משקף את עמדתה הנוכחית של החברה ביחס לאירועים עתידיים שהתממשותם או התרחשותם מבוססת על הערכות ועל כן התממשותם כרוכה בסיכון וחוסר וודאות. התרחשות או התממשות האירועים בפועל, עלולה להיות שונה באופן מהותי מהערכת החברה זאת עקב קיומם של גורמים שאינם תלויים בחברה לרבות כמפורט בסביבה העסקית של החברה ובגורמי הסיכון.

חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה**1. כללי**

החברה, הינה חברה פרטית תושבת ישראל אשר התאגדה ביום 21 בדצמבר 2005 וכתובתה הרשמית היא אחד העם 14 תל אביב.

החברה, קופות הגמל וקרנות הפנסיה המנוהלות על ידה קיבלו את אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן "הממונה") בהתאם להוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 (להלן - "תקנות קופות הגמל").

החברה הינה בבעלות מלאה של פסגות בית השקעות בע"מ ("פסגות בית השקעות" או "החברה האם"). קרנות Apax Europe VII-A L.P.; Apax Europe VII-B L.P. ו- Apax Europe VII-1 L.P. (להלן יחדיו: "קרנות Apax Europe VII") (שהינן קרנות השקעה זרות), מחזיקות בעקיפין במצטבר במלוא (100%) הון המניות של פסגות בית השקעות (באמצעות Himalaya AP.PS Ltd. וחברות החזקות שונות, שהינן, בעקיפין, נשלטות, מנוהלות ו/או מיועצות על ידי Apax Europe VII Partners Europe Managers Ltd. ("APEM").

בהתאם בהתאם להסכמי ניהול בין קרנות Apax Europe VII לבין APEM, APEM מונתה כמנהל ההשקעות של קרנות Apax Europe VII, ביחס להשקעות שונות, לרבות פסגות. בעלי המניות של APEM הינם ה"ה מרטין הלוסה וניקו הנסן (אשר מכהנים גם כדירקטוריון APEM) (יחדיו: "בעלי השליטה"). כל אחד מה"ה הלוסה והנסן, מחזיק ב- 50% מהון המניות ובזכויות ההצבעה ב- APEM. בעלי השליטה (באמצעות APEM ומבנה הניהול האמור של קרנות Apax Europe VII) זכאים לקבל את כל ההחלטות בניהול ההשקעות האמורות בעבור קרנות Apax Europe VII. יצוין כי מבנה ההחזקה והניהול המתואר לעיל מוסדר במהותו במערכת הסכמים שונים בין APEM לבין קרנות Apax Europe VII וחברות החזקה שונות בקבוצת קרנות Apax Europe VII.

השותף הכללי בקרנות Apax Europe VII GP. L.P Inc הינו Apax Europe VII GP. L.P Inc, אשר השותף הכללי בו הינו Apax Europe VII GP Co. Limited.

הערות כלליות:

* יובהר כי אין בפירוט זה כדי לכלול תאגידים נוספים, ככל שישנם, המצויים בהחזקה ו/או בשליטה של איזה מהתאגידים/היחידים המצוינים בו (למעט אלו שזכרו בו במפורש).

** יצוין כי חלק מההחזקות השונות בחלק מהתאגידים המפורטים לעיל/בתרשים שלהלן משועבד כערוכה לחיוב, ובהתאם לכך בחלק מהמקרים ההחזקות רשומות על שם חברה לנאמנות של הגורמים שלטובתם שועבדו ההחזקות כאמור.

חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה (המשך)**2. תרשים מבנה אחזקות הקבוצה (המשך)**

- (1) למיטב ידיעת פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ ופסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ ובהתאם למידע שנמסר לה ע"י בעלי המניות של קבוצת פסגות, התרשים הבא ממפה את מבנה ההחזקות בקבוצת פסגות וצדדים קשורים.
- צדדים קשורים נוספים, המוחזקים בשיעור של 20% ומעלה מאמצעי השליטה בהם, הינם:
- (א) צדדים הנמנים על השקעות קרן Apax המפורטים באתר קרן Apax בכתובת: <http://www.apax.com>, לרבות אפ.ת.נ. בע"מ, אמ.ת.נ.א.פ.פי בע"מ, פרינטר בע"מ, אליגטור הולדקו בע"מ, אליגטור מידקו בע"מ, אליגטור טופקו בע"מ, אטנטי אלקטרוניק מוניטורינג גרופ בע"מ, לופרט בע"מ, סינרון מדיקל בע"מ, פסגות בית השקעות בע"מ. (ב) קופות הגמל וקרנות הפנסיה המנוהלות בידי פסגות גמל ופנסיה, לפי העניין, כמפורט ברשימת הקופות- לרשימה זו **לחץ כאן [לינק לרשימה+ להשלמת פסגות צדדים נוספים ככל שישנם]**.
- (2) יצוין כי חלק מההחזקות השונות בחלק מהתאגידים המפורטים בתרשים משועבד כערובה לחיוב ובהתאם לכך בחלק מהמקרים ההחזקות רשומות על שם חברה לנאמנות של הגורמים שלטובתם שועבדו ההחזקות כאמור.
- (3) קרנות Apax Europe VII-A L.P.; Apax Europe VII-B L.P. ו- Apax Europe VII-I L.P. (להלן יחדיו: "קרנות Apax Europe VII") (שהינן קרנות השקעה זרות), מחזיקות בעקיפין במצטבר במלוא (100%) הון המניות של פסגות בית השקעות (באמצעות Himalaya AP.PS Ltd. וחברות החזקות שונות, שהינן, בעקיפין, נשלטות, מנוהלות ו/או מיועצות על ידי Apax Partners Europe Managers Ltd. ("APEM"). בהתאם להסכמי ניהול בין קרנות Apax Europe VII לבין APEM, אPEM מונתה כמנהל ההשקעות של קרנות Apax Europe VII, ביחס להשקעות שונות, לרבות פסגות. בעלי המניות של APEM הינם ה"ה מרטין הלוסה וניקו הנסן (אשר מכהנים גם כדירקטוריון APEM) (יחדיו: "בעלי השליטה"). כל אחד מה"ה הלוסה והנסן, מחזיק ב- 50% מהון המניות ובזכויות ההצבעה ב- APEM. בעלי השליטה (באמצעות APEM ומבנה הניהול האמור של קרנות Apax Europe VII) זכאים לקבל את כל ההחלטות בניהול ההשקעות האמורות בעבור קרנות Apax Europe VII. יצוין כי מבנה החזקה והניהול המתואר לעיל מוסדר במהותו במערכת הסכמים שונים בין APEM לבין קרנות Apax Europe VII וחברות החזקה שונות בקבוצת קרנות Apax Europe VII. השותף הכללי בקרנות Apax Europe VII GP. L.P Inc הינו Apax Europe VII GP. L.P Inc, אשר השותף הכללי בו הינו Apax Europe VII GP Co. Limited.
- (4) Everest AP.PS. Ltd.; Apax WW Nominees Ltd. (Apax WW Nominees Ltd.) מחזיקה בנאמנות בהחזקות בעבור קרנות Apax Europe VII ובעבור קרנות Apax נוספות.
- (5) בעלת רישיון משווק השקעות.
- (6) חברת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב ומנהלת תיקי השקעות.
- (7) מוחזקת בשיעור של 25% בידי פסגות השקעות בסוכנויות ביטוח בע"מ ובשיעור של 25% בידי אש פרופיט סוכנות לביטוח בע"מ.
- (8) פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ מחזיקה בבעלות מלאה בחברות שלהלן לצורך השקעה בנדל"ן, עבור עמית קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה: פסגות השקעות בנדל"ן (עבור הגמל) בע"מ; פסגות השקעות בנדל"ן (עבור השתלמות) בע"מ; פסגות השקעות בנדל"ן (עבור פנסיה) בע"מ וכן ב- Psagot Real Estate Management (USA) Inc. שהינו תאגיד הרשום בדלוואר, ארה"ב. חברות אלה משמשות כשותף כללי בשותפויות שונות, חלקן רשומות בארץ וחלקן בחו"ל, אשר נועדו כאמור להשקעה בנדל"ן עבור עמית קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה. לפירוט נוסף אנא פנו לחברה.
- (9) למען הזהירות יצוין כי פסגות בית השקעות בע"מ מחזיקה גם בחברת בלנדר פי2פי בישראל בע"מ בשיעור של 19.9%.
- (10) פילו ניהול קרנות בע"מ משמשת כשותף כללי בקרן הגידור Pareto Optimum,LP אשר מאוגדת כשותפות מוגבלת בהתאם לדין באיי קיימן.

יובהר כי אין בפירוט במסמך זה כדי לכלול תאגידים נוספים, ככל שישנם, המצויים בהחזקה ו/או בשליטה של איזה מהתאגידים המצוינים בו (למעט אלו שנזכרו בו במפורש).

חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה (המשך)**3. קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה המנהלת**

3.1. בשנת הדוח, מנהלת החברה 3 קופות גמל לתגמולים ופיצויים, קרן השתלמות, 3 קופות מרכזיות לפיצויים, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל להשתתפות בפנסיה תקציבית, קופת גמל בניהול אישי (IRA), קרן השתלמות בניהול אישי (IRA), קופות גמל להשקעה ו-3 קרנות פנסיה כמפורט להלן:
תחום פעילות גמל ליום 31.12.2017:

שם הקופה	סוג הקופה	מספר אישור קופת הגמל
פסגות גדיש מסלולית	תגמולים ופיצויים	9891,835,989,270,9889,9890,205 1330,1331,1332,1333,1431,2017
פסגות קמה	תגמולים ופיצויים	1219
פסגות שיא השתלמות מסלולית	קרן השתלמות	1424,396,610,611,612,1059,1183 1429,2018,2244
פסגות שיא פיצויים מסלולית	מרכזית לפיצויים	150,839,840,842,844,845
פסגות מסלולית לפיצויים	מרכזית לפיצויים	616
פסגות פיצויים מסלולית	מרכזית לפיצויים	237,1223,1225
פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה	מרכזית לדמי מחלה	872
פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	1309,1912
קופת גמל בניהול אישי (IRA)	תגמולים בניהול אישי	1514
פסגות השתלמות בניהול אישי (IRA)	השתלמות בניהול אישי	1515
פסגות לעמיתי חבר מסלולית	תגמולים ופיצויים	9844,9845,9846
פסגות גמל להשקעה מסלולית	קופת גמל להשקעה	7810,7811,7812,7813,7814,7815
פסגות חיסכון לכל ילד מסלולית	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	11380,11381,11382,11383

תחום פעילות פנסיה ליום 31.12.2017:

שם הקרן	סוג הקרן	מספר אישור קרן הפנסיה
פסגות פנסיה מקיפה	קרן פנסיה חדשה מקיפה	1531
פסגות פנסיה כללית	קרן פנסיה חדשה כללית	1532
קרן פנסיה ה.ע.ל	קרן פנסיה ותיקה	283

חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה (המשך)**3. קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה המנהלת (המשך)****3.2. שינויים במסמכי היסוד של החברה, של קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה****שינויים שחלו בתקופת הדוח****שינויים שחלו בתקנון קרן הפנסיה "פסגות פנסיה כללית"**

נסגר מסלול ההשקעה "פסגות פנסיה כללית - אג"ח עד 20% מניות"

שינויים שחלו בתקנון קרן הפנסיה "פסגות העל" (תכנית ב'):

נערך סדר ותוקנו טעויות סופר בטבלאות האקטואריות הנלוות לתקנון הקרן, לרבות גריעת טבלאות ריקות ו/או שאינן רלוונטיות.

שינויים שחלו בתקנון קופת הגמל "פסגות גמל בניהול אישי"

בוצעו מספר שינויים בתקנון הכוללים בין היתר, התאמה לאמור בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(קופת גמל בניהול אישי) התש"ע-2009, הוספת התייחסות למדיניות החברה לעניין מגבלות השקעה ואופן עדכון העמית על שינוי בה, עדכון עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך ועמלות קסטודיאן אשר יחולו בקשר לניהול החשבון, עדכון הוראות ביחס לכספים של עמית שנפטר ועדכון מנגנון ההודעות לעמיתים ו/או למנהלי תיקים.

שינויים שחלו בתקנון קרן ההשתלמות "פסגות השתלמות בניהול אישי"

בוצעו מספר שינויים בתקנון הכוללים בין היתר, התאמה לאמור בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(קופת גמל בניהול אישי) התש"ע-2009, הוספת התייחסות למדיניות החברה לעניין מגבלות השקעה ואופן עדכון העמית על שינוי בה, עדכון עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך ועמלות קסטודיאן אשר יחולו בקשר לניהול החשבון, עדכון הוראות ביחס לכספים של עמית שנפטר ועדכון מנגנון ההודעות לעמיתים ו/או למנהלי תיקים.

שינויים שחלו לאחר תקופת הדו"ח:

ביום 1.1.2018 בוצעו שינויים בתקנוני קרנות הפנסיה החדשות (המקיפה והכללית) הכוללים התאמות להוראות חוזרי רשות שוק ההון – חוזר פנסיה 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן חדשה" וחוזר פנסיה 2017-3-2 "הוראות לניהול קרן חדשה כללית". בהתאם, נוספו מסלולי השקעה נפרדים למקבלי קצבה לאחר יום 1.1.2018.

חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה (המשך)**4. תחומי פעילות**

החברה הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005 (להלן: "חוק קופות הגמל") הפועלת בתחום החיסכון הפנסיוני, בשני תחומי פעילות מרכזיים:

תחום פעילות קופות גמל

קופות גמל לחיסכון, קופות גמל להשקעה, קופות גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, קרנות השתלמות, קופות מרכזיות לפיצויים, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל להשתתפות בפנסיה תקציבית, קופת גמל בניהול אישי (IRA) וקרן השתלמות בניהול אישי (IRA),

תחום פעילות קרנות פנסיה

קרן פנסיה מקיפה, קרן פנסיה כללית וקרן פנסיה ותיקה.

ראה ביאור 4 מגזרי פעילות, בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2017.

5. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך השנתיים האחרונות, לא בוצעו השקעות בהון החברה.

6. חלוקת דיבידנד

ביום 8 באוקטובר 2015 הוחלט בדירקטוריון החברה לאמץ מדיניות חלוקת דיבידנד עד לשנת 2023 הקובעת חלוקה של 30% מהרווח הנקי לאחר מס בגין כל שנה וזאת בכפוף לעמידה בהוראות כל דין ובכפוף גם לצרכי המימון, תזרים המזומנים, תכניות ההשקעה ולתכניות העסקיות של החברה באופן שחלוקה כאמור לא תמנע מהחברה את יכולת ביצוע תכניותיה ועמידה בצרכים המתוכננים. דירקטוריון החברה שומר לעצמו את הזכות לבחון מעת לעת מדיניות זו ובכלל זה לבטל, לשנות או לעדכן את מדיניות החלוקה.

ביום 21 במרס 2018, מועד אישור הדוחות הכספיים, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד לחברת האם בסך של 8 מיליון ש"ח.

לפרטים בעניין הוראות תקנות ההון ודרישות ההון, לחברות מנהלות ולחברה, ראה ביאור 10 בדוח הכספי.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות**7. מוצרים ושירותים****א. המוצרים והשירותים המרכזיים שמציעה החברה:****1. קופות גמל לחיסכון**

חיסכון פנסיוני ארוך טווח הנהנה מפטור ממס רווח הון וכן הטבות מס על ההפקדה. החל מיום 1.1.2018 כל הכספים המופקדים לקופות הגמל לחיסכון הינם לקצבה בלבד, ומשולמים לעמית לאחר גיל פרישה בצורת קצבה באמצעות קופה משלמת. בשנים האחרונות חל גידול משמעותי בהפקדות לקופות אלו כתוצאה מתיקון 190 לפקודת מס הכנסה המאפשר משיכת הכסף כסכום הוני בהתקיים מספר תנאים.

2. קופות גמל להשקעה

קופת גמל נזילה הניתנת למשיכה בכל עת במס רווח הון של 25% על הרווח הריאלי. תקרת ההפקדה לקופה עומדת על 70,000 ₪ לשנה קלנדרית לתעודת זהות. במשיכת הכספים כקצבה בגיל פרישה יהנה החוסך מפטור מלא ממס רווח הון על כספים אלו. שוק קופות הגמל להשקעה פעיל החל מנובמבר 2016 והיקפו צפוי להמשיך ולצמוח.

3. חסכון לכל ילד

ביום 1.1.2017 השיקה החברה את קופת הגמל להשקעה לחסכון לכל ילד "פסגות חיסכון לכל ילד" בהתאם לתנאי המכרז של ביטוח לאומי על פיו תנהל החברה קופת גמל להשקעה ייעודית לחיסכון לכל ילד. במסגרת התכנית, יפקיד הביטוח הלאומי בעבור הילד סכום של 50 ₪ בחודש עד הגיעו לגיל 18. באפשרות ההורים לבחור להפקיד בכל חודש 50 ₪ נוספים, אשר ינוכו מקצבת הילדים שמשלם הביטוח הלאומי, וזאת ע"י מתן הוראה לביטוח הלאומי לבצע את הפקדת התוספת. דמי הניהול בקופה יעמוד על 0.23% וישולמו על ידי הביטוח הלאומי. החל מגיל 18 יוכל הילד שעל שמו נפתחה הקופה למשוך את כספיו באישור ההורים, והחל מגיל 21 יוכל למשוך ללא אישורם.

4. קופות אישיות לפיצויים

קופת גמל לחיסכון אליה מופקדים כספי הפיצויים של העמית. הקופה נהנית מפטור ממס רווח הון. צו הרחבה בדבר הגבלת ההפרשות לביטוח פנסיוני במשק לפי חוק ההסכמים הקיבוציים מגדיר שיעורי הפקדה מינימאליים עבור פיצויי העמית. במהלך 2018 לא צפוי שינוי מהותי בהיקף השוק או בנתח השוק.

5. קרנות השתלמות

חיסכון לטווח בינוני המאפשר לעמית ליהנות מפטור ממס רווח הון עד התקרה המוטבת וכן הטבות מס על ההפקדה. קרן השתלמות ניתנת למשיכה לאחר 6 שנים ובהתקיים תנאים מסוימים לאחר 3 שנים ומהווה אפיק חיסכון אטרקטיבי עבור שכירים ועצמאים. במהלך 2018 צפוי שוק זה להמשיך לצמוח.

6. קופות מרכזיות לפיצויים

קופה אליה היה מפקיד המעסיק כספי פיצויים בגין כלל עובדיו. החל מיום 1.1.2008 לא ניתן עוד לפתוח קופות מרכזיות לפיצויים. החל מיום 1.1.2011 לא ניתן עוד להפקיד כספים לקופות מרכזיות לפיצויים. במהלך 2018 צפוי שוק זה להמשיך ולהצטמצם כתוצאה ממשיכות וכן כתוצאה מהוראות חוזר מס הכנסה 4/2017 לעניין פירוק כספים עודפים בקופות מרכזיות לפיצויים.

7. קרנות פנסיה חדשות

חיסכון פנסיוני לגיל פרישה המעניק לעמית בנוסף לקצבה בגיל זקנה גם ביטוח למקרה מוות וכן למקרה נכות. החל מיום ה-1.1.2017 מבוצע איחוד חשבונות לא פעילים לחשבון פעיל בכל הצטרפות חדשה לקרן הפנסיה, אלא אם כן ביקש העמית שלא לאחד את חשבונותיו. החל מ-2016 פועלות בשוק קרנות הפנסיה ברירות המחדל אשר זכו במכרז האוצר. במהלך 2018 צפוי שוק הפנסיה להמשיך ולצמוח.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

א. המוצרים והשירותים המרכזיים שמציעה החברה (המשך):

8. קרן פנסיה ותיקה

חיסכון פנסיוני לגיל פרישה המבוסס על צבירת זכויות בקרן. החל מיום 1.1.1995 לא ניתן עוד להצטרף לקרנות הפנסיה הוותיקות. במהלך 2018 לא צפוי שינוי מהותי בשוק זה.

ב. התפתחות בשוקי תחום הפעילות או שינויים במאפייני העמיתים

מה-1.1.2017 החל לפעול מוצר קופות הגמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, אשר הגדיל משמעותית את פלח השוק של עמיתי קופות הגמל וכן את היקף ההפקדות לתעשיית הגמל. כמו כן צמח היקף ההפקדות לתעשייה כתוצאה מקופות הגמל להשקעה, אשר החלו פעילותן בנובמבר 2016. בנוסף, גם בתחום קרנות הפנסיה החדשות וקרנות ההשתלמות המשיכה מגמת הצמיחה בשווי הנכסים ובהפקדות.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)

7. מוצרים ושירותים (המשך)

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה

נתונים ליום 31.12.2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך

סך הכל	אחר (*)	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
						כללית	מקיפה		
									מספר עמיתים:
612,903	15,316	313,426	3,158	107,503	128,065	438	32,992	12,005	פעילים
729,054	-	15,151	1,875	140,969	508,738	1,477	46,162	14,682	לא פעילים
									מקבלי קצבה:
									פנסיונרים:
7,480	-	-	-	-	-	3	20	7,457	זקנה
957	-	-	-	-	-	-	14	943	שארים
221	-	-	-	-	-	-	26	195	נכות
1,350,615	15,316	328,577	5,033	248,472	636,803	1,918	79,214	35,282	סה"כ
									מספר חשבונות עמיתים:
580,810	15,316	313,427	3,915	110,324	137,828	-	-	-	פעילים
1,010,421	-	15,151	2,305	207,258	785,707	-	-	-	לא פעילים
									נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
35,681,294	3,357,093	422,719	116,619	7,657,004	8,856,157	10,198	1,487,558	13,773,946 (**)	פעילים
37,564,971	-	20,080	138,720	7,647,234	29,341,868	15,593	401,476	-	לא פעילים
									בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:
8,598	-	-	-	-	-	1,153	7,445	-	זקנה
6,288	-	-	-	-	-	-	6,288	-	שארים
10,743	-	-	-	-	-	-	10,743	-	נכות

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות פיצויים מסלולית", "פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

(**) הסכום מהווה את סך נכסי הקרן הותיקה עבור העמיתים הפעילים, לא פעילים ומקבלי הקצבה.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	אחר (*)	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
						כללית	מקיפה		
									נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
712,228	-	265,038	79,335	106,071	85,920	3,376	172,488	-	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
3,898,094	13,006	430,359	196,849	1,444,338	1,073,368	6,194	436,880	297,100	תקבולים מדמי גמולים
510,174	-	7,777	122,323	2,137	369,480	259	1,951	6,247	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
1,297,004	108,932	314	15	375,563	581,478	1,632	229,070	-	העברות צבירה לקופה/לקרן
4,324,565	87,685	654	1	1,553,353	2,490,648	4,431	187,793	-	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
									תשלומים:
2,941,126	220,430	332	12,450	978,087	1,632,013	547	61,202	36,065	פדיונות
10,467	-	-	-	-	-	3	10,464	-	אחרים
									תשלומים לפנסיונרים:
230,557	-	-	-	-	-	41	289	230,227	פנסיית זקנה
9,087	-	-	-	-	-	-	-	9,087	פנסיית נכות
18,298	-	-	-	-	-	-	148	18,150	פנסיית שארים
4,326,520	154,425	13,188	7,934	854,686	2,153,842	1,183	100,757	1,040,505	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
									דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
401,796	15,059	490	819	109,262	258,454	180	4,323	13,209	פעילים ולא פעילים
97	-	-	-	-	-	4	93	-	מקבלי קצבה
44,620	-	-	-	-	7,733	164	15,921	20,802	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח): שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
									פעילים
	0.45%	0.23%	0.55%	0.77%	0.64%	0.76%	0.27%	0.10%	לא פעילים
	-	0.23%	0.57%	0.70%	0.68%	0.76%	0.29%	0.10%	מקבלי קצבה
	-	-	-	-	-	0.50%	0.50%	0.10%	
	-	-	-	-	0.92%	2.74%	3.69%	7%	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות פיצויים מסלולית", "פסגות מרפא קופות גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	אחר (*)	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
						כללית	מקיפה		
									שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.01%	0.27%	0.17%	0.02%	0.02%	0.03%	0.05%	0.01%	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
	0.003%	0.0005%	0.04%	0.001%	0.001%	0.02%	0.01%	-	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.0005%	-	-	0.004%	0.003%	-	-	-	בגין השקעות לא סחירות
	0.08%	0.04%	0.10%	0.11%	0.13%	0.08%	0.08%	0.09%	עמלות ניהול חיצוני
	-	-	-	-	-	0.01%	-	-	עמלות אחרות
	0.08%	0.04%	0.10%	0.11%	0.14%	-	-	-	הוצאות מוגבלות
									שיעור עודף / גרעון אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	-	(0.66%)	0.6%	-	עמיתים / מבוטחים
	-	-	-	-	-	-	-	-	זכאים קיימים לפנסיה
	-	-	-	-	-	(0.66%)	0.6%	-	פנסיונרים כללי

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית", "פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך

סך הכל	אחר (*)	קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
					מקיפה	כללית		
								מספר עמיתים:
288,498	15,658	1,184	113,059	116,964	29,444	301	11,888	פעילים
776,740	-	-	150,829	562,193	46,711	1,364	15,643	לא פעילים
								מקבלי קצבה:
								פנסיונרים:
6,932	-	-	-	-	12	2	6,918	זקנה
917	-	-	-	-	13	-	904	שארים
264	-	-	-	-	30	-	234	נכות
1,073,351	15,658	1,184	263,888	679,157	76,210	1,667	35,587	סה"כ
								מספר חשבונות עמיתים:
290,736	15,658	1,184	122,767	151,127	-	-	-	פעילים
1,063,138	-	-	208,081	855,057	-	-	-	לא פעילים
								נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
34,232,960	3,389,339	62,998	7,698,940	9,252,354	12,948	1,086,511	12,729,870 (**)	פעילים
37,038,751	-	-	7,463,090	29,258,046	9,545	308,070	-	לא פעילים
								בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:
4,983	-	-	-	-	479	4,504	-	זקנה
3,331	-	-	-	-	-	3,331	-	שארים
8,993	-	-	-	-	-	8,993	-	נכות

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות פיצויים מסלולית", "פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

(**) הסכום מהווה את סך נכסי הקרן הותיקה עבור העמיתים הפעילים, לא פעילים ומקבלי הקצבה.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)

7. מוצרים ושירותים (המשך)

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	אחר (*)	קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
					מקיפה	כללית		
								נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
438,574	-	62,998	191,351	41,102	1,703	141,420	-	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
3,510,726	10,906	62,867	1,479,244	1,281,612	4,942	354,825	316,330	תקבולים מדמי גמולים
497,596	-	52,441	1,770	435,989	21	754	6,621	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
2,168,799	148,784	-	1,036,099	923,182	365	60,369	-	העברות צבירה לקופה/לקרן
1,441,302	40,082	-	500,300	830,798	999	69,123	-	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
								תשלומים:
3,116,357	402,282	-	960,460	1,685,715	208	41,229	26,463	פדיונות
8,834	-	-	-	-	-	8,834	-	אחרים
								תשלומים לפנסיונרים:
204,861	-	-	-	-	28	235	204,598	פנסיית זקנה
9,576	-	-	-	-	-	-	9,576	פנסיית נכות
17,071	-	-	-	-	-	140	16,931	פנסיית שארים
1,584,846	59,648	131	266,063	706,067	163	30,975	521,799	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
								דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
415,093	15,980	8	110,456	272,506	154	3,395	12,594	פעילים ולא פעילים
91	-	-	-	-	2	89	-	מקבלי קצבה
								דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח): שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
								פעילים
	0.46%	0.64%	0.79%	0.65%	0.73%	0.27%	0.1%	לא פעילים
	-	-	0.74%	0.72%	0.81%	0.32%	0.1%	מקבלי קצבה
	-	-	-	-	0.50%	0.50%	0.1%	
								שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
	-	-	-	0.82%	3.31%	4.19%	7%	

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות פיצויים מסלולית", "פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	אחר (*)	קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
					כללית	מקיפה		
								שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.002%	0.0001%	0.009%	0.02%	0.03%	0.04%	0.01%	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
	0.0004%	-	0.0005%	0.0009%	0.02%	0.01%	0.009%	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.0002%	-	0.001%	0.01%	-	-	0.003%	בגין השקעות לא סחירות
	0.007%	-	0.04%	0.13%	0.06%	0.07%	0.08%	עמלות ניהול חיצוני
	-	-	-	-	0.02%	0.01%	-	עמלות אחרות
	0.007%	-	0.04%	0.14%	0.06%	0.07%	0.08%	הוצאות מוגבלות
								שיעור עודף/גרעון אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	0.002%	0.51%	-	עמיתים/ מבוטחים
	-	-	-	-	-	-	-	זכאים קיימים לפנסיה
	-	-	-	-	(2.24%)	0.46%	-	פנסיונרים כללי

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות פיצויים מסלולית", "פסגות מרפא קופות גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך

סך הכל	אחר (*)	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
				כללית	מקיפה		
							מספר עמיתים:
328,688	15,888	120,613	151,092	389	28,086	12,620	פעילים
760,236	-	129,447	578,364	975	35,395	16,055	לא פעילים
							מקבלי קצבה:
							פנסיונרים:
6,366	-	-	-	2	11	6,353	זקנה
590	-	-	-	-	10	580	שארים
235	-	-	-	-	22	213	נכות
1,096,115	15,888	250,060	729,456	1,366	63,524	35,821	סה"כ
							מספר חשבונות עמיתים:
301,195	15,888	123,045	162,262	-	-	-	פעילים
1,083,108	-	194,947	888,161	-	-	-	לא פעילים
							נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
33,485,095	3,612,231	7,233,469	9,602,075	11,466	876,545	12,149,309 (**)	פעילים
35,288,001	-	6,606,560	28,490,071	6,772	184,598	-	לא פעילים
							בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:
4,911	-	-	-	498	4,413	-	זקנה
3,210	-	-	-	-	3,210	-	שארים
7,219	-	-	-	-	7,219	-	נכות

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות פיצויים מסלולית", "פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

(**) הסכום מהווה את סך נכסי הקרן הותיקה עבור העמיתים הפעילים, לא פעילים ומקבלי קצבה.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)

7. מוצרים ושירותים (המשך)

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	אחר (*)	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
				כללית	מקיפה		
							נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
417,076	-	219,973	39,175	2,246	155,682	-	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,841,976	7,772	1,376,724	836,244	3,863	297,331	320,042	תקבולים מדמי גמולים
161,014	-	1,250	149,861	7	-	9,896	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
2,283,773	186,668	980,431	1,030,035	2,722	83,917	-	העברות צבירה לקופה/לקרן
1,241,605	129,821	376,961	683,455	437	50,931	-	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
							תשלומים:
2,684,495	268,171	861,850	1,492,676	69	24,613	37,116	פדיונות
6,730	-	-	-	-	6,730	-	אחרים
							תשלומים לפנסיונרים:
181,375	-	-	-	27	219	181,129	פנסיית זקנה
9,442	-	-	-	-	-	9,442	פנסיית נכות
16,503	-	-	-	-	165	16,338	פנסיית שארים
2,173,043	50,475	184,669	670,466	(192)	624	1,267,001	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
							דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
429,766	17,814	108,460	289,472	124	2,554	11,342	פעילים ולא פעילים
69	-	-	-	3	66	-	מקבלי קצבה
45,506	-	-	10,091	123	12,952	22,340	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
							שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	0.48%	0.84%	0.67%	0.73%	0.27%	0.1%	פעילים
	-	0.81%	0.77%	0.83%	0.32%	0.1%	לא פעילים
	-	-	-	0.5%	0.5%	-	מקבלי קצבה
							שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
	-	-	1.28%	3.40%	4.31%	7%	

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות פיצויים מסלולית", "פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)

7. מוצרים ושירותים (המשך)

ג. נתונים כלליים על הקופות והקרנות שבניהול החברה (המשך)

נתונים ליום 31.12.2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	אחר (*)	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קופות השתלמות	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
				כללית	מקיפה		
							שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.02%	0.03%	0.03%	0.05%	0.06%	0.01%	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
	0.01%	-	-	0.03%	0.01%	0.004%	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	-	-	-	-	-	0.002%	בגין השקעות לא סחירות
	0.03%	0.09%	0.11%	0.07%	0.05%	0.08%	עמלות ניהול חישובי
	0.03%	0.09%	0.11%	0.07%	0.07%	0.08%	הוצאות מוגבלות
							שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	(0.27%)	0.37%	-	עמיתים/ מבוטחים
	-	-	-	-	-	-	זכאים קיימים לפנסיה
	-	-	-	(2.67%)	1.63%	-	פנסיונרים כללי

(*) כולל את קופות הגמל: "פסגות שיא מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית לפיצויים", "פסגות מסלולית", "פסגות מרפא קופות גמל מרכזית לדמי מחלה" ו"פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית".

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

ד. עמיתים מנותקי קשר

שנת 2017

סך הכל	אחר (*)	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
				מקיפה	כללית		
135,876	3,601	18,650	105,000	5,458	35	3,132	מספר חשבונות
1,577,928	70,517	250,742	1,215,738	40,611	320	-	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
9,336	552	1,526	7,160	96	2	-	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.78%	0.61%	0.59%	0.24%	0.52%	-	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2016

סך הכל	אחר (*)	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
				מקיפה	כללית		
162,975	3,800	20,386	131,956	2,911	22	3,900	מספר חשבונות
1,894,781	66,448	223,032	1,587,564	17,642	95	-	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
15,460	581	1,978	12,853	47	1	-	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.88%	0.89%	0.81%	0.27%	0.31%	-	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2015

סך הכל	אחר (*)	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	
				מקיפה	כללית		
178,051	2,950	24,400	138,164	2,812	35	9,690	מספר חשבונות
2,499,459	52,474	283,051	2,120,620	42,501	813	-	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
22,455	723	3,586	17,977	161	8	-	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	1.38%	1.27%	0.85%	0.38%	0.93%	-	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)**

ה. חשבונות לא פעילים מתחת ל-8,000 ₪

שנת 2017

סך הכל	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרן פנסיה ותיקה	
286,253	280,487	5,766	מספר חשבונות
323,620	323,620	-	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
2,748	2,748	-	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.85%	-	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2016

סך הכל	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרן פנסיה ותיקה	
329,048	322,912	6,136	מספר חשבונות
351,031	351,031	-	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
3,159	3,159	-	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.9%	-	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2015

סך הכל	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרן פנסיה ותיקה	
350,544	344,181	6,363	מספר חשבונות
370,127	370,127	-	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
3,311	3,311	-	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.9%	-	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**7. מוצרים ושירותים (המשך)****ו. שיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות**

קופת גמל לדמי מחלה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	השתלמות קרנות	קופות גמל אישית לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרן פנסיה ותיקה	מהפקדות מצבירה
					כללית	מקיפה		
								<u>שיעור דמי ניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין(באחוזים):</u>
- / 2%	- / 0.23%	- / 1.05%	- / 2%	4% / 1.05%	4% / 1.05%	6% / 0.5%	7% / 0.1%	פעילים
								לא פעילים:
- / 0.3%	-	- / 0.3%	- / 0.3%	- / 0.3%	- / 0.3%	- / 0.3%	- / 0.1%	מנותקי קשר
-	-	-	-	-	- / 1.05%	- / 0.5%	- / 0.1%	אחר
-	-	-	-	-	- / 0.5%	- / 0.5%	- / 0.1%	מקבלי קצבה

בעקבות רפורמת האוצר בדמי ניהול של חברות מנהלות מיום 21 ביוני 2012, החל מיום 1 בינואר 2014 נקבעה תקרת דמי הניהול המקסימליים מצבירה על קופת גמל וקרן חדשה כללית על 1.05%.

לפירוט נוסף ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.

ז. שינויים בתקופת הדוח

בתקופת הדוח הושקה קופת גמל להשקעה לחיסכון לכל ילד (ראה סעיף 7 ב' לעיל).

לעניין שינויים בגרעון האקטוארי ראה סעיף ב(3)(ג) וסעיף ב(4)(ג) בדוח דירקטוריון של החברה ליום 31.12.2017.

לעניין אירועים מהותיים נוספים במהלך תקופת הדיווח ולאחריה ראה ביאור 25 בדוח הכספי.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**8. תחרות****קופות גמל לחיסכון וקופות גמל לדמי מחלה****תחליפים למוצרי תחום הפעילות ושינויים החלים בהם**

קופות הגמל הנכללות בתחום הפעילות מהוות אפיק השקעה לטווח ארוך. מוצרים מתחרים בתחום הפעילות הם קופות גמל לקצבה (קרנות פנסיה) וכן פוליסות משתתפות ברווחים המנוהלות בידי חברות ביטוח.

מבנה התחרות בתחום הפעילות והשינויים החלים בו

בשנת 2017 גדלו סך נכסי קופות לתגמולים ואישיות לפיצויים בכ- 8.56%, התשואה השנתית הממוצעת שהשיגו הקופות בשנת הדוח הינה חיובית ועמדה על כ- 6.83%. הגידול בתעשייה נבע בין היתר מגידול מתמשך בקצב ההפקדות, בעיקר כתוצאה מהאפשרות להפקדת סכומים בהתאם לתיקון 190. במקביל, המשיכה להתחזק במהלך 2017 התחרות בענף זה, אשר התבטאה בין היתר בהמשך ירידת דמי הניהול הממוצעים בתעשייה, ל-0.45% מהפקדות ו-0.59% מצבירה. להערכת החברה, גם בשנת 2018 צפויה תעשייה זו להמשיך לצמוח כתוצאה מתיקון 190, וכן התחרות החזקה צפויה להימשך.

מעמד החברה בתחום

נכון לסוף שנת 2017 היקף הקופות האישיות לתגמולים ופיצויים בתעשייה הינו 218 מיליארד ש"ח, כ- 48% מסך תעשיית הגמל. פסגות קופות גמל ופנסיה מחזיקה בנתח שוק של כ-17.5% מפעילות זו. תעשיית הגמל מונה כ-16 חברות מנהלות, כאשר בין המתחרים המובילים של החברה נמנים בתי ההשקעות אלטשולר שחם, ילין לפידות ומיטב דש, וכן חברות הביטוח הראל, מנורה, הפניקס וכלל.

קופות מרכזיות לפיצויים ולהשתתפות בפנסיה תקציבית**תחליפים למוצרי תחום הפעילות ושינויים החלים בהם**

קופות הגמל הנכללות בתחום הפעילות מהוות אפיק השקעה שנועד להבטיח תשלומי פרישה לעובדים. כיום, לאור סגירת קופות מרכזיות לפיצויים להפקדות, מהוות קופות הגמל האישיות לפיצויים וקרנות הפנסיה (הפקדות לרכיב הפיצויים) תחליף למוצרים בתחום פעילות זה.

מבנה התחרות בתחום הפעילות והשינויים החלים בו

בשנת 2017 קטן סך נכסי קופות הפיצויים בכ- 3.2%, כאשר התשואה השנתית הממוצעת במגזר זה עמדה על שיעור של כ- 6.38%. המשך קיטון תעשייה זו נובע מכך שהחל מ-2010 לא ניתן להפקיד לקופות מרכזיות לפיצויים. להערכת החברה גם בשנת 2017 צפוי היקף הכספים במגזר זה להצטמצם, אם בעקבות המשך המשיכות מהקופות ואם בעקבות חוזר מס הכנסה לעניין פירוק קופות מרכזיות לפיצויים.

מעמד החברה בתחום

נכון לסוף שנת 2017 היקף הקופות המרכזיות לפיצויים ולהשתתפות בפנסיה תקציבית בתעשייה הינו 16.2 מיליארד ש"ח, כ- 4% מסך תעשיית הגמל. פסגות קופות גמל ופנסיה מחזיקה בנתח שוק של כ-20% מפעילות זו.

קרנות השתלמות**תחליפים למוצרי תחום הפעילות ושינויים החלים בהם**

אין מוצרי חיסכון המהווים תחליף לקרנות ההשתלמות.

מבנה התחרות בתחום הפעילות והשינויים החלים בו

בשנת 2017 גדלו סך נכסי קרנות ההשתלמות בכ-12.5%, כאשר התשואה השנתית הממוצעת בענף זה עמדה על שיעור של כ-6.9%. המשך הגידול בענף נובע בעיקר מההפקדות למוצר זה ובהיעדר מוצרים תחליפיים. להערכת החברה, גם בשנת 2018 צפוי היקף הכספים המנוהלים בענף קרנות ההשתלמות להמשיך לצמוח.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**8. תחרות (המשך)****קרנות השתלמות (המשך)****מעמד החברה בתחום**

נכון לסוף שנת 2017 היקף קרנות ההשתלמות בתעשייה הינו 207 מיליארד ש"ח, כ- 46% מסך תעשיית הגמל. פסגות קופות גמל ופנסיה מחזיקה בנתח שוק של כ-7.4% מפעילות זו.

קופות גמל להשקעה**תחליפים למוצרי תחום הפעילות ושינויים החלים בהם**

קופות הגמל הנכללות בתחום הפעילות מהוות אפיק השקעה קצר, בינוני וארוך. מוצרים מתחרים בתחום הפעילות הם פוליסות חיסכון המנוהלות בחברות הביטוח.

מבנה התחרות בתחום הפעילות והשינויים החלים בו

קופות הגמל להשקעה הושקו בנובמבר 2016, כאשר נכון לסוף השנה מנוהלים בתעשייה כספים בהיקף של 3,558 מיליון ש"ח, כ-1% מסך נכסי תעשיית הגמל. להערכת החברה, בשנת 2018 צפויה תעשייה זו לצמוח משמעותית.

מעמד החברה בתחום

היקף נכסי קופות הגמל להשקעה בפסגות נכון לסוף 2017 עומד על כ-255 מיליון ש"ח, נתח שוק של כ-7.1% מפעילות זו.

תעשיית הגמל מונה כ-16 חברות מנהלות, כאשר בין המתחרים המובילים של החברה נמנים בתי ההשקעות אלטשולר שחם, ילין לפידות ומיטב דש, וכן חברות הביטוח הראל, מנורה, הפניקס וכלל.

קופות גמל להשקעה - חיסכון לכל ילד**מבנה התחרות בתחום הפעילות והשינויים החלים בו**

קופות חיסכון לכל ילד הושקו בינואר 2017, כאשר נכון לסוף השנה מנוהלים בתעשייה כספים בהיקף של 2,954 מיליון ש"ח, כ-1% מסך נכסי תעשיית הגמל.

מעמד החברה בתחום

היקף נכסי קופות חיסכון לכל ילד בפסגות נכון לסוף שנת 2017 עומד על כ-443 מיליון ש"ח, נתח שוק של כ-15% מפעילות זו.

קרנות פנסיה חדשות**תחליפים למוצרי תחום הפעילות ושינויים החלים בהם**

קרנות הפנסיה הינן קופות גמל משלמות לקיצבה ומהוות אפיק השקעה לטווח ארוך.

מבנה התחרות בתחום הפעילות והשינויים החלים בו

סך היקף נכסי קרנות הפנסיה החדשות והכלליות בשוק קרנות הפנסיה, בסוף שנת 2017, הסתכמו לסך של כ-303 מיליארד ש"ח, מספר המשקף גידול של 19% בהיקף הנכסים לעומת סוף שנת 2016. התשואה הממוצעת בתעשייה עמדה בשנת 2017 על 8.1% בקרנות החדשות ו-7.7% בקרנות הכלליות. להערכת החברה, גם בשנת 2018 צפויה תעשייה זו להציג גידול מהיר, וזאת בשל המשך היותן של קרנות הפנסיה המוצר הפנסיוני המרכזי כיום עבור עובדים, גידול נוסף בשיעורי הפקדות החובה לפנסיה ותיקוני החקיקה בנוגע לחובת הפקדה לעצמאים. החל מנובמבר 2016 פועלות בענף 2 קרנות פנסיה אשר נבחרו להיות קרנות ברירת המחדל של האוצר. להערכת החברה, בשנת 2017 ובין היתר בשל התחזקות התחרות ורפורמה זו, צפויים דמי הניהול בתעשייה להמשיך להישחק.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**8. תחרות (המשך)****קרנות פנסיה חדשות (המשך)****מעמד החברה בתחום**

נכון לסוף שנת 2017 עומד היקף הנכסים בקרן הפנסיה החדשה של פסגות קופות גמל ופנסיה על 1.9 מיליארד ש"ח, נתח שוק של כ-6.4% מתעשייה זו. תעשיית הפנסיה מונה 6 חברות ביטוח ו-4 בתי השקעות, כאשר 5 חברות הביטוח הגדולות מחזיקות בחלק הארי של הענף. בין המתחרים המובילים של החברה נמנות חברות הביטוח הגדולות: מנורה, מגדל, כלל, הראל והפניקס, ובתי ההשקעות אלטשולר שחם, מיטב דש, והלמן אלדובי.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות (המשך)**9. עמיתים**

לחברה אין תלות בלקוח בודד או לקוח שההכנסות ממנו מהוות 10% ומעלה מסך הכנסות החברה או שהנכסים המנוהלים עבורו מהווים 1% ומעלה מסך הנכסים המנוהלים ע"י החברה.

נתונים על לקוחות החברה:

ליום 31.12.2017

קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	פנסיה חדשה כללית	פנסיה חדשה מקיפה	קרן פנסיה ותיקה	
0.45%	7.82%	16.62%	10.79%	20.73%	15.17%	0.27%	שיעור פדיונות מהצבירה הממוצעת
8	34	49	53	45	38	57	גיל ממוצע של עמיתים פעילים
0.75	0.58	7.67	15	2.52	4.21	23.84	וותק ממוצע של עמיתים (בשנים)

ליום 31.12.2016

קופות גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	פנסיה חדשה כללית	פנסיה חדשה מקיפה	קרן פנסיה ותיקה	
-	10.07%	6.57%	5.93%	8.99%	0.21%	שיעור פדיונות מהצבירה הממוצעת
45	48	52	45	38	57	גיל ממוצע של עמיתים פעילים
0.08	7.08	14.5	2.66	3.15	22.88	וותק ממוצע של עמיתים (בשנים)

מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה :

- בדבר מידע על חמשת המעסיקים הגדולים בפסגות גדיש ראה סעיף 33 בדוח סקירת ההנהלה של הקופה ליום 31.12.2017.
- בדבר מידע על חמשת המעסיקים הגדולים בפסגות שיא השתלמות מסלולית ראה סעיף 33 בדוח סקירת ההנהלה של הקופה ליום 31.12.2017.
- בדבר מידע על חמשת המעסיקים הגדולים בקרן הפנסיה המקיפה ראה סעיף 33 בדוח סקירת ההנהלה של הקרן ליום 31.12.2017.
- בדבר מידע על חמשת המעסיקים הגדולים בקרן הפנסיה הכללית של הקרן ראה סעיף 33 בדוח סקירת ההנהלה של הקרן ליום 31.12.2017.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה**10. מגבלות ופיקוח****א. פרוט הדינים העיקריים החלים על פעילות החברה, ועיקריהם:**

1. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005 ("חוק קופות הגמל"):
 חוק קופות הגמל נכנס לתוקף בחודש נובמבר 2005. החוק מסדיר את הניהול והתפעול של חברה מנהלת קופות גמל, לרבות - רישום חברה, דרישות הון עצמי וביטוח, קבלת רישיון, דירקטורים, ועדות דירקטוריון, כשירויות דירקטורים וחברי ועדת השקעות, מגבלות לעניין העברת אמצעי שליטה בחברה מנהלת, סמכויות דירקטוריון וועדת השקעות, ניהול חשבונות קופות גמל וחשבונות עמיתים, הוראות לעניין העברת כספים לחשבונות הקופה ולחשבון העמית, הוצאות מותרות, דיווחים לעמיתים, פיקוח על קופות גמל, וכן הוראות לעניין עיצומים וקנסות אותם רשאי הממונה על שוק ההון, בטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן ולעיל – "הממונה") להטיל.
2. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) התשס"ה – 2005 ("חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני"):
 חוק זה קובע בין היתר כי שיווק מוצרים פנסיוניים יכול להיעשות בידי בעלי רישיון בלבד. לחברה רישיונות כנדרש עפ"י חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני.
3. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב – 2012 וחוזר גופים מוסדיים 2016-9-17 כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים (להלן: "תקנות וחוזר כללי השקעה")
 תקנות הקופות קבעו את הכללים לעניין השקעת קופות גמל, עד לכניסת תקנות וחוזר כללי השקעה לתוקף בחודש יולי 2012. בתקנות כללי השקעה נקבעה מסגרת אחידה לכללי השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, לרבות כספי נוסטרו. במסגרת זו בוטלו הבחנות בין כללי השקעה החלים על נכסי קופות גמל וקרנות פנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות שמשותפות בנכסים, במטרה לאפשר תחרות הוגנת ביניהם, וכן שונו חלק מכללי ההשקעה הקיימים כדי להתאימם לדרכי פעילות שוק ההון בכלל ולפעילות משקיעים מוסדיים בפרט.
 החוזר משלים לתקנות וקובע הוראות מפורטות לעניין כללי השקעה, בין היתר, בנושאים הבאים: חריגה משיעורי השקעה, השקעה בשותפות, השקעה בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות, מתן הלוואות, עסקה עם צד קשור או באמצעותו והשקעה בצד קשור.
4. תקנות מס הכנסה (כללים לאשור וניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964 ("תקנות קופות הגמל")
 תקנות קופות הגמל היוו עד לכניסת חוק קופות הגמל לתוקף, את הוראת הדין שהסדירה את פעולת קופות גמל וחברות מנהלות. החברה בעלת רישיון חברה מנהלת שניתן לה מכוח תקנות קופות הגמל, ובהתאם להוראות המעבר הקבועות בחוק קופות הגמל, זכאית לרישיון חברה מנהלת עפ"י חוק קופות הגמל.
5. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) התשס"ו – 2006 ("תקנות עמלות הפצה")
 תקנות עמלות הפצה נכנסו לתוקף בחודש אפריל 2006. מכוחן של התקנות מחויבים מנהלי קופות גמל, בהתקיים תנאים מסוימים (קיום הסכם הפצה, קיום הסכם בין יועץ ללקוח) לשלם עמלות הפצה בשעורים קבועים ליועצים פנסיוניים בשיעור קבוע ומוגדר שלא יעלה על 0.25%.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)**

א. פרוט הדינים העיקריים החלים על פעילות החברה, ועיקריהם (המשך):

6. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) התשס"ט 2009 ("תקנות רכישה, ומכירה והחזקה")

מכירה והחזקה

בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009, נקבעו הוראות בקשר עם אופן רכישה ומכירה של ני"ע בידי החברה המנהלת, ביניהן נקבע כי רכישה או מכירת ניירות ערך (שירותי ברוקראז') בידי משקיע מוסדי תבצע לאחר קיום הליך תחרותי בתנאים הקבועים בתקנות, לבחירת ספק השירות האמור, וכי רכישה ומכירה כאמור תתאפשר באמצעות צד קשור, ובלבד שהעמלות בגין עסקת רכישה או מכירה של ניירות ערך לא יעלו על 20% מסך העמלות ששולמו בשל כלל העסקאות שביצע המשקיע המוסדי במהלך השנה וכן שהעמלה שתשולם לצד קשור, וכי יתקיימו תנאים אחרים אשר נקבעו בתקנות.

ביום 1 בנובמבר 2017, פורסם תיקון לתקנות אלו. בהתאם לתיקון זה, יגדל מספר המשתתפים המינימאלי בהליך התחרותי וההליך התחרותי יערך בנפרד לכל אפיק השקעה בניירות ערך כפי שיוגדר על ידי ועדת השקעות. התיקון האמור אף קובע לראשונה חובה לעריכת הליך תחרותי ביחס להחזקת ניירות ערך (שירותי משמורת). בהקשר זה, נקבע כי הליך תחרותי על החזקה של ניירות ערך יבוצע אחת לחמש שנים לפחות. התיקון מפרט חריגים להוראות אלו וקובע תחולה מאוחרת של מספר תיקונים.

7. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה הכללית), התשס"ט-2009

ביום 8 באוקטובר 2009 נכנסו לתוקפן התקנות אשר מפרטות מקרים בהם חברה מנהלת מחויבת להשתתף באסיפה כללית של תאגיד שהיא בעלת זכות הצבעה בו, את אופן גיבוש המדיניות בדבר הצבעה, ואת הסייגים לחובת ההצבעה. חוזר 2009-9-11 וחלק 2, שער 5, פרק 4 - ניהול נכסי השקעה בהוראות הקודקס מסדיר בהמשך לפרסום תקנות אלו פורסם חוזר 2009-9-11 בדבר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון (תחילה מיום 1.1.10) המסדיר את חובת הגוף המוסדי לפרסם את מדיניות ואת אופן ההצבעה שלו בפועל בתאגידים בהם הוא בעל זכות הצבעה. בין היתר, על חברה מנהלת לפרסם את אמות המידה ביחס לאיכות הממשל התאגידי, המנחות את ועדת ההשקעות בהחלטה על השקעות בניירות ערך.

8. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת), התשע"א-2012 וחוזר גופים מוסדיים 2012-9-2 דרישות הון מחברות מנהלות (להלן: "תקנות וחוזר הון עצמי")

תקנות וחוזר הון עצמי נכנסו לתוקף ביום 29 למרס 2012.

בהתאם להוראות התקנות, ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת לא יפחת מסכום הגבוה מבין: א. 10 מיליון ש"ח ב. סכום כולל של 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד ש"ח, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה, ו-25% מההוצאות השנתיות.

החברה תידרש להעמיד את ההון העצמי במספר שלבים כדלקמן: 30% מההפרש בין ההון העצמי הנדרש עפ"י התקנות לבין ההון העצמי הנדרש ערב פרסום התקנות (להלן: ההפרש) עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס 2012, 60% מההפרש כאמור עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012, 80% מההפרש כאמור עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 ומלוא ההפרש עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014.

החוזר משלים לתקנות ועיקריו מתן הקלות בדרישות ההון. החוזר קובע, בין היתר, כי חברה מנהלת אשר ערכה ביטוח אחריות מקצועית או ביטוח לכיסוי מעילה באמון של עובדיה, בסכום העולה על הסכום הנדרש ממנה בהתאם לתקנות מס הכנסה, רשאית להפחית את סכום ההון העצמי המזערי הנדרש בשיעור של 20% מסכום הביטוח העודף, בכפוף למגבלות הקבועות בחוזר.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)**

א. פרוט הדינים העיקריים החלים על פעילות החברה, ועיקריהם (המשך):

9. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב-2012 (להלן: "תקנות דמי ניהול") (בתוקף מיום 1.1.13)

ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017

ב. פירוט הוראות דין מהותיות אשר פורסמו במהלך שנת 2017:

להלן הוראות הדין שפורסמו בשנת 2017 שלהן תיתכן השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה. יובהר כי אין ודאות באשר למידת ההשלכה ולאופן ההשלכה של הוראות דין אלה על הדוחות הכספיים של החברה וכי אלו בגדר "מידע צופה פני עתיד".

1. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017
 ביום 16 בינואר 2017, פורסם תיקון לחוק קופות גמל. במסגרת תיקון זה נקבע כי החל מיום 1 באפריל 2017, עמלת ההפצה כאמור בחוק לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית. בהתאם, יעמדו עמלות ההפצה על שיעור קבוע מסך הנכסים. אולם לא יחול חוק זה על עמלת הפצה המשתלמת בשל הצטרפות עמית לקופת גמל ערב יום תחילת התחולה כאמור.
 נכון למועד הדוח לא הייתה לשינוי זה השפעה מהותית על הכנסות החברה. עם זאת, תתכן השפעה עתידית על שיעור דמי הניהול הממוצעים הנגבים בערוץ הסוכנים.

2. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשע"ח-2017
 ראה סעיף 6.א.10 לעיל. תיקון זה עשוי להביא להפחתת עמלות החזקת ניירות הערך ועמלות קניה ומכירה ולהגברת התחרות בתחום זה כתוצאה מחובת ביצוע המכרז.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)****ב. פירוט הוראות דין מהותיות אשר פורסמו במהלך שנת 2017: (המשך):**

3. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ז-2017 ביום 28 במרץ 2017, פורסמו התקנות בנושא. תקנות אלו קובעות הוראות לעניין אופן חישוב תשואה של נכסי העמיתים בקרן. חברה מנהלת של קרן פנסיה רשאית לרכוש 30% אגרות חוב מיועדות בשיעור של 30% מנכסי הקופה. בשלב הראשון בהתאם להוראת שעה עד ליום 31 בדצמבר 2023, החל מיולי 2017, עבור מקבלי הקצבה תזקף תשואת אגרות חוב מיועדות לפי היחס שבין מכפלת סך נכסי מקבלי הקצבה בשיעור של 60% ובין סך נכסי הקרן שהושקעו באגרות חוב מיועדות. ליתר העמיתים, זקיפת תשואת אגרות חוב מיועדות תעשה לפי יתרת התשואה בקרן הנובעת מהשקעה באגרות חוב מיועדות לאחר שנוקפה התשואה למקבלי הקצבה.

החל מיום 1 בינואר 2024, עמיתים בגיל 50 ומעלה - זקיפת תשואת אגרות חוב מיועדות תעשה לפי היחס שבין מכפלת סך היתרות הצבורות בקרן של עמיתים בגיל 50 ומעלה בשיעור של 30% ובין סך נכסי הקרן שהושקעו באגרות חוב מיועדות. יתר העמיתים מתחת לגיל 50, זקיפת תשואת אגרות חוב מיועדות תעשה לפי יתרת התשואה בקרן הנובעת מהשקעה באגרות חוב מיועדות לאחר שנוקפה התשואה למקבלי הקצבה ועמיתים מעל גיל 50. כמו כן נקבע כי במידה והממונה יחליט כי ישנו פער בהקצאת האג"ח המיועדות ויש לאזן בין קרנות פנסיה, הוא עשוי להורות לקרן פנסיה להגדיל את שיעור התשואה למקבלי קצבה מ-60% לשיעור גבוה יותר, על חשבון עמיתי אותה קרן.

ביום 1 ביוני 2017 פורסם חוזר 2017-3-4 כללים להגדלת שיעור זקיפת התשואה למקבלי קצבה בקרנות פנסיה חדשות. בחוזר זה נקבע כי במידה ועלה שיעור זקיפת התשואה של איגרות החוב המיועדות לעמיתי קרן מסוימת ביותר מ-1.5 נקודות האחוז בהשוואה לשיעור המינימאלי שיפורסם על ידי הממונה, תזקוף החברה המנהלת של הקרן את התשואה של איגרות החוב המיועדות בשיעור העולה על השיעור האמור לנכסי מקבלי הקצבה בקרן בכפוף להוראות תקנות זקיפת תשואה.

לעניין סעיף זה "שיעור מינימאלי" - שיעור זקיפת התשואה של איגרות חוב מיועדות לעמיתי הקרן, לפי העניין, בקרן בה שיעור זה הוא הנמוך ביותר. שיעור זה יבחן מעת לעת על ידי הממונה וכל הפחות אחת לשנתיים.

ביום 18 ביוני 2017 הודיעה הממונה כי שיעור זקיפת תשואה מיועדות לעמיתי הקרן המינימאלי הינו 27.8%. בהתאם לאמור לעיל, נזקפו לסך נכסי מקבלי הקצבה אג"ח מיועדות בשיעור 85%.

4. חוזר גופים מוסדיים 2017-9-1 עדכון דוח תקופתי של חברות מנהלות

ביום 1 בפברואר 2017 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2017-9-1 עדכון דוח תקופתי של חברות מנהלות. עיקר העדכונים המופיעים בחוזר הינם הנחיות גילוי כתוצאה משינויי רגולציה מהותיים הרלבנטיים עבור חברות מנהלות, בין היתר, קופת גמל להשקעה וקופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד. בנוסף, נוספו נתונים בחלקים המתייחסים למידע נוסף ברמת כלל החברה והיבטי ממשל תאגידי. הובהר גם כי כל דרישת גילוי המופיעה בחוזר זה או בנספח לו ונוגעת גם לדוח התקופתי הרבעוני, תיושם גם בדוח התקופתי הרבעוני. כמו כן, בכל רבעון יוצגו 3 תקופות דיווח- נתוני התקופה הנוכחית בשנת הדוח, נתוני התקופה המקבילה בשנת הדיווח הקודם, נתוני שנת הדיווח הקודמת במלואה.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)**

ב. פירוט הוראות דין מהותיות אשר פורסמו במהלך שנת 2017: (המשך):

5. חוזר 2016-9-6 הוראות לעניין בחירת קופת גמל

ביום 13 במרס 2016, פרסמה הממונה חוזר "הוראות לעניין בחירת קופת גמל" ("החוזר") ותיקון פורסם ביום 3 ביולי 2016.

בחוזר זה נקבעו הוראות המסדירות את התנאים לפיהם תהיה חברה מנהלת של קרן השתלמות או של קופת גמל לקצבה רשאית לצרף עמית לקופה במקרה שבו הצירוף נעשה בידי מעסיקו (כלומר מבלי שחתם העמית על טופס הצטרפות).

הממונה על שוק ההון יקבע באמצעות הליך תחרותי שתי קרנות פנסיה חדשות מקיפות לפחות, שכל אחת מהן תהווה קופת ברירת מחדל. מעסיק שלגבי עובדיו לא נקבעה קופת ברירת מחדל אחרת, יידע את עובדיו לגבי אחת מקרנות ברירת המחדל הנבחרות ובדבר הסדר דמי הניהול המרביים שנקבעו לגבי הצטרפות אליה. ההליך התחרותי הראשון לבחירת קרנות פנסיה נבחרות התקיים והינו בתוקף מיום 1.11.16 למשך שנתיים. הליך תחרותי נוסף יתקיים כל שהחל מיום 1.11.18 יבחרו כל 3 שנים, שתי קרנות פנסיה נבחרות.

כמו כן, מעסיק רשאי לבחור לבד בקרן ברירת מחדל על ידי התקשרות בהסכם פרטני, לתקופה שלא תעלה על חמש שנים, עם חברה מנהלת של קופת גמל לקצבה או קרן השתלמות, ובלבד שנבחרו בהליך תחרותי ובהתאם לתנאים ואמות מידה שנקבעו על ידי הממונה בחוזר.

ביום 1 באוגוסט 2016 הודיעה רשות שוק ההון כי הזוכים בהליך התחרותי אשר יהוו קרנות ברירת המחדל הנבחרות הן קרנות הפנסיה של חברת מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ והלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ.

ביום 3 בדצמבר 2017 פורסם חוזר 2017-9-25 הוראות לעניין בחירת קופת גמל – תיקון, אשר קובע כי במידה ובהסכם ברירת מחדל שהיה בתוקף ביום 13.3.16, נקבע ששיעורי דמי הניהול שנקבעו בו או נגבו מכוחו לגבי עובד מסוים נכון למועד האמור, עמדו על שיעורי דמי הניהול המירביים הקבועים בהוראות הדין, יתקצר מועד תוקף ההסכם והוא יהיה בתוקף עד לתום תקופת ההסכם אך לא יאוחר מיום 31 במרץ 2018.

הוראות חוזר זה הביאו להאצת השחיקה בדמי הניהול בתעשייה. כמו כן, התיקון לעניין שינוי הוראות המעבר להסכמים קיימים עשוי להביא להגברת התחרות ופתיחת מכרזים רבים בשוקי הפנסיה וההשתלמות, וכן לשחיקה נוספת בדמי הניהול ובהכנסות.

6. חוזר 2017-3-1 הוראות לניהול קרן חדשה, חוזר פנסיה 2017-3-2 הוראות לניהול קרן חדשה כללית וחוזר 2017-3-3 הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות

ביום 3 במאי 2017 פורסמו החוזרים הנזכרים לעיל, שעניינם שינויים באופן עדכון הקצבאות שישולמו למקבלי קצבה ועדכונים בדוח הכספי ובדוח האקטוארי הנגזרים משינויים אלו. הוראות החוזרים נכנסו לתוקפם ביום 1 בינואר 2018.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)****ב. פירוט הוראות דין מהותיות אשר פורסמו במהלך שנת 2017: (המשך):**

7. **הבהרות לחוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני (שה. 2017-5167)**
 ביום 1 ביוני 2017, פורסמו הבהרות לחוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני (שה. 2017-5167). במסגרת הבהרות, הובהר כי עוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור בו (להלן: "סוכן פנסיוני") הנותנים שירותי תפעול ושיווק למעביד בעבור עובדיו או חלק מהם, מחויבים לגבות דמי סליקה מהמעביד לפי החוק, בעבור כל עובד לגביו ניתנים שירותי תפעול, בין אם ניתן עבור העובד שיווק פנסיוני ובין אם לאו. כמו כן, הפחתת דמי הסליקה מעמלת ההפצה הסוכן, תתבצע בעד דמי הסליקה המשולמים על ידי המעסיק המסוים בעבור העובד המסוים. ההפחתה תתבצע מתוך כלל עמלות מתוך כלל עמלות ההפצה המשתלמות לסוכן בשל כלל המוצרים הפנסיוניים המתופעלים של העובד. הובהר גם כי תחולת סעיף 3(ב) לחוק הייעוץ והחוזר הינה גם על הפקדות לקופ"ג של עובד כעמית עצמאי, המתופעלת עבור המעסיק באמצעות בעל רישיון. בנוסף, הוראות סעיף 3(ב) לחוק הייעוץ חלות גם על סוכן פנסיוני המקבל עמלות בשל עובדי מעסיק ששירותי התפעול ניתנים לו באמצעות סוכני משנה או גורמים אחרים שהסוכן קשור עמם בהסכמי התקשרות לעניין זה. הובהר גם כי דמי הסליקה ידווחו בממשק דמי הסליקה כסכומים ללא מע"מ.
8. **חוזר סוכנים ויועצים 2017-10-5 כללים לתפעול מוצר פנסיוני**
 ביום 2 ביולי 2017 פורסם חוזר סוכנים ויועצים 2017-10-5 כללים לתפעול מוצר פנסיוני. מטרתו החוזר היא קביעת הוראות לעניין אופן ביצוע ההוראות שקבועות בסעיף 3(ב) לחוק הייעוץ (תשלום דמי סליקה לסוכן הנותן שירותי תפעול). החוזר מתקן ומבטל את חוזר 2016-10-5.
9. **חוזר 2017-9-15 דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני- תיקון**
 ביום 12 בספטמבר 2017 פורסם תיקון לחוזר דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני (המתקן את חוזר גופים מוסדיים 2012-9-22 "דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני", מיום 31 בדצמבר, 2012. החוזר כולל תיקונים משמעותיים ביחס להוראות המחייבות הנוכחיות בנושא, בין עיקרי התיקונים בחוזר, נקבע כי תקופת ההנחה בדמי ניהול שתוצע לעמית תעמוד על חמש שנים לפחות (במקום שנתיים כיום) מהיום בו החלו להיגבות דמי ניהול בשיעור המוצע ("תקופת ההנחה"), נקבע כי רשימת המקרים המאפשרת לגוף מוסדי להעלות את שיעור דמי הניהול לפני השלמת תקופת ההנחה תצומצם, כן נקבע כי ההטבה בדמי הניהול בקרן הפנסיה תחול על כל החיסכון הצבור של העמית בקרן וכי עמית אשר עזב מקום עבודה והחל לעבוד במקום עבודה החדש, יהיה זכאי להסדר דמי הניהול המטיב, בהתאם לקבוע בחוזר. ביום 4.3.18 פרסמה רשות המיסים הודעה על הארכת תוקף והבהרה ליישום הוראות חוזר מס הכנסה מס - 4/2017 רשות המיסים בנושא: יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים. להערכת החברה, חוזר זה עשוי להביא לשחיקה נוספת בשיעור דמי הניהול הממוצע ובהכנסות החברות.

10. תיקון החוזר המאוחד - דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה וקופת גמל מרכזית לקצבה

ביום 1 באוקטובר 2017, פורסם תיקון החוזר המאוחד- דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה. מטרת התיקון הינה לעדכן את ההנחות הדמוגרפיות ובין יתר את לוחות התמותה העומדות בבסיס קביעת זכויות עמיתים בקרן פנסיה. ביום 1 בינואר 2018 פורסם תיקון לחוזר, שקבע כי תחילתן של הוראות חוזר זה לעניין תקנוני קרנות פנסיה הינו ב-1 ביוני 2018. להערכת הנהלת הקרן, לתיקון זה אין השפעה מהותית על אופן חישוב ההתחייבות.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)****ב. פירוט הוראות דין מהותיות אשר פורסמו במהלך שנת 2017 (המשך):**

11. חוזר מס הכנסה 4/2017 רשות המיסים: בנושא יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים
 ביום 11 ביוני 2017, פורסם חוזר רשות המיסים קובע כי על המעסיק לבחון את הסכומים בקופה מרכזית לפיצויים נכון ליום 31.12.2016, לפי החלוקה הבאה: 1. סכום במחלוקת - סכום לכיסוי תשלום תביעות בנושא פיצוי פיטורים של עובד שתחילת עסקתו קדמה ליום 31.12.07 (להלן: "עובד 2007"), שטרם הסתיימו. 2. סכום לעובדי 2007 - סכום זה מורכב מהחבות בגין עובדי 2007 בניכוי הזכויות הצבורות לעובדי 2007 שהופקדו בקופות אישיות על שמם. 3. עודף - במידה והיתרה בקופה מרכזית לפיצויים גבוה ב-110% מהסכום במחלוקת תוספת הסכום לעובדי 2007 (סעיפים 1 ו-2) (לעיל). סכום זה יהווה עודף.
 החוזר מפרט כיצד ישמש העודף במהלך שנת המס מתייחס לסוגיית הבעלות בקופה המרכזית לפיצויים. כמו כן, החוזר מתייחס גם לעניין משיכת כספים מקופה מרכזית לפיצויים. יובהר כי חוזר העברת כספים מקופת גמל מרכזית לפיצויים מהווה נדבך משלים עבור חוזה זה.
12. חוזר גופים מוסדיים 2017-9-17 העברת כספים מקופת גמל מרכזית לפיצויים
 ביום 2 באוקטובר 2017, פורסם החוזר קובע כיצד המעסיק יהיה רשאי להעביר כספים מקופה מרכזית לפיצויים למרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה על שם העובד.
13. חוזר גופים מוסדיים 2017-9-18 הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל – הוראת שעה – תיקון
 ביום 8 בנובמבר 2017, פורסמה הוראת השעה באה למנוע מצב שבו חשבון לא פעיל של עמית שנויד באופן אוטומטי בהתאם לחוזר הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל תיקון, ייפגע מאי קבלת –עודף אקטוארי. לפיכך, מוצע לתקן את חוזר 2016-9-29 הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל – תיקון (להלן: "חוזר הצטרפות") ולקבוע הוראת שעה לאופן חישוב שווי נכסיו של עמית שנויד באופן אוטומטי בהתאם להוראות חוזר הצטרפות.
14. חוזר גופים מוסדיים 2017-9-19 אופן הפקדת כספים לקופת גמל
 ביום 8 בנובמבר 2017, פרסמה הממונה חוזר גופים מוסדיים 2017-9-19, אופן הפקדת כספים לקופת גמל. החוזר מתקן ומחליף את מרבית הוראות הקבועות בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), תשע"ד-2014, פרט להוראה הקבועה בסעיף 11 בדבר חיוב מעסיק בריבית פיגורים והחובה החלה על חברה מנהלת לגבות ריבית פיגורים ממעסיק (חובה אשר הפרתה מהווה עילה להטלת עיצום כספי לפי חלק ב' לחוק הגברת האכיפה), מטרת התיקון היא, בין היתר, לעניין אמצעי התשלום, הוסרה האפשרות לקבל תשלומים באמצעות המחאות. להגדיר לוחות זמנים לטיפול בליקויים שנמצאו בדיווח על הפקדת תשלומים להנגשת חשבון מקוון למעסיק עם מלוא המידע הנדרש לשם עמידה בהוראות הדין. החוזר קובע גם כי במידה והסתיימו יחסי עובד-מעביד, והעובד אינו זכאי לכספי הפיצויים, המעביד יעביר דיווח לחברה המנהלת והחברה המנהלת תודיע על כך לעמית.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)****ב. פירוט הוראות דין מהותיות אשר פורסמו במהלך שנת 2017 (המשך):**

15. עמדת ממונה – איסור גביית דמי טיפול בהלוואות (שה 2017-22527)
 ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה הכרעת רשות שוק ההון. בהתאם להכרעה זו, רשות שוק ההון מצאה כי גופים מוסדיים חייבו או מחייבים חוסכים שלקחו הלוואה כנגד יתרת החיסכון הצבורה בקופה, בתשלום כספים ייעודיים לעניין הקמת ההלוואה או לעניין הטיפול בה (להלן דמי טיפול). כאשר התשלום מועבר ישירות לגוף המוסדי עצמו. לגישת רשות שוק ההון, גביית דמי הטיפול אינה עומדת בהוראת סעיף 32 (ד) לחוק קופות הגמל, האוסרת על גוף מוסדי ועל אדם השולט בגוף מוסדי או תאגיד בשליטה של אדם כאמור לקבל טובת הנאה כלשהי, במישרין או בעקיפין, בקשר עם ניהול כספי החוסכים, מעבר להוצאות ודמי ניהול שנקבעו בהוראה (גם במקרה שבו התשלום עובר ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף מוסדי, בקשר להלוואה). בטיטת ההכרעה, נקבעו ההוראות לעניין איסור גביית דמי טיפול מחוסך והוראות השבה לגבי דמי טיפול שנגבו בתקופה שבין 30.6.17-1.7.10. אך בהכרעה הסופית נקבע כי שאלת ההשבה תיוותר להכרעת בית המשפט במסגרת התובענות הייצוגיות שהוגשו בנושא.

16. טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון)
 ביום 1 במרס 2017 פורסמה טיטת לתקנות. במסגרתה נכללו בין היתר ההוראות הבאות: 1. אופן תשלום עמלות ההפצה ליועצים ולסוכנים פנסיונים תהיה בדרך של תשלום כספי בלבד. 2. הרחבת המוצרים בגינם רשאים היועצים הפנסיונים לקבל עמלת הפצה. 3. מתן האפשרות ליועץ פנסיוני לחתום על הסכמי הפצה עם חברה מנהלת בתנאים שונים לגבי קבוצות מוצרים שונות. תקנה זו עשויה להביא לגידול בהיקפי הנכסים המיועצים בבנקים ובהיקפי המכירות של המוצרים הרלוונטיים.

17. טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (ועדת השקעות)
 ביום 3 בספטמבר 2017, פורסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (ועדת השקעות) התשע"ז – 2017. התקנות באות להחליף את ההוראות המתייחסות לוועדת השקעות עמיתים בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964 לגבי כספי קופת גמל. מטרת התיקון הינה העלאת הרמה המקצועית של ועדת ההשקעות והגברת עצמאותה באופן שיצמצם ניגוד עניינים פוטנציאלי. התקנות מתייחסות, בין היתר, להרכב ועדת ההשקעות, כשירות החברים בוועדה, מגבלות הקשורות למינויים של חברי הוועדה, מינוי יו"ר הוועדה, תקופת כהונת החברים בוועדה והפסקת חברותם.

18. טיטת חוזר מיקור חוץ בגופים מוסדיים - טיטת שניה
 ביום 5 בנובמבר 2017, פורסמה טיטת שנייה לחוזר גופים מוסדיים 16-9-2013 שעניינו "מיקור חוץ בגופים מוסדיים" (להלן – "הטיטת" ו-"החוזר", בהתאמה). במסגרת הטיטת מוצע לקבוע כללים לשימוש במיקור חוץ בגופים מוסדיים, ובכלל זה קביעת מדיניות של הגוף המוסדי לגבי הוצאת פעילות למיקור חוץ, הכללים לבחינת המהותיות של פעילות מסויימת, קביעת הליך מוסדר להוצאת פעילות למיקור חוץ, קביעת מנגנוני מעקב ובקרה והסדרת סיום ההתקשרות.

הטיטת מתייחסת גם להספקת שירותים לגוף המוסדי על ידי צד קשור, שזוהי סוגיה שלא ניתנה לה התייחסות בחוזר. כן מוצע במסגרת הטיטת כי הסכם מיקור חוץ של פעילות מהותית, כהגדרתה בטיטת, שנכרת לפני יום פרסום החוזר יותאם להוראות החוזר הסופי שיפורסם עד ליום 31 בדצמבר 2018. בשלב זה לא ניתן לאמוד את השפעת הטיטת על החברה.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)****ב. פירוט הוראות דין מהותיות אשר פורסמו במהלך שנת 2017 (המשך):**

19. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשע"ח – 2017
 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), תשס"ח-2008 (להלן: "התקנות") קובעות מהן סוגי ההוצאות הישירות שגוף מוסדי רשאי לגבות מחשבונות העמיתים. במסגרת תקנה 3 לתקנות נקבעה הוראת שעה עד לסוף שנת 2017 (להלן: "הוראת השעה"). הוראת השעה הרחיבה את סוגי הוצאות הישירות אשר ניתן לגבות מחשבונות העמיתים. לחלק מהוצאות ישירות נקבעה מגבלה בשיעור של עד 0.25% מסך כל השווי המשוער של נכסי הקופה.
- ביום 3 בדצמבר 2017, פורסמה טיוטת תיקון לתקנות. עיקרי השינויים בתיקון המוצע ביחס לתקנות:
1. הפיכת הוראת השעה שנקבעה בתקנות, להוראת קבע.
  2. ביטול האפשרות להכיר בהוצאה ישירה בגין תעודות סל אשר חשיפתה לנכסים שהונפקו בישראל;
  3. בוטלה, האפשרות להכיר בהוצאה ישירה בגין העמדת משכנתאות לפי מגבלות שהורה עליהם הממונה.
  4. נוספה אפשרות להשקיע בקרן טכנולוגיה עילית כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.
- נכון למועד פרסום הדוח טרם פורסם תיקון לתקנות והוראת השעה לא הוארכה. לכן בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה על החברה.

ג. פירוט הוראות שפורסמו לאחר תקופת הדוח שלהן תיתכן השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה:

1. חוזר פנסיה 2017-3-7 הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה
 ביום 1 בינואר 2018, פורסם חוזר פנסיה 2017-3-7 הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה – עדכון. במסגרת העדכון נדחו מועדי החוזר המקוריים, בהתאם יש להגיש את תקנון הקרן המתוקן עד ליום 21.1.18 ויש להטמיע את הוראות התקנון עד ליום 1.6.18 (במקום עד ליום 1.1.18). יתרה מזאת, במסגרת הוראות שחברה מנהלת רשאית לכלול בתקנונה, נוספה אפשרות להוסיף במקרה שבו היו שיעורי ההפקדות לרכיב התגמולים נמוכים מ-12.5%, יותאמו לעמית, לפי בחירתו, שיעורי כיסוי ביטוחי מתוך אחד מהשיעורים המפורטים בסעיף 2 שבנספח א' לחוזר.
2. הבהרה - הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני שה. 2017-22603
 ביום 4 בפברואר 2018, פורסמה הבהרה על-ידי הממונה בנושא הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני שה. 2017-22603. בהתאם להבהרה גוף מוסדי רשאי לשלם עמלת הפצה עבור עסקה שהיא חלק מייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני בלבד. כן הובהר כי אין בכוונת רשות שוק ההון להפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לה בכל הקשור לפעולת הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס לעמלת הפצה ששולמה לסוכן ביטוח פנסיוני לפני פרסום הבהרה זו בשל ביצוע עסקה ללא הליך שיווק פנסיוני.
3. חוזר גופים מוסדיים 2018-9-10 החוזר המאוחד - דין וחשבון לציבור.
 ביום 4 במרץ 2018 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2018-9-10 החוזר המאוחד - דין וחשבון לציבור. חוזר זה מאגד את כל הוראות הממונה שקשורות לדוחות התקופתיים של גופים מוסדיים, קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות המפורסמים לציבור. כן הוטמעו בחוזר המאוחד גם הוראות הקיימות כיום בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דינים וחשבונות כספיים), התשס"ז-2007. תחילתו של חוזר זה החל מהדוח התקופתי לרבעון הראשון של שנת 2018.
4. חוזר 2018-2-1 "משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל - תיקון"
 ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**10. מגבלות ופיקוח (המשך)**

ג. פירוט הוראות שפורסמו לאחר תקופת הדוח שלהן תיתכן השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה (המשך):

5. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (ועדת השקעות)
 ביום 3 במרץ 2018, פורסמה טיוטת חוזר דירקטוריון גוף מוסדי. הטיוטה באה להחליף את ההוראות המתייחסות לדירקטוריון וועדותיו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 וחוזר גופים מוסדיים 2006-9-7 "נוהל עבודת דירקטוריון וועדותיו". טיוטה זו קובעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכבו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו.

11. חסמי כניסה ויציאה עיקריים בתחום הפעילות ושינויים בהםחסמי הכניסה והיציאה מהתחום הם

החברה מוחזקת בבעלות מלאה ע"י פסגות בית השקעות בע"מ. מבנה האחזקות והשליטה בפסגות בית השקעות בע"מ מפורט בתרשים האחזקות של החברה (ראה סעיף 2 לעיל).

לבעלי השליטה של החברה הונפק על ידי הממונה היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בחברה ובפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ.

ההיתר כולל הגבלות לעניין מכירה או העברה של אמצעי שליטה, של זכויות ניהול בישויות מסוימות בשרשרת השליטה וכן מגבלות לעניין הנפקת אמצעי שליטה, והכל ביחס לישויות הנכללות בשרשרת השליטה, לפי העניין וכמפורט בהיתר. כמו כן, נקבעו בהיתר הוראות בדבר שימור שיעור החזקה מינימלי (שהוגדר בהיתר כהחזקה של מעל 50% מכלל אמצעי השליטה), שימור זכויות ניהול בישויות מסוימות בשרשרת השליטה, שימור ההחזקה במניות שרשרת השליטה בחברה באופנים שונים, הוראות לעניין שמירת הון והוראות דיווח לממונה.

בנוסף, ההיתר כולל הוראות בדבר אי מתן זכות לצד ג' באמצעי השליטה בחברה ושמירה על זכויות בשליטה כך שתהיינה נקיות וחופשיות, למעט בשיעורים כפי שהותר במסגרת ההיתר.

חסמים רגולטוריים

פעילות בתחום ניהול קופות גמל לסוגיהן מחייבת קבלת רישיון לפעול כחברה מנהלת והיתר שליטה. קבלת רישיונות והיתרים כאמור מהממונה מחייבים עמידה בדרישות הדין, לרבות הון עצמי, ביטוח והקמת מערך תפעול (או התקשרות עם ספקי שירותים בתחום), שיווק וקשרי לקוחות, גילוי פרטים לעניין בעלי השליטה וחוסנם הפיננסי.

חסמי שוק

כניסה לפעילות בתחום ניהול קופות גמל שהוא תחום עתיר תחרות מחייבת, לדעת החברה, קיום מוניטין למנהלי ההשקעות ולחברה המנהלת.

היציאה מתחום הפעילות

ניתן לצאת מתחום הפעילות בדרך של מכירת הפעילות לאחרים. עם כניסתו לתוקף של חוק קופות הגמל תהליך העברת ניהול קופות גמל הוסדר בדין ואינו מהווה חסם.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**12. גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות**

החברה מזהה את הגורמים הבאים כגורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות:

1. מדיניות השקעות נכונה ומערכי מחקר ואנליזה התומכים בניהול השקעות, המתבטאים בניהול השקעות אחראי ובמובילות בתשואות לאורך זמן ללא תנודות חריגות בהשוואה למתחרים.
2. רמת תפעול גבוהה, מערכות מידע ואינטרנט פתוחות לעמיתים ומפיצים.
3. רמת שירות גבוהה לעמיתים, למפיצים חיצוניים ולמשווקי הבית.
4. רגולציה- מערך רגולציה פנים חברתי העורך בקרות בכלל תחומי פעילות החברה.

13. ניהול ההשקעות

תיאור מבנה ניהול ההשקעות:

לחברת הגמל והפנסיה של פסגות מערך ניהול השקעות עצמאי, העוסק בניהול ההשקעות של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות, קופות הפיצויים וקרנות הפנסיה. תחת סמנכ"ל ההשקעות פועלים מנהלי תחומים המתמחים באפיקי ההשקעה השונים – מניות ישראל, מניות חו"ל, אג"ח ישראל ואג"ח חו"ל. לצדם פועלים מנהלי השקעות האמונים כל אחד על קופות גמל וקרנות פנסיה ספציפיות. פעילות ההשקעות נתמכת ע"י מחלקת מחקר (BUY SIDE) של בית ההשקעות, המעבירה סקירות וניתוחים שוטפים על החברות השונות, וע"י מחלקת מחקר-מקרו, המספקת סקירות על מצב הכלכלה והשווקים.

פעילות ההשקעות בתחומי הנדל"ן, קרנות ההשקעה והאשראי הלא סחיר מרוכזת תחת בית ההשקעות.

תיאור אופן ניהול ההשקעות:

ניהול ההשקעות נעשה בהתאם למדיניות ההשקעות של כל אחת מהקופות וקרנות ההשתלמות ובהתאם להנחיות ועדת ההשקעות. אחת לשבועיים מתכנסת ועדת ההשקעות של החברה, בפניה מוצגת סקירת מאקרו של המחלקה הכלכלית של בית ההשקעות וכן סקירה של סמנכ"ל ההשקעות על השינוי בתמהיל ההשקעות ביחס לוועדה קודמת וביצועי הקופות בהשוואה למדדי ביצוע שונים. כמו כן, מוסר סמנכ"ל ההשקעות את הערכותיו לגבי התפתחויות השוק ולגבי הצורך, אם קיים, בהתאמת מדיניות ההשקעות. לאחר דיון, מקבלת הוועדה החלטות בנוגע למדיניות ההשקעות של הקופות וקרנות ההשתלמות. ועדת ההשקעות אינה דנה בדרך כלל (למעט חריגים) – כאשר מדובר בעסקאות המחייבות אשור ועדת השקעות) בניירות ערך ספציפיים.

מדיניות ועדת ההשקעות של החברה מיושמת על ידי סמנכ"ל ההשקעות באופן יחסי לרמת הסיכון שנקבעה בכל מסלול ובהתאם לשיקול הדעת שהותירה בידי הוועדה.

בחירת המניות ואגרות החוב נעשית על ידי מנהלי ההשקעות בין היתר בהתאם להמלצות של מחלקת BUY SIDE ולניתוחי החברות המתקבלות ממנה.

14. מבטח משנה

החברה התקשרה בביטוח משנה לכיסוי תביעות של עמיתי הקרן בגין סיכון של מות העמית (קצבת שארים) וסיכון של נכות שנגרמה לעמית אצל מבטח המשנה SCOR GLOBAL LIFE SE משוויץ (מדורגת - AA על ידי S&P ו- AA על ידי FITCHRATING).

SCOR הינו מבטח המשנה היחיד בקרן. תקרת הכיסוי לגבי השתתפות מבטח המשנה הינה נגזרת של חישוב פעמיים השכר הממוצע במשק ולא יותר מהשכר המבוטח המקסימלי התקנוני, והכל בהתאם לתנאי החיתום הנדרשים על ידי מבטח המשנה ובכפוף לתנאי ההסכם עמו.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**14. מבטח משנה (המשך):**

חלקו של מבטח המשנה עבור תביעות שמקרה הביטוח בגינן התרחש בשנת 2016 הוא בשיעור של 90% בהתאם לדמי הסיכון המשולמים על ידי העמיתים המבוטחים בקרן, בתקרת כיסוי לסכום ביטוח של 50 מיליון דולר ארה"ב לתביעה ולסה"כ תביעות במשך תקופת הביטוח, כאשר הכיסוי מתחדש באופן אוטומטי מדי שנת ביטוח, והכל בכפוף לתנאי ההסכם עם מבטח המשנה

בשנת הדוח יועבר למבטח המשנה 86.625% מדמי הסיכון האחוז הנותר יותר בקרן. כמו כן הקרן זכאית ל- 50% מסכום הרווח למבטח המשנה בהתאם ובכפוף למנגנון חלוקת הרווחים עם מבטח המשנה.

15. הון אנושי

החברה העסיקה נכון ליום 31 בדצמבר 2017, 171 עובדים, לעומת 165 עובדים ב-31 בדצמבר 2016. עובדי החברה מאורגנים במחלקות הבאות: מערך תפעול, מערך השקעות, מערך כספים ומטה. לחברה אין תלות בעובד מסוים. החברה מקבלת שירותי מטה מחברת האם (פסגות בית השקעות) כגון: מערכות המידע, משאבי אנוש, ניהול סיכונים, ביקורת פנים ושיווק ופרסום.

החברה מקפידה על פיתוח יכולות וכישורי העובדים באמצעות סדנאות, העשרות והכשרות שונות. כמו כן, נכון לדצמבר 2017 בחטיבת הלקוחות מועסקים כ-114 עובדים אשר בהיבט התקציבי משויכים לחברת הגמל והפנסיה. בדבר מדיניות התגמול של החברה ראה סעיף 25 להלן.

16. שיווק והפצה**א. תחום הגמל**

פעילות השיווק וההפצה של קופות הגמל מבוצעת, נכון למועד עריכת הדוח, באמצעות שלושה ערוצי הפצה עיקריים- סוכני ביטוח, יועצים פנסיוניים (בנקאיים ועצמאיים) ובאמצעות עובדי החברה ועובדי הקבוצה, לרבות סוכנויות בבעלות.

החברה פועלת להפצת מוצריה גם על ידי פרסום באמצעי התקשורת, טלוויזיה (מתן חסות), עיתונות, רדיו, אתר אינטרנט, פרסום באמצעות השתתפות בכנסים ואירועים, וכן מאפשרת הצטרפות דיגיטלית למוצריה באמצעות אתר האינטרנט של החברה.

החברה התקשרה בהסכמי הפצה עם בנקים ויועצים פנסיוניים לעניין הפצת מוצרי החברה. החברה אינה קשורה בהסכמי בלעדיות כלשהם עם יועצים פנסיוניים ו/או משווקים פנסיוניים, בכל הנוגע לשיווק מוצריה.

בתקנות עמלות הפצה נקבעה העמלה המשולמת ליועצים פנסיוניים בנקאיים על שיעור קבוע בסך 0.25% מהצבירה, בגין עמיתים שהופנו על ידי היועץ ואשר ליועץ הפנסיוני הסכמי ייעוץ עמם.

בנוסף, רשאית החברה להתקשר בהסכמי שיווק עם סוכנים פנסיוניים כהגדרתם בחוק השיווק הפנסיוני, ולשלם לסוכנים כאמור עמלות כפי שייקבע בהסכמים בין החברה לאותם סוכנים. החברה קשורה בהסכמים עם סוכנים וסוכנויות המתמחים בתחום הפנסיוני והפיננסי, לרבות סוכנויות הסדר.

לעניין הסכם עם אומגה חסכון פיננסיים- סוכנויות לביטוח פנסיוני (2008) בע"מ- ראה ביאור 22 ה' בדוח הכספי.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**16. שיווק והפצה (המשך):****ב. תחום קרנות הפנסיה**

מכירות, שיווק והפצת מוצרי החברה מתבצעת בעיקר באמצעות עובדי החברה בערוץ הישיר ובאמצעות סוכנים וסוכנויות. בנוסף מאפשרת החברה הצטרפות דיגיטלית לקרן הפנסיה באמצעות אתר האינטרנט. לקבוצה סוכנויות בבעלות מלאה וחלקית ופריסה ארצית של סוכנים שפעילותם היא חלק אינטגרלי מפעילותה של פסגות והחברה רואה בהן נכס אסטרטגי.

על פי חוק הייעוץ והשיווק הגופים שיעסקו בהפצה ושיווק של מוצרים פנסיוניים יהיו:

1. סוכני ביטוח פנסיוני - סוכני ביטוח בענף ביטוח פנסיוני.

2. סוכני שיווק פנסיוני - עובדים של גופים מוסדיים לגבי מוצרים פנסיוניים של הגוף המוסדי.

3. יועצים פנסיוניים - בעיקר התאגידים הבנקאיים.

ההבחנה בין יועץ למשווק הינה קיומה או היעדר קיומה של "זיקה" למוצר פנסיוני. לאור הבחנה זו, על כלל סוכנויות הביטוח בקבוצה ועובדי הקבוצה, אשר יעסקו בשיווק מוצרים פנסיוניים, יחולו החובות המוטלות מכוח חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני על משווק פנסיוני.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)

16. שיווק והפצה (המשך)

ג. להלן נתוני עלויות רכישה ועמלות שנתיות (באלפי ש"ח)

שנת 2017

סה"כ עמלות	עמלות יעד- גמל והשתלמות	עמלות נפרעים		
		פנסיה חדשה	גמל והשתלמות	
				סוכן/סוכנות:
18,963	717	10,728	7,518	צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה
43,559	1,104	6,607	35,848	אחר
				יועץ פנסיוני:
40,494	-	-	40,494	בנקים
27	-	-	27	אחרים
103,043	1,821	17,335	83,887	סך הכל

שנת 2016

סה"כ עמלות	עמלות יעד- גמל והשתלמות	עמלות נפרעים		
		פנסיה חדשה	גמל והשתלמות	
				סוכן/סוכנות:
10,246	816	12,633	9,430	צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה
39,463	320	7,532	39,143	אחר
				יועץ פנסיוני:
38,057	-	-	38,057	בנקים
60	-	-	60	אחרים
87,826	1,136	20,165	86,690	סך הכל

שנת 2015

סה"כ עמלות	עמלות יעד- גמל והשתלמות	עמלות נפרעים		
		פנסיה חדשה	גמל והשתלמות	
				סוכן/סוכנות:
24,836	1,239	14,092	9,505	צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה
49,546	2,425	10,127	36,994	אחר
				יועץ פנסיוני:
35,223	-	-	35,223	בנקים
45	-	-	45	אחרים
109,650	3,664	24,219	81,767	סך הכל

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**17. ספקים ונותני שירותים****1. שירותי ניהול**

החברה מקבלת שירותי ניהול שונים מחברת האם, לרבות שירותי חשבונאות וביקורת פנימית, שירותי פרסום ושיווק, שירותי ייעוץ משפטי, שירותי תפעול, שירותי מנהלה ומשאבי אנוש, ציוד מחשב ייעודי ושירותי תוכנה, הקצאת שטח משרדי, ציוד משרדי ושירותי משרד.

2. שירותי תפעול

החברה מקבלת שירותי תפעול עבור קופות הגמל שבניהולה מבנק הפועלים. לעניין שינויים שחלו בנותני שירותים ראה סעיף 21 הסכמים מהותיים.

3. הסכמי הפצה

למועד דוח זה התקשרה החברה בהסכמי הפצה עם מרבית הבנקים שישמשו כיועצים פנסיוניים לקופות ולקרנות בניהול החברה, בהסכמים מול סוכני שיווק פנסיוניים שונים כאמור בסעיף 16 לעיל וכן קשורה החברה בהסכם מול אומגה חיסכון פיננסיים - סוכנות לביטוח פנסיוני בע"מ ראה ביאור 22 ה' בדוח הכספי.

4. השתתפות באסיפות כלליות

החברה התקשרה בהסכם עם חברת אנטרופי שירותי מחקר כלכלי בע"מ (להלן: "אנטרופי") לפיו תעמיד אנטרופי שירותי ייצוג באספות כלליות של חברות שניירות הערך שלהן נכללים בנכסי הקופות של החברה ואשר עפ"י הוראות הדין החלות על החברה עליה להשתתף בהן. החלטות ההצבעה מתקבלות בידי החברה אשר נותנת לאנטרופי ייפוי כוח להשתתף ולהצביע בשם החברה באספות.

5. מבטח משנה

ראה סעיף 14 לעיל.

6. תלות בספקים

להערכת החברה, על אף שהחברה נעזרת בשירותיו של ספק שירותי תפעול (ראה סעיף 21 להלן), אין לחברה תלות בספק הואיל ושירותים מסוג השירותים הניתנים על ידי הספק ניתנים למועד דוח זה בידי מספר גופים נוספים בישראל, בתנאים מתחרים לתנאים בהם מוצעים וניתנים השירותים בידי הספקים הנוכחיים. עם זאת במידת הצורך החלפת ספק שירותים כרוכה בעלויות משמעותיות מצד החברה ובזמן הטמעה.

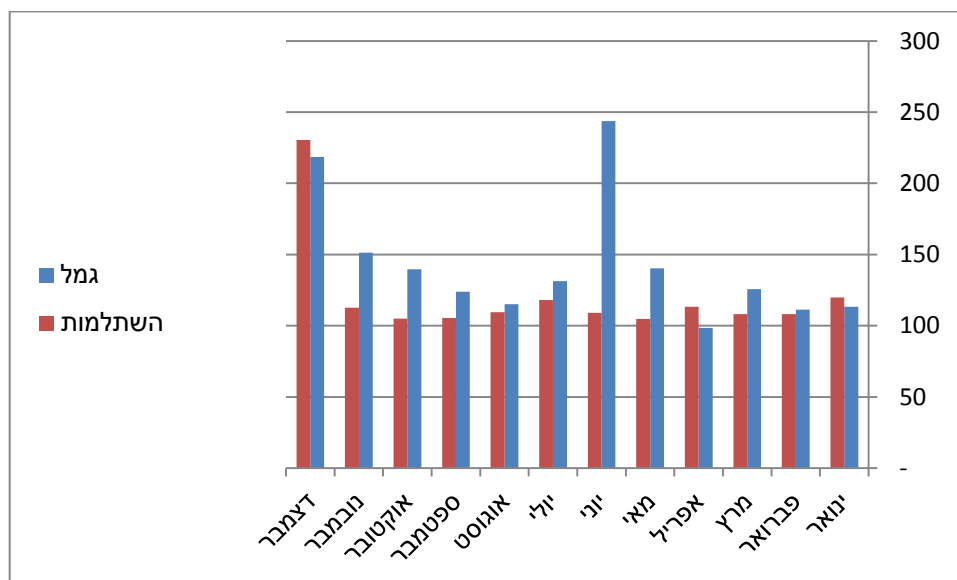
חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)

18. עונתיות

קופות גמל

ככלל, שוק קופות הגמל לתגמולים ופיצויים וכן קרנות ההשתלמות וקופות הגמל להשקעה מתאפיין בעונתיות מסוימת, בשל גידול בהפקדות לקראת סוף השנה הקלנדארית (רבעון רביעי) על מנת ליהנות מהטבות מס בשנה המסתיימת.

נתוני הפקדות במיליוני ₪

תשלומי קצבה ופדיונות

בתחום תשלומי הקצבה בפנסיה לא קיימת עונתיות ברורה. תחום הפדיונות בקופות הגמל מתאפיין בדרך כלל בגידול מסויים בפדיונות בחודש ינואר.

19. נכסים בלתי מוחשיים

בדבר נכסים בלתי מוחשיים ראה ביאור 5 לדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2017.

20. גורמי סיכון

המידע בדבר השפעת גורמי הסיכון שלהלן על החברה הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. מידע זה נסמך בין היתר, על הערכת החברה, נתונים כלכליים שנאספו על ידי החברה ותחזיות כלליות שפורסמו על ידי גופי מחקר. החברה פועלת בשוק ההון, הנתון להשפעת אירועים והתפתחויות בתחום הביטחוני, הכלכלי, שינויים פוליטיים ומדיניים, התפתחות כלכלות מקומיות, חוסר יציבות כלכלית, שינויי חקיקה, שינויים בשערי חליפין, ועוד. להלן פירוט גורמי סיכון אליהם חשופה החברה:

תלות במצב שוק ההון

החברה פועלת בתחומים שונים של שוק ההון המתאפיינים בתנודתיות גבוהה, בין היתר, בשל השפעות גורמים מדיניים, פוליטיים, ביטחוניים וכלכליים בארץ ובעולם, אשר לקבוצה אין שליטה עליהם. לתנודתיות כאמור השפעה על היקף פעילות הציבור בשוק ההון ועל מחירי ניירות הערך.

שינוי בשווי הכולל של נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה משפיעים על היקף דמי הניהול אותם גובה החברה. לפיכך, ירידות בשעריהם של ניירות הערך וצמצום הפעילות בשוק ההון עלולים לגרום לפגיעה בתוצאות העסקיות של החברה.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**20. גורמי סיכון (המשך)****סיכוני אשׂראי**

במסגרת תמהיל תיק הנכסים של הקופה, משקיעה הקופה חלק מנכסיה באג"ח קונצרני, סחירות ולא סחירות וכן בהלוואות לתאגידים ולווים שונים ובפיקדונות בבנקים. יציבות הלווים, שווי הביטחונות שניתנו ודרוג האג"ח משפיעים על שווי האשׂראי והפיקדונות בתיק הנכסים.

סיכוני נזילות

פדיונות גבוהים וניוד החוצה של עמיתים בהיקף משמעותי ביחס להיקף הנכסים הנזילים בקופה, אשר יוביל למימוש נכסים מיידי וכתוצאה מכך ירידה בתשואה ובשווי הנכסים בקופה.

הון אנושי

ראה סעיף 15 לעיל.

תחרות

שוק ההון מאופיין בתחרות גדולה בה משתתפים רבים. ביצועי קופות הגמל הפכו לגורם בעל השפעה מכרעת בתחרות, ופערים משמעותיים בתשואות קופות הגמל למול מתחרים עלולים לגרום לניוד כספי עמיתים מחוץ לחברה. ריבוי מספר המתחרים, כמו גם פעילות הרגולטור להגברת התחרות, גרר עליה משמעותית ברמת התחרות ומחייב את החברה להקצאת משאבים ניהוליים וכספיים להתמודדות מול התחרות הגוברת. עליה ברמת התחרות עלולים לפגוע ברווחיות החברה.

שינויי חקיקה

פעילות שוק ההון מוסדרת ומפוקחת באמצעות גורמים ממשלתיים רבים אשר העיקרי בהם הינו רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. בשנים האחרונות התרבו שינויי החקיקה הן בתחום המיסוי והן בתחום הסדרת הפעילות והפיקוח כגון: חוק קופות הגמל, תקנות שהותקנו מכוח חוק קופות הגמל, חוק הסדרת העיסוק, חוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות, חוק העיסוק בשיווק ובייעוץ פנסיוני, חוק ייעול הליכי אכיפה, חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016. יישום הדרישות הרגולטוריות משפיע על הכנסות מחד, ומחייבות את החברה להקצאת משאבים כספיים וניהוליים להתמודדות עם יישום הדרישות מאידך. פירוט נוסף לעניין הוראות רגולטוריות ראה בסעיף 10 לעיל.

תביעות משפטיות

פעילות קופות הגמל מוסדרת ומפוקחת באמצעות מספר רב של חוקים ותקנות. בשנים האחרונות התרבו שינויי החקיקה בתחום הסדרת הפעילות והפיקוח. החברה והקופות חשופות לתביעות משפטיות מעמיתיהן וכן מרשויות החוק בגין אי עמידה בכללים שנקבעו בחוק ובתקנות. תקדימים משפטיים, תביעות ייצוגיות וכדומה, יש בהם כדי להשפיע על הפעילות, על המוניטין ועל התוצאות העסקיות של החברה. החברה והקופות מקפידות לפעול ולדווח על פי החוק במועדים ובמתכונות הנדרשים על פי החוק. בשנים האחרונות הוגשו תביעות משפטיות נגד גורמים שונים בשוק ההון, בעילות שונות הכוללות אי עמידה בהוראות איסור הלבנת הון, הפרת הוראות דין שונות בתחום שוק ההון, מעילות עובדים וכן תביעות אזרחיות.

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)

20. גורמי סיכון (המשך)

התבססות על מערך תפעול חיצוני

מרבית שירותי תפעול עמיתים ותפעול ההשקעות ניתנם לחברה על ידי ספק חיצוני אחד. שירותי תפעול עמיתים והשקעות ניתנים ע"י מספר גופים נוספים בישראל, בתנאים מתחרים לתנאים בהם מוצעים וניתנים השירותים בידי הספקים הנוכחיים. עם זאת, במידת הצורך, החלפת גורם מתפעל כרוכה בעמידה בתנאי ההסכם, בעלויות משמעותיות ובזמן היערכות והטמעה.

פגיעה בשמה הטוב של החברה

תחום פעילותה של החברה מאופיין בריבוי לקוחות ופרסומים רבים אודות החברה ומתחריה באמצעי התקשורת השונים, וכן מאופיין ביחסי אמון מתמשכים בין הלקוח לבין נותן השירות. מוניטין החברה ושמה הטוב מהווים גורם חשוב בהתקשרות החברה עם לקוחות חדשים ושמירה על לקוחות קיימים. אי לכך, פגיעה בשמה הטוב של החברה עשויה להשפיע לרעה על תוצאותיה העסקיות.

סיכונים תפעוליים

קיים סיכון להפסד כתוצאה מכשל של תהליכי עבודה פנימיים, עובדים (מתוך טעות או בזדון), מערכות מידע, או כתוצאה מאירועים חיצוניים שונים. דוגמאות לסיכונים תפעוליים רלוונטיים לחברה הם: שיערוך שגוי של נכסים, מעילה בכספי הקופה, אסון טבע שפוגע במערכות המחשוב ועוד. הסיכונים התפעוליים מנוהלים, בין היתר, באמצעות הקפדה על עבודה על פי נהלים, הדרכות מקצועיות לעובדים, מנגנוני בקרה ממוחשבים, מערכי גיבוי לבסיסי הנתונים ועוד.

סיכוני אבטחת מידע וסייבר

הפעילות העסקית של החברה נשענת במידה רבה על מערכות מידע. זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות הנתונים חיוניים לפעילות עסקית תקינה. היעדר תשתיות מספקות לרבות בתחום אבטחת המידע וסייבר ו/או ליקויים או כשלים במערכות המידע עלול לחשוף את החברה לא עמידה בדרישות רגולטוריות וכן לכשלים בתפעול התהליכים השונים. הסיכונים הנובעים מהשבתה, שיבוש או פגיעה במידע הקיים במערכות עקב מתקפת סייבר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על פעילות החברה. החברה מטמיעה תהליכי עבודה ומערכות הגנה אשר נועדו לסייע לחברה למזער את הנזקים ממתקפות הסייבר וכן לשפר את היכולת לנטר ולבקר את סיכוני הסייבר. החברה מבצעת סקרי אבטחת מידע ומבדקי חדירה על ידי מומחים חיצוניים בלתי תלויים. תוצאות מבדקים אלו נידונים בהרחבה בהנהלה ודירקטוריון החברה ומטופלים במסגרת תכניות העבודה של מערך מערכות המידע.

בטבלה מוצגים גורמי הסיכון על פי מידת ההשפעה של התממשותם על עסקי החברה :

מידת ההשפעה של גורם הסיכון על פעילות החברה בכללותה			
השפעה נמוכה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
			סיכוני מאקרו
		X	תלות במצב שוק הון
	X		סיכוני אשראי
		X	סיכוני נזילות
			סיכונים ענפיים
		X	תחרות
		X	שינוי חקיקה
	X		תביעות משפטיות
			סיכונים מיוחדים לחברה
	X		התבססות על מערך תפעול חיצוני
	X		הון אנושי
	X		פגיעה בשמה הטוב של החברה
	X		סיכונים תפעוליים
		X	אבטחת מידע וסייבר

חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה (המשך)**21. הסכמים מהותיים****הסכמי שירותי תפעול**

החל מיום 1 בינואר 2014, החברה קשורה בהסכם תפעול עם בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") בלבד. במסגרת הסכם התפעול מעניק הבנק לחברה, עבור כל קופות הגמל המנוהלות על ידה, שירותי תפעול, back office (משרד אחורי) וניהול חשבונות עמיתים הכוללים, בין היתר, דיווחים לעמיתים ולרשויות, שירותי מחשוב והעברות תשלומים (להלן: "שירותי תפעול"). בתמורה לשירותי התפעול, הבנק זכאי לעמלת תפעול בשיעור כפי שנקבע בהסכם. ביום 3 ביולי 2017, הודיע בנק הפועלים לחברה כי הסכם שירותי התפעול בינו לבין החברה יבוא על סיומו במועד בו תודיע החברה לבנק על סיומו, ובכל מקרה לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2018 ("מועד הסיום"). ביום 11 בפברואר 2018 התקשרה החברה עם מל"ם גמל ופנסיה בע"מ ("מל"ם") בהסכם שירותי תפעול עבור קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה (כפוף להשלמת מספר נספחים להסכם). בהתאם להוראות ההסכם נקבע כי מל"ם תחל להעניק לחברה את השירותים מכוח ההסכם האמור לא יאוחר מיום 1 בינואר 2019.

הסכם עם פסגות בית השקעות

לחברה הסכם עם פסגות בית השקעות, החברה האם של החברה. פסגות בית השקעות מעניקה לחברה שירותים כמפורט בהסכם, ביניהם שירותי שיווק, שירותי ייעוץ משפטי, שירותי חשבונאות וביקורת פנימית, ציוד מחשב ייעודי ושירותי תוכנה ועריכת הביטוחים הנדרשים לכיסוי מלא ומוחלט של פעילות החברה. כמו כן, משאילה פסגות בית השקעות לחברה עובדים אשר מבצעים עבור החברה שיווק פנסיוני. פסגות בית השקעות נושאת בכל התשלומים והזכויות המגיעים לעובדים המושאלים ותהא אחראית לתשלומים.

הסכם עם חברת נס.א.ט. בע"מ

ביום 14 באוקטובר 2010 התקשרה החברה האם בהסכם שירותי תפעול לקרנות הפנסיה שבניהול החברה עם חברת נס.א.ט. בע"מ ("נס"). במסגרת הסכם השירותים, מעניקה נס עבור קרנות הפנסיה שבניהול החברה, שירותי מערכות מידע הכוללים בין היתר תחזוקה, ליווי, עדכוני גרסאות וסיוע תפעולי. בתמורה לשירותי התפעול, זכאית נס לדמי שירותים כפי שנקבע בהסכם.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי**22. הדירקטורים של החברה המנהלת
א. דירקטורים מכהנים ביום 31.12.2017****שלמה פשה, יו"ר הדירקטוריון מיום 23.10.2017**

מס' ת.ז.	054504055
מען	הנחשול 85, ראשון לציון
שנת לידה	1956
נתינות	ישראלית
תאריך תחילת כהונה כדירקטור	23.10.2017
חברותו בוועדות הדירקטוריון	-
דח"צ	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין	מכהן בתפקידים כמפורט להלן במסגרת תיאור עיסוק בחמש השנים האחרונות ובמסגרת התעסקות עיקרית נוספת.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
השכלה	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות – אוניברסיטת בר אילן.
התעסקות בחמש השנים האחרונות	משנה בכיר למנכ"ל, מנהל מערך כספים בפסגות בית השקעות בע"מ
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון – 6
התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)	משנה בכיר למנכ"ל, מנהל מערך כספים בפסגות בית השקעות בע"מ. יו"ר פסגות תעודות סל.
מס' ת.ז.	054504055

החליף בתפקידו את מר ברק סורני אשר סיים את כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה ביום 23.10.2017 (ראה ביאור 25א' בדוחות הכספיים)

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)****א. דירקטורים מכהנים ביום 31.12.2017 (המשך)****מור גרשגורן, דירקטור**

מס' תעודת זהות	034983148
מען	הנטקה 8, חיפה
שנת לידה	1979
נתינות	ישראלית
תאריך תחילת כהונה כדירקטור	14.03.2016
חברות בוועדות הדירקטוריון	לא
דח"צ	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין	מכהן בתפקידים כמפורט להלן במסגרת תיאור עיסוק בחמש השנים האחרונות ובמסגרת התעסקות עיקרית נוספת.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
השכלה	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת חיפה, רו"ח.
התעסקות בחמש השנים האחרונות	מנהל כספים, תחום חשבונות ופיננסים, פסגות בית השקעות בע"מ
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון – 11 החלטה ללא התכנסות – 1
התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)	מנהל כספים, תחום חשבונות ופיננסים, פסגות בית השקעות בע"מ; דירקטור, פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.

החליף בתפקידו את מר שלמה פשה אשר מונה ליו"ר דירקטוריון החברה ביום 14.03.2016.
(ראה ביאור 25'א' בדוח הכספי)

חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי (המשך)

22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)

א. דירקטורים מכהנים ביום 31.12.2017 (המשך)

אורי גרינפלד, דירקטור

מס' תעודת זהות	034407130
מען	הירדן 7, הרצליה
שנת לידה	1978
נתינות	ישראלית
תאריך תחילת כהונה כדירקטור	15.06.2015
חברותו בוועדות הדירקטוריון	חבר ועדת השקעות.
דח"צ	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין	כן, מכהן בתפקידים כמפורט להלן במסגרת תיאור עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידי נוספים בהם הוא מכהן כדירקטור.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
השכלה	M.A בכלכלה - אוניברסיטת תל אביב. B.A בכלכלה - אוניברסיטת תל אביב. 1993-1996 בוגר ביה"ס להנדסאים של אוניברסיטת ת"א במגמה טכנולוגית. רישיונות: יעוץ השקעות וניהול תיקי השקעות.
התעסקות עיקרית בחמש השנים האחרונות	סמנכ"ל, כלכלן ואסטרטג ראשי בפסגות בית השקעות בע"מ; מנהל מחלקת המאקרו במערך מאקרו ואסטרטגיה בפסגות בית השקעות בע"מ, כלכלן בכיר; דירקטור בפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ ובפסגות קרנות נאמנות בע"מ,
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון - 10 החלטה ללא התכנסות - 1
התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)	סמנכ"ל, כלכלן ואסטרטג ראשי בפסגות בית השקעות בע"מ; דירקטור בפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ ובפסגות קרנות נאמנות בע"מ.

חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי (המשך)**22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)****א. דירקטורים מכהנים ביום 31.12.2017 (המשך)****שני האן-שלום, דירקטורית**

מס' תעודת זהות	052672433
מען	רמת חן 34, רמת גן
שנת לידה	1981
נתינות	ישראלית
תאריך תחילת כהונה כדירקטורית	01.07.2016
חברותה בוועדות הדירקטוריון	לא
דח"צ	לא
האם היא עובדת של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין	כן, מכהנת בתפקידים כמפורט להלן במסגרת תיאור עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידיים נוספים בהם היא מכהנת כדירקטורית.
האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
השכלה	תואר ראשון בכלכלה וניהול, המכלל האקדמית ת"א-יפו. תואר שני במנהל עסקים, אוניברסיטת ת"א.
התעסקות בחמש השנים האחרונות.	חשבת שכר ומנהלת כוח אדם, שגרירות ישראל-ווינגטון; מנהלת פרויקטים של חטיבת הלקוחות, פסגות בית השקעות בע"מ; מנהלת מערך שיווק ופרסום, פסגות בית השקעות בע"מ.
מספר ישיבות בהן השתתפה במהלך השנה	דירקטוריון – 11 החלטת ללא התכנסות - 1
התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותה דירקטורית)	מנהלת מערך שיווק ופרסום, פסגות בית השקעות בע"מ; דירקטורית בפסגות גמל ופנסיה בע"מ.

החליפה בתפקידה את רוני ליכטנשטיין שני אשר סיימה את כהונתה כדירקטורית בחברה ביום 01.07.2016.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)****א. דירקטורים מכהנים ביום 31.12.2017 (המשך)****עמית שניר, דירקטור חיצוני**

024433344	מס' תעודת זהות
סתוונית 17, זכרון יעקב	מען
1969	שנת לידה
ישראלית	נתינות
23.10.2017	תאריך תחילת כהונה כדירקטור
חבר ועדת ביקורת, חבר ועדת תגמול, חבר ועדת השקעות .	חברותו בוועדות הדירקטוריון
כן	דח"צ
כן	האם הוא בעל מומחיות חשבונאית פיננסית
כן	האם הוא בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הפנסיה
לא	האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין
לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.
תואר שני (M.B.A) מימון וחשבנאות-אוניברסיטת ת"א. תואר ראשון (B.A) כלכלה ניהול, טכניון.	השכלה
מנהל השקעות באקסלנס. דירקטור, חבר ועדת ביקורת, חבר ועדת תגמול, חבר ועדת השקעות תלויות תשואה בפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ.	התעסקות בחמש השנים האחרונות.
דירקטוריון- 6 ועדת ביקורת- 4 ועדת השקעות- 10 (מתוכן 4 טלפוניות). ועדת אשראי – 1 ועדת תגמול – 2	מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה
חבר ועדת ביקורת, ועדת השקעות וועדת תגמול בפסגות חברה לביטוח.	התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)

החליף את מר יוסי בהיר אשר סיים את כהונתו ביום 23.10.2017

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)****א. דירקטורים מכהנים ביום 31.12.2017 (המשך)****עופר ירקוני, דירקטור חיצוני**

054215413	מס' תעודת זהות
לוי אשכול 18, תל-אביב	מען
1957	שנת לידה
ישראלית	נתינות
27.05.2014	תאריך תחילת כהונה כדירקטור
חבר ועדת ביקורת, ועדת השקעות וועדת תגמול.	חברותו בוועדות הדירקטוריון
כן	דח"צ
כן	האם הוא בעל מומחיות חשבונאית פיננסית
כן	האם הוא בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הפנסיה
לא	האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין
לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.
תואר ראשון בכלכלה. תואר שני במנהל עסקים- התמחות מימון וחשבונאות.	השכלה
חבר ועדת השקעות בעמיתים קרנות פנסיה	התעסקות בחמש השנים האחרונות
דירקטוריון- 11 החלטה ללא התכנסות - 1 ועדת ביקורת- 12 ועדת השקעות - 52 (מתוכן 17 טלפוניות ו-6 ועדות ללא התכנסות). ועדת תגמול-5	מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה
חבר ועדת ביקורת, ועדת השקעות וועדת תגמול בפסגות חברה לביטוח.	התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)****א. דירקטורים מכהנים ביום 31.12.2017 (המשך)****שלומי טלמור, דירקטור חיצוני**

מס' תעודת זהות	068789312
מען	התבור 8, מושב בני דרור
שנת לידה	1963
נתינות	ישראלית
תאריך תחילת כהונה כדירקטור	27.05.2016
חברותו בוועדות הדירקטוריון	חבר ועדת ביקורת, ועדת השקעות וועדת תגמול.
דח"צ	כן
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית פיננסית	כן
האם הוא בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הפנסיה	כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.	לא
השכלה	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת בן-גוריון. תואר ראשון במשפטים, אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש השנים האחרונות	שותף במיזם השקעות, מנכ"ל קאר סנטר מוטורס בע"מ, דירקטור בגרין סנטר בע"מ ויועץ עסקי-משפטי.
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון – 12 החלטה ללא התכנסות – 1 ועדת ביקורת – 14 ועדת השקעות – 55 (מתוכן 19 טלפוניות ו 6 החלטות ללא התכנסות). ועדת תגמול – 5
התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)	עו"ד ורו"ח; שותף במיזם השקעות ויועץ עסקי-משפטי. דירקטור, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת תגמול בפסגות חברה לביטוח בע"מ.

החליף בתפקידו את יצחק וולף אשר סיים את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה ביום 27.05.2016.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)****ב. דירקטורים שסיימו את תפקידם בשנת 2017****ברק סורני, כיהן כיו"ר דירקטוריון עד ליום 23.10.2017**

מס' ת.ז.	027871102
מען	יהודה 13, כפר אורנים
שנת לידה	1970
נתינות	ישראלית
תאריך תחילת כהונה כדירקטור	22.08.2016
חברותו בוועדות הדירקטוריון	-
דח"צ	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין	מכהן בתפקידים כמפורט להלן במסגרת תיאור עיסוק בחמש השנים האחרונות ובמסגרת התעסקות עיקרית נוספת.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
השכלה	תואר ראשון ושני במנהל עסקים וכלכלה, התמחות במימון – האוניברסיטה העברית, ירושלים.
התעסקות בחמש השנים האחרונות	מנכ"ל פסגות ניירות ערך בע"מ; מנהל השקעות בכיר – פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון – 6 החלטה ללא התכנסות- 1
התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)	מנכ"ל פסגות בית השקעות בע"מ; יו"ר דירקטוריון פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**22. הדירקטורים של החברה המנהלת (המשך)****ב. דירקטורים שסיימו את תפקידם בשנת 2017 (המשך)****יוסי בהיר, דירקטור חיצוני סיים את כהונתו ביום 23.10.2017**

מס' תעודת זהות	052884624
מען	מרדכי 15, רמת השרון
שנת לידה	1954
נתינות	ישראלית
תאריך תחילת כהונה כדירקטור	25.11.2008
חברות בוועדות הדירקטוריון	יו"ר ועדת ביקורת, יו"ר ועדת תגמול, יו"ר ועדת השקעות, יו"ר ועדת המעקב אחר מקבלי פנסיית נכות.
דח"צ	כן
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית פיננסית	כן
האם הוא בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הפנסיה	כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה הקשורה או של בעל עניין	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.	לא
השכלה	תואר שני (M.B.A) מנהל עסקים-אוניברסיטת ת"א. תואר ראשון (B.A) כלכלה מגמת מנהל עסקים-אוניברסיטת בר-אילן.
התעסקות בחמש השנים האחרונות.	יועץ לענייני שוק ההון ; דירקטור, יו"ר ועדת ביקורת, יו"ר ועדת תגמול, יו"ר ועדת השקעות תלויות תשואה ויו"ר ועדת SOLVENCY בפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ. יו"ר דירקטוריון בתפנית ניהול תיקים בע"מ ; דירקטור במנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ ; חבר ועדת ביקורת בעמיתים קרנות הפנסיה בהסדר.
מספר ישיבות בהן השתתף במהלך השנה	דירקטוריון- 6 החלטה ללא התכנסות - 1 ועדת ביקורת- 10 ועדת השקעות- 42 (מתוכן 13 טלפוניות ו-6 ללא התכנסות). ועדת אשראי - 3 ועדת תגמול - 3
התעסקות עיקרית נוספת (מלבד היותו דירקטור)	יועץ לענייני שוק ההון ; דירקטור, יו"ר ועדת ביקורת, יו"ר ועדת תגמול, יו"ר ועדת השקעות תלויות תשואה ויו"ר ועדת SOLVENCY בפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ. יו"ר דירקטוריון בתפנית ניהול תיקים בע"מ ; דירקטור במנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ ; חבר ועדת ביקורת בעמיתים, קרנות הפנסיה בהסדר.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשד)**23. נושאי המשרה של החברה המנהלת**

א. נושאי המשרה של החברה ליום 31.12.2017

ענת כנפו תבור - כיהנה כמנכ"לית החברה עד ליום 31.12.17

מס' תעודת זהות	037568177
שנת לידה	1976
תאריך תחילת כהונה	01.01.2016
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד	מנכ"ל
תפקיד בחברה קשורה או אצל בעלי עניין בחברה	מכהנת בתפקידים כמפורט להלן במסגרת תיאור התעסקות בחמש השנים האחרונות.
האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או בעל עניין בה	לא
השכלה	M.B.A – מדיניות ציבורית, אוניברסיטת תל אביב. B.A – מנהל עסקים (התמחות בשיווק), מכללת עמק יזרעאל.
התעסקות בחמש השנים האחרונות	יו"ר דירקטוריון בחברות: פסגות השקעות בסוכנויות ביטוח בע"מ, אומגה חיסכון ופיננסים סוכנות לביטוח (2008) בע"מ, פסגות קומפס השקעות בע"מ, פסגות קומפס קרנות גידור בע"מ; דירקטורית בפלטינום מוצרים מובנים בע"מ.

מיקי אסף, מנכ"ל החברה מיום 1.1.2018

מס' תעודת זהות	027322213
שנת לידה	1974
תאריך תחילת כהונה	01.03.2008
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד	סמנכ"ל כספים
תפקיד בחברה קשורה או אצל בעלי עניין בחברה	מכהן בתפקידים כמפורט להלן במסגרת תיאור התעסקות בחמש השנים האחרונות.
האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או בעל עניין בה	לא
השכלה	רואה חשבון מוסמך (CPA). B.A במנהל עסקים (התמחות בחשבונאות), המכללה למנהל. MBA במנהל עסקים (התמחות במימון), המכללה למנהל.
התעסקות בחמש השנים האחרונות	סמנכ"ל כספים בפסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ; דירקטור בפסגות השקעות בסוכנויות ביטוח בע"מ, בדוידוף הסדרים פנסיונים סוכנות לביטוח חיים (2006) בע"מ ובהיימן ניהול הסדרים פנסיונים סוכנות לביטוח (1998) בע"מ.

החליף בתפקידו את ענת כנפו תבור, שסיימה את תפקידה ביום 31.12.2017 (ראה בראור 25א' בדוח הכספי)

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)

23. נושאי המשרה של החברה המנהלת (המשך)

א. נושאי המשרה של החברה ליום 31.12.2017 (המשך)

יפעת טל פורת

039231485	מס' תעודת זהות
1983	שנת לידה
18.11.2016	תאריך תחילת כהונה
סמנכ"ל פיתוח עסקי	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד
אין	תפקיד בחברה קשורה או אצל בעלי עניין בחברה
לא	האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או בעל עניין בה
M.A – מנהל עסקים (התמחות במימון), אוניברסיטת תל-אביב. B.A – כלכלה ותקשורת, אוניברסיטת תל-אביב.	השכלה
מנהלת פיתוח עסקי, פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ; מנהלת פרויקטים ועוזרת אישית למנכ"ל, פסגות בית השקעות בע"מ; מנהלת פרויקטים, פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ; רכזת מוצר, פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.	התעסקות בחמש השנים האחרונות

שי מזרחי

040799397	מס' תעודת זהות
1981	שנת לידה
01.07.2016	תאריך תחילת כהונה
סמנכ"ל קשרי לקוחות	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד
אין	תפקיד בחברה קשורה או אצל בעלי עניין בחברה
לא	האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או בעל עניין בה
תיכונת	השכלה
מנהל מערך שימור לקוחות, פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ; מנהל מחלקת שימור, פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.	התעסקות בחמש השנים האחרונות

מר שי מזרחי סיים את כהונתו בחברה ביום 15.02.2018.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)

23. נושאי המשרה של החברה המנהלת (המשך)

א. נושאי המשרה של החברה ליום 31.12.2017 (המשך)

עומר סיגלר

06067199	מס' תעודת זהות
1982	שנת לידה
26.05.2016	תאריך תחילת כהונה
סמנכ"ל, יועץ משפטי	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד
סמנכ"ל, יועץ משפטי בפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ.	תפקיד בחברה קשורה או אצל בעלי עניין בחברה
לא	האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או בעל עניין בה
LL.B במשפטים, הקרית האקדמית אונו.	השכלה
יועץ משפטי בפסגות קופות גמל ופנסיה ובפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ, דירקטור בסוכנות פרופיט ובסוכנות עמיתים.	התעסקות בחמש השנים האחרונות

מוטי פלד

056219777	מס' תעודת זהות
1960	שנת לידה
27.01.2014	תאריך תחילת כהונה
סמנכ"ל גמל	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד
אין	תפקיד בחברה קשורה או אצל בעלי עניין בחברה
לא	האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או בעל עניין בה
תיכונת. לימודי מנהל עסקים בגמנסיה הרצליה בעל שני רשיונות של שיווק השקעות ושיווק פנסיוני	השכלה
מנהל אגף מעסיקים אסטרטגים בפסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ; מנהל מחלקת קשרי לקוחות בפסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.	התעסקות בחמש השנים האחרונות

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)

23. נושאי המשרה של החברה המנהלת (המשך)

א. נושאי המשרה של החברה ליום 31.12.2017 (המשך)

גיל גבאי

024239162	מס' תעודת זהות
1969	שנת לידה
01.12.2008	תאריך תחילת כהונה
מבקר פנים	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד
לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד
תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת בר-אילן. רואה חשבון מוסמך. לימודי תעודה בתחומי ביקורת פנים, אשראי, השקעות וניהול סיכונים.	השכלה
מבקר פנים בקבוצת פסגות החל מיום 1.12.08.	התעסקות בחמש השנים האחרונות

לימור גולדשטיין

023772742	מס' תעודת זהות
1968	שנת לידה
01.11.2012	תאריך תחילת כהונה
סמנכ"ל, מנהלת סיכונים ראשית	התפקיד שהוא ממלא בתאגיד
לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד
MBA – התמחות במימון, אוניברסיטת בר-אילן. MSc – ביוכימיה, מחקר בתחום הסרטן, אוניברסיטת בר-אילן. BSc – מדעי החיים, אוניברסיטת בר-אילן.	השכלה
סמנכ"ל, מנהלת סיכונים ראשית, פסגות בית השקעות בע"מ; סמנכ"ל, מנהלת סיכונים ראשית, דש בית השקעות.	התעסקות בחמש השנים האחרונות

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**23. נושאי המשרה של החברה המנהלת (המשך)****א. נושאי המשרה של החברה ליום 31.12.2017 (המשך)****תמיר פרזר - מכהן כסמנכ"ל השקעות בחברה מיום 1.1.2017**

מס' תעודת זהות	22467500
שנת לידה	1966
תאריך תחילת כהונה	01.01.17
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד	סמנכ"ל השקעות
תפקיד בחברה קשורה או אצל בעלי עניין בחברה	אין
האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או בעל עניין בה	לא
השכלה	B.A בכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב. MBA במנהל עסקים, אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש השנים האחרונות	סמנכ"ל השקעות, פסגות ניירות ערך בע"מ.

החליף בתפקידו את ניר מורוז, שסיים את תפקידו ביום 31.12.2016

ב. נושאי המשרה של החברה אשר מונו לאחר תקופת הדיווח

ראה ביאור 25א' בדוח הכספי.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)

24. אקטואר קרן הפנסיה

אלן דובין, אקטואר

מערך המשרד	רחוב שאולזון 16, הר נוף, ירושלים
תאריך תחילת כהונה	01.01.2010
השכלה	<ul style="list-style-type: none"> • תואר ראשון במתמטיקה באוניברסיטת Massachusetts Institute Of Technology (1973). • תואר ראשון בהנדסת אלקטרוניקה (מחשבים) באוניברסיטת Massachusetts Institute of Technology • (FSA) Fellow of Society of Actuaries • (MAAA) Member of American Association of Actuaries • חבר מלא באגודת האקטוארים בישראל. (FILAA) • Enrolled Actuary (U.S.) • Certified Life Underwriter (U.S.) • Chartered Financial Consultant (U.S.)
ניסיון תעסוקתי	<ul style="list-style-type: none"> • שותף 1979-1990 Actuarial Analysts Inc. • אקטואר ראשי – ציון חברה לביטוח 1996-2001 • אלן דובין פ.ס.א. נשיא 1993 – עכשיו • אקטואר ל-300 חברות לצורך תקינה בינלאומית IAS 19 • אקטואר קרן מבטחים ישנה • אקטואר קרן מקפת חדשה • אקטואר קרן גמלאי דן • אקטואר חברת החשמל 2008-2010 • אקטואר נמל אשדוד • אקטואר בנק לאומי לישראל
דרך העסקת האקטואר	האקטואר מועסק ע"י החברה המנהלת עבור קרנות הפנסיה, בהתאם להסכם התקשרות.
היקף העסקת האקטואר	היקף השעות הסתכם בשנת הדיווח ל – 170 שעות
תיאור השירותים	שירות מלא, כולל הערכות אקטואריות רבעוניות ושנתיות וטבלאות לתקנונים.
תפקידים נוספים	אין
שכר	270 אלפי ש"ח (לא כולל מע"מ)

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)

24. אקטואר קרן הפנסיה (המשך)

ישעיהו אוריזר, אקטואר

מערך המשרד	אבא הלל 7 רמת גן.
תאריך תחילת כהונה	1995
השכלה	<ul style="list-style-type: none"> בשנת 1973 - תואר ראשון בכלכלה ובמתימטיקה מאוניברסיטת בר אילן. בשנת 1979 - אקטואר מוסמך מטעם אוניברסיטת תל אביב. חבר מלא באגודת האקטוארים משנת 1979.
ניסיון תעסוקתי	<ul style="list-style-type: none"> בעל חברה ליעוץ אקטוארי אשר נותנת שירותים אקטוארים לקנות פנסיה חדשות וקרנות פנסיה ותיקות. בעל ניסיון של עשרות שנים בנושא התקינה החשבונאית, IFRS נכון למועד הדו"ח משמש כאקטואר ממונה בקרנות הפנסיה של הפניקס פנסיה בע"מ, גילעד, קרן הפנסיה של עובדי חברת החשמל, ואלטשולר שחם. בשנים 10/2002 ועד ל 09/2016 אקטואר ראשי בקרן הפנסיה של מבטחים החדשה. אקטואר במבטחים הוותיקה החל משנת 1974 ועד ל 1/9/2002. בעל ניסיון רב בחישוב חבויות אקטואריות בקרנות פנסיה הוותיקות שבהסדר "עמיתים", גלעד הוותיקה, הפניקס יסוד, קרן הפנסיה של עובדי חברת החשמל, הסתדרות העובדים הלאומית, קרן הפנסיה של עורכי הדין ועוד. ניסיון בחישוב התחייבויות לפנסיה תקציבית - מלווה את חישוב החבות האקטוארית בגין הפנסיה התקציבית של עובדי המדינה החל משנת 1990 וכמו כן השתתפתי בבניית התוכנה האקטוארית לחישוב החבויות האקטואריות בגין הפנסיה התקציבית. משמש כיום כאקטואר בגופים תקציביים אחרים כגון: האוניברסיטה העברית, הטכניון, אוניברסיטת חיפה נמלי ישראל. בעבר שימשתי גם כאקטואר בחברת החשמל.
דרך העסקת האקטואר	מעניק לחברה שירותי אקטואריה כספק חיצוני.
היקף העסקת האקטואר	הכנת דוחות אקטואריים לשנת 2017 בהתאם להוראות על פי דין
תיאור השירותים	משמש כאקטואר חיצוני בהתאם לתקנה 51(א)
תפקידים נוספים	אין
שכר	60 אלפי ש"ח (לא כולל מע"מ)

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**25. מדיניות תגמול בחברה המנהלת****א. פרטים לעניין תשלומי שכר**

להלן פרטים לעניין תשלומי שכר ששלמה החברה בתקופת הדוח ל-5 נושאי המשרה הבכירה בה שהיו מועסקים בחברה בתקופת הדוח:

תפקיד	היקף משרה	עלות שכר ללא אופציות	מענק/תמריץ לשנת 2017 (א)	תשלום מבוסס מניות (ב)	עלות לשנת 2017 כולל תשלום מבוסס מניות	חלק המיוחס לחברה מתוך קבוצת השליטה
	%	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	%
מנכ"ל	(ג)	801	487	-	1,288	75
סמנכ"ל	100	707	228	3	938	100
סמנכ"ל	100	649	61	15	725	100
סמנכ"ל	100	620	84	-	704	100
סמנכ"ל	100	512	126	1	639	100
סה"כ		3,289	986	19	4,294	

- (א) שולם בינואר 2018 עבור שנת 2017, כולל ביטוח לאומי.
 (ב) יובהר כי מדובר באופציות הניתנות למימוש במניות של החברה האם אשר הוענקו בחודש נובמבר 2012, ראה ביאור 10ד' בדוחות הכספיים.
 (ג) מנכ"ל החברה עד ליום 31 בדצמבר 2017 כיהנה גם כראש חטיבת חיסכון ארוך טווח ויו"ר חברת סוכנויות בבעלות. בגין תפקידים אלו שולם למנכ"ל תגמול נוסף מאותן חברות.
 (ד) העלות אינה כוללת מס שכר, לפי העניין.
 (ה) על פי מדיניות התגמול, סכומי המענק והתמריצים כוללים 100% מהתמריצים והמענקים השנתיים כולל הסכומים הנדחים.

ב. מדיניות התגמול בחברה

ביום 24 ביוני, 2014 וביום 30 ביוני, 2014 אושרה מדיניות התגמול של החברה על ידי וועדת התגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה. נוסח מדיניות התגמול הותאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2014-9-2 "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים".

בינואר 2016 וועדת התגמול והדירקטוריון אישרו עדכון ותיקון של מדיניות התגמול. עיקר השינויים נובע מכך שהוטעמו הוראות חוזר גופים מוסדיים 2015-9-31 מיום 7 באוקטובר, 2015 שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים - תיקון (להלן - "החוזר המשלים"), אשר קבע, בין היתר, כי לא יוענק רכיב משתנה לדירקטור וליו"ר דירקטוריון בשל כהונתם וקבע את אופן קביעת הרכיב הקבוע של יו"ר דירקטוריון. בנוסף, החוזר המשלים התייחס לנושא עלויות העסקת עובדים ובעלי תפקיד מרכזי בגוף מוסדי והחיל איסור על החברה לשאת בעלויות העסקה של עובד או בעל תפקיד מרכזי בשל כהונה בתאגיד אחר. כמו כן, הותאם מנגנון ההשבה להוראות החוזר המשלים והוגדרו במסגרת עדכון המדיניות, בין היתר, נסיבות נוספות שבהן יש לבצע השבה של הרכיב המשתנה שהוענק לבעל תפקיד מרכזי במסגרת תנאי כהונתו והעסקתו. מעבר לכך, בוצעו עדכונים במדיניות גם בשל שינויים פרסונאליים שחלו בחברה.

בינואר 2017 וועדת התגמול והדירקטוריון אישרו עדכון ותיקון של מדיניות התגמול בעניין פירוט הסדרי ביטוח ושיפוי לנושאי משרה.

באתר האינטרנט של החברה, מפורסמת מדיניות התגמול לבעלי תפקיד מרכזי.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**26. מבקר פנים****א. המבקר הפנימי**

שם : גיל גבאי, (ראה סעיף 23 לעיל).

המבקר הפנימי הנו עובד חברת פסגות בית השקעות בדרג סמנכ"ל ועומד בראש מערך הביקורת הפנימית. המבקר ממונה כמבקר פנים בכל חברות הקבוצה העיקריות. בביצוע ביקורתו נעזר המבקר בצוות מבקרים בעלי התמחות שונה (רו"ח, תואר שני בביקורת פנים וכיו"ב). הכישורים המכשירים אותו לביצוע התפקיד - רואה חשבון מוסמך, בוגר חשבונאות וכלכלה ולימודי תעודה בתחום ביקורת פנים, אשראי, השקעות וניהול סיכונים. בעל ניסיון רב בתחום הביקורת הפנימית, רגולציה וניהול סיכונים והתמחות בביקורת בנושא בנקאות, שוק ההון וניירות ערך. המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית. המבקר הפנימי אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גופים הקשורים אליה.

ב. דרך המינוי : מינוי המבקר הפנימי אושר על ידי הדירקטוריון ביום 25 בנובמבר 2008 לאחר המלצת ועדת הביקורת. המינוי אושר על רקע השכלתו, כישוריו וניסיונו הרב של המבקר בביקורת פנימית המכשירים אותו לביצוע תפקידו על פי הוראות חוק הביקורת הפנימית ותקנים מקצועיים מקובלים. זאת, על רקע הקמת מערך ביקורת עצמאי, בקבוצת פסגות, עם מבקר פנימי במשרה מלאה בדרגת סמנכ"ל, כחלק מחיזוק הביקורת הפנימית, לאור הגידול במורכבות ובהיקף פעילות קבוצת פסגות. ככלל סמכויות המבקר הפנימי תפקידיו וחובותיו הוגדרו בנוהל מערך הביקורת הפנימית וכלל הינן כמוגדר בחוקים ובתקנות הרלוונטיים לרבות בתקני ביקורת מקובלים.

ג. זהות הממונה על המבקר הפנימי : הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הינו יו"ר הדירקטוריון של החברה האם - פסגות בית השקעות בע"מ.

ד. תוכנית עבודה : תוכנית הביקורת השנתית נגזרת מתכנון רב שנתי של 4 שנים, המכסה את תחומי פעילות החברה. התוכנית הרב שנתית מתעדכנת מדי שנה ל-4 השנים הקרובות. עדכון התוכנית נקבע על בסיס עדכון "סקרי סיכונים לקביעת יעדי הביקורת הפנימית", לאור תוצאות ביקורות קודמות, שינויי חקיקה והנחיות רגולציה, שינויים בפעילות החברה ונקודות תורפה הנראות לדירקטוריון החברה, לוועדת הביקורת, להנהלה או למבקר הפנימי. לצורך גיבוש תכנית העבודה המוגשת לאישור, המבקר הפנימי נועץ עם גורמים שונים ובכלל זה, מנכ"ל החברה רואה חשבון המבקר וגורמים נוספים. תכנית הביקורת לשנת 2017 אושרה על ידי ועדת הביקורת של החברה ביום 23 בינואר 2017 ועל ידי דירקטוריון החברה ביום 26 בינואר 2017. תכנית העבודה שנקבעה מאפשרת למבקר הפנימי שיקול דעת לסטייה מהתכנית, בהתאם לנסיבות, תוך התייעצות עם יו"ר הדירקטוריון ויו"ר ועדת הביקורת. עסקאות מהותיות, ככל שהיו, לא נבחנו ע"י המבקר הפנימי השנה. לחברה אין פעילויות או תאגידים מוחזקים מחוץ לישראל.

ה. היקף העסקה : היקף שעות הביקורת הפנימית שבוצעו בחברה, כפי שדווחו לוועדת הביקורת ולדירקטוריון החברה עמד בשנת הדוח על כ- 7,313 שעות. בידי ועדת הביקורת והמבקר האפשרות להרחבת ההיקף בהתאם לנסיבות.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**26. מבקר פנים (המשך)**

1. **עריכת הביקורת :** תכנית הביקורת הפנימית מבוצעת על פי חוק הביקורת הפנימית ומתבססת על תקנים מקצועיים מקובלים בארץ ובחול. ועדת הביקורת מטעם הדירקטוריון, מפקחת על עבודת המבקר הפנימי בחברה והניחה את דעתה כי המבקר הפנימי עורך את הביקורת הפנימית בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים. זאת על פי הצהרת המבקר הפנימי, ניסיונו, מקצועיותו וכן לאור דיוניה בעבודת הביקורת הפנימית ותוצריה. גישה למידע - למבקר הפנימי ולצוותו הוענקה גישה מלאה, בלתי מוגבלת ובלתי אמצעית למערכות המידע ולנתונים כספיים לצורך הביקורת על פי סעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית. דין וחשבון המבקר הפנימי - דוחות הביקורת הפנימית מוגשים בכתב לדיון באופן שוטף עם הנהלת החברה והמנכ"ל. בסיום ביקורת, מוגש הדוח ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת ולמנכ"ל החברה. בוועדת הביקורת נידונים דוחות ביקורת אשר קיבלו את תגובת ההנהלה עד למועד הוועדה. דיווחים בגין דוחות הביקורת האמורים נמסרים בהתאמה בדירקטוריון.

2. **תגמול :** תגמול המבקר הפנימי נקבע על פי הסכם העסקה בחברת האם ובכפוף לאישור ועדת הביקורת של החברה האם. בחודש יולי 2012 אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של החברה האם הקצאת אופציות הניתנות למימוש למניות החברה האם למספר נושאי משרה בחברה האם, לרבות מבקר הפנים וזאת במסגרת תוכנית אופציות לנושאי משרה ועובדים בחברה האם ובחברות הבנות שלה. כמו כן בחודש אוקטובר 2017, בוצעה הארכת תוקף של האופציות, כפי שבוצע ליתר הניצעים להם הוקצו אופציות בחודש יולי 2012 (בעניין זה ראה ביאור 10 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016) לדעת דירקטוריון החברה, אין בתגמול שנקבע בכדי להשפיע או לפגוע בהפעלת שיקול דעתו המקצועי של המבקר הפנימי.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)

27. רואי החשבון

א. ר"ח חברה מנהלת

1. שם משרד ר"ח המבקר ושם השותף המטפל בחברה : סומך חייקין. שותף מטפל : ר"ח הילה קרן.
2. מען : רחוב הארבעה 17 תל אביב.
3. תאריך תחילת כהונה : מתחילת פעילות החברה.
4. שכר טרחה שנתי : 424 אלפי ש"ח (*)

בשנת 2016		בשנת 2017		מרכיב השכר
סכום באלפי ש"ח (*)	שעות	סכום באלפי ש"ח (*)	שעות	
359	2,350	359	2,350	בגין ביקורת
65	210	65	210	בגין שירותי מיסים

(*) הסכומים אינם כוללים מע"מ.

5. הפניה לתשומת לב בחוות הדעת של רואה החשבון
 רואה החשבון המבקר, של החברה המנהלת, כלל בחוות דעתו פסקת הפניית תשומת לב לאמור בביאור 24 בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ב. ר"ח קופות גמל וקרנות פנסיה

1. שם משרד ר"ח המבקר ושם השותף המטפל בחברה : קוסט, פורר, גבאי את קסירר רואי חשבון.
 שותף מטפל : ר"ח ניר מרדכי
2. מען : רחוב עמינדב 3 תל אביב.
3. תאריך תחילת כהונה : ינואר 2010.
4. שכר טרחה שנתי : 1,457 אלפי ש"ח (*)

בשנת 2016		בשנת 2017		מרכיב השכר
סכום באלפי ש"ח (*)	שעות	סכום באלפי ש"ח (*)	שעות	
955	4,236	945	4,553	בגין ביקורת
532	1,072	512	1,014	בגין שירותי מיסים

(*) הסכומים אינם כוללים מע"מ.

חלק ד' - היבטי ממשל תאגידי (המשך)**28. החלטות החברה**

בהתאם להחלטות האורגנים המוסמכים של החברה ושל החברה האם (להלן – החלטת השיפוי), ובכפוף להוראות כל דין, העניקה החברה האם, התחייבות לשיפוי נושאי משרה, כפי שיהיו מעת לעת, בה וביתר החברות בקבוצת פסגות לרבות בחברה לפיה בהתייחס לכל אחד מהם, מתחייבת החברה האם לשפוטם, בגין כל חבות או הוצאה כמפורט בהחלטת השיפוי כאמור, עקב פעולה או מחדל שנושאי המשרה כאמור עשו בתוקף היותם נושאי משרה בקבוצת פסגות. סכום השיפוי המרבי אותו תשלם החברה האם על פי החלטה זו לכל נושאי המשרה בקבוצת פסגות, כאמור, במצטבר לא יעלה בכל מקרה על סך של 25% מהונה העצמי של החברה האם, כפי שיהיה, לפי הדוחות הכספיים של החברה האם הידועים לפני מתן השיפוי בפועל ובתוספת סכומים של יתרות הלוואות בעלים במצטבר, כפי שיהיו, בקבוצת פסגות, או על סך של 120 מיליון ₪, לפי הגבוה מביניהם (להלן – תקרת סכום השיפוי). יצוין, כי השפוי בגין חבות נושאי המשרה תינתן בקשר עם אירועים מסוימים כמפורט בהחלטת השיפוי.

השיפוי על פי החלטת השיפוי יינתן רק אם החבות או ההוצאה לא יכוסו בכל דרך שהיא, לרבות על ידי פוליסת ביטוח או שיפוי מצד ג' כלשהו. כמו כן, תקרת סכום השיפוי על פי החלטת השיפוי, אם וככל שיידרש, תחול מעבר (ובנוסף) לסכום שישולם כאמור במסגרת הביטוח או השיפוי כאמור.

בנוסף הוחלט כי בכפוף להוראות כל דין, החברה האם פוטרת בזה, מראש, נושאי משרה בקבוצת פסגות, [למעט בחברה ובפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ] כפי שיהיו מעת לעת וכל אחד מהם בנפרד, מאחריות בשל כל נזק שייגרם או נגרם לה, בין במישרין ובין בעקיפין עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפיה וכלפי יתר החברות בקבוצת פסגות. בהמשך לכניסתו לתוקף של חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה) התשע"א - 2011 ולכניסתו לתוקף של חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2011 התקבלו החלטות באורגנים המוסמכים של החברה ושל החברה האם, לאשר מתן ביטוח ושיפוי לנושאי המשרה בחברה האם ובחברות שבשליטתה (ככל שהוראות דין אלה רלוונטיות אליהן), לרבות בחברה, בגין מקרים שעל פי הוראות הדין הנ"ל ניתן לבטח או לשפות וכן לתקן את כתבי השיפוי הקיימים והעתידיים בהתאם. תקנוני החברה האם והחברה תוקנו בהתאם.

29. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי**בקורות ונהלים לגבי הגילוי**

הנהלת פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת"), בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה המנהלת, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

הצהרה (certification)

אני, מיקי אסף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מיקי אסף, מנכ"ל

21 במרס 2018

הצהרה (certification)

אני, לילי שלום, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ

מדיניות תגמול לבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי¹

פרק א' – מבוא ועקרונות יסוד

פרק ב' – התגמול הקבוע

פרק ג' – התגמול המשתנה

פרק ד' – הסדרי ביטוח ושיפוי

פרק ה' – תנאי סיום כהונה והסדרי פרישה

¹ כולל עדכונים שאושרו בוועדת התגמול ודירקטוריון הגוף המוסדי בימים 25.01.2017 ו-26.1.2017, בהתאמה.

פרק א' – מבוא ועקרונות יסוד**1. רקע**

- 1.1 הגוף המוסדי שואף לתגמל בעלי תפקיד מרכזי ועובדים על עבודתם ועל תרומתם להצלחת הגוף המוסדי ולשמרם לטווח הארוך תוך כדי יצירת תמריצים ראויים וקשירת האינטרסים שלהם לאינטרסים של הגוף המוסדי ובעלי העניין (stakeholders) בו, תוך התאמה למטרותיו של הגוף המוסדי, תכניות העבודה שלו ומדיניותו בראייה ארוכת טווח.
- 1.2 מדיניות התגמול עקבית עם החזון והאסטרטגיה של הגוף המוסדי, תואמת את תכניות העבודה שלו ומשקפת נאמנה את תאבון הסיכון של הגוף המוסדי ומטרתה, בין היתר, להוביל להשאת ערכו של הגוף המוסדי תוך שימת דגש על יציבות הגוף המוסדי והאיזון בין השגת תשואה לנטילת סיכון.
- 1.3 מדיניות התגמול מותאמת להוראות חוזר משרד האוצר – אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון, חוזר גופים מוסדיים 2014-9-2 מיום 10.04.2014 בנושא מדיניות תגמול בגופים מוסדיים ("החוזר") וכן ההוראות המשלימות כפי שפורסמו בחוזר גופים מוסדיים 2015-9-31 מיום 07.10.2015 שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים – תיקון (להלן: "החוזר המשלים").
- 1.4 מדיניות תגמול זו על מרכיביה תהיה כפופה להוראות כל דין.

2. יעדי מדיניות התגמול

- 2.1 הנעת בעלי תפקיד מרכזי ועובדים לפעול ליצירת ערך כלכלי ארוך טווח לגוף המוסדי ולבעלי העניין בו, באופן שהאינטרסים של בעלי התפקיד המרכזי של הגוף המוסדי יהיו קרובים ככל האפשר ובהלימה לאלו המחזיקים במוצרי הגוף המוסדי.
- 2.2 התאמת התגמול לחזון הגוף המוסדי, לתכנית האסטרטגית הכוללת של הגוף המוסדי בכללותו ושל יחידות המשנה בו ולתכניות העבודה הנגזרות מהן, לתוצאות הגוף המוסדי על פני זמן ולתרומתם בפועל של בעלי התפקיד המרכזי להשגת יעדי הגוף המוסדי כאמור. בהתאם לכך יותאמו חלק מתמריצי התגמול המשתנה גם ליעדים ארוכי הטווח המנוסחים בתכנית האסטרטגית ובתכניות העבודה התקופתיות.
- 2.3 התאמת התגמול הכולל לתיאבון הסיכון של הגוף המוסדי - תכניות העבודה השנתיות והרב שנתיות שייבנו, בין היתר, תוך התייחסות להיקף הסיכונים, לסוגיהם השונים, אשר הגוף המוסדי מוכן ליטול על עצמו. יעד זה יושג, בין היתר, באמצעות קביעת סף ביצועים פיננסיים שרק השגתו תזכה את בעלי התפקיד המרכזי בתגמול משתנה וכן ע"י הגבלת התגמול המשתנה בתקרה וכן באמצעות דחיית חלק מתשלום התגמול המשתנה השנתי והכפפתו לביצועים של הגוף המוסדי בשנים עתידיות, כך שבעלי התפקיד המרכזי יהיו חשופים לתוצאות התממשות הסיכונים אותם לקחו ותגמולם ירד אם וכאשר הסיכונים יתממשו בעתיד.

בהקשר זה, פונקציות הבקרה בגוף המוסדי יסייעו לוועדת התגמול ולדירקטוריון הגוף המוסדי להבטיח כי מדדי הסיכון ומדדי הביצוע בהם נעשה שימוש במנגנוני התגמול של בעלי התפקיד המרכזי עקביים עם יעדי מדיניות התגמול ויבטיחו אפקטיביות של מנגנוני התגמול.

2.4 ניהול מושכל של כספי החוסכים באמצעות הגוף המוסדי - מרכיבי התגמול ובפרט המרכיבים המשתנים תלויי הביצועים של כל בעלי התפקיד המרכזי, נקבעו תוך שהם לוקחים בחשבון התאמת התמריצים לניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעות הגוף המוסדי, בהתייחס לתשואה וסיכון בטווח ארוך.

2.5 שמירה על תחרותיות הגוף המוסדי בגיוס ושימור כוח אדם איכותי לתפקידי ניהול בכירים ולתפקידי מפתח מקצועיים תוך הבטחה כי גובה התגמול הכולל יהיה מידתי ויתחשב בתנאי השוק ובמבנה התגמול בגוף המוסדי.

2.6 מענה לדרישות הרגולציה - התגמול לבעלי התפקיד המרכזי יכלול מרכיב שישקף עמידה ביעדים כלליים של הגוף המוסדי בתחום ניהול הסיכונים, ובתחום הציות לחוקים, להוראות הרגולציה ולנוהלי הגוף המוסדי, לרבות אסדרות צפויות שעשויות להיות להן השלכות מהותיות על מדיניות התגמול, שפורסמה טיוטה שלהן, לרבות תזכירי חוק, וכן עמדות הממונה על שוק ההון (להלן: "הממונה") הרלוונטיות לתגמול בעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי. דירקטוריון הגוף המוסדי באמצעות ועדת התגמול של הדירקטוריון יפקח על יישום מדיניות התגמול, ויתייעץ לשם כך עם פונקציות בקרה בגוף המוסדי. ועדת התגמול, לאחר התייעצות עם פונקציות בקרה בגוף המוסדי, תעצב את אמצעי הבקרה לשם הבטחת קיומם של עקרונות מדיניות התגמול, כך שניתן יהיה לוודא באופן שוטף שהתגמול בפועל, מדדי הסיכון והביצוע ותוצאותיהם, עקביים עם מנגנוני התגמול שנבחרו ועם יעדי המדיניות וניתן יהיה לבצע התאמות על-פי הצורך. פונקציות בקרה בגוף המוסדי יבצעו בקרה ויוודאו כי הסכמי ומנגנוני התגמול מיושמים על-פי מדיניות התגמול ותוכניות התגמול הנגזרות ממנה.

2.7 קביעת מבנה תגמול שיבטיח שמירה על יחסי עבודה תקינים בגוף המוסדי.

2.8 התאמת התגמול לסוג הפעילות והאחריות כך שבעת קביעת התגמול של בעלי תפקיד מרכזי, יבחנו השכלתו, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי והישגיו, וכן יילקח בחשבון תפקידו, תחומי אחריותו והסכמי שכר קודמים שנחתמו עימו. תגמול פונקציות בקרה ייקבע על בסיס סטנדרטים הלוקחים בחשבון את חשיבות ורגישות התפקידים האלה. במידת הצורך ולאורך זמן, בהתחשב בלוחות הזמנים שנקבעו לתחילת ההוראות כפי שפורטו בחוזר, יותאמו הסכמי ההעסקה של בעלי תפקיד מרכזי למדיניות התגמול. לעניין הוראות המעבר ביחס להסכמי תגמול שכבר אושרו ראו סעיף 8 להלן.

3. בעלי התפקידים הכפופים למדיניות התגמול

- 3.1 מדיניות תגמול זו תחול על בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים בגוף המוסדי הכלל כמפורט במדיניות זו. לצורך מדיניות תגמול זו "בעל תפקיד מרכזי" הינו כל אחד מאלו.
- 3.1.1 נושא משרה, כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט – 1999, למעט דירקטור חיצוני.
- 3.1.2 חבר וועדת השקעות שאינן תלויות תשואה וחבר וועדת השקעות תלויות תשואה או וועדת השקעות של קופת גמל,² למעט דירקטור חיצוני או נציג חיצוני, מנהל כספים ראשי, אקטואר ממונה³, מבקר פנימי, מנהל סיכונים ראשי, מנהל טכנולוגיית מידע⁴, יועמ"ש ראשי, חשבונאי ראשי⁵, מנהל השקעות ראשי, ראש אגף האחראי למוצרי ביטוח, לקרנות פנסיה או לקופות גמל⁶.
- 3.1.3 כל ממלא תפקיד כאמור בפסקאות 3.1.1 ו-3.1.2 לעיל גם אם תוארו שונה.
- 3.1.4 ממלא תפקיד אחר בגוף המוסדי שהוא בעל היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף המוסדי או שהוא קרובו של בעל היתר כאמור
- 3.1.5 מי שאינו נושא משרה ומתקיים לגביו אחד מאלו:
- 3.1.5.1 סך התגמול שקיבל בגין כל אחת מהשנתיים שחלפו, עולה על 1.5 מיליון ₪.
- 3.1.5.2 הוא עוסק בניהול השקעות של הגוף המוסדי ושל כספי חוסכים באמצעותו.
- 3.1.6 בנוסף, בהתאם להוראות החוזר מדיניות התגמול תחול גם על כל מי שמועסק באופן שוטף על ידי הגוף המוסדי, במישרין או בעקיפין, ולפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או של כספי החוסכים באמצעותו (בין אם מתקיימים יחסי עובד-מעביד בינו לבין הגוף המוסדי ובין אם לאו). הדירקטוריון לאחר קבלת המלצת וועדת התגמול, יקבע מעת לעת מי ייכלל בהגדרה זו, ככל שרלוונטי.

² יצוין, כי נכון למועד פרסום מדיניות זו לא מכהן חבר וועדת השקעות שאינו חיצוני שמקבל שכר.

³ נכון למועד פרסום מדיניות זו, קיים בגוף המוסדי אקטואר חיצוני אשר מקבל שכר קבוע בלבד בהתאם להסכם ההתקשרות שלו.

⁴ יובהר, כי מנהל הסיכונים הראשי ומבקר הפנים מכהנים גם כבעלי תפקידים כאמור בחברות נוספות בקבוצת פסגות בית השקעות ומשכך, מדיניות תגמול זו תחול על החלק היחסי בתגמולם בגין תפקידם בגוף המוסדי. עוד יובהר, כי מנהל מערכות טכנולוגיית המידע מכהן כבעל תפקיד כאמור גם בגוף מוסדי נוסף ובהתאם, מדיניות תגמול זו תחול על החלק היחסי בתגמולו בגין תפקודו בגוף המוסדי.

⁵ נכון למועד פרסום מדיניות זו, לא קיימת פונקציה כזו בגוף המוסדי.

⁶ נכון למועד פרסום מדיניות זו, לא קיימת פונקציה כזו בגוף המוסדי.

3.2 על אף האמור, לא ייכלל בהגדרה של בעל תפקיד מרכזי, מי שאינו נושא משרה ומתקיים בו אחד מהתנאים הבאים:

3.2.1 הרכיב הקבוע בתגמולו אינו עולה על 0.5 מיליון ש"ח לשנה ותנאי העסקתו אינם כוללים רכיב משתנה, למעט רכיב משתנה הניתן למרבית עובדי הגוף המוסדי.

3.2.2 עפ"י תנאי העסקתו הרכיב המשתנה בתגמולו אינו עולה על 1/6 מהרכיב הקבוע לשנה ותגמולו הכולל בכל אחת מהשנתיים שחלפו לא עלה על 0.5 מיליון ש"ח לשנה.

4. אמצעי התגמול

חבילת התגמול הכוללת של בעליה תפקיד המרכזי ועובדי גוף מוסדי הכפופים למדיניות תגמול זו משלבת מרכיבים קבועים ומשתנים באופן מאוזן על מנת לתמרץ אותם לביצועים מצוינים בטווח הארוך תוך הימנעות מנטילת סיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של הגוף המוסדי. חבילת התגמול בגוף המוסדי יכולה לכלול את המרכיבים הבאים:

4.1 **תגמול קבוע**
שכר חודשי, הפרשות סוציאליות והטבות מקובלות נלוות. בנוסף, ניתן לכלול עד 2 משכורות קבועות נוספות (ללא הפרשות סוציאליות) רק למי שאינו יו"ר או מנכ"ל.

4.2 **תגמול משתנה**
מענק שנתי/רבעוני תלוי ביצועים, לרבות תגמול הוני, המורכב בחלקו מתשלום נדחה על-פני שלוש שנים⁷ והכל כמפורט במדיניות זו.

4.3 התגמול לבעלי תפקיד מרכזי ועובדי הגוף המוסדי ישולם כולו באופן ישיר ולא דרך תאגיד או גוף אחר כלשהו.

4.4 הגוף המוסדי לא יישא בעלות העסקתו של עובד או בעל תפקיד מרכזי בו בשל כהונתו בתאגיד אחר. הגוף המוסדי יוודא, כי עובד או בעל תפקיד מרכזי בו לא יקבל כל תגמול בגין כהונתו בגוף המוסדי מגורם אחר, לרבות משולט בגוף המוסדי ו/או קרובו ו/או תאגיד אחר בשליטתו או ממחזיק מהותי בגוף מוסדי ללא שולט.

4.5 הגוף המוסדי יישא בעלות העסקת עובד או בעל תפקיד מרכזי בו בהתאם להיקף משרתו, סמכותו ואחריותו בגוף המוסדי והכל בכפוף להוראות מדיניות זו.

⁷ אלא אם המרכיב המשתנה אינו עולה על 1/6 מהרכיב הקבוע לאותה שנה.

5. יחסי תגמול ראויים בין עובדים בגוף המוסדי

בעת קביעת מדיניות התגמול הוצג ונבחן היחס בין עלות תנאי ההעסקה של בעלי תפקיד מרכזי, לרבות תגמול קבוע, ותגמול משתנה ("התגמול הכוללי"), לבין עלות תנאי ההעסקה של שאר עובדי הגוף המוסדי, ובפרט היחס לעלות השכר הממוצעת והחציונית של עובדים כאמור, זאת תוך כדי בחינה של היררכיית התגמול בגוף המוסדי ובחינת עלות התגמול הכולל בדרגים השונים של עובדי הגוף המוסדי. הגוף המוסדי רואה חשיבות גבוהה בתגמול בעלי תפקיד מרכזי עבור תרומתם להצלחה העסקית לאורך זמן ובהתחשב בתחומי האחריות והסמכות המוטלים עליהם. בד בבד, הגוף המוסדי מייחס גם חשיבות לתגמול הולם לכלל עובדי הגוף המוסדי ולשמירה על פערים ראויים וסבירים בין התגמול לכלל בעלי התפקיד המרכזי לזה של יתר עובדי הגוף המוסדי.

וועדת התגמול והדירקטוריון בחנו את היחס הקיים בין תגמולם של בעלי התפקיד המרכזי לבין השכר הממוצע והחציוני של יתר עובדי הגוף המוסדי. לדעתם של חברי וועדת התגמול והדירקטוריון מדובר ביחסים ראויים וסבירים בהתחשב באופיו של הגוף המוסדי, תמהיל כוח האדם שלו, אופיו, גודלו ותחום העיסוק שלו. כמו כן, נבחנה השפעת היחסים האמורים על יחסי העבודה בגוף המוסדי ונמצא כי הם לא צפויים להשפיע לרעה על יחסי העבודה בגוף המוסדי.

היחס בין, התגמול של בעל תפקיד מרכזי בגוף המוסדי לבין עלות תנאי הכהונה וההעסקה הממוצעת והחציונית של שאר עובדי הגוף המוסדי לא יעלה על 11 ו-14, בהתאמה.

6. הקשר בין נטילת סיכונים לבין קביעת התגמול המשתנה

מדיניות הגוף המוסדי הינה שהתגמול הכולל לבעלי תפקיד מרכזי נכון שיהיה מושפע מהסיכונים המהותיים להם חשוף הגוף המוסדי, כאשר יובאו בחשבון שיקולים כלליים, בין היתר, עלות וכמות ההון העצמי הנדרש לתמוך בסיכונים להם חשוף הגוף המוסדי, אופק הזמן המשמש למדידת ביצועי בעל התפקיד המרכזי והדרג של כל בעל תפקיד מרכזי. לצורך יישום האמור נקבעו, בין היתר, מדדים ויעדים כמפורט במדיניות זו.

7. היחס בין הרכיבים המשתנים לרכיבים הקבועים

7.1 בעת קביעת התגמול הכולל יילקח בחשבון היחס בין מרכיבים קבועים ומרכיבים משתנים של התגמול. הבחינה תעשה תוך התחשבות בניסיון, מומחיות, כישורים, בכירות, אחריות וביצועים אישיים וכן בצורך לעודד התנהגות התומכת במסגרת ניהול הסיכונים ובאיתנות הפיננסית ארוכת הטווח של הגוף המוסדי וניהול זהיר של כספי החוסכים באמצעות הגוף המוסדי.

7.2 לגבי בעלי תפקיד מרכזי יובטח כי הרכיב הקבוע מהווה חלק משמעותי מסך תגמולם וכן כי שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לא יעלה על 100% מהרכיב הקבוע השנתי בתגמולם. על-אף האמור לעיל, האורגנים הרלוונטיים בגוף המוסדי יהיו רשאים לקבוע, לגבי בעל תפקיד מרכזי ספציפי בשנה נתונה, מתן מענק/ים (בנוסף למענק השנתי המפורט בפרק ג' להלן) בהתקיים תנאים חריגים (כגון: אירוע עסקי חד פעמי יובהר כי אין מדובר באירוע עסקי הנובע ישירות מהתוצאות העסקיות של הגוף המוסדי אלא אירוע שיש בו כדי להשפיע על קבוצת פסגות כמכלול. הדירקטוריון בהמלצת ועדת

התגמול יהיה רשאי להחליט על קרות אירוע כאמור) ובלבד שהתגמול המשתנה המרבי לא יעלה על 200% מהרכיב הקבוע השנתי (למעט לגבי מנכ"ל להם לא ניתן לחרוג מ-100% מהרכיב הקבוע השנתי) (להלן: "המקרים המיוחדים").

7.3 היחס בין מרכיבי חבילת התגמול הכולל של בעלי התפקיד המרכזי:

טווח היחס המתוכנן המומלץ (בהתאם להוראות מדיניות תגמול זו) בין מרכיבי חבילת התגמול הכולל של בעלי התפקיד המרכזי בגוף המוסדי מוצג בטבלה הבאה:

המרכיב המשתנה (בונוס+ תגמול הוני)	המרכיב הקבוע (שכר בסיס + תנאים נלווים)	דרג
	100%	יו"ר דירקטוריון חיצוני פעיל ⁸
0%-40%	60%-100%	מנכ"ל ⁹
0%-40%	60%-100%	סמנכ"ל/בעל תפקיד מרכזי
0%-40%	60%-100%	בעל תפקיד מרכזי בתחום הבקרה

יובהר כי חריגה של עד 10% מעל או מתחת לשיעורים הנקובים בטווחים הנ"ל לא תיחשב כחריגה או כסטייה ממדיניות התגמול.

יודגש, כי הכוונה היא ליחס בהנחה של קבלת מלוא מענק המטרה, כאמור בסעיף 13.3 למדיניות זו. הטווח בתגמול המשתנה נגזר גם מקיומו או אי קיומו של התגמול ההוני. יודגש, כי היחס בפועל, בשנה נתונה, בין מרכיבי חבילת התגמול עשוי להיות שונה בשל תת ביצועים או בשל ביצועים עודפים המשפיעים על התגמול המשתנה, כאמור במדיניות זו או בשל קביעת מענק מטרה נמוך לשנה מסוימת, כאשר בכל אופן שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לא יעלה על 100% מהרכיב הקבוע השנתי (למעט המקרים המיוחדים כמפורט בסעיף 7.2 לעיל).

8. תחולה, תחילה ותוקפה של מדיניות התגמול

- 8.1 מדיניות התגמול אושרה על-ידי ועדת התגמול של הגוף המוסדי ביום 24.06.2014 ועל-ידי דירקטוריון הגוף המוסדי ביום 30.06.2014.
- 8.2 מדיניות התגמול תחול החל מיום 1 ביולי 2014 ("יום התחילה").
- 8.3 על אף האמור לעיל, ובהתאם להוראות החוזר:

⁸ ככל שימונה יו"ר חיצוני פעיל. נכון למועד זה, לא מכהן יו"ר חיצוני פעיל.

⁹ נכון למועד פרסום מדיניות זו, מכהן המנכ"ל גם כבעל תפקיד מרכזי בגוף מוסדי נוסף בקבוצת פסגות, פסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ, ובהתאם, כפוף להוראות מדיניות התגמול של הגוף המוסדי הנוסף אשר חלות עליו ביחס לתפקידו שם.

- 8.3.1 הסכמי תגמול שאושרו לפני יום 25 בדצמבר 2013¹⁰ - יותאמו להוראות מדיניות התגמול עד ליום 31 בדצמבר 2016.
- 8.3.2 הסכמי תגמול שאושרו בין 25 בדצמבר 2013 לבין 1 ביולי 2014 - יותאמו להוראות מדיניות התגמול עד ליום 31 בדצמבר 2014.
- 8.3.1 מועד תחילתם של התיקונים בהתאם להוראות החוזר המשלים הינו יום 07.10.2015 (להלן: "יום התחילה של החוזר המשלים"). על אף האמור לעיל, הסכמי תגמול שאושרו לפני יום 07 באוקטובר 2015 – יותאמו להוראות החוזר המשלים עד ליום 31 בדצמבר 2017. מבלי לגרוע מהאמור לעיל ובנוסף לו, הוראת סעיף 4.5 לעיל תיכנס לתוקף ביום 07.04.2016.
- 8.4 בכל מקרה, מדיניות התגמול לא תחול על זכויות שנצברו לבעלי תפקיד מרכזי החל ממועד העסקתם בגוף המוסדי ועד ליום 1 ביולי 2014.
- 8.5 מבלי לגרוע מהאמור לעיל, וועדת התגמול והדירקטוריון תבחן אחת לשנה את מדיניות התגמול והצורך בהתאמתה בשל שינויים מהותיים שחלו בנסיבות שהיו קיימות בעת קביעתה או מטעמים אחרים.
- 8.6 הזכאות לרכיבי תגמול לפי מסמך מדיניות תגמול זה, הינה בכפוף לקבלת אישורי האורגנים המוסמכים, ככל שיידרש.
9. יישום מדיניות התגמול, תחזוקה, פיקוח ובקרה
- 9.1 ועדת התגמול תבחן את יישומה של מדיניות התגמול ובכלל זה:
- 9.1.1 תבחן, לפחות אחת לשנה, את עמידת מנגנון התגמול בפועל במדיניות הדירקטוריון ובדרישות הרגולציה.
- 9.1.2 תעריך את אפקטיביות מדיניות התגמול ואת השפעתה כמפורט בסעיף 5, ב' (2), ב' לחוזר.
- 9.1.3 תגדיר אילו דיווחים תקופתיים יוגשו לה, תוכנם ותדירותם.
10. סמכות לאישור עדכונים במדיניות התגמול
- עדכונים למדיניות תגמול זו יאושרו על ידי הדירקטוריון, לאחר דיון בהמלצת וועדת התגמול.

¹⁰ יום פרסום הטיוטה הראשונה של החוזר.

פרק ב' – התגמול הקבוע**11. מבנה התגמול הקבוע**

11.1 בעלי תפקיד מרכזי יהיו זכאים לשכר בסיס חודשי המביא לידי ביטוי את תפקידם, סוג הפעילות ותחומי האחריות, השכלתם, כישוריהם, מומחיותם, ניסיונם, הוותק שלהם, הישגיהם והסכמי שכר קודמים שנחתמו עימם. שכר הבסיס החודשי של בעלי התפקיד המרכזי בגוף המוסדי ייקבע בתוך הטווחים הבאים (צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע ביום התחילה):

תקרה	תפקיד
-----	יו"ר דירקטוריון ¹¹
₪ 75,000	מנכ"ל ¹²
₪ 50,000	סמנכ"ל ובעל תפקיד מרכזי (שאינו סמנכ"ל)

11.2 עדכון שכר חודשי יעשה מעת לעת בהתחשב בהישגיו של העובד, התקדמותו, עמידה ביעדים שהוצבו לו, תחומי אחריותו וכיוצא בזה.

11.3 הגוף המוסדי יהיה רשאי להעניק בכל שנה קלנדרית לבעל תפקיד מרכזי, שאינו מנכ"ל או יו"ר דירקטוריון, עד 2 משכורות קבועות נוספות (ללא הפרשות סוציאליות).

11.4 פירוט רכיבי הטבות ותנאים נלווים המהווים חלק מהתגמול הקבוע:

11.4.1 בעלי התפקיד המרכזי בגוף המוסדי זכאים לתנאים סוציאליים בהתאם להוראות הדין ולמדיניות קבוצת פסגות בית השקעות לרבות חופשה, מחלה, קרנות פנסיה וקופות גמל, דמי הבראה וכו'.

11.4.2 בעלי התפקיד המרכזי בגוף המוסדי, יכולים להיות זכאים לתשלומי פרישה כמפורט בסעיף 17 להלן.

11.4.3 בעלי התפקיד המרכזי בגוף המוסדי לא יקבלו תמורה נוספת לשכר החודשי הקבוע בגין השתתפות בדירקטוריונים אחרים (למעט החזרי הוצאות מוכרות) של חברות בקבוצת הגוף המוסדי (למעט בתפקיד יו"ר דירקטוריון חיצוני פעיל).

¹¹ נכון למועד זה, לא מכהן יו"ר חיצוני פעיל. ככל שימונה יו"ר חיצוני פעיל, ייקבע יחס ההכפלה בהתאם להוראות החוזר והחוזר המשלים.

¹² נכון למועד פרסום מדיניות זו, מכהן המנכ"ל גם כבעל תפקיד מרכזי של גוף מוסדי נוסף בקבוצת פסגות, פסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ, ובהתאם, כפוף להוראות מדיניות התגמול של הגוף המוסדי הנוסף אשר חלות עליו ביחס לתפקידו שם.

11.5 יובהר כי ועדת התגמול רשאית לקבוע כי בהתייחס למועמד חדש לבעל תפקיד מרכזי, התקרה המפורטת בסעיף 11.1 יכול ותגדל בשיעור של עד 50% וזאת לטובת הגוף המוסדי ומנימוקים מיוחדים שיפורטו על ידי ועדת התגמול ובכפוף לקבלת אישורה ואישור הדירקטוריון לכך. ככל שיוחלט כאמור, ישתנו היחסים כמפורט בסעיף 7.3.

11.6 כככל, שכרם של הדירקטורים בגוף המוסדי¹³ (למעט יו"ר הדירקטוריון) יהיה בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות דירקטור חיצוני), התש"ס – 2000, ולא יעלה על הגמול המרבי המותר בתקנות אלו, תוך התחשבות בהגדרתם כבעלי מומחיות פיננסית או מקצועית.

---

¹³ שאינם עובדי הגוף המוסדי ו/או קבוצת הגוף המוסדי.

פרק ג' – התגמול המשתנה**12. מבנה התגמול המשתנה**

- 12.1 בעלי התפקיד המרכזי בגוף המוסדי יכולים להיות זכאים למענק שנתי במזומן הכפוף למצבו הפיננסי של הגוף המוסדי, היכולת שלו לשמור על איתנותו וכושר פירעונו בכל עת, לביצועי הגוף המוסדי ולניהול מושכל של כספי החוסכים בהתייחס לתשואה בראיה ארוכת טווח, לביצועי בעל התפקיד המרכזי ולהערכת מנהל וכל זאת על פי קריטריונים שנקבעו מראש כפי שיפורט בסעיף 13 להלן. היחס בין הקריטריונים השונים לעיל ישקף את מאפייני התפקיד ותחומי אחריותו של בעל התפקיד המרכזי תוך התחשבות גם ברמות הסיכון שמוכן ליטול על עצמו הגוף המוסדי. בנוסף, מרכיבי התגמול המשתנה משלבים גם בין ביצועי בעל התפקיד המרכזי לבין ביצועי היחידה העסקית בה הוא מועסק.
- 12.2 ביחס לבעלי תפקיד מרכזי העוסקים בניהול השקעות ייקבעו אמות מידה שיכללו פרמטרים של תשואה, סיכון ומדדי ייחוס. לגבי ניהול כספי החוסכים–תשואה של כספי החוסכים, הסיכון ואופק זמן המדידה (פרמטרים שישקלו בהקשר זה הינם, בין היתר, סטיית התקן של ההשקעות ותשואות מתחרים).
- 12.3 ביחס לבעלי תפקיד מרכזי בתפקידי בקרה ופיקוח, ייקבעו אמות המידה שיכללו הוראות הנותנות ביטוי לסטנדרטים המתחשבים בחשיבות וברגישות התפקידים המוטלים על פונקציות אלה. המדדים האישיים של פונקציות אלה לא יהיו תלויים בתוצאות העסקיות של התחומים שאת פעילותם מנטרים, מבקרים או מפקחים.
- 12.4 ביחס לבעלי תפקיד מרכזי העוסקים בשיווק, במכירה ובתיווך מול לקוחות, ייקבעו אמות מידה שיכללו הוראות אשר מביאות לידי ביטוי עמידה וציות להוראות רגולציה רלוונטיות, אשר בין היתר תכליתן להגן ולשמור על אינטרס הלקוחות.
- 12.5 בנוסף, יכולים בעלי תפקיד מרכזי להיות זכאים לתגמול הוני כפי שיפורט בסעיף 14 להלן ובכפוף ליתר תנאי מדיניות זו.
- 12.6 כל תשלום של רכיב משתנה יהיה כפוף להסדרי דחייה כפי שיפורט בסעיף 13.12 להלן.
- 12.7 בעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי, יכולים להיות זכאים לתשלומי פרישה כמפורט ובכפוף לאמור בסעיפים 16.2, 17 ו-18 להלן. תשלומי פרישה כאמור יסווגו כתגמול משתנה.

13. המענק השנתי לבעלי תפקיד מרכזי

13.1 מנגנוני המענק השנתי בגוף המוסדי מבוססים על התפיסה שעיקרה תגמול על בסיס ביצועים ויצירת שווי כלכלי ארוך טווח לגוף המוסדי ותוך ניהול מושכל של כספי החוסכים, כל זאת בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים של הגוף המוסדי.

13.2 קביעת תקציב המענק ותנאי הסף

13.2.1 התקציב השנתי הכולל למענקים לבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי ייקבע בהתאם לעמידה ביעדים הפיננסיים של החברה האם והגוף המוסדי ב- 3 השנים הקודמות למועד חישוב המענק.¹⁴

13.2.2 מובהר בזאת, כי תנאי סף ראשוני לקבלת תקציב כלשהו למענק בגוף המוסדי הינו כי גם החברה האם וגם הגוף המוסדי עמדו בלפחות 70% מיעדי ה-EBITDA של החברה האם ושל הגוף המוסדי, לפי העניין ושההון העצמי של הגוף המוסדי עומד בדרישות הרגולטוריות.¹⁵ בנוסף לכך, קיימים תנאי סף נוספים ביחס לכל אחד מהמדדים על פיהם נקבע המענק של כל בעל תפקיד מרכזי בגוף המוסדי. על מנת שבעל התפקיד המרכזי יקבל מענק כלשהו ביחס למדד כלשהו, עליו גם לעמוד בתנאי סף ביחס לאותו מדד. פרוט לעניין זה ראו סעיף 13.7.

13.3 מענק מטרה ומענק מירבי

בעלי תפקיד מרכזי יהיו זכאים למענק שנתי על פי תכנית מענקים אשר תובא לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון מראש. תוכנית המענקים תהיה בהתאם לעקרונות האמורים להלן. בתוכנית המענקים יוגדר מענק המטרה והמענק המירבי:

13.3.1 **מענק המטרה** – מענק המטרה הינו המענק המשולם עבור עמידה מדוייקת ב- 100% מן היעדים שיוגדרו לכל בעל תפקיד מרכזי.

13.3.2 עמידה בשיעור הנמוך מ- 100% אך העולה על שיעור הזכאות בגין כל אחד מהמדדים והיעדים (כמפורט בסעיף 13.7 להלן) תזכה את בעל התפקיד המרכזי בשיעור היחסי של המענק.

13.3.3 **מענק מירבי** - לעניין המענק המירבי אשר יכול וישולם לבעל התפקיד המרכזי ראה סעיף 13.6 להלן.

¹⁴ למען הסר ספק יובהר, כי ההתייחסות לחברה האם הינה חלק מתנאי הסף וכי כל מענק המשולם לעובד או בעל תפקיד מרכזי בגוף המוסדי ישולם בגין תפקידו בגוף המוסדי על ידי הגוף המוסדי בלבד ולא על ידי החברה האם.

¹⁵ למען הסר ספק יובהר, כי ההתייחסות לחברה האם הינה חלק מתנאי הסף וכי כל מענק המשולם לעובד או בעל תפקיד מרכזי בגוף המוסדי ישולם בגין תפקידו בגוף המוסדי בלבד ולא על ידי החברה האם.

13.4 הגדרת מדדים ויעדים לתכנית המענקים

13.4.1 המדדים שיקבעו יהיו ניתנים למדידה, ולפיהם משקלם של משתנים פיננסיים, משתני שוק ומשתנים חשבונאיים, בסך הרכיב המשתנה יהיה גבוה מ-50%. על אף האמור לעיל, חלק לא מהותי מהרכיב המשתנה יוענק על פי קריטריונים שאינם ניתנים למדידה כמותית, בהתחשב בתרומתו של בעל התפקיד לגוף המוסדי ולניהול כספי החוסכים באמצעותו. יובהר כי, המדדים האישיים של פונקציות הבקרה לא יהיו תלויים בתוצאות העסקיות של התחומים שאת פעילותם הם מנטרים, מבקרים או מפקחים.

13.4.2 המדדים והיעדים לפיהם ימדדו ביצועי בעלי התפקיד המרכזי, לצורך קביעת גובה המענק, יכללו שלושה סוגים - מדדי הגוף המוסדי, מדדים אישיים הקשורים לתחומי אחריותו הספיציפיים של כל בעל תפקיד מרכזי (KPIs) והערכת מנהל, והכל כמפורט להלן:

13.4.2.1 מדדי הגוף המוסדי: מדדים פיננסיים וכלכליים לביצועי הגוף המוסדי ולשמירה על יציבותו ולניהול מושכל של כספי החוסכים כגון: EBITDA, נכסים תחת ניהול (AUM), הון עצמי, הכנסות, רווח, מדדים השוואתיים (כגון – נתח שוק, מיקום ביחס למתחרים על בסיס תשואה וסטיית תקן), והכל בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים השנתיים המבוקרים של הגוף המוסדי. ועדת התגמול והדירקטוריון יקבעו מראש בתוכנית המענקים מדד/ים מתוך המדדים ברשימה הנ"ל (ואת המשקל שיינתן לכל מדד) בהתאם לתכניות העסקיות של הגוף המוסדי.

13.4.2.2 מדדים אישיים (KPIs): מדדי ביצוע אישיים הקשורים לתחומי אחריותו הספיציפית של כל בעל תפקיד מרכזי (KPI) (כגון: מדדים פיננסיים ברמת המערך/המחלקה, מדד תפעול, מדד השלמת פרויקטים משמעותיים, ציות להוראות הדין והרגולוציה, תשואה לחוסכים למול הסיכון, הוגנות כלפי לקוחות), שיאושרו מראש על ידי האורגנים המוסמכים עבור כל בעל תפקיד מרכזי, בהתאם לתפקיד אותו ממלא בעל התפקיד המרכזי ולתוכנית העבודה של הגוף המוסדי.

13.4.2.3 לכל מדד ביצוע כאמור ייקבע גם משקלו מתוך סך המשקל של המדדים האישיים.

13.4.2.4 הערכת מנהל: הערכה של ביצועי כל בעל תפקיד מרכזי במדדים שעשויים להיות לא מדידים אך הינם מדדים "איכותיים" המשקפים את ביצועיו ותרומתו של בעל התפקיד המרכזי, לדוגמא - תפקודו הניהולי הכולל של בעל התפקיד המרכזי, הנעת עובדים, מנהיגות, מידת תרומת בעל התפקיד המרכזי לפתוח עסקי הגוף המוסדי באופן כללי מעבר לאחריותו הספיציפית וכיוצא בזה. המלצה להערכה לבעלי תפקיד מרכזי הכפופים למנכ"ל תבוצע על-ידי המנכ"ל והציון שיקבע יאושר על-ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. המלצה להערכה למנכ"ל

תבוצע על-ידי מנכ"ל חברת האם, והציון שיקבע יאושר על-ידי ועדת התגמול והדירקטוריון.

13.5 טווח משקל המדדים מתוך היקף מענק המטרה של בעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי מבוטא בטבלה הבאה:

הערכת מנהל	מדדים אישיים (מדדים הקשורים לתחומי אחריותו הספיציפיים של כל בעל תפקיד מרכזי)	מדדי הגוף המוסדי	דרג
10%-20%	10% - 30%	50% - 80%	מנכ"ל ¹⁶
10%-20%	10% - 30%	50% - 80%	סמנכ"ל / נושא משרה אחר

13.6 המענק המירבי – תקרת המענק השנתי

מובהר, כי עמידה **ביותר** מ- 100% מהיעדים יזכו את בעלי התפקיד המרכזי במענק הגבוה ממענק המטרה (שיחושב על ידי הכפלת אחוז העמידה המשוקלל ביעדים כמפורט בסעיף 13.4.2 בסכום מענק המטרה) אך בכל אופן לא יותר - מ- 100% מהרכיב הקבוע. אין בהוראות האמורות כדי לגרוע מהוראות סעיף 7.2 למדיניות.

13.7 אופן חישוב המענק בפועל

המענק לכל אחד מבעלי התפקיד המרכזי ייקבע על פי מידת עמידתו המשוקללת של בעל התפקיד המרכזי ביעדים בכל אחד מהמדדים שיקבעו עבורו לשנה עבורה משולם המענק כאמור לעיל, כדלקמן:

13.7.1 לכל מדד ייקבע "סף ביצועים תחתון" שעד אליו **לא** ישולם לבעל התפקיד המרכזי מענק כל שהוא בגין אותו מדד.

13.7.2 בנוסף, לכל מדד גם ייקבע "רף ביצועים עליון".

13.7.3 חישוב האחוז ממענק המטרה עבור כל רמת ביצועים יחושב על ידי הכפלת אחוז העמידה באותו יעד באחוז שיוחס לאותו יעד מתוך כלל היעדים. מובהר בזאת, כי גם במקרה בו אחוז העמידה ביעד מסוים יעלה על 150%, בעת החישוב כאמור היעד יוכפל בלא יותר מ- 150%.

יובהר, כי ביחס לכל אחד מהמדדים הכמותיים שנקבעו בהתייחס לחברה האם ולגוף המוסדי, כמפורט בסעיף 13.4.2.1 נקבע כי תנאי סף לכך שבעל התפקיד המרכזי יהיה זכאי למענק כלשהו בגין אותו מדד כמותי הינו כי התקיימה עמידה בלפחות 88% מאותו המדד. כך לשם הדוגמא, על מנת שבעל התפקיד המרכזי יהיה זכאי למענק כלשהו בגין מדד הגוף

¹⁶ נכון למועד פרסום מדיניות זו, מכהן המנכ"ל גם כבעל תפקיד מרכזי של גוף מוסדי נוסף בקבוצת פסגות, פסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ, ובהתאם, כפוף להוראות מדיניות התגמול של הגוף המוסדי הנוסף אשר חלות עליו ביחס לתפקידו שם.

המוסדי לעניין EBITDA על הגוף המוסדי לעמוד בלפחות 88% מיעד ה- EBITDA שנקבע בתוכניות העסקיות של הגוף המוסדי לפי העניין.

13.8 תהליך אישור המענק בפועל

בכל שנה, בסמוך למועד אישור הדוחות הכספיים השנתיים, תחושב מידת העמידה ביעדים של הגוף המוסדי כולו ושל כל אחד מבעלי התפקיד המרכזי, כאמור לעיל. אחוז העמידה המשוקלל ביעדי הגוף המוסדי, ביעדים האישיים ובהערכת המנהל של בעל התפקיד המרכזי יתורגם לאחוז ממענק המטרה על פי נוסחת קו התשלום. המענק המתוכנן לתשלום בפועל של בעל התפקיד המרכזי יחושב על ידי הכפלת אחוז העמידה ביעדים שהוגדרו במענק המטרה.

המענקים המתוכננים לתשלום בפועל של בעלי התפקיד המרכזי יובאו לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון, ככל שיידרש בכפוף להוראות כל דין.

13.9 הפחתת המענק השנתי

ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להפחית את המענק השנתי הכולל של בעל התפקיד המרכזי, במקרים יוצאי דופן, כגון – לצורך שמירה על יציבות הגוף המוסדי ואיתנות הונו העצמי, אי עמידת הגוף המוסדי ביעדיו בכלל או לגבי החוסכים באמצעותו בפרט, ביצועים שליליים של הגוף המוסדי ושל כספי החוסכים המנוהלים באמצעותו, תנאי שוק מיוחדים, חריגה מהותית מהוראות הרגולציה בתחום אחריותו של בעל התפקיד המרכזי או נסיבות מיוחדות הקשורות עם תפקוד בעל התפקיד המרכזי, ובלבד שההפחתה לא תעלה על 25% מהיקף המענק הכולל לאותו בעל תפקיד מרכזי המתקבל לאותה שנה לפי החישובים לעיל.

13.10 אפשרות להשבת סכומים מתוך מענק ששולם לבעלי תפקיד מרכזי

13.10.1 בעלי תפקיד מרכזי ישיבו לגוף המוסדי את סכום המענק, או חלק ממנו, במקרה בו יתברר בעתיד כי מתקיים אחד המקרים החריגים המפורטים להלן:

13.10.1.1 חישוב המענק בוצע על סמך נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הגוף המוסדי. יובהר כי, לא יראו בתיקון עקב שינוי בחוק, בתקנות או בכללים החשבונאיים שהינו לאחר מועד פרסום הדוחות הכספיים של הגוף המוסדי לאותה שנה, כתיקון בשלו יחול האמור בסעיף זה;

13.10.1.2 שולמו לבעל תפקיד מרכזי סכומים, בהתחשב ברמת סיכון שהתברר, כי לא שיקפה באופן מהותי את החשיפה בפועל של הגוף המוסדי או של כספי החוסכים באמצעותו;

13.10.1.3 קביעה של וועדת התגמול, כי בעל תפקיד מרכזי היה שותף להתנהגות שגרמה נזק חריג לגוף המוסדי או לחוסכים באמצעותו, לרבות הונאה או פעילות לא חוקית אחרת, הפרת חובת אמונים, הפרה מכוונת או התעלמות ברשלנות חמורה ממדיניות הגוף המוסדי, כלליו ונהליו. לעניין סעיף זה "נזק חריג" – ובכלל זה הוצאה כספית משמעותית

בשל קנסות או עיצומים שהוטל על הגוף המוסדי על ידי רשויות מוסמכות על פי דין או על פי פסק דין או פסק בורר, הסדר פשרה וכדומה.

13.10.2 וועדת התגמול תקבע אם התקיימו הנסיבות לעיל ואת סכום ההשבה ייקבע בהתחשב באחריות בעל התפקיד המרכזי, סמכויותיו, מידת מעורבותו ונסיבות המקרה.

13.10.3 ועדת התגמול רשאית תהיה לקבוע כי לגבי בעל תפקיד מרכזי שאינו נושא משרה שלא היתה לו השפעה מהותית על הנסיבות לעיל כי ניתן לקזז את הסכומים כאמור מסכום הרכיבים המשתנים בתגמולו שטרם שולמו לאותו בעל תפקיד.

13.10.4 הסכומים כאמור יהיו ברי השבה למשך תקופה של חמש שנים ממועד הענקת המענק (להלן: "תקופת ההשבה"), לרבות לגבי רכיבים נדחים. על אף האמור, במקרים בהם לדעת וועדת התגמול התקיימה אחת הנסיבות הבאות שעשויות לחייב השבה תוארך תקופת ההשבה ביחס למענק ששולם לנושא משרה בשנתיים נוספות – פתיחת הליך בירור פנימי ביחס לכשל מהותי או במקרה בו נודע לגוף המוסדי, שרשות מוסמכת בארץ או בחו"ל פתחה בהליך בירור מנהלי/חקירה פלילית כנגד הגוף המוסדי או נושאי משרה בו.

13.10.5 הגוף המוסדי ינקוט בכל האמצעים העומדים לרשותו, בנסיבות העניין להשבת הסכומים כאמור.

13.10.6 על אף האמור לעיל, לא יופעל מנגנון ההשבה המתואר בסעיף זה במקרים בהם סך התגמול המשתנה שהוענק לבעל תפקיד מרכזי בגין שנה קלנדארית אינו עולה על 1/6 מהרכיב הקבוע באותה שנה.

13.10.7 בהתקיים נסיבות ההשבה כמפורט לעיל, ידווח הגוף המוסדי לממונה על התקיימותן וזאת תוך 30 ימי עסקים ממועד הקביעה כי התרחשו נסיבות כאמור תוך צירוף פרוטוקול הדיון שנערך בוועדת התגמול בעניין זה. מבלי לגרוע מהאמור לעיל ובנוסף לו, במקרים בהם התקיימו נסיבות להשבה כאמור לעיל, הגוף המוסדי ידווח לממונה בתום אותה שנה קלנדארית על האמצעים שנקט לצורך השבת הסכומים וכן את גובה הסכומים שהושבו. במקרה ולא התקיימו נסיבות להשבה לא תחול חובת הדיווח כמפורט בסעיף זה.

13.11 דחיית חלק מהרכיב המשתנה

50% מהרכיב המשתנה של בעל תפקיד מרכזי ישולם לאחר אישורו באורגנים המוסמכים. 50% הנותרים מתוך הרכיב המשתנה הנ"ל יידחו ויתפרשו בשיטת הקו הישר על פני 3 שנים כפי שיפורט בסעיף 13.12 להלן.

סיום העסקה מוקדם לא יביא לתשלום מוקדם של רכיבי תגמול שנדחו.

על אף האמור לעיל, אם סך הרכיב המשתנה בגין שנה קלנדארית לא יעלה על 16.66% (שישית – 1/6) מהרכיב הקבוע לאותה שנה, לא תבצע דחיה של חלק כלשהו מתוך הרכיב המשתנה.

13.12 דחיית ופריסת הרכיב המשתנה

- 13.12.1 בכל מקרה בו יידחה חלק מהרכיב המשתנה כמפורט בסעיף 13.11 לעיל יהיה זכאי בעל התפקיד המרכזי לקבל בכל אחת מ-3 השנים העוקבות, שליש (1/3) מחלק הרכיב המשתנה הנדחה.
- 13.12.2 ביצוע כל תשלום נדחה יהיה בכפוף לתנאים הבאים: (1) באותה השנה עמד הגוף המוסדי בלפחות 70% מיעדי ה- EBITDA שהוצבו לאותה השנה; (2) באותה השנה עמד הגוף המוסדי בכל דרישות ההון הנדרשות ממנו על פי כל דין. (3) באותה השנה לא הפר הגוף המוסדי את התחייבויות העמידה באמות המידה הפיננסיות בהן התחייב.
- 13.12.3 באם לא יתקיימו התנאים המפורטים לעיל בשנה כלשהי, לא יהיה זכאי בעל התפקיד המרכזי לקבלת החלק הנדחה מהרכיב המשתנה של אותה השנה וזכאותו לחלק הנדחה מהמענק תועבר לשנה הבאה ותהא שוב כפופה לעמידה בתנאים המפורטים לעיל..
- 13.12.4 יובהר, כי התשלומים הנדחים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן.

14. תגמול הוני

כחלק מחבילת התגמול הכולל של בעלי התפקיד המרכזי, יכול הגוף המוסדי להציע מרכיב של תגמול הוני שמטרתו ליצור קרבת אינטרסים בין בעלי התפקיד המרכזי לבעלי המניות של הגוף המוסדי. בזכות טבען ארוך הטווח של תכניות תגמול הוני, הן תומכות ביכולת הגוף המוסדי לשמר את מנהליו הבכירים לתקופה ארוכה. מתוך ראיית היתרונות הגלומים בתכניות תגמול הוני, יכול הגוף המוסדי לשקול להציע לבעלי תפקיד מרכזי, להשתתף בתכנית תגמול הוני על פי הכללים המפורטים להלן:

14.1 כלי התגמול ההוני

בכפוף לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון, כמו גם אישור האורגנים המוסמכים בחברת האם, עשוי הגוף המוסדי להציע לבעלי התפקיד המרכזי, או לחלק מהם, להשתתף בתכנית להקצאת כתבי אופציות למניות חברת האם (להלן: "אופציות"). תכנית האופציות תוגדר ותיושם כך שתעמוד בדרישות כל הוראות הדין הרלוונטי, לרבות חוזרי האוצר בנושא תגמול גופים מוסדיים, כפי שיהיו מעת לעת, ובפרט תעמוד התוכנית, ככל הניתן, בהוראות סעיף 102 (במסלול ההוני) לפקודת מס הכנסה.

14.2 תכנית האופציות והתנאים הנלווים לה יהיו כפופים ליישום הפרטים הבאים:

- 14.2.1 מספר מירבי של יחידות שיוקצו;
- 14.2.2 שווי מירבי (במועד ההקצאה) לחבילת אופציות שתוקצה לבעל תפקיד מרכזי יחיד. שיעור התגמול ההוני הינו חלק מהרכיב המשתנה ובהתאם לכך יהיה כפוף לאחוז הקבוע בסעיף 13.6 לעיל לרכיב התגמול המשתנה;

- 14.2.3 ככל שיאושר מתן מרכיב הונני לבעל תפקיד מרכזי, דירקטוריון הגוף המוסדי לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, יקבע תקרה לשווי המימוש של המרכיב ההונני. אופן קביעת מחיר המימוש של יחידות האופציה.
- 14.2.4 אופן החלוקה של ההקצאה בין הניצעים השונים וכן רזרבה להקצאה לבעלי תפקיד מרכזי שעשויים להצטרף לגוף המוסדי במהלך תקופת התכנית ;
- 14.2.5 תקופת ההבשלה של יחידות האופציה - תקופה זו לא תפחת משלוש שנים, בשיטת הקו הישר, עד הבשלה של מלוא ההקצאה מועד הפקיעה של יחידות האופציה - מועד זה לא יהיה מוקדם מחלוף שנה לאחר הבשלת כל מנה אך לא יותר מ - 10 שנים ממועד ההקצאה ;
- 14.2.6 מימוש יחידות האופציות יהא כפוף לעמידת בעל התפקיד המרכזי בלפחות 70% מיעדי ה-KPIs שלו.
- 14.2.7 תנאים בעזיבת הגוף המוסדי (עקב פיטורין, התפטרות ומקרי מוות או נכות חו"ח) ובשינוי בעלות.

פרק ד' – הסדרי ביטוח ושיפוי**15. פירוט הסדרי ביטוח ושיפוי לנושאי משרה**

15.1 החברה האם עבור הגוף המוסדי ו/או הגוף המוסדי רשאים להתקשר בחוזה לביטוח אחריותו של נושא משרה בו, לרבות Run-off בשל חבות שתוטל עליו עקב פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה, כפוף להוראות כל דין. סכומי הביטוח, לרבות הפרמיות שישולמו בגינם, יתאימו לצורכי הגוף המוסדי ויאושרו באורגנים המוסמכים של הגוף המוסדי.

15.2 נושאי משרה יהיו רשאים לקבל כתבי שיפוי בכפוף לקבלת ההחלטות המתאימות באורגנים המוסמכים של הגוף המוסדי ובכפוף להוראות כל דין. כתבי השיפוי יגדירו את האירועים בגינם יינתן השיפוי. כמו כן, כתבי השיפוי יקבעו תקרת סכום שיפוי. השיפוי יינתן רק אם החבות או ההוצאה לא יכוסו בכל דרך שהיא, לרבות על ידי פוליסות הביטוח.

נכון למועד זה, החברה האם העניקה כתבי שיפוי לנושאי משרה בגוף המוסדי, כאשר סכום השיפוי המרבי שנקבע לכל נושאי המשרה בקבוצת פסגות במצטבר אשר לדעת דירקטוריון החברה הנו סכום סביר בנסיבות העניין, לא יעלה על 25% מהונה העצמי של החברה האם, כפי שיהיה, לפי דוחותיה הכספיים של החברה האם הידועים לפני מתן השיפוי בפועל ובתוספת סכומים של יתרות הלוואות בעלים במצטבר, כפי שיהיו, או על סך של 120 מיליון ₪ לפי הגבוה מביניהם. עוד יובהר, כי בכפוף ובהתאם להוראות כל דין האורגנים המוסמכים יהיו רשאים להחליט על שיפוי בדיעבד. יצוין, כי האורגנים המוסמכים של הגוף המוסדי ושל החברה האם קיבלו החלטה על פיה ככל ויתקיים אירוע המקנה שיפוי ביחס לנושאי משרה של הגוף המוסדי להם העניקה החברה האם כתבי שיפוי, הגוף המוסדי הוא זה שיישא בעלות זו.

פרק ה' – תנאי סיום כהונה והסדרי פרישה**16. תנאי סיום כהונה****16.1 הודעה מוקדמת**

בעל תפקיד מרכזי יהיה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת של עד 6 חודשים.

תקופת ההודעה המוקדמת לכל בעל תפקיד מרכזי תקבע על ידי האורגנים המוסמכים של הגוף המוסדי כחלק מתנאי העסקתו של אותו בעל תפקיד מרכזי.

במהלך תקופת ההודעה המוקדמת יידרש בעל התפקיד המרכזי להמשיך ולמלא את תפקידו, אלא אם יוחלט לשחרר אותו ממחויבות זו, במקרה זה יהיה זכאי בעל התפקיד המרכזי להמשיך לקבל שכר ותנאים נלווים כאילו המשיך למלא את תפקידו בפועל.

16.2 מענק פרישה

בכפוף לקבלת אישור האורגנים המוסמכים, יכול הגוף המוסדי לאשר, כי במקרים מסוימים, בעל תפקיד מרכזי יהיה זכאי למענק פרישה. סכום מענק הפרישה לא יעלה בכל מקרה על 6 משכורות חודשיות של בעל התפקיד המרכזי ובכפוף לכך שלבעל התפקיד המרכזי וותק של לפחות שנתיים בקבוצת פסגות. למען הסר ספק יובהר, כי יו"ר דירקטוריון וכן כל דירקטור נוסף בגוף המוסדי אינם רשאים לקבל מענק פרישה והכל בכפוף ובהתאם להוראות החוזר והחוזר המשלים. "מענק פרישה" לעניין זה – כל תשלום המשולם לנושא משרה, בסיום תקופת ההעסקה, מעבר לתגמולים בגין סיום העסקה שנקבעו לכלל העובדים והמועסקים בגוף המוסדי.

16.3 אי תחרות

בעלי התפקידים המרכזי יתחייבו בכתב, במועד חתימתם על הסכם העסקה עם הגוף המוסדי, להמנע מתחרות עם הגוף המוסדי למשך תקופה שלא תפחת מתקופת ההודעה המוקדמת.

17. הסדרי פרישה

17.1 מענק הפרישה יותנה בביצועים בפועל של הגוף המוסדי ובעל התפקיד המרכזי.

17.2 בעת קביעת הסדרי הפרישה של בעל התפקיד המרכזי, יבחנו בין היתר תקופת הכהונה או ההעסקה של בעל התפקיד המרכזי, תנאי כהונתו והעסקתו בתקופה זו, ביצועי הגוף המוסדי בתקופה האמורה, תרומתו של בעל התפקיד המרכזי להשגת יעדי הגוף המוסדי ולהשאת רווחיה ונסיבות הפרישה.

17.3 כל תשלום בגין הסדרי הפרישה (למעט מרכיב ההודעה המוקדמת ולמעט תשלום של עד 2 חודשי מענק פרישה), אשר משולם לבעל התפקיד המרכזי מעבר למקובל אצל כלל עובדי הגוף המוסדי (להלן: "סכום הפרישה העודף"), יהיה כפוף למנגנון דחיה.

17.4 50% מסכום הפרישה העודף ישולם בסמוך למועד הפרישה ו-50% מסכום הפרישה העודף ישולם לבעל התפקיד המרכזי, בחלקים שווים, לאחר חלוף 12, 24 ו-36 חודשים ממועד פרישתו מהגוף המוסדי וזאת בכפוף לתנאי המפורט בסעיף 13.12 לעיל.

18. תשלומים מיוחדים בעת פרישה

הדירקטוריון, על-פי שיקול דעתו הבלעדי, רשאי במקרים מיוחדים כדוגמת פרישה עקב מחלה, נכות או מוות, להחליט על תשלום סכום מיוחד בעת פרישה של בעל תפקיד מרכזי, שהינו מעבר לתשלומים כמפורט לעיל ו/או בחוזה ההעסקה של בעל תפקיד מרכזי, ואשר ייקבע לפי תרומת בעל התפקיד המרכזי, תפקידו, תקופת עבודתו, נסיבות פרישתו וכו'. ואולם, סכום זה לא יעלה בכל מקרה על 6 משכורות חודשיות של בעל התפקיד המרכזי. למען הסר ספק יובהר, כי הוראות סעיף זה לא יחולו על יו"ר דירקטוריון וכן על כל דירקטור נוסף בגוף המוסדי, אשר אינם רשאים לקבל מענק פרישה כהגדרתו בסעיף 16.2 לעיל על פי הוראות החוזר המשלים.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון

ליום 31 בדצמבר 2017

מבוא

הננו מתכבדים להגיש את דוח הדירקטוריון ("הדוח") לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 ("תקופת הדוח"). הדוח סוקר את השינויים העיקריים בפעילות פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ ("החברה" או "פסגות קופות גמל ופנסיה") בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות ודרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ("הממונה").

א. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

1. מבנה ארגוני

החברה הינה חברה פרטית אשר התאגדה בישראל ביום 21 בדצמבר 2005. ביום 26 בינואר 2011 שונה שמה של החברה במרשם החברות לשמה הנוכחי "פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ". החברה מוחזקת 100% (בהון ובהצבעה) על ידי פסגות בית השקעות בע"מ ("פסגות בית השקעות" או "חברה האם"). לפרטים ראה ביאור א' בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2017 ("הדוח הכספי"). לפרטים נוספים בנוגע למבנה האחזקות ראה חלק א' בדוח תיאור עסקי התאגיד.

2. תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח

לחברה שני תחומי פעילות עיקריים :

תחום קופות הגמל

החברה מנהלת מגוון קופות גמל, המעניקות אפשרויות חיסכון לטווח הארוך והבינוני, במגוון אפשרויות חיסכון כמפורט להלן: קופות גמל לתגמולים ופיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים, קרן השתלמות, קופת גמל מרכזית לדמי מחלה, קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית, קופת גמל בניהול אישי (IRA) וקרן השתלמות בניהול אישי (IRA).

תחום קרנות הפנסיה

החברה מנהלת שלוש קרנות פנסיה, מתוכן קרן פנסיה ותיקה ושתי קרנות פנסיה חדשות- קרן פנסיה מקיפה וקרן פנסיה כללית.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
דוח הדירקטוריון

- א. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת (המשך)**
- 2. תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח (המשך)**
- א. להלן פירוט קופות הגמל והקרנות המנוהלות על ידי החברה, ליום 31 בדצמבר 2017 :**

שם הקופה/קרן	סוג אישור לקופה/קרן	מספר אישור מס הכנסה	שם המסלול	מספר חשבונות עמיתים (בקופה/קרן *)	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
פסגות גדיש מסלולית	קופ"ג לא משלמת לקצבה, קופ"ג לתגמולים וקופ"ג אישית לפיצויים	205	פסגות גדיש חו"ל	4,821	99,618
		270	פסגות גדיש עד 20% מניות	24,322	1,393,511
		9889	פסגות גדיש לבני 50 ומטה	41,077	1,166,235
		9890	פסגות גדיש לבני 50 עד 60	737,460	27,455,244
		9891	פסגות גדיש לבני 60 ומעלה	13,794	1,202,875
		835	פסגות גדיש מדדית	8,470	401,796
		989	פסגות גדיש מדדים כללי	1,250	70,931
		1330	פסגות גדיש מניות	13,929	573,768
		1331	פסגות גדיש עד 10% מניות	23,742	3,115,306
		1332	פסגות גדיש אג"ח	12,099	799,345
		1333	פסגות גדיש כספית	8,301	255,651
		1431	פסגות גדיש אג"ח מדינה	3,765	305,361
		2017	פסגות גדיש כשר	6,977	144,854
		9846	פסגות לעמיתיה חבר לבני 60 ומעלה	1,488	189,418
פסגות קופות חבר		9845	פסגות לעמיתיה חבר לבני 50 עד 60	19,041	472,125
		9844	פסגות לעמיתיה חבר עד 50	2,874	81,225
		616	פסגות מסלולית לפיצויים	1,106	1,664,086
פסגות מסלולית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים	611	פסגות שיא השתלמות כספית	4,017	163,791
		396	פסגות שיא השתלמות כללי	227,811	9,934,702
		610	פסגות שיא השתלמות אג"ח	11,784	855,056
		612	פסגות שיא השתלמות מניות	8,614	481,409
		1059	פסגות שיא השתלמות מדדים כללי	662	33,236
		1183	פסגות שיא השתלמות דינאמית	28,941	2,391,110
		1424	פסגות שיא השתלמות עד 10% מניות	27,504	1,063,413
		1429	פסגות שיא השתלמות אג"ח מדינה	3,648	199,241
		2018	פסגות שיא השתלמות כשר	3,929	125,442
		2244	פסגות שיא השתלמות חו"ל	625	35,385
		1219	פסגות קמה	10	201,336
פסגות קמה	קופ"ג לא משלמת לקצבה, קופ"ג לתגמולים וקופ"ג אישית לפיצויים	1514	פסגות גמל בניהול אישי	115	269,426
		1515	פסגות השתלמות בניהול אישי	47	21,453
פסגות גמל בניהול אישי	קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	1309	פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית אג"ח	39	104,293
		1912	פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית כללי	39	22,209
פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה	קופת גמל לדמי מחלה	872	פסגות מרפא קופת גמל מרכזית לדמי מחלה	94	75,426

(*) חשבונות מעסיקים.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
דוח הדירקטוריון

א. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת (המשך)

2. תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח (המשך)

א. להלן פירוט קופות הגמל והקרנות המנוהלות על ידי החברה, ליום 31 בדצמבר 2017 (המשך) :

היקף נכסים (אלפי ש"ח)	מספר חשבונות עמיתים בקופה/קרן (*)	שם המסלול	מספר אישור מס הכנסה	סוג אישור לקופה/קרן	שם הקופה/קרן
6,723	60	פסגות שיא פיצויים כספית	839	קופה מרכזית לפיצויים	פסגות שיא פיצויים מסלולית
8,002	44	פסגות שיא פיצויים שקלית ללא מניות	840		
30,746	122	פסגות שיא פיצויים מדדית ללא מניות	842		
102,700	160	פסגות שיא פיצויים עד 10% מניות	845		
125,476	436	פסגות שיא פיצויים כללי	150		
12,286	49	פסגות שיא פיצויים מניות	844		
182,313	3,678	פסגות גמל להשקעה כללי	7810	קופת גמל להשקעה	פסגות גמל להשקעה
36,763	1,410	פסגות גמל להשקעה מניות	7811		
6,207	308	פסגות גמל להשקעה אג"ח	7812		
3,806	207	פסגות גמל להשקעה חו"ל	7813		
25,323	518	פסגות גמל להשקעה אג"ח עד 10	7814		
927	99	פסגות גמל להשקעה קונצרני	7815		
76,431	63,419	חוסכים המעדיפים סיכון מועט	11380	חיסכון לכל ילד	פסגות חיסכון לכל ילד
24,204	15,303	חוסכים המעדיפים סיכון בינוני	11381		
49,475	30,348	חוסכים המעדיפים סיכון מוגבר	11382		
292,689	219,508	הלכה	11383		
41,456	135	פסגות פיצויים אג"ח	1225	קופה מרכזית לפיצויים	פסגות פיצויים מסלולית
89,257	119	פסגות פיצויים בטא	1223		
1,074,433	12,913	פסגות פיצויים כללי	237		
1,913,510	79,154		1531	קרן חדשה מקיפה	קרן פנסיה מקיפה
26,944	1,915		1532	קרן חדשה כללית	קרן פנסיה כללית
13,773,946	26,687		283	קרן ותיקה	קרן פנסיה ה.ע.ל.

(*) חשבונות מעסיקים.

ב. אישור קופות גמל

בהתאם לסעיף 13(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, אישורים לקופות הגמל וקרנות הפנסיה, ניתנים על ידי הממונה. האישורים ניתנים לתקופה שלא תעלה על שנה. נכון למועד פרסום דוחות אלו, האישורים הינם בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2018.

ג. אירועים מהותיים במהלך ולאחר תקופת הדיווח

לעניין אירועים מהותיים במהלך ולאחר תקופת הדיווח ראה ביאור 25 בדוח הכספי.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
דוח הדירקטוריון

ב. נתוני פעילות

1. החברה המנהלת

א. המצב הכספי

שיעור השינוי אחוזים	ליום 31 בדצמבר		סך כל הנכסים (1) התחייבויות (2) הון (3)
	2016	2017	
	אלפי ש"ח		
(1.1)	1,414,895	1,398,597	
(6.9)	733,079	682,796	
4.9	681,816	715,801	

(1) בשנת 2017, יתרת הנכסים קטנה בשיעור של כ- 1.1% לעומת שנת 2016. הקיטון נובע בעיקר מקיטון ביתרת הנכסים הבלתי מוחשיים.

נכסים בלתי מוחשיים, נטו ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בסך של כ- 1,132,519 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 1,145,259 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הקיטון נובע מהפחתה שוטפת.

הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בסך של כ- 75,487 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 66,100 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. היתרה נובעת מהוצאות עמלות בגין גיוסים בפעילות הגמל והפנסיה שהחברה צופה שיניבו הכנסות בשנים הבאות.

חייבים ויתרות חובה ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בסך של כ- 38,965 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 48,924 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מזומנים ושווי מזומנים ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בסך של כ- 58,033 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 78,681 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הקיטון נובע בעיקר מפעילות מימון והשקעה.

(2) יתרת ההתחייבויות קטנה בשנת 2017 בשיעור של כ- 6.9% לעומת שנת 2016. הקיטון נובע בעיקר מסעיף התחייבויות פיננסיות שמקורן מפירעון ע"ח קרן הלוואות.

התחייבויות בגין מסים נדחים ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בסך של כ- 249,549 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 215,481 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. היתרה ליום 31 בדצמבר 2017 מורכבת בעיקר מיתרת התחייבות מס בגין נכסים בלתי מוחשיים בקיזוז יתרת נכס מס בגין יתרת הפסדים לצורכי מס.

זכאים ויתרות זכות ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בסך של כ- 69,023 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 59,593 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

התחייבויות פיננסיות ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בסך של כ- 363,855 אלפי ש"ח, לעומת סך של כ- 455,265 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הקיטון נובע מפירעון שוטף של הלוואות מבנקים לזמן ארוך.

(3) הון החברה בשנת 2017 גדל בשיעור של כ- 4.9% לעומת שנת 2016.

ב. נתוני פעילות (המשך)

1. החברה המנהלת (המשך)

ב. תוצאות הפעילות

הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה בשנת 2017 הסתכמו בסך של כ- 445,113 אלפי ש"ח לעומת סך כ- 465,949 אלפי ש"ח בשנת 2016.

הכנסות דמי הניהול מקופות הגמל, בשנת 2017, הסתכמו בסך של כ- 390,417 אלפי ש"ח לעומת סך של כ- 412,551 אלפי ש"ח אשתקד. הקיטון נובע בעיקר משחיקה בשיעור דמי הניהול הנגבים. הכנסות דמי הניהול מקרנות הפנסיה, בשנת 2017, הסתכמו בסך של כ- 54,696 אלפי ש"ח לעומת סך של כ- 53,398 אלפי ש"ח אשתקד. השינוי בשנת 2017 נובע בעיקר מגידול בהפקדות ומגידול בהיקף הנכסים לעומת אשתקד.

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בשנת 2017 הסתכמו בסך של כ- 98,901 אלפי ש"ח לעומת סך של כ- 104,180 אלפי ש"ח בשנת 2016.

הוצאות הנהלה וכלליות (ללא דמי ניהול לחברת האם) בשנת 2017 הסתכמו בסך של כ- 107,601 אלפי ש"ח לעומת סך של כ- 106,393 אלפי ש"ח בשנת 2016.

הוצאות דמי ניהול לחברה האם הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 126,100 אלפי ש"ח לעומת סך של כ- 132,322 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל בשנת 2017 הסתכם בסך של כ- 52,888 אלפי ש"ח לעומת סך של כ- 69,680 אלפי ש"ח בשנת 2016.

ג. נזילות ומקורות מימון

תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בשנת 2017 הסתכם בתזרים חיובי בסך של כ- 114,826 אלפי ש"ח לעומת תזרים חיובי בסך של כ- 87,045 אלפי ש"ח בשנת 2016.

תזרים מזומנים מפעילות השקעה בשנת 2017 הסתכם בתזרים שלילי בסך של כ- 24,522 אלפי ש"ח לעומת תזרים שלילי בסך של כ- 23,246 אלפי ש"ח בשנת 2016. השינוי נובע בעיקר מגידול ברכישת תוכנות.

תזרים מזומנים מפעילות מימון בשנת 2017 הסתכם בתזרים שלילי בסך של כ- 110,952 אלפי ש"ח לעומת תזרים שלילי בסך של כ- 72,952 אלפי ש"ח בשנת 2016.

ראה ביאור 14 בדוח הכספי.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
דוח הדירקטוריון

ב. נתוני פעילות (המשך)

2. קרן הפנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

א. המצב הכספי

שיעור השינוי אחוזים	ליום 31 בדצמבר		
	2016	2017	
	אלפי ש"ח		
8.2%	12,729,870	13,773,946	סך כל המאזן (1)
2.7%	21,087,526	21,656,668	התחייבויות פנסיונית (2)

להלן הסבר להתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח :

(1) סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2017 גדל בכ- 1,047 מיליוני ש"ח לעומת סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נובע בעיקר מרווחי ההשקעה שהושגו במהלך השנה.

(2) ההתחייבויות הפנסיוניות ליום 31 בדצמבר 2017 גדלו בשיעור של כ- 2.7% לעומת ההתחייבויות הפנסיוניות ליום 31 בדצמבר 2016.

ראה הרחבה בדוח האקטואר של הקרן.

ב. עודף ההכנסות על ההוצאות

שיעור השינוי אחוזים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2017	
	אלפי ש"ח		
99.4%	521,799	1,040,505	עודף ההכנסות על ההוצאות

לנתונים בדבר הרכב ההכנסות בתקופת הדוח, ראה דוחות הכנסות והוצאות בדוחות הכספיים של הקרן.

ג. עודף/גרעון אקטוארי

שיעור השינוי אחוזים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2017	
	אלפי ש"ח		
21%	1,097,435	1,327,739	גרעון אקטוארי

להסבר מפורט בדבר נסיבות היווצרותו של הגרעון האקטוארי, ראה בדוח האקטואר של הקרן.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
דוח הדירקטוריון

ב. נתוני פעילות (המשך)

3. קרן הפנסיה המקיפה

א. המצב הכספי

שיעור השינוי אחוזים	ליום 31 בדצמבר		
	2016	2017	
	אלפי ש"ח		
35.6%	1,416,815	1,921,549	סך כל המאזן (1)
13.9%	21,539	24,527	התחייבות לפנסיונרים (2)
36.4%	1,382,723	1,886,983	התחייבות למבוטחים (3)

להלן הסבר להתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח :

- (1) סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2017 גדל בכ- 505 מיליוני ש"ח לעומת סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נובע בעיקר מרווחי ההשקעה שהושגו במהלך השנה, העברות נטו והפקדות דמי גמולים.
- (2) ההתחייבות לפנסיונרים ליום 31 בדצמבר 2017 גדלה בשיעור של כ- 13.9% לעומת ההתחייבות לפנסיונרים ליום 31 בדצמבר 2016. עיקר הגידול נובע מגידול במספר הפנסיונרים מ- 55 בשנת 2016 ל- 60 בשנת 2017. ראה הרחבה בדוח האקטואר של הקרן.
- (3) התחייבות למבוטחים גדלה בשנת 2017 בכ- 504 מיליוני ש"ח. עיקר הגידול נובע הן מגידול בהפקדות דמי גמולים לקרן, הן מהצטרפות עמיתים חדשים לקרן והן בשל רווחי ההשקעה שהושגו בשנת הדוח. ראה הרחבה בדוח האקטואר של הקרן.

ב. עודף ההכנסות על ההוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
30,975	100,757	עודף ההכנסות על ההוצאות

לנתונים בדבר הרכב ההכנסות בתקופת הדוח, ראה דוחות הכנסות והוצאות בדוחות הכספיים של הקרן.

ג. עודף/גרעון אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אחוזים		
0.51	0.60	עודף אקטוארי למבוטחים

להסבר מפורט בדבר נסיבות היווצרותו של העודף האקטוארי למבוטחים, ראה בדוח האקטואר של הקרן.

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
דוח הדירקטוריון

ב. נתוני פעילות (המשך)

4. קרן הפנסיה הכללית

א. המצב הכספי

שיעור השינוי אחוזים	ליום 31 בדצמבר		
	2016	2017	
	אלפי ש"ח		
17.2%	23,020	26,991	סך כל המאזן (1)
243%	474	1,153	התחייבות לפנסיונרים (2)
14.7%	22,493	25,799	התחייבות למבוטחים (3)

להלן הסבר להתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח :

- (1) סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2017 גדל בכ-4 מיליוני ש"ח לעומת סך כל המאזן ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נובע בעיקר מרווחי ההשקעה שהושגו במהלך השנה.
- (2) ההתחייבות לפנסיונרים ליום 31 בדצמבר 2017 גדלה בשיעור של כ- 243% לעומת ההתחייבות לפנסיונרים ליום 31 בדצמבר 2016. ראה הרחבה בדוח האקטואר של הקרן.
- (3) התחייבות למבוטחים גדלה בשנת 2017 בכ-3.3 מיליוני ש"ח. עיקר הגידול נובע מהצטרפות עמיתים חדשים לקרן ומרווחי ההשקעה שהושגו בשנת הדוח. ראה הרחבה בדוח האקטואר של הקרן.

ב. עודף ההכנסות על ההוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
163	1,183	עודף ההכנסות על ההוצאות

לנתונים בדבר הרכב ההכנסות בתקופת הדוח, ראה דוחות הכנסות והוצאות בדוחות הכספיים של קרן

ג. גרעון אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אחוזים		
0.002	0.66	גרעון אקטוארי למבוטחים

להסבר מפורט בדבר נסיבות היווצרותו של הגרעון האקטוארי למבוטחים, ראה בדוח האקטואר של הקרן.

5. קופות הגמל

הרכב הכנסות קופות הגמל בתקופת הדוח

לנתונים בדבר הרכב הכנסות בתקופת הדוח, ראה דוחות הכנסות והוצאות בדוחות הכספיים של כל קופה.

**פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
דוח הדירקטוריון**

ב. נתוני פעילות (המשך)

6. פירוט תשואות הקופה

תשואה מצטברת ברוטו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			שם קופה	מספר קופה
2015	2016	2017		
באחוזים	באחוזים	באחוזים		
2.35	2.58	5.94	פסגות פיצויים כללי	237
0.82	1.50	3.46	פסגות גדיש מדדית	835
3.72	3.34	8.29	פסגות גדיש לבני 50 ומטה	9889
2.85	2.91	7.20	פסגות גדיש לבני 50 עד 60	9890
2.33	0.88	4.12	פסגות גדיש לבני 60 ומעלה	9891
1.44	1.83	4.08	פסגות גדיש עד 10% מניות	1331
5.22	5.45	12.40	פסגות גדיש מניות	1330
1.38	1.56	3.00	פסגות גדיש אג"ח	1332
(0.31)	5.21	10.16	פסגות גדיש מדדים כללי	989
(1.08)	2.48	6.36	פסגות שיא השתלמות מדדים כללי	1059
2.79	2.63	7.09	פסגות שיא השתלמות דינאמית	1183
2.78	3.90	7.55	פסגות פיצויים בטא	1223
1.27	1.39	3.18	פסגות פיצויים אג"ח ללא מניות	1225
		2.94	פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות	1309
1.20	0.75		בפנסיה תקציבית אג"ח	
		5.90	פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות	1912
-	2.46		בפנסיה תקציבית כללי	
0.11	0.09	0.08	פסגות גדיש כספית	1333
1.00	0.56	2.78	פסגות גדיש אג"ח מדינה	1431
1.25	1.49	3.75	פסגות שיא השתלמות עד 10% מניות	1424
-	-	-	פסגות גמל בניהול אישי	1514
-	-	-	פסגות השתלמות בניהול אישי	1515
1.84	1.36	5.25	פסגות גדיש כשר	2017
1.68	1.36	5.16	פסגות שיא השתלמות כשר	2018
2.47	2.49	7.15	פסגות שיא פיצויים כללי	150
(1.67)	3.42	1.12	פסגות גדיש חו"ל	205
1.95	1.79	4.65	פסגות גדיש עד 20% מניות	270
2.65	2.74	7.13	פסגות שיא השתלמות כללי	396
1.34	1.63	3.00	פסגות שיא השתלמות אג"ח	610
0.11	0.09	0.09	פסגות שיא השתלמות כספית	611
4.86	4.94	12.27	פסגות שיא השתלמות מניות	612
-	-	-	פסגות מסלולית לפיצויים	616
0.10	0.09	0.08	פסגות שיא פיצויים כספית	839
2.43	1.20	2.93	פסגות שיא פיצויים שקלית ללא מניות	840
0.40	1.12	3.19	פסגות שיא פיצויים מדדית ללא מניות	842
4.83	5.88	12.61	פסגות שיא פיצויים מניות	844
1.11	1.72	3.71	פסגות שיא פיצויים עד 10% מניות	845
1.46	2.20	6.60	פסגות מרפא	872
1.63	1.55	3.15	פסגות קמה	1219
0.97	0.57	2.85	פסגות שיא השתלמות אג"ח מדינה	1429
(1.87)	3.69	1.36	פסגות שיא השתלמות חו"ל	2244
2.40	2.32	6.39	פסגות לעמ. חבר לבני 50 עד 60	9845
2.70	(0.16)	7.52	פסגות לעמ. חבר עד 50	9844
2.34	2.27	4.30	פסגות לעמיתי חבר לבני 60 ומעלה	9846
-	0.39	6.14	פסגות גמל להשקעה כללי (*)	7810
-	1.02	9.32	פסגות גמל להשקעה מניות (*)	7811
-	0.12	2.71	פסגות גמל להשקעה אג"ח (*)	7812
-	(1.13)	(0.15)	פסגות גמל להשקעה חו"ל (*)	7813
-	0.23	3.37	פסגות גמל להשקעה אג"ח עד 10 (*)	7814
-	0.09	3.46	פסגות גמל להשקעה קונצרני (*)	7815
-	-	3.61	פסגות חיסכון לכל ילד – סיכון מועט (**)	11380
-	-	5.16	פסגות חיסכון לכל ילד – סיכון בינוני (**)	11381
-	-	8.32	פסגות חיסכון לכל ילד – סיכון מוגבר (**)	11382
-	-	4.74	פסגות חיסכון לכל ילד – הלכה (**)	11383
2.27	3.78	7.42	פסגות קרן פנסיה מקיפה	1531
1.04	1.94	6.25	פסגות קרן פנסיה כללית	1532
11.93	4.84	8.06	קרן פנסיה ה.ע.ל	283

(*) הקופה החלה את פעילותה בנובמבר 2016

(**) הקופה החלה את פעילותה בינואר 2017

ב. נתוני פעילות (המשך)

7. העברות כספים

לנתונים בדבר העברות כספים בקופות הגמל וקרנות הפנסיה, ראה ביאור 16ב' בדוח הכספי.

ג. נתונים עיקריים בדוחות הכספיים ושינויים מהותיים

1. צדדים קשורים

לעניין יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים, ראה ביאור 22 בדוח הכספי.

2. עסקאות תשלום מבוסס מניות

לעניין עסקאות תשלום מבוסס מניות, ראה ביאור 10 ד' בדוח הכספי.

3. דרישות הון מחברות מנהלות

לעניין פירוט דרישות ההון מחברות מנהלות, ראה ביאור 10 ג' בדוח הכספי.

4. התחייבויות תלויות והתקשרויות

לעניין פירוט התחייבויות תלויות והתקשרויות, ראה ביאור 24 בדוח הכספי.

ד. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה

1. ההתפתחות הפיננסית במשק בשנת הדוח והשפעתה על מדיניות ההשקעות של הקופות

השינויים במדדי ניירות הערך הסחירים בבורסה בסיכום שנת 2017 (להלן התקופה הנסקרת), היו כדלקמן:

סיכום שנת 2017	הרבעון הרביעי 2017	
-1.2%	4.8%	מדד המניות הכללי
-6.9%	-5.3%	יתר 50
6.4%	5.6%	מדד ת"א 100
2.7%	6.2%	מדד ת"א 25
4.6%	0.5%	מדד אג"ח להמרה
4.7%	1.3%	מדד אג"ח כללי
0.4%	0.3%	מדד המחירים לצרכן

תמונת המאקרו

שנת 2017 התאפיינה בשיפור בסביבה הכלכלית העולמית הבאה לידי ביטוי בשיפור בנתוני הצמיחה בכלכלות המובילות ובעלייה במדדי הסנטימנט. שוקי ההון ברחבי העולם הושפעו לטובה במהלך השנה מהציפיות שיצרו הבטחות הבחירות של טראמפ ליישומה של רפורמה בקוד המס, מירידה במתחים הגיאופוליטיים באירופה, מהיחלשות הדולר בעולם ומסביבת האינפלציה העולמית שנותרה נמוכה בהשוואה לעבר.

בארה"ב הואץ שיעור הצמיחה השנתי מ-1.5% ב-2016 ל-2.3% ברבעון השלישי של שנת 2017 (נתוני הרבעון האחרון עדיין לא פורסמו נכון לכתובת דו"ח זה) ונתמך בין היתר בהאצה בסעיף ההשקעות ובהמשך העלייה בסעיף הצריכה הפרטית. הסעיפים הושפעו לטובה מהגידול בהשקעות שיצרה ההתייצבות במחירי הנפט ומהמשך השיפור בשוק העבודה האמריקאי.

במהלך 2017 ירד שיעור האבטלה בארה"ב מרמה של 4.7% בסוף שנת 2016 לרמה של 4.1%. קצב עליית השכר השנתי האט במהלך שנת 2017 לקצב שנתי של 2.5% לעומת 2.9% בסוף שנת 2016. האינפלציה השנתית בארה"ב כפי שנמדדת על ידי מדד המחירים לצרכן נותרה ללא שינוי בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016, ברמה של 2.1%.

אינפלציית הליבה (מנוטרלת סעיפי האנרגיה והמזון) לעומת זאת רשמה במהלך שנת 2017 התמתנות לרמה של 1.8% לעומת 2.2% בסוף שנת 2016. במהלך שנת 2017 נחלש הדולר באופן חד. היחלשות זו באה לידי ביטוי בירידה של כ-9.7% מול סל המטבעות ובירידה של 14.1% מול שערן של האירו. במהלך שנת 2017 העלה הבנק המרכזי האמריקאי את רמת הריבית במשק שלוש פעמים, כך שבסוף שנת 2017 עמדה הריבית המונית בארה"ב ברצועה שבין 1.25% ל-1.5%. במקביל הלעלאות הריבית, החלו בפד גם בתהליך לצמצום מאזן הבנק המרכזי. במהלך הרבעון הרביעי הכריזו בבית הלבן כי המועמד אותו בחר נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, להחליף את ג'נט יילן כיו"ר הבנק המרכזי האמריקאי הוא ג'רום פאוול. לקראת סיומו של הרבעון הרביעי הקונגרס והבית הלבן אישרו את הרפורמה בקוד המס האמריקאי. מבין השינויים הבולטים שכללה הרפורמה ניתן למנות את הפחתת מס החברות לרמה של 21% מרמה של 35%.

בגוש האירו האץ קצב הצמיחה השנתי בסיומו של הרבעון השלישי של שנת 2017 לרמה של 2.8% מרמה של לעומת 1.9% ב-2016, שיא של למעלה מ-6 שנים. האינפלציה בגוש האירו האצה אף היא, מרמה של 1.1% ב-2016 ל-1.4% ב-2017. עם זאת, היא עדיין נמוכה מיעד האינפלציה אותו הציבו ב-ECB ועומד על רמה

ד. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה (המשך)

1. ההתפתחות הפיננסית במשק בשנת הדוח והשפעתה על מדיניות ההשקעות של הקופות (המשך)

קרובה אך נמוכה במעט מ-2%. לצד השיפור המהיר בנתונים המקרו כלכליים ברחבי גוש האירו, מי שעוד תמכו בשיפור בסנטינט כלפי היבשת היו הירידה במתחים הגיאופוליטיים במהלך השנה. אלו הגיעו לשיאם ערב הבחירות בצרפת, אך ירדו בחדות עם היוודע תוצאות הבחירות במדינה. שוק העבודה האירופי הציג במהלך שנת 2017 שיפור נאה, דבר הבא לידי ביטוי בירידת שיעור האבטלה מרמה של 9.7% בסוף שנת 2016 לרמה של 8.7% בחודש נובמבר 2017.

במהלך שנת 2017 הפחית הבנק המרכזי האירופי את קצב רכישות האג"ח החודשי שלו מרמה של 80 מיליארד אירו לרמה של 60 מיליארד אירו. לקראת סוף הרבעון השלישי הכריזו ב-ECB כי הם צפויים לבצע הפחתה נוספת בקצב הרכישות, לרמה של 30 מיליארד אירו מדי חודש, החל מחודש ינואר 2018. במהלך שנת 2017 נפתחו השיחות בין בריטניה לבין האיחוד האירופי בנושא ה-BREXIT. נכון לכתיבת שורות אלה, אי הוודאות בנוגע לתוצאות המו"מ עדיין גבוהה.

ביפן, בבחירות הבזק שנערכו במדינה זכה ראש הממשלה המכהן שינוזו אבה ברוב גדול. התוצאה המוחצת הגדילה את ציפיות השוק ליישומן של הרחבות פיסקליות נוספות במדינה שיטיבו עם המשך השיפור בכלכלתה.

בסין, קצב הצמיחה האך במהלך שנת 2017 ונכון לרבעון השלישי של השנה עלה לרמה של 6.8% (YoY) מקצב של 6.7% (YoY) ברבעון השלישי של 2016. צמיחת התוצר בסין הושפעה לטובה בשנת 2017 מהשיפור בפעילות הסחר העולמית ומסדרת תמריצים פיסקאליים מצד הממשלה אשר עזרו לתמוך בפעילות הכלכלית.

שוק הסחורות התאפיין בשנת 2017 ביציבות. מחירי הסחורות עלו במהלך 2017 ב-0.7% זאת לאחר שעלו ב-11.4% ב-2016. מחירי הסחורות התעשייתיות המשיכו במגמת העלייה שנרשמה בשנת 2016 (21.6%) ועלו בשנת 2017 ב-4.3%, לעומתם מחירי הסחורות החקלאיות רשמו ירידה קלה של 0.8% לאחר שעלו ב-1.1% ב-2016.

מחיר חבית נפט מסוג WTI עלה ב-2017 בכ-12.5% לאחר שעלה ב-45.2% ב-2016. העלייה במחירי הנפט הושפעה לטובה מהסכם קיצוץ התפוקה עליו סיכמו המדינות החברות בקרטל אופ"ק ואלו שאינן חברות בארגון (למעט ארה"ב) ומהשיפור בקצב צמיחת הכלכלה העולמית שהביא להתגברות הביקוש לנפט.

בישראל הצמיחה ב-2017 הסתכמה ב-3.0% זאת בהמשך לעלייה של 4.0% בשנת 2016 ועלייה של 2.6% בשנת 2015. קצב הצמיחה של סעיף הצריכה הפרטית אמנם האט בשנת 2017 לעלייה של 3.0% מעלייה של 6.1% בשנת 2016. עם זאת, הוא הושפע בעיקרו מהתיקון השלילי החד לזינוק ברכישות כלי רכב שנרשם במהלך שנת 2016. סעיף ההשקעות בנכסים קבועים הציג מגמה דומה. קצב עליית הסעיף האטה לרמה של 2.7% בשנת 2017 מרמה של 11.9% בשנת 2016, אך זה הושפע בעיקר מהירידה בהשקעות חברת 'אינטל' במפעלה בקרית גת במהלך השנה החולפת. סעיף יצוא הסחורות והשירותים המשיך להציג בשנת 2017 מגמה חיובית. הסעיף עלה ב-2.3% זאת בהמשך לעלייה של 2.5% בשנת 2016 ולמרות המשך מגמת ההתחזקות של השקל מול סל המטבעות, שהתחזק בשנת 2017 ב-4.2%.

אינפלציה, תקציב וריבית

האינפלציה במהלך שנת 2017 עמדה על 0.4% לעומת -0.2% בשנת 2016. שיעור השינוי שהציג מדד המחירים לצרכן בשנת 2017 היה שיעור השינוי החיובי הראשון מזה שלוש שנים. בדומה לשנים הקודמות גם בשנת 2017 הושפעה לשלילה רמת המחירים המקומית מהפחתות המחירים היזומות של הממשלה,

ד. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה (המשך)

1. ההתפתחות הפיננסית במשק בשנת הדוח והשפעתה על מדיניות ההשקעות (המשך)

אינפלציה, תקציב וריבית (המשך)

מהתעצמות הגלובליזציה ועליית התחרות ומהמשך התחזקותו של השקל שתמכה בהוזלת מחירי הסחורה המיובאת. על רקע האינפלציה הנמוכה, ולאור חוזקו של השקל, בנק ישראל הותיר את רמת הריבית המוניטרית על כנה.

סך הכנסות המדינה בשנת 2017 הסתכמו ב-336.0 מיליארדי שקלים, לעומת 321.1 מיליארדי שקלים בשנת 2016. סך גביית המסים עלתה נומינלית בכ-8.4% בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016 (באותן הגדרות מדידה). אמדן הגירעון בתקציב המדינה לשנת 2017 הסתכם ב-24.8 מיליארד שקלים, שהם כ-2.0% מהתמ"ג, לעומת התכנון המקורי בתקציב המדינה שעמד על גירעון של 2.9% מהתמ"ג. הסטייה מיעד הגרעון מוסברת על ידי הכנסות גבוהות מהצפוי (בסך של 13.3 מיליארד שקל), בעיקר בשל מבצע מס דיבידנד, ותת ביצוע בסך 1.4 מיליארד שקלים בצד ההוצאות.

מאזן התשלומים - העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים הסתכם ברבעון השלישי (הנתון הידוע האחרון) של השנה ב-2.2 מיליארד דולר בהמשך לעודף של 2.7 מיליארד ברבעון השני של 2017. הירידה בעודף בחשבון השוטף נבעה בשל עלייה בגירעון בחשבון הסחורות מ-2.0 מיליארד דולר ל-3.0 מיליארד דולר. עלייה זו קוזה על ידי עלייה בחשבון השירותים ל-3.7 מיליארד דולר מ-3.5 מיליארד דולר ברבעון השני.

שוק ההון

שנת 2017 הייתה שנה מאוד חיובית בשוקי המניות בעולם ואחת המוצלחות מאז המשבר הפיננסי העולמי. בסיכום שנתי השווקים המתעוררים הניבו ביצועי יתר על פני ארה"ב ואירופה כאשר מדד MSCI של השווקים המתעוררים עלה ב-37.5% (דולרית).

שני הגורמים מרכזיים שתמכו בשווקים המתעוררים היו חולשת הדולר והשיפור בפעילות הכלכלית בסין עד לסוף הרבעון השלישי של השנה. בארה"ב, מניות הטכנולוגיה בלטו השנה כפי שבא לידי ביטוי במדד בביצועי היתר של מדד ה-NASDAQ על פני שאר המדדים המרכזיים בארה"ב.

כמובן שהסביבה הכלכלית הצומחת בשילוב אינפלציה נמוכה והציפייה לרפורמת המיסים הרפובליקנית סייעו לאופטימיות הרבה שדחפה את שוק המניות. באירופה, השנה החולפת נעלה גם כן בעליות שערים אך בניגוד לשווקים המתעוררים וארה"ב המסחר התנהל יחסית במגמה מעורבת.

מראשית השנה ועד אמצעיתה התפוגגות הסיכון הפוליטי תמכה בשוקי המניות ביבשת, אך לאחר מכן ועד לסוף השנה התחזקות האירו החלה לחוץ על רווחי הפירמות כלפי מטה מה שהביא לשינוי הסנטימנט כלפי האפיק האירופי. למעשה, שוק המניות באירופה היה תנודתי במהלך רוב המחצית השניה כאשר מצד אחד הוא הוכבד על ידי האירו החזק ומאידך נתוני המאקרו תמכו במניות. ביפן, מדד המניות המרכזי במדינה, ה-Nikkei, בלט לשלילה עד לרבעון השלישי של השנה. מאז והודות לתוצאות הבחירות במדינה עבר המדד להיסחר בעליות שערים חדות.

ארה"ב

בסיכום שנתי, מדד S&P500 עלה ב-21.8%, ה-DOW-JONES עלה ב-28.1% וה-NASDAQ הניב כאמור ביצועי יתר עם עלייה של 29.7%. בגזרת המניות הקטנות, מדד ה-RUSSEL 2000 עלה ב-14.6%. ברמת הסקטורים, בלט לחיוב סקטור הטכנולוגיה עם עלייה של 38.8% ומנגד בלטו לשלילה סקטור התקשורת והאנרגיה שירדו בסיכום שנתי ב-1.3% ו-1.0% בהתאמה. בשוק האג"ח, התשואה ל-10 שנים נותרה יציבה יחסית כשירדה במהלך השנה החולפת ב-4 נ"ב בלבד לרמה של 2.40%. בגזרת המטבעות, הדולר כאמור סבל מחולשה לאורך השנה החולפת.

ד. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה (המשך)

1. ההתפתחות הפיננסית במשק בשנת הדוח והשפעתה על מדיניות ההשקעות של הקופות (המשך)

ארה"ב (המשך)

מול האירו נחלש המטבע האמריקאי ב-14.2% לרמה של 1.2 אירו לדולר, מול הפאונד נרשמה היחלשות של 9.5% לרמה של 1.35 פאונד לדולר ומול היין היפני הוא נחלש ב-3.8% לרמה של 112.7 ין לדולר

אירופה

המסחר ננעל במגמה חיובית בהסתכלות שנתית. במונחי מטבע מקומי, מדד יורוסטוקס 600 עלה ב-11.2%, ה-DAX הגרמני וה-CAC הצרפתי עלו ב-12.5%, ה-FTSE100 הבריטי עלה ב-12.0%, ה-IBEX הספרדי עלה ב-11.3% ומדד ה-FTSEMIB האיטלקי עלה ב-16.9%. בשוק האג"ח נרשמה מגמה מעורבת. התשואה ל-10 שנים בגרמניה עלתה ב-22 נ"ב לרמה של 0.43% וזו בצרפת עלתה ב-10 נ"ב לרמה של 0.79%. מנגד, התשואה ל-10 שנים בבריטניה ירדה בסיכום שנתי ב-4 נ"ב לרמה של 1.19%.

אסיה והשוקים המתעוררים

מדד MSCI של השוקים המתעוררים עלה בסיכום שנתי (דולרית) כאמור ב-37.5%. במונחי מטבע מקומי, מדד Nikkei היפני עלה ב-21.3%, ה-IBOVESPA הברזילאי עלה ב-26.9%, ה-NIFTY ההודי עלה ב-30.3% ומדד HANG-SANG הסיני עלה ב-41.3%. מנגד, מדד MICEX הרוסי ננעל בירידות שערים קלות בהסתכלות שנתית (-0.1%).

ישראל

פרט למדד ת"א 90 שאר המדדים המרכזיים (ת"א 35, ת"א 125) הניבו תשואת חסר ביחס לעולם. מדד ת"א 90 עלה ב-21.2%, ת"א 35 עלה ב-2.7%, ת"א 125 עלה ב-6.4% ות"א SME60 ירד במהלך השנה החולפת ב-6.9%.

שוק הנגזרים

במהלך שנת 2017, מחזור המסחר באופציות על מדד ת"א 35 הסתכם ב-31.2 מיליון יחידות אופציה או ב-4.462 טריליון ש"ח במונחי נכס הבסיס. המחזור בחוזים עתידיים על מדד ת"א 35 הסתכם ב-12.5 אלף חוזים. בשוק המט"ח הסתכם מחזור המסחר השנתי באופציות דולר/שקל ב-473 מיליארד ש"ח במונחי נכס הבסיס. מחזור המסחר באופציות אירו/שקל הסתכם ב-16.2 מיליארד ש"ח במונחי נכס הבסיס.

אג"ח מדינה

אג"ח ממשלתיות צמודות מדד – באפיק צמוד המדד נרשמה עלייה של 3.0% במהלך השנה החולפת. אגרות החוב לטווחים הקצרים (0-2 שנים) עלו ב-0.5%, אגרות החוב הבינוניות (2-5 שנים) עלו ב-1.9% ואגרות החוב הארוכות (5-10 שנים) עלו ב-4.6%.

אג"ח ממשלתיות לא צמודות – באפיק השקלי בריבית קבועה נרשמה עלייה של 4.2% במהלך שנת 2017. חלקו הקצר (0-2 שנים) עלה ב-0.5%, חלקו הבינוני (2-5 שנים) עלה ב-2.4% וחלקו הארוך (5+ שנים) עלה ב-7.6%.

ד. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה (המשך)

1. ההתפתחות הפיננסית במשק בשנת הדוח והשפעתה על מדיניות ההשקעות של הקופות (המשך)

אגח קונצרני

מדדי התל בונד באפיק הקונצרני רשמו עליות שערים בשנת 2017. באפיקים הבטוחים יותר, תל בונד בנקים עלה ב-2.8%, תל בונד 40 עלה ב-4.4%, תל בונד 60 עלה ב-5.8%, תל בונד 20 עלה ב-7.1% ותל בונד שקלי עלה ב-7.5%. באפיקים המסוכנים יותר, מדד תל בונד יתר עלה ב-5.1% ותל בונד תשואות עלה ב-7.3%. ברמת המרווחים, המסחר בשנה החולפת התאפיין בסגירה של המרווחים. באפיקים הבטוחים יותר, בלטו מדד תל בונד 20 שמרווחו הצטמצם ב-38 נ"ב לרמה של 1.17% ומדד תל בונד שקלי שמרווחו הצטמצם ב-39 נ"ב לרמה של 1.46%. באפיקים המסוכנים יותר, מרווח מדד תל בונד יתר ותל בונד תשואות הצטמצם ב-34 נ"ב לרמה של 1.14% ו-1.91% בהתאמה. בגזרת גיוסי הון באפיק, שנת 2017 הייתה לשנת שיא בהסטוריה הקצרה יחסית של השוק הקונצרני בישראל. החברות גייסו באמצעות אג"ח 63.57 מיליארד ש"ח במהלך השנה החולפת, עלייה של 3.6% בהשוואה לשנת 2016.

2. שוק הנדל"ן

שוק הנדל"ן בישראל כולל מספר תחומים שונים כאשר העיקריים שבהם הם שוק הנדל"ן למגורים ושוק הנדל"ן המניב. החברה החלה בפעילות בשוק הנדל"ן המניב המתאפיין ברמת תחרות גבוהה הנובעת ממספר גדול של חברות, יזמים וגופים שונים העוסקים ביזום, רכישה, ניהול והשבחה של נכסים. כמו כן, החברה החלה בפעילות בשוק הנדל"ן המניב בארה"ב ובאנגליה.

שוק הנדל"ן המניב כולל מספר תחומים עיקריים:

- תחום מרכזי המסחר והקניונים
- תחום בנייני משרדים
- תחום בנייני מגורים להשכרה

חסמי הכניסה לפעילות בשוק הנדל"ן המניב אינם קבועים ואינם מוסדרים בשום אופן. הפעילות בשוק מושפעת כאמור, מגורמים מקרו כלכליים ומתנאי היצע והביקוש. בנוסף, שוק הנדל"ן המניב מטבעו דורש נגישות למקורות מימון, עובדה המקשה על חלק מהגורמים המעוניינים לפעול בשוק זה. מחירי נכסים מניבים נתונים לתנודתיות מאחר והם מושפעים, בין היתר, ממשתנים מקרו כלכליים כדוגמת שיעורי הריבית, היקף הפעילות במשק, היצע וביקוש, המצב המדיני בטחוננו, שינויים בתחום המיסוי ועוד.

ד. התפתחויות כלכליות במשק והשפעתן על פעילות החברה (המשך)

3. הסביבה הכללית של הקבוצה והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

במהלך שנת הדוח המשיכה מגמת הגידול בהיקפי ההפקדות לענף קופות הגמל, וזאת בין היתר כתוצאה מתיקון 190 המאפשר משיכת כספים כסכום הוני בהינתן עמידה בתנאים מסוימים והשקת המוצרים החדשים – קופת גמל להשקעה וקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד. גם בתחום קרנות הפנסיה וקרנות ההשתלמות המשיכה מגמת הצמיחה בשווי הנכסים ובהפקדות.

יצוין כי במהלך שנת הדוח פורסמו הוראות רגולטוריות שונות אשר להן השפעה על ענף קופות הגמל והפנסיה. בין היתר פורסמו הוראות בעניין בחירת קופת גמל ונקבעו קרנות פנסיה ברירת מחדל, נקבעו הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה המגדירות תקנון תקני לקרנות הפנסיה המקיפות החל מה-1.6.2018. עודכנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) התשס"ט 2009 לעניין עמלות רכישה, מכירה והחזקה בקופות גמל. פורסם תיקון לחוק קופות גמל אשר קבע כי עמלת ההפצה כאמור בחוק לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית. פירוט נוסף לעניין הוראות רגולטוריות ראה בסעיף 10 בדוח תיאור עסקי תאגיד.

החברה מנהלת קופות אישיות לתגמולים ופיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים, קופת גמל להשקעה, קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד, קרנות השתלמות, קרנות פנסיה חדשות (מקיפה וכללית) וקרן פנסיה ותיקה, מובא להלן סיכום מגמות עיקריות בענף בשנת 2017 בסוגי קופות אלו.

סך נכסי הקופות האישיות לתגמולים והאישיות לפיצויים הגיע בשנת 2017 לכ- 218,024 מיליוני ש"ח לעומת כ- 200,825 מיליוני ש"ח ב-2016.

סך נכסי הקופות האישיות לתגמולים והאישיות לפיצויים של פסגות קופות גמל ופנסיה הגיע בשנת 2017 לכ- 38,274 מיליוני ש"ח לעומת כ- 38,598 מיליוני ש"ח ב- 2016.

התשואה הכוללת שהשיגו קופות התגמולים של פסגות קופות גמל ופנסיה בשנת 2017 הייתה חיובית בהתאם למגמה הכללית בשוק והסתכמה בכ-6.52% (תשואת השוק היתה חיובית אף היא והגיעה לכ-6.83%).

סך נכסי הקופות המרכזיות לפיצויים הגיע בשנת 2017 לכ- 16,225 מיליוני ש"ח לעומת כ-16,761 מיליוני ש"ח ב-2016. סך נכסי הקופות המרכזיות לפיצויים של פסגות קופות גמל ופנסיה הגיע בשנת 2017 לכ-3,282 מיליוני ש"ח לעומת כ- 3,301 מיליוני ש"ח ב- 2016.

התשואה הכוללת שהשיגו הקופות המרכזיות לפיצויים של פסגות קופות גמל ופנסיה בשנת 2017 הייתה חיובית בהתאם למגמה הכללית בשוק והסתכמה בכ- 5.65% (תשואת השוק היתה חיובית אף היא והסתכמה בכ- 6.38%).

סך נכסי קרנות ההשתלמות הגיע בשנת 2017 לכ- 206,768 מיליוני ש"ח לעומת כ- 183,800 מיליוני ש"ח ב- 2016. סך נכסי קרנות ההשתלמות של פסגות קופות גמל ופנסיה הגיע בשנת 2017 ל כ- 15,304 מיליוני ש"ח לעומת כ- 15,162 מיליוני ש"ח ב- 2016.

התשואה הכוללת שהשיגו קרנות ההשתלמות של פסגות קופות גמל ופנסיה בשנת 2017 הייתה חיובית בהתאם למגמה הכללית בשוק והסתכמה ב כ- 6.59% (תשואת השוק הייתה חיובית אף היא והסתכמה בכ-6.90%).

אנו צופים כי כל עוד מוצר קרנות ההשתלמות יעניק לחוסכים בו הטבות מס, אנו נמשיך לראות צמיחה בשוק זה. סך נכסי קופות גמל להשקעה הגיע בשנת 2017 ל כ- 3,559 מיליוני ש"ח לעומת כ- 483 מיליוני ש"ח ב- 2016.

סך נכסי קופות גמל להשקעה של פסגות קופות גמל ופנסיה הגיע בשנת 2017 ל כ- 255 מיליוני ש"ח לעומת כ- 63 מיליוני ש"ח ב- 2016.

התשואה הכוללת שהשיגו קופות גמל להשקעה של פסגות קופות גמל ופנסיה בשנת 2017 הייתה חיובית בהתאם למגמה הכללית בשוק והסתכמה ב כ- 6.02% (תשואת השוק הייתה חיובית אף היא והסתכמה בכ-8.13%).

סך נכסי קופות גמל להשקעה חיסכון ארוך טווח לילד הגיע בשנת 2017 ל כ- 2,954 מיליוני ש"ח. סך נכסי קופות גמל להשקעה חיסכון ארוך טווח לילד של פסגות קופות גמל ופנסיה הגיע בשנת 2017 ל כ- 443 מיליוני ש"ח.

ה. סיכוני שוק ודרך ניהולם

החברה פועלת בתחומים שונים של שוק ההון המתאפיינים בתנודתיות גבוהה, בין היתר, בשל השפעות גורמים מדיניים, פוליטיים, ביטחוניים וכלכליים בארץ ובעולם, אשר לקבוצה אין שליטה עליהם. לתנודתיות כאמור השפעה על היקף פעילות הציבור בשוק ההון ועל מחירי ניירות הערך.

שינוי בשווי הכולל של נכסי קופות הגמל משפיעים על דמי הניהול אותם גובה החברה. לפיכך, ירידות בשעריהם של ניירות הערך וצמצום הפעילות בשוק ההון עלולים לגרום לפגיעה בתוצאות העסקיות של החברה. החברה מנהלת את ההשקעות במסגרת מגבלות והנחיות שנקבעו ע"י הדירקטוריון וועדת ההשקעות. החשיפות לאפיקי ההשקעה השונים מדווחות לוועדת ההשקעות ומתקיים תהליך שוטף של בקרה על העמידה במגבלות וועדת ההשקעה. וועדת ההשקעות מקבלת את החלטות ההשקעה של נכסי העמיתים המנוהלים ע"י החברה בהתאם לנהלים ולחוזרי הפיקוח.

סיכוני השוק נמדדים ונבחנים במערכת ייעודית לניהול סיכוני שוק "מערכת ניהול סיכונים" של חברת עובד גובי. הסיכונים נמדדים תוך שימוש במודל VaR, בתרחישי קיצון, בחינת סיכון מול תשואה ביחס לתיקי סמן, כושר הנזלה וכלים נוספים כפי שהוגדרו על ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות במסמך "כלים ואמות מידה להערכת סיכונים פיננסיים מהותיים".

בהתאם לדרישות הקודקס, שער 5 פרק 10, מונתה לחברה מנהלת סיכונים.

1. סיכוני מאקרו

הכנסות החברה נובעות רובן ככולן מדמי ניהול המשולמים על סה"כ הנכסים הצבורים בקופות הגמל בניהולה. היקף הנכסים מושפע מהתשואה על ההשקעות ומהיקף הצבירה של כספים חדשים. התשואה של הקופות מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי של המשק, המצב הביטחוני והמדיני וממצב שוקי ההון בחו"ל. באופן כללי בתקופות של עליות בשוקי ההון בארץ ובחו"ל עולה גם התשואה בקופות, ובתקופה של ירידות בשוקי ההון יורדת התשואה. הצבירה בקופות המרכזיות מושפעת גם כן ממצב המשק; צמיחה תביא לגידול במספר העובדים ושכרם, ואילו מיתון יגרום לצמצום מספר העובדים המועסקים והפחתה במשכורותיהם – בגינן מופרשות הפקדות לקופות. כמו כן, חברות נוטות יותר להשתמש בכספי הפיצויים בקופה ולהפקיד פחות כאשר הרווחיות שלהן קטנה. ההפקדות לקופות לתגמולים מושפעות במידה מועטה ממצב המשק ושוקי ההון, אולם העמיתים נוטים למשוך יותר כספים נזילים כשהמצב הכלכלי מורע. העברת קופות מושפעת במידה מועטה ממצב השווקים.

2. שינויי חקיקה

פעילות שוק ההון מוסדרת ומפוקחת באמצעות גורמים ממשלתיים רבים אשר העיקרי בהם הינו רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. בשנים האחרונות התרבו שינויי החקיקה הן בתחום המיסוי והן בתחום הסדרת הפעילות והפיקוח כגון: חוק קופות הגמל, תקנות שהותקנו מכוח חוק קופות הגמל, חוק הסדרת העיסוק, חוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות, חוק העיסוק בשיווק ובייעוץ פנסיוני, חוק ייעול הליכי אכיפה, חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016. יישום הדרישות הרגולטוריות משפיע על הכנסות מחד, ומחייבות את החברה להקצאת משאבים כספיים וניהוליים להתמודדות עם יישום הדרישות מאידך. פירוט נוסף לעניין הוראות רגולטוריות ראה בסעיף 10 בדוח תיאור עסקי התאגיד.

ה. סיכוני שוק ודרך ניהולם (המשך)

3. סיכונים ענפיים (תחרות בענף)

שוק ההון בכלל והחיסכון ארוך הטווח בפרט מאופיינים בתחרות גדולה בה משתתפים רבים. עד לכניסת חוקי בכר לתוקף, פעלו בשוק ההון בנקים וכן חברות חוץ בנקאיות. השוק אופייני בריכוזיות כאשר שלושת הבנקים הגדולים ניהלו את מרב נכסי הציבור המושקעים בקופות גמל. כיום, בעקבות הוצאת ניהולן של קופות הגמל מידי הבנקים ופתיחת השוק לתחרות, חדלה הדומיננטיות שהייתה נחלתן של קופות הגמל הבנקאיות בשנים קודמות. ביצועי קופות הגמל הפכו לגורם בעל השפעה מכרעת בתחרות, כמו גם שינויים רגולטורים נוספים להגברת התחרות כדוגמת פנסית ברירת מחדל. ריבוי מספר המתחרים גרר עליה משמעותית ברמת התחרות ומחייב את החברה להקצאת משאבים ניהוליים וכספיים להתמודדות מול התחרות הגוברת. פערי תשואות מהותיים בין מתחרים עלולים לגרום לניוד כספי עמיתים מחוץ לחברה.

4. סיכוני השקעה (אשראי, נזילות, שוק)

סיכון אשראי

הסיכון שלוה או צד נגדי ייכשל בעמידה בהתחייבויותיו כלפי החברה.

סיכוני שוק

הסיכון להפסד כספי כתוצאה משינוי בשווי ההון של נכסי ההשקעה הנובע משינויים במחירי ניירות ערך, ריביות בסיס (חסרות סיכון), מרווחים בשוק הקונצרני, שערי חליפין, מדדי מחירים ומחירי סחורות.

סיכון נזילות

הסיכון להפסד כספי כתוצאה מחוסר יכולת לממש את נכסי ההשקעה תוך פרק זמן קצר ובמחיר סביר, ובמקרה קיצוני אי עמידה בתשלומים לעמיתים בשל חוסר יכולת לממש את הנכסים.

סיכוני ההשקעה מנוהלים באמצעות מגבלות על תמהיל ההשקעות בכל קופה וקרן אשר הוגדרו על ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות. בנוסף, סיכוני האשראי, השוק והנזילות נאמדים באופן שוטף באמצעות מדדי סיכון ותרחישי קיצון מקובלים, שהוגדרו אף הם על ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות ומדווחים אליהם.

5. אחרים

סיכונים דמוגרפיים

שינויים בהנחות דמוגרפיות, כגון תוחלת חיים ותחלואה, כמו גם שינויי רגולציה בנוגע להנחות אלה, עלולים להגדיל את החבות האקטוארית ולגרום להפחתה בקצבאות הצפויות או המשולמות לעמיתי קרנות הפנסיה.

סיכון חיתום

קבלת עמיתים הסובלים מבעיות רפואיות ואחרות לקרן פנסיה עלולה לפגוע בקצבאות של יתר העמיתים, וזאת בשל עיקרון ההדדיות הקיים בקרן.

סיכון תפעולי

הסיכון להפסד כתוצאה מכשל של תהליכי עבודה פנימיים, עובדים (מתוך רשלנות או בזדון), מערכות מידע, או כתוצאה מאירועים חיצוניים שונים. דוגמאות לסיכונים תפעוליים רלוונטיים לחברה הם שיערוך שגוי של נכסים, מעילה בכספי הקופה, אסון טבע שפוגע במערכות המחשב, ועוד. הסיכונים התפעוליים מנוהלים, בין היתר, באמצעות הקפדה על עבודה על פי נהלים, הדרכות מקצועיות לעובדים, מנגנוני בקרה ממוחשבים, ביקורות פנימיות שוטפות, מערכי גיבוי לבסיסי הנתונים, סיקרי סיכונים לזיהוי והערכת סיכונים תפעוליים ועוד.

ה. סיכוני שוק ודרך ניהולם (המשך)

5. אחרים (המשך)

סיכון משפטי וסיכון ציות

פעילות קופות הגמל מוסדרת ומפוקחת באמצעות מספר רב של חוקים ותקנות. בשנים האחרונות התרבו שינויי החקיקה בתחום הסדרת הפעילות והפיקוח. החברה והקופות חשופות לתביעות משפטיות מעמיתיהן וכן מרשויות החוק בגין אי עמידה בכללים שנקבעו בחוק ובתקנות. תקדימים משפטיים, תביעות ייצוגיות וכדומה, יש בהם כדי להשפיע על הפעילות ועל התוצאות העסקיות של החברה. החברה והקופות מקפידות לפעול ולדווח על פי החוק במועדים ובמתכונות הנדרשים על פי החוק. בשנים האחרונות הוגשו תביעות משפטיות נגד גורמים שונים בשוק ההון, בעילות שונות הכוללות אי עמידה בהוראות איסור הלבנת הון, הפרת הוראות דין שונות בתחום שוק ההון, מעילות עובדים וכן תביעות אזרחיות.

מדיניות ניהול סיכונים

מדיניות ההשקעות של הקופות והקרנות מוגדרת באמצעות מגבלות אלוקציה לרכיבי סיכון. ועדת ההשקעות קובעת שיעורי חשיפה מינימליים ומקסימליים לכל אחד מאפיקי ההשקעה המרכזיים בכפוף למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

תמהיל ההשקעות נקבע על בסיס התנאים בשוקי הכספים וההון בישראל ובעולם, תוך התייחסות להתפתחויות הצפויות בשווקים אלו בטווחי זמן שונים, תוך מתן דגש על פיזור השקעות נאות בין רכיבי הסיכון באפיקים השונים, שוקי יעד, ענפים, מנפיקים וטווחי השקעה שונים.

במסגרת הדיונים בוועדת ההשקעות נסקרים, השינויים במדדי השוק בתקופה שחלפה ממועד הישיבה הקודמת, פעילות הקופה, הרכב הנכסים העדכני שלה ועוד.

הסיכונים הגלומים בנכסי ההשקעה בקופה נאמדים באמצעות מדדי סיכון, בין היתר VaR ותרחישי קיצון שהוגדרו על ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות, והם משקפים את תמהיל השקעות בקופה ואת התנודתיות והקורלציות בין גורמי הסיכון השונים בשווקים. המדדים והתרחישים מחושבים, מנותחים ומדווחים באופן שוטף. בנוסף מתקיים מעקב אחר ביצועי ההשקעות ביחס לתיק הסמן שהוגדר לקופה וביחס לסיכונים השונים (תשואה מול סיכון).

מדיניות ניהול הסיכונים כוללת התייחסות לאופן ניהולו של כל סיכון מהותי, במסגרתה מוגדרים תהליכי הליכה לניהול הסיכונים ותפקידי הדירקטוריון, ההנהלה, ועדת ההשקעות, מנהלי ההשקעות, מנהל הסיכונים ומערך ניהול הסיכונים, ביחס לתהליך ניהולם.

מערך תפעול ובקרת השקעות אמון על ביצוע בקרה למניעת חריגות מכללי ההשקעה הרגולטורים ומהנחיות ועדות ההשקעה, זאת באמצעות דוחות בקרה ממערכות מיכוניות. דוחות אלה מתריעים בדבר חריגות של הקופה מכללי ההשקעה שנקבעו בתקנות מס הכנסה ובהחלטות ועדות ההשקעה.

ו. הנהלת החברה המנהלת

1. פרטים לגבי חברי דירקטוריון החברה המנהלת

ראה חלק ד' סעיף 22 בדוח תיאור עסקי התאגיד.

2. שכר דירקטורים

בתקופת הדוח הסתכם שכר הדירקטורים בחברה לסכום כולל של כ- 1,272 אלפי ש"ח.

3. כינוס ישיבות דירקטוריון וועדות דירקטוריון

בתקופת הדוח דירקטוריון החברה קיים 13 ישיבות (מתוכן 1 החלטות ללא התכנסות).

וועדת הביקורת קיימה 13 ישיבות. ועדת תגמול קיימה 5 ישיבות.

ועדת ההשקעות התכנסה 59 פעמים, מתוכן 18 ישיבות טלפונית, 5 וועדות ללא התכנסות ו-41 וועדות השקעות בנושא אשראי.

4. נושאי משרה בחברה

ראה חלק ד' סעיף 23 בדוח תיאור עסקי התאגיד

5. פרטים לעניין תשלומי שכר

ראה חלק ד' סעיף 25 בדוח תיאור עסקי התאגיד

ז. רואה חשבון מבקר

ראה חלק ד' סעיף 27 בדוח תיאור עסקי התאגיד

ח. הפניית תשומת לב רואה חשבון מבקר

רואה החשבון, מבלי לסייג את חוות דעתו, מפנה את תשומת הלב לאמור בביאור 24 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתלויות.

ט. אופן ניהול החברה

1. נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו

1.1 נוהל עבודת הדירקטוריון הינו נוהל המשקף את תפקידיו ותחומי אחריותו של הדירקטוריון ונועד לאפשר לדירקטוריון לבצע את תפקידו בהתאם להוראות הדין לרבות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981; חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005; חוק החברות תשנ"ט-1999 והתקנות מכוחם. בהתאם להוראות הדין מתכנס דירקטוריון החברה לישיבות בהתאם לצרכי החברה, ולכל הפחות שמונה (8) ישיבות במהלך שנה קלנדרית. הדירקטוריון מקיים ישיבות דירקטוריון נוספות על פי הצורך, בין היתר, לצורך מילוי תפקידו בתחום הפיקוח והבקרה. במסגרת ישיבותיו דן הדירקטוריון בנושאים הנובעים מתפקידיו כפי שמפורטים בנוהל עבודת הדירקטוריון ובהוראות הדין. הודעה על ישיבת דירקטוריון תימסר לכל חברי הדירקטוריון, זמן סביר לפני מועד קיומה, אך לא פחות מ-48 שעות מראש, למעט במקרים חריגים ובהתאם להוראות הדין ותקנון החברה. שליש לפחות מחברי הדירקטוריון יהיו דירקטורים חיצוניים. מניין חוקי בישיבת דירקטוריון הוא רוב חברי הדירקטוריון, ובלבד שנכחים שני דח"צים לפחות. מזכירת החברה (ובהעדרה ממלא מקומה), אחראית לרישום פרוטוקול הדיונים בישיבה. הפרוטוקול ישקף את מהלך הדברים שנדונו בישיבה, יפורטו בו עיקרי הדברים בשם אומנם, כפי שבאו לידי ביטוי בישיבה וההחלטות שהתקבלו, בציון הרוב בו התקבלו ההחלטות. הפרוטוקול יאושר על ידי הדירקטוריון וייחתם בידי יו"ר הדירקטוריון. פרוטוקול מכל ישיבת דירקטוריון יחד עם חומר הרקע לישיבה, יישמר במקום נגיש במשרדי החברה. בהתאם להוראות הדין הקים הדירקטוריון ועדות דירקטוריון כמפורט להלן:

1.2 וועדת ביקורת- וועדת ביקורת תמנה לפחות שלושה חברים ולכל היותר שבעה חברים. כל חברי וועדת הביקורת יהיו דירקטורים בחברה ורוב חברי וועדת הביקורת יהיו דירקטורים חיצוניים. מניין לקבלת החלטות הינו רוב חברי ועדת הביקורת, ובלבד שרובם (רוב הנוכחים) הינם דירקטורים חיצוניים. וועדת הביקורת תתכנס שש פעמים בשנה לכל הפחות לדון בעניינים אשר בסמכותה בהתאם להוראות הדין. הודעה על ישיבת ועדת ביקורת תימסר לכל חברי הוועדה ארבעה ימים לפני מועד קיומה למעט במקרים חריגים בהתאם להוראות הדין ותקנון החברה. מזכירות החברה ו/או גורם שיו"ר הוועדה יאציל לו סמכות, יהיה אחראי לרישום פרוטוקול הדיונים בישיבה. הפרוטוקול ישקף את מהלך הדברים שנדונו בישיבה, יפורטו בו עיקרי הדברים בשם אומנם, כפי שבאו לידי ביטוי בישיבה וההחלטות שהתקבלו, בציון הרוב בו התקבלו ההחלטות. הפרוטוקול יאושר על ידי וועדת הביקורת וייחתם בידי יו"ר הוועדה. פרוטוקול מכל ישיבת ועדת הביקורת יחד עם חומר הרקע לישיבה, יישמר במקום נגיש במשרדי החברה.

1.3 וועדת השקעות- וועדת השקעות תמנה מספר אי זוגי של חברים אשר לא יפחת משלושה ולא יעלה על שבעה. רוב חברי וועדת השקעות ויו"ר הוועדה יהיו נציגים חיצוניים. רוב חברי ועדת השקעות יהיה מניין חוקי בישיבות הוועדה וההחלטות בה יתקבלו ברוב קולות הנוכחים ובלבד ובמקרה של שוויון בהצבעה תהיה זכות הכרעה ליו"ר. הפרוטוקול יאושר על ידי וועדת השקעות בישיבתה הבאה וייחתם בידי יו"ר הוועדה.

ט. אופן ניהול החברה (המשך)

2. קבלת החלטות לעניין השקעת נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה.

השקעת הנכסים נעשית בהתאם למדיניות ההשקעות של כל אחת מהקופות וקרנות ההשתלמות, ובהתאם להנחיות ועדת ההשקעות. אחת לשבועיים מתכנסת ועדת ההשקעות של החברה, ובפניה מוצגת סקירות מאקרו ומיקרו מהמחלקה הכלכלית של בית ההשקעות וסקירה של סמנכ"ל ההשקעות על ההשקעות בהשוואה למדדי ביצוע שונים ובהשוואה ולשינויים שחלו ממועד פגישת הוועדה הקודמת. כמו כן, מוסר סמנכ"ל ההשקעות הערכותיו לגבי התפתחות השוק ולגבי הצורך, אם קיים, בהתאמת מדיניות ההשקעות. לאחר דיון, מקבלת הוועדה החלטות לגבי הקווים הכלליים למדיניות ההשקעות של הקופות ושל קרן ההשתלמות. ועדת ההשקעות אינה דנה בדרך כלל (למעט חריגים – כאשר מדובר בעסקאות המחייבות אשור ועדת השקעות) בניירות ערך מסוימים.

מדיניות ועדת ההשקעות של החברה מיושמת על ידי מנהל ההשקעות באופן יחסי לרמת הסיכון שנקבעה בכל מסלול ובהתאם לשיקול הדעת שהותירה בידי הוועדה.

בחירת המניות ואגרות החוב נעשית ע"י מנהל ההשקעות בהתאם להמלצות של המחלקה הכלכלית של חברת האם ולניתוחי החברות המתקבלות ממנה.

2.1 ביצוע הקצאות באמצעות חשבון מפצל

פעילות ההשקעות בחברת הגמל והפנסיה מתבצעת לרוב בצורה רוחבית עבור הקופות והמסלולים השונים המנוהלים בחברה. פעילות רכישה או מכירה של ניירות ערך מתבצעת בהתאם לנהלי החברה. ככל שנעשית פעילות בחשבון המפצל, העיקרון שמנחה את יחידת ההשקעות הוא חובת הנאמנות כלפי הלקוחות ואי העדפת קופה אחת על פני קופה אחרת. לפיכך, ההקצאות בכל הקופות נעשות עפ"י שער ממוצע של כל העסקאות באותו נייר לאותו יום. טרם ביצוע הפעילות בחשבון המפצל יבוצע תכנון פיזור על ידי מנהל ההשקעות של הכמויות המבוקשות לפעילות ועל סמך תכנון זה יבוצע הפיזור בסוף היום.

2.2 נהלי בקרת פיקוח השקעות

2.2.1 יחידת בקרת השקעות בתפעול השקעות, נפרדת מיחידות ניהול, ייזום, הקצאה והערכה של נכסי השקעה ואשראי לא סחיר, כפופה לסמנכ"ל בכיר קשרי חוץ ותקשורת.

2.2.2 היחידה מבצעת שירותי בקרה והערכה שוטפת בין השאר בנושאים הבאים:

2.2.2.1 עמידת מערך ההשקעות במגבלות ההשקעה ובכללים לניהול השקעות שנקבעו במסגרת הוראות הדין, במסגרת מדיניות הדירקטוריון ועדת ההשקעות הרלוונטית, ובמסגרת נהלי הגוף המוסדי ביחס לכל קופת גמל, מסלול השקעה או התחייבות ביטוחית;

2.2.2.2 עמידת מערך ההשקעות במדרג ההרשאות לביצוע עסקאות שנקבע בנהלי הגוף המוסדי;

2.2.2.3 מידת ואופן יישום החלטות ועדת ההשקעות הרלבנטית או דירקטוריון הגוף המוסדי, לפי העניין, על ידי מערך ההשקעות;

2.2.2.4 קיום תנאי ההתקשרות והפעילות באמצעות ספקים ונותני שירותים חיצוניים, ובכלל זה מנהלי תיקים חיצוניים, בנקים, חברי בורסה, ברוקרים ומתווכים אחרים באמצעותם פועל הגוף המוסדי;

2.2.2.5 קיום תהליך למעקב ולדיווח שוטפים אחר עמידת לווים בהתניות הפיננסיות כפי שנקבעו בהסכמי הלוואות מותאמות;

2.2.2.6 קיום תהליכי האנליזה, בקרת אשראי ודירוג הפנימיים הנדרשים על פי נהלי הגוף המוסדי והוראות הדין;

2.2.2.7 אופן יישום האנליזות, ההערכות והדירוגים לרבות בחינת הנתונים העובדתיים שעליהם הם מתבססים;

2.2.2.8 קיום הליך דיווח של מנהלי ההשקעות ליחידת המערך העורפי ובכלל זה דיווח על כל עסקה, בין שהיא בנכס סחיר ובין שהיא בנכס לא סחיר, לרבות פרטי פיזור עסקאות, וזאת עד תום יום העסקים בו בוצעה העסקה;

2.2.2.9 וידוא כי עסקאות שבוצעו באמצעות חשבונות מפצלים פוצלו בין החשבונות השונים בהתאם לנהלי הגוף המוסדי והוראות כל דין.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה

1. תיאור כללי של מדיניות הקופה

1.1 קריטריונים להשתתפות באסיפות כלליות

1. חברת הגמל והפנסיה תשתתף ותצביע באסיפת כללית של תאגיד שהיא בעלת זכות הצבעה בו, בעד או נגד

הצעת החלטה המובאת לאישור האסיפה הכללית. על אף האמור לעיל, חובת ההשתתפות וההצבעה לא תחול באסיפה כללית של תאגיד, אם התקיים אחד מאלה:

א. בחברה ציבורית, כאשר לא נדרש עפ"י דין רוב שאינו רגיל לאישור הצעת ההחלטה, ולמעט הנושאים המפורטים להלן בהם תהא בכל מקרה חובת הצבעה-

א. שינוי תקנון התאגיד שיש בו כדי לפגוע בעניינם של בעלי המניות.

ב. מינויים ופיטורין של דירקטורים.

ג. התקשרות של התאגיד אשר לדירקטור יש בה עניין אישי.

ד. אישור מיזוג לפי סעיף 320 לחוק החברות.

ב. כאשר בעל השליטה בתאגיד מחזיק ניירות ערך בשיעור שיקנה לו את הרוב הנדרש לקבלת הצעת ההחלטה באסיפה, בהנחה שכל שאר בעלי המניות יצביעו נגד. לעניין זה, תהא חברת הגמל רשאית להסתמך על דיווח התאגיד במסגרת זימון האסיפה.

ג. זכות ההצבעה נובעת מהשקעה בנייר ערך חוץ והאסיפה הכללית התקיימה מחוץ לישראל.

1.2 קריטריונים להשתתפות באסיפות כלליות

כללי: נספח זה מפרט העקרונות המנחים להצבעה באסיפות כלליות. ההחלטה על ההצבעה באסיפות הכלליות תתבסס על עקרונות אלו ותתקבל בהתאם לבחינת טובת העמיתים בנסיבות העניין. החלטות הצבעה בנוגע להסכמי העסקה ותגמול בכירים ייקבעו בהתאם לאמות המידה של הממשל התאגידי כלהלן:

1. העלות הכוללת של חבילת התגמול צריכה להיות סבירה ביחס לתרומה של נושא המשרה לתאגיד;

2. הסדרי התגמול צריכים לספק לנושאי המשרה תמריצים לפעול על מנת להשיא את ערך התאגיד בטווח הבינוני והארוך עבור כלל המשקיעים;

3. הסדרי התגמול ומתכונת הדיווח עליהם צריכים להיות שקופים על מנת שניתן יהיה ללמוד ללא השקעת משאבים מיוחדים על:

א. השווי הכולל של חבילת התגמול (לרבות הטבות נלוות ומענקי פרישה);

ב. הדרך שבה נקבע התגמול;

ג. הזיקה בין התגמול לבין תרומתו של נושא המשרה לתאגיד.

4. יש לציין שהקריטריונים הכמותיים ייבחנו עפ"י פעילות החברה ותוצאותיה הכספיות של החברה והערכה איכותית לתרומה של נושא המשרה לחברה. מעבר להוראות הפרטניות המפורטות בנספח זה, יש להתחשב בחלקים השונים של הסכם העסקה ולבחון את סך התגמול בכללותו והתנאים הנלווים, כך שבמקרים חריגים ניתן לאשר הסכמי תגמול אשר אינם עומדים בכל אחת מהוראות אלה, וזאת במידה וסך רכיבי התגמול והתנאים הנלווים בכללותם עומדים במבחן הסבירות המשקלל את גודל החברה והיקף פעילותה.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

1. תיאור כללי של מדיניות הקופה (המשך)

1.2 קריטריונים להצבעה באסיפות כלליות

1. אישור מדיניות תגמול נושאי משרה

נושאים שעל החברה להתייחס/לקבוע במדיניות התגמול:

1.1 בחינת כישורי המועמד:

1.1.1 יש לאשר מדיניות תגמול הכוללת התייחסות החברה לרמת ההשכלה, ניסיון, מומחיות וכישורים מתאימים אשר מהווה הצהרה של החברה על כך ששקלה שיקולים אלו.

1.1.2 במקרה של בעל שליטה, או נושא משרה שלבעל השליטה יש עניין אישי במינוי, חובת הוכחת כישוריו ותרומו לחברה בתפקיד זה מוטלת על החברה.

1.2 לעניין הגדרת קבוצת ייחוס/השוואה של החברה יש לאשר מדיניות תגמול אשר החברה הגדירה בה את קבוצות השוואה/ייחוס שלה, לעניין זה מקובל להגדיר קבוצת יחס בענף ו/או קבוצת יחס של חברות בהיקף תוצאות כספיות או שווי שוק דומה, ושהשוואה תהיה נכונה והולמת. קבוצת היחס תשמש כלי להשוואת רמת הרכיב הקבוע והמשתנה של נושאי המשרה. לעניין זה, נתוני שכר בקבוצת הייחוס/ השוואה החורגים מתקרת השכר (רכיב קבוע/ משתנה) המתוארת להלן, יחושבו לפי התקרה הקבועה להלן, ולא לפי השכר המשולם בפועל.

1.3 לעניין פערי השכר בחברה, יש לאשר מדיניות תגמול אשר החברה הגדירה בה את היחס בין המשתכר הבכיר לזוטר.

1.4 יש לשקול לאשר מדיניות תגמול אשר החברה הגדירה בה תקרה לשווי הרכיב המשתנה, ושהרכיב המשתנה יהיה מורכב כך שלפחות 33% מהרכיב המשתנה יהיה צמוד ליעדים ארוכי טווח על פני 3 שנים ויתר הרכיב המשתנה יהיה צמוד ליעדים על פני שנה אחת לפחות ולא מתחת לכך.

1.5 יש לאשר מדיניות תגמול אשר החברה הגדירה בה את היחס בין הרכיב הקבוע לרכיב המשתנה תוך הצגת נימוקים מדוע יחס זה יקדם את יעדי החברה בטווח הארוך.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

- 1.6 יש לאשר מדיניות תגמול אשר מספקת לנושאי המשרה תמריצים לפעול על מנת להשיא את ערך החברה בטווח הבינוני והארוך עבור כלל המשקיעים.
- 1.7 יש לאשר מדיניות תגמול אשר נקבעה במסגרתה מתכונת דיווח ושקיפות כנדרש בתיקון 20 לחוק החברות.
- 1.8 במקרים בהם מדיניות התגמול אושרה ע"י דירקטוריון החברה בניגוד להחלטת האסיפה הכללית, לא ניתן לאשר הסכם העסקה לתקופה העולה על 3 שנים.
- 1.9 יש לאשר מדיניות תגמול אשר נקבע במסגרתה שסכומים ששולמו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה יוחזרו עד לתקופה של 3 שנים אחורה (כולל הצמדה)¹.
- 1.10 על אף האמור במדיניות זו, קבלת החלטה על סך התגמול לנושא משרה בתאגידים פיננסיים (חברות ביטוח, בנקים ובתי השקעות) תובא לדיון בוועדת השקעות, תוך קבלת אישור רוב הנציגים החיצוניים בוועדה וכמפורט בנספח לעניין מדיניות להשתתפות באסיפות בנושאי תגמול נושאי משרה של תאגידים פיננסיים" (להלן: "נספח תגמול תאגידים פיננסיים").
- 1.11 לעניין תקרות השכר המצוינות בטבלאות שלהלן:
- 1.11.1 במקרה של חברה ששווי השוק שלה תואם את שווי השוק של חברות המשתייכות למדד שמעליה, יש לשקול לבצע ניתוח בהתאם לקריטריונים של המדד שמעליה, תוך התייחסות האנליסט לתוצאות הכספיות של החברה וביצועיה.
- 1.11.2 במקרה של חברה ששווי השוק שלה תואם את שווי השוק של חברות המשתייכות למדד שמתחתיה, יש לשקול לבצע ניתוח בהתאם לקריטריונים של המדד שמתחתיה, תוך התייחסות האנליסט לתוצאות הכספיות של החברה וביצועיה.
- 1.12 לעניין הרכיב הקבוע:
- 1.12.1 יש לשקול לאשר מדיניות תגמול אשר נקבעה במסגרתה תקרה לשווי הרכיב הקבוע (במונחי עלות שכר) בהתייחס לשווי שוק והענף בו פועלת החברה, וביחס לחברות בקבוצת היחס אשר קבעה החברה, לגבי פרמטרים אלו.
- 1.12.2 יש להתנגד לקביעת מנגנון הצמדה אוטומטית של הרכיב הקבוע מעבר למדד/תוספת יוקר.
- 1.12.3 יש לשקול לאשר מענק חתימה, ככל שהנסיבות מצדיקות זאת, רק אם סך חבילת התגמול, כולל מענק החתימה, לא עולה על הסכומים המפורטים בנהלי החברה.
- 1.13 קביעת מענק הפרישה:
- 1.13.1 יש לאשר מדיניות תגמול אשר החברה הגדירה בה את מענק הפרישה תוך התייחסות למספר פרמטרים ביניהם - תקופת העסקה, שכר ששולם, ביצועי החברה ותרומתו של נושא המשרה, נסיבות הפרישה.
- 1.13.2 יש לאשר מדיניות תגמול אשר נקבעה במסגרתה כי-
- א. תנאי מקדים לקבלת המענק במקרה של התפטרות הינו ותק של שנתיים לפחות בחברה.
- ב. מענק הפרישה לא יעלה על משכורת אחת לכל שנת עבודה בתפקיד האחרון, בו מכהן נושא המשרה (מעבר לפיצויים המחוייבים בחוק).
- ג. ניתן לאשר תשלום הודעה מוקדמת, צינון, תקופת הסתגלות וכיו"ב לתקופה של עד 6 חודשי עבודה במצטבר.

¹ לעניין תקופת ההשבה ונסיבות להשבה בגופים מוסדיים ו/או תאגידים בנקאיים ראו נספח תגמול תאגידים פיננסיים לנוהל זה.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

1.13.3 יש להתנגד למצנחי זהב או כל שינוי של מענק הפרישה לקראת סיום תפקיד וכן תשלום עבור אי תחרות לאחר פרישה.

1.13.4 יש לשקול לאשר מדיניות תגמול שעלות מענק הפרישה המירבית, לרבות כל רכיבי התשלום המפורטים בסעיף 2.13, במונחי משרה מלאה, אינה חורגת מהתקרה שקבעה ועדת ההשקעות, בשים לב לסוג החברה ולזהות התפקיד.

1.14 קביעת הרכיב המשתנה- מענק:

1.14.1 יוגדר כי תקרת הרכיב מתייחסת למענק/מענק וכן לתגמול הוני (באמצעות אופציות או מניות).

1.14.2 יש לאשר מדיניות תגמול אשר נקבעה במסגרתה תקרה לשווי הרכיב המשתנה בהתייחס לשווי שוק והענף בו פועלת החברה, וביחס לחברות בקבוצת היחס אשר קבעה החברה, לגבי פרמטרים אלו.

1.14.3 יש להתנגד למדיניות תגמול אשר הרכיב המשתנה בה מכיל רווחים מביצועים/מהלכים חד פעמיים למעט בחברות שזהו אופי פעילותן (כגון: חברות אחזקה) ובכל מקרה יש להתנגד לרכיב משתנה אשר מכיל רווחים משערוכים.

1.14.4 יש לאשר מדיניות תגמול אשר נקבעו במסגרתה מדדים/קריטריונים כמותיים רב- שנתיים למדידת ביצועים בטווח הארוך, ושתוכנית/מנגנון המענק נקבעו מראש.

1.14.5 להלן הקריטריונים הכלליים שעל החברה להתייחס אליהם במדיניות התגמול:

א. בדיקת רווחיות החברה ומגמת קיטון/גידול הרווחיות בשלוש השנים האחרונות.

ב. דרישת סף לקיומו של רווח נקי חיובי אבסולוטי (שלא נגרם משינוי במדיניות דיווח חשבונאי, מימושים ואלמנטים בעלי מאפיינים חד פעמיים)

ג. בדיקת התנהגות המניה (מחיר מתואם דיבידנד) ביחס למדד אליו היא משתייכת (המדדים הרלבנטיים הם: ת"א 35, ת"א 90, יתר 60, יתר מאגר), כאשר נראה לשלילה ביצועים נחותים מביצועי המדד הרלבנטי.

ד. בדיקת הון עצמי ומגמת קיטון/גידול הון עצמי בשלוש השנים האחרונות.

ה. בדיקת יחסי מינוף ומגמת קיטון/גידול של המינוף בשלוש השנים האחרונות, כאשר נראה לשלילה גידול מתמיד במינוף וברמת הסיכון בחברה.

ו. בדיקת רמת נזילות לעמידה בצורכי החברה לשנתיים לפחות (לא כולל מימושים).

1.14.6 להלן הקריטריונים ברמת ענף שעל החברה להתייחס אליהם במדיניות התגמול:

• ענף הבנקים:

א. בחמשת הבנקים הגדולים נדרש סף מינימלי של תשואה להון לא תפחת מ-8%

ב. בשאר הבנקים נדרש סף מינימלי של תשואה להון לא תפחת מ-6%

• ענף הביטוח: נדרש סף מינימלי של תשואה להון לא תפחת מ-7%

• ענף חברות אחזקה:

א. נדרש יחס שווי אחזקות סחירות+ שווי מאזני לגבי אחזקות לא סחירות/ חוב פיננסי נטו גדול מ-1.5

ב. נדרש הון עצמי חיובי

• ענף התעשייה והשירותים:

א. בדיקת הרווחיות התפעולית והמגמה של הרווחיות התפעולית בשלוש השנים האחרונות

ב. בדיקת ה- EBITDA ומגמת ה- EBITDA בשלוש השנים האחרונות

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

ג. נדרש תזרים חיובי בשלוש השנים האחרונות

- ענף נדל"ן מניב: נדרש סף מינימלי של הון עצמי/ למאזן לא יפחת מ- 25% תוך התייחסות למגמת קיטון/גידול היחס בשלוש השנים האחרונות
- ענף נדל"ן יזמי:
  - נדרש סף מינימלי של הון עצמי / למאזן לא יפחת מ- 14%
  - בנדל"ן יזמי למגורים נדרש סף מינימלי של רווח גולמי לא יפחת מ- 15%
- ענף התקשורת: נדרש סף מינימלי של EBITDA לא יפחת מ- 25%
- ענף הטכנולוגיה:
  - בדיקת רווח נקי והמגמה של הרווח הנקי בשלוש השנים האחרונות
  - נדרש סף מינימלי של צמיחה אורגנית (צמיחה מנוטרלת רכישות) לא תפחת מ- 5%
- המדדים יבדקו ברמת GAAP
- ענף הפרמצבטיקה:
  - נדרש סף מינימלי של צמיחה אורגנית (צמיחה מנוטרלת רכישות) לא תפחת מ- 3%
- המדדים יבדקו ברמת GAAP
- מדדים/קריטריונים אפשריים נוספים:

המדדים/ קריטריונים המפורטים לעיל, הכללים וברמת הענף, מהווים סל קריטריונים שהחברה תידרש להתייחס אליהם במדיניות התגמול. עם זאת, החברה רשאית להציע קריטריונים חלופיים/נוספים אשר יבדקו וישקלו ע"י האנליסטים במחלקת מחקר buy-side בפסגות.

1.14.7 על אף האמור בסעיפים 2.13.6-2.13.4 לעיל, יש לאשר, מנגנון לחישוב רכיב משתנה אשר אינו נקבע על בסיס קריטריונים או יעדים מדויקים (זאת מתוך אינטרס של שמירה על מידע עסקי וסודי של החברה) וזאת בתנאי שהחברה הגדירה תנאי סף כמותי ההולם את תוצאות החברה ומהווה אתגר בראייה ארוכת טווח ובתנאי שהחברה הצהירה שהמנגנון לחישוב הרכיב המשתנה מבוסס על יעדים ארוכי טווח כנדרש בנוהל זה.

1.15 קביעת רכיב משתנה- תגמול הוני (באופציות או במניות):

- 1.15.1 יש לאשר מדיניות תגמול שנקבעה במסגרת התייחסות לתקופת הבשלה, מחיר מימוש וסוגי הניצעים לעניין תגמול הוני.
- 1.15.2 לעניין תגמול הוני, יש להתנגד במקרה של תקופת הבשלה (vesting) שהינה קצרה מ- 3 שנים.
- 1.15.3 לעניין תגמול הוני יש לאשר תקופת הבשלה הדרגתית בחלוקה אשר תתפרס על פני כל התקופות במנות, לא פחות משנה עבור המנה הראשונה.
- 1.15.4 יש להתנגד למתן אופציות "בתוך הכסף" במועד אישור הקצאת האופציות לנושא המשרה. לעניין זה, מנגנון לקביעת מחיר המימוש של האופציות כמחיר הממוצע של המניה במהלך 90-30 הימים שקדמו למועד אישור תוכנית האופציות בדירקטוריון/ באסיפה הכללית/ מועד ההקצאה בפועל, לא ייחשב כמתן אופציות "בתוך הכסף".
- 1.15.5 יש להתנגד לתוכנית תגמול המאפשרת הורדת מחיר מימוש של אופציות. במקרים בהם סעיף הורדת מחיר מימוש של אופציות יובא לאישור האסיפה הכללית, יש לשקול את הנושא לגופו של עניין ורק בתנאי שהסיבה להורדת מחיר המימוש נובעת מתנאי שוק מיוחדים שאינם בשליטת החברה.
- 1.15.6 יש לשקול לאשר מדיניות תגמול שעלות הרכיב המשתנה (מענק + תגמול הוני) במונחי משרה מלאה אינה חורגת מהתקרה שקבעה ועדת ההשקעות, בשים לב לסוג החברה ולזהות התפקיד.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

1.16 אישור מדיניות תגמול בחברה המצויה בקשיים בהחזר החוב לנושיה

1.16.1 במקרה של חברה אשר דחתה בעת האישור תשלומים לנושיה (חוב בפיגור), אשר מצויה במגעים להסדר חוב או עשתה הסדר חוב עם נושיה במהלך השלוש שנים האחרונות, יש לבחון את אישור מדיניות התגמול של החברה באופן פרטני במסגרת היוועצות עם מחלקת מעורבות מוסדית ותוך בחינת התנהלות החברה ועמידת החברה בעקרונות פסגות לטיפול בהסדרי חוב. ההחלטה תובא לאישור ועדת ההשקעות.

1.16.2 במקרה של חברת אחזקות שבה חברה בת המצויה בקשיים בהחזר החוב, ושמהווה מעל 50% משווי האחזקות יחול על חברת האחזקות סעיף 2.16.1 לעיל.

2. אישור הסכמי העסקה ותגמול נושאי משרה (לרבות עדכון הסכמי העסקה) – רכיב קבוע, מענק פרישה² ורכיב משתנה

2.1 ככלל, הסכם שעניינו תנאי כהונתו והעסקתו של נושא משרה מובא לאישורה של האסיפה הכללית של החברה מקום בו נושא המשרה הינו מנכ"ל, יו"ר דירקטוריון, דירקטור או אם קיים לבעל השליטה בחברה עניין אישי באישור ההסכם.

2.2 להלן הקריטריונים לאישור תנאי העסקה של נושאי משרה לאחר אישור מדיניות התגמול של החברה:

2.2.1 יש לאשר הסכם העסקה לאחר שנתקבלה מהחברה הצהרה כי תנאי העסקה אושרו בהתאם להוראות חוק החברות בדבר תגמול נושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות אג"ח.

2.2.2 יש לאשר הסכם העסקה לאחר שנתקבלה מהחברה הצהרה כי הסכם העסקה הספציפי המובא לאישור תואם את מדיניות התגמול של החברה

2.2.3 יש להתנגד להסכם העסקה שאינו תואם את מדיניות התגמול שקבעה החברה. על אף האמור לעיל, בעת הצבעה בדבר הסכם תנאי תגמול של נושאי משרה, התואם את מדיניות התגמול שקבעה החברה אך אינו תואם את העקרונות שנקבעו בנוהל, יש להתנגד להסכם.

2.2.4 יש לאשר העסקה אשר העלות הכוללת של חבילת התגמול (רכיב קבוע ומשתנה) תהא סבירה ביחס לתרומה של נושא המשרה לתאגיד;

2.2.5 הסכמי התגמול צריכים לספק לנושאי המשרה תמריצים לפעול על מנת להשיא את ערך התאגיד בטווח הבינוני והארוך עבור כלל המשקיעים;

2.2.6 הסכמי התגמול ומתכונת הדיווח עליהם צריכים להיות שקופים על מנת שניתן יהיה ללמוד ללא השקעת משאבים מיוחדים על:

א. השווי הכולל של חבילת התגמול (לרבות הטבות נלוות ומענקי פרישה);

ב. הדרך שבה נקבע התגמול;

ג. הזיקה בין התגמול לבין תרומתו של נושא המשרה לתאגיד.

2.3 הניתוח של הסכמי העסקה יתבסס על תרומתו של נושא המשרה לתוצאות החברה בעבר (אם מדובר בעדכון הסכמי שכר לנושאי משרה מכהן) ו/או על תרומתו הצפויה, תוך התייחסות לשכרם של יתר נושאי המשרה הבכירים בחברה.

2.4 ככלל, בעת ניתוח הסכם העסקה יש לבדוק על בסיס המסמכים הנלווים לזימון האסיפה, האם בפני דירקטוריון וועדת התגמול שאישרו את ההסכם, הובאו נתוני השוואה בהתייחס לשכר של נושאי משרה אחרים בחברה ולבעלי תפקידים בתחום פעילותה של החברה וחברות בעלי היקף פעילות דומה כנדרש בסעיף 2.2 לעיל. יודגש כי, יינתן משקל חיובי לכך שהבדיקה ההשוואתית בוצעה באמצעות גורם חיצוני ולא ע"י החברה.

2.5 יש להתנגד להסכם העסקה של מנכ"ל אשר מכהן בדירקטוריון למעט מקרים חריגים המפורטים בסעיף 8.4 להלן, או לחילופין של יו"ר דירקטוריון המכהן כמנכ"ל או כפוף למנכ"ל, ושל מנכ"ל המכהן כיו"ר דירקטוריון במקביל, למעט מקרים חריגים כמפורט בסעיף 8.2 להלן.

² לעניין מענק פרישה של יו"ר דירקטוריון בגוף מוסדי או תאגיד בנקאי, ראו נספח תגמול תאגידים פיננסיים לנוהל זה.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

- 2.6 אישור רכיב קבוע
יש לאשר רכיב קבוע (עלות שכר למשרה מלאה) אשר לא עולה על הסכומים המפורטים בסעיף 2.11 לעיל. בנוסף, ניתן לאשר מענק חתימה אם סך חבילת התגמול, כולל מענק החתימה, לא עולה על הסכומים המפורטים בסעיף 2.11 לעיל.
- ³מענק
- 2.7 אישור מענק פרישה
ניתן לאשר הסכם העסקה שיכלול מרכיב של מענק פרישה, הכולל בתוכו תשלום חודש על כל שנת עבודה וגם עד 6 חודשי הודעה מוקדמת/תקופת צינון/תקופת הסתגלות מטעם החברה, כך שלא יעלו על הסכומים והתנאים המפורטים בסעיף 2.13 לעיל וזאת בתנאי שנקבעו תנאיו של מענק פרישה זה מראש במסגרת הסכם ההעסקה.
- 2.8 אישור רכיב משתנה- מענק
- 2.8.1 לא ניתן לאשר מענק אלא אם הקריטריונים ו/או היעדים להענקת מענק מיוחד עוגנו מראש בהסכם ההעסקה עם נושא המשרה ובהתאם לסעיף 2.14 לעיל.
- 2.8.2 יש לוודא שמנגנון שמנגנון מתן מענק מבוסס על מדדים רב שנתיים כמפורט בסעיפים 2.14.5-2.14.6 לעיל. ניתן לאשר הסכם העסקה הכולל רכיב משתנה שלא יעלה על הסכומים המפורטים בסעיפים 2.14-2.15 לעיל.
- 2.8.3 ככלל, יש להתנגד למתן מענק מראש או בדיעבד בגין מהלך חד פעמי (מכירת פעילות, הנפקה, גיוס הון וכו').
- 2.8.4 יש לבחון אישור מתן מענק/בונוס "במקרים מיוחדים" (לדוגמה, מועמד עם כישורים יוצאי דופן, שימור כוח אדם איכותי במיוחד או אירוע יוצא דופן) שלא בהתאם למדיניות התגמול, שלא יעלה על 5 משכורות. במקרה זה נדרש באסיפה הכללית "רוב מיוחד" (כהגדרתו: אחד מהמקרים שלהלן: 1) רוב מתוך כלל קולות בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור התגמול, המשתתפים בהצבעה ללא קולות הנמנעים. 2) סך קולות המתנגדים מקרב בעלי המניות האמורים לא עלה על שיעור של שניה אחוזים (2%) מכלל זכויות ההצבעה בחברה.
- 2.9 אישור רכיב משתנה- מבוסס הון (מניות ו/או אופציות)
- 2.9.1 אישור הקצאת אופציות לנושאי משרה יינתן לאחר בחינת שווי ההטבה הגלומה באופציות ביחס לעלות השכר הכוללת של נושא המשרה (כולל מענקים מיוחדים), השוואת התגמול באופציות לבעלי תפקידים אחרים בחברה ובחברות דומות וכן שיעור דילול של החזקות הקופה.
- 2.9.2 לא יאושרו יאשרו אופציות שהן "בתוך הכסף". לעניין זה, ראה האמור בסעיף 2.15.4 לעיל.
- 2.9.3 יש להתנגד למתן אופציות שתקופת ההבשלה הכוללת לגביהן (עבור כל הכמות) קצרה מתקופה של 3 שנים.
- 2.9.4 לא ניתן לאשר תוכנית אופציות עם תקופת הבשלה שאינה הדרגתית ובחלוקה אשר תתפרס על פני כל התקופה במנות, ולא פחות מ-1 שנה עבור המנה הראשונה.
- 2.9.5 ככלל, יש להתנגד להקצאת אופציות בחברות שבהן נושא המשרה אינו בעל תפקיד (לדוגמה במקרה שמשמש נושא משרה בחברות בנות או בחברת האם
- 2.9.6 ככלל, יש להתנגד לתוכנית אופציות אשר לא נקבעו בה מראש פרטיים מהותיים כגון: תקופת ההבשלה, מחיר המימוש, סוגי הניצעים.
- 2.9.7 ככלל, יש להתנגד למתן אופציות לבעל שליטה שאינו בעל תפקיד בחברה.
- 2.9.8 יש להתנגד להורדת מחיר המימוש של האופציות, בכפוף לאמור בסעיף 2.15.5 לעיל.
- 2.9.9 ניתן לאשר הארכת תקופת מימוש לאופציות אם האופציות הן "מחוץ לכסף", בהתאם לאמור בסעיף 2.14 לעיל.

³ לעניין רכיב משתנה ומענק פרישה של יו"ר דירקטוריון בגוף מוסדי או תאגיד בנקאי, ראו נספח תגמול תאגידים פיננסיים לנוהל זה.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

2.9.10 ניתן לאשר האצת הבשלה בתוכנית האופציות שאושרה לנושא משרה במקרים של שינוי בעל שליטה, רכישת החברה או מיזוג מהותי ובלבד שהאופציות השלימו תקופת הבשלה של שנתיים לפחות.

3. אישור הסכמי ניהול עם בעל השליטה או הסכמי ניהול שלבעל השליטה עניין אישי בהם

- 3.1 יש לאשר הסכמי הניהול המגדירים בצורה ברורה, בין היתר, את סוגי השירותים שיוענקו ע"י בעלי השליטה, זהות נותני השירותים והשעות שיושקעו בפועל במסגרת הסכם הניהול.
- 3.2 יש לבחון את עלות הסכם הניהול לעומת העלות האלטרנטיבית של קבלת שירותים דומים ע"י צד שלישי שאינו בעל שליטה.
- 3.3 לא תאושר העלאת דמי הניהול, אלא אם התקבלו הסברים ונתונים מספקים המצדיקים את העלאת דמי הניהול, כגון גידול בהיקף השירותים או גידול בהוצאות הכרוכות במתן השירותים.
- 3.4 הסכם ניהול יאושר רק לאחר בדיקה שלנותני שירותי ניהול יש את היכולות והידע (כגון: כח אדם מיומן וניסיון) הנדרש לשם מתן שירותי הניהול הנדרשים.
- 3.5 יש להתנגד להסכמי ניהול לתקופה העולה על 3 שנים.

4. מינוי דירקטורים

- 4.1 יש להתנגד למינוי מועמדים במקרים בהם החברה לא פרסמה את המידע הנדרש לשם בחינת המועמד, כישוריו או התאמתו.
- 4.2 בחינת תנאי הכשירות של המועמד, לרבות הצהרת המועמד בדבר קיום הכישורים הדרושים והיכולת להקדיש את הזמן הראוי לשם ביצוע התפקיד לפי תיקון 8 בחוק החברות, תיעשה תוך שימת לב לצרכיה המיוחדים של החברה. הבחינה תיעשה עפ"י הפרמטרים הבאים:
  - א. קיום הצהרת המועמד על עמידה בדרישות החוק – קבלת קורות חיים שיכללו, בין השאר, ניסיון ורקע קודם לתפקיד, ביצועים בעבר בתפקידים דומים. כמו כן, תידרש כשירות בתחום החשבונאות והפיננסים או כשירות מקצועית, אלא אם כן קורות החיים של המועמד מצביעים על כך שהוא מועמד ראוי על אף היעדר כשירות חשבונאית ופיננסית או מקצועית. במסגרת בחינה זו, יילקחו בחשבון גם תכניות הכשרה והשתלמויות שבהן השתתף המועמד
  - ב. אי קיומו של עבר פלילי.
  - ג. הצהרת המועמד כי אינו בעל תפקיד בחברה.
- 4.3 קריטריונים להרכב הדירקטוריון, שיבחנו עפ"י מידע שיועבר ע"י החברה:
  - א. יש להתנגד למינוי נושאי משרה או דרג הנהלה הכפוף למנכ"ל, לכהן כחברי דירקטוריון בתאגיד. למעט מקרים חריגים המפורטים בסעיף 8.4 להלן.
  - ב. יש לוודא שמספר הדירקטורים ה"בלתי תלויים" בחברה ללא בעל שליטה יהווה 50% לפחות מהדירקטורים בחברה.
  - ג. יש לוודא שמספר הדירקטורים הבלתי תלויים בחברה בה קיים בעל שליטה יהווה 30% לפחות מהדירקטורים בחברה.
  - ד. יש לתת משקל בעת ההצבעה על מינוי דירקטור להרכב ועדת הביקורת. נעדיף כי בוועדת הביקורת יהיה רוב לדירקטורים חיצוניים ו/או בלתי תלויים
  - ה. יש להתנגד לשינוי בתקנון חברה המאפשר מבנה של דירקטוריון מדורג. על אף האמור לעיל, יודגש כי במקרה בו מובאים להצבעה מינויים של דירקטורים בחברה שבתקנון שלה אושר דירקטוריון מדורג, יש לבחון את כשירות הדירקטורים על פי הנוהל ולא להתנגד באופן גורף

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

1. יש להתנגד לשינוי בתקנון המאפשר מבנה של דירקטוריון מדורג. על אף האמור לעיל, יודגש כי במקרה בו מובאים להצבעה מינויים של דירקטורים בחברה שבתקנון שלה כן אושר דירקטוריון מדורג, אזי יש לבחון את כשירות הדירקטורים ע"פ הנוהל ולא להתנגד באופן גורף.

4.4 בעת מינוי דירקטור "בלתי תלוי" יש לוודא שהוכיח כשירותו לתפקיד בדומה למה שחל על דירקטור חיצוני, ושאינו מכהן כדירקטור בחברה מעל 9 שנים רצופות.

4.5 במקרה של הארכת כהונת דירקטור בחברה, תיבחן מעורבות העבר של הדירקטור, בין השאר ייבחן שיעור השתתפות מינימאלי ב- 75% משיבות הדירקטוריון ומשיבות הוועדות להן הוא מונה.

5. מינוי דירקטורים חיצוניים

5.1 יש להתנגד למינוי המועמדים במקרים בהם החברה לא פרסמה את המידע הנדרש לשם בחינת המועמד, כישוריו או התאמתו למשרה כמפורט להלן:

א. הצהרת המועמד המועמד לפי חוק החברות תכלול את כשירותו, כישוריו ומיומנותו אשר תצורף להזמנה לאסיפה הכללית ותכלול את כל המידע וההצהרות הנדרשות עפ"י חוק החברות.

ב. הצהרת המועמד/ ההזמנה לאסיפה הכללית תכלול פירוט נאות של הקשרים עם בעל השליטה ו/או החברה בתקופה של חמש שנים לפני המינוי.

ג. יש להתנגד למינוי דח"צים שאינם עומדים בתנאי הסף לפיהם, על דירקטור חיצוני אחד לפחות להיות בעל מומחיות פיננסית וחשבונאית, ועל דירקטור חיצוני שני להיות בעל מומחיות פיננסית וחשבונאית או מומחיות מקצועית רלבנטית.

ד. כל מידע אחר אשר עשוי להיות רלבנטי לצורך קבלת החלטה, בהתאם לדרישת הקופה.

5.2 יש להתנגד למינוי המועמד כאשר מתקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

א. קיומם של קשרים מהותיים או מתמשכים מן העבר עם הנהלת החברה או בעל השליטה בחברה לתקופה של עד חמש שנים, או כל מידע אחר שיש בו כדי להטיל ספק בעצמאות המועמד.

ב. בחברה ללא בעל שליטה או דבוקת שליטה, מועמד אשר יש לו זיקה במועד המינוי הרלוונטי לגורמי מפתח בחברה (יו"ר, מנכ"ל, בעל מניות מהותי, נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים).

ג. בעקבות עיסוקיו האחרים של המועמד עלולים להיווצר ניגודי עניינים עם תפקידו כדירקטור/ דח"צ בחברה, או שיש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן כדירקטור/ דח"צ.

לדוגמא: דירקטור בגוף ריאלי ופיננסי מהותיים כמפורט ב"רשימת הגופים המשמעותיים" שתפורסם על ידי משרד האוצר ובהתאם לאמור בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2014.

ד. במקרה בו המועמד מכהן כדירקטור "רגיל" או כדירקטור חיצוני בלמעלה מ- 7 דירקטוריונים שונים. יודגש כי יש להפעיל שיקול דעת בכל מקרה לגופו, תוך שימת לב לגודל ולאופי החברות בהן מכהן כדירקטור ולעיסוקיו הנוספים של המועמד.

הערה: במידה ומדובר במינוי של דירקטור/ דח"צ בגוף ריאלי ופיננסי מהותיים, יש לפנות לחברה ולקבל הצהרה בכתב שמינוי המועמד, אם ייבחר, מקיים את הוראות החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013.

5.3 יש לבחון את איכות תפקודו של המועמד בתפקידו האחרים, לרבות כהונתו כדירקטור בחברות האחרות, על סמך ההיכרות של חברת הגמל והפנסיה.

הערה: חברת הגמל והפנסיה תשקול להצביע נגד מועמדים לדירקטוריון החברה במקרים בהם, לפי מיטב שיפוטה, התנהלות החברה, ההנהלה או בעל השליטה מצדיקים שלא לתמוך במועמדים מטעמים.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

6. גמול דירקטורים ודח"צים

- 6.1 ככלל נאשר מתן גמול שווה לדירקטורים שאינם דחצ"ים ולדירקטורים שהינם דח"צים (להוציא יו"ר דירקטוריון פעיל).
- 6.2 ניתן לאשר גמול לדירקטורים (גמול שנתי, גמול השתתפות והחזר הוצאות) שלא חורג מהסכומים המרביים שנקבעו בתקנות החברות לעניין שכר דירקטורים חיצוניים בחברות ציבוריות והכל בהתייחס לדרגת החברה כאמור באותן התקנות.
- 6.3 ניתן לאשר תגמול הוני באמצעות מניות/אופציות ובלבד שהשווי הכלכלי של מתן המניות/האופציות כאמור יחד עם הגמול הכספי שישולם לדירקטור לא יעלה בצורה משמעותית על הסכומים המרביים שנקבעו בתקנות.
- 6.4 לא יאושר תגמול הוני באמצעות מניות/אופציות לדחצ"ים אלא אם חבילת התגמול (הכוללת המניות/האופציות) הובאה לידיעת המועמד טרם אישור מינויו וכחלק ממדיניות תגמול כוללת של כל חברי הדירקטוריון, וזאת על מנת למנוע חשש לשימוש במענקי מניות/אופציות (או כל העלאת שכר אחרת) כדי לתגמל דח"צ ע"י בעל השליטה.

7. הפרדת תפקידים בין הדירקטוריון להנהלת החברה

- 7.1 ככלל הקופה תומכת בהפרדת תפקידי יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל כחלק מהגברת עצמאות הדירקטוריון ויכולת הפיקוח והבקרה שלו וכחלק מהפרדת סמכויות האורגניים בחברה.
- 7.2 יש להתנגד למינוי מנכ"ל החברה ליו"ר דירקטוריון החברה, למעט במקרים חריגים, לתקופה העולה על חצי שנה, וזאת לצורך התארגנות החברה למציאת בעל תפקיד חלופי לאחד משני התפקידים.
- 7.3 יש להתנגד למינוי קרוב משפחה של המנכ"ל או מי שכפוף למנכ"ל לתפקיד של יו"ר דירקטוריון החברה (לעניין זה "בן משפחה" כהגדרתו בחוק החברות: בן זוג, אח או אחות, הורה, הורי הורה, צאצא, וכן צאצא, אח, אחות או הורה של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה).
- 7.4 יש להתנגד להסכמי ניהול עם בעל השליטה או שלבעל השליטה עניין אישי בהם במידה והמועמד מכהן גם כדירקטור בחברה, למעט מקרים חריגים כמפורט להלן (במצטבר):
  - 7.4.1 הרכב דירקטוריון החברה מכיל לפחות 50% דירקטורים חיצוניים/ בלתי תלויים.
  - 7.4.2 החברה אינה מאופיינת בעסקאות בעלי עניין מרובות ובעייתיות.
  - 7.4.3 בחברה לא התגלו בעיות ממשל תאגידי (הנושא ייבדק מול מחלקת מעורבות מוסדית).כאשר שלושת המקרים המפורטים לעיל מתקיימים, ניתן להעביר את ההחלטה לידי ועדת ההשקעות לשם קבלת אישור למקרים החריגים לעיל.

8. העסקת קרובי משפחה

יש להתנגד להעסקת בני משפחה, וכן להסכמי שירותי ניהול, בחברה בה מכהנים יותר מ-3 בני משפחה של בעל השליטה בחברה, לרבות בעל השליטה בעצמו. האמור לעיל לא יחול על בני משפחה המכהנים בחברה בעת כניסת סעיף זה לתוקף (מרץ 2013). במניין בני המשפחה לא ייכללו כאלה המכהנים כדירקטורים בלבד. לעניין סעיף זה, "בן משפחה" ראה סעיף 8.3 לעיל.

9. פטור, ביטוח ושיפוי נושא משרה

- 9.1 יש להתנגד לאישור מתן פטור בגין הפרת חובת הזהירות. אולם, אין להתנגד למדיניות התגמול של חברה מטעם זה בלבד, בכפוף לכך שהפטור מסויג ואינו חל על החלטה או עסקה שלבעל השליטה, או לנושא משרה כלשהו בחברה (גם נושא משרה אחר מזה שעבורו מוענק כתב הפטור), יש בה עניין אישי.
- 9.2 יש להתנגד לשיפוי, אם החברה לא ביצעה ביטוח אחריות נושאי משרה. כמו כן, יש לוודא כי מתן השיפוי ייעשה רק לאחר "ניצול" כספי הביטוח.
- 9.3 יש לוודא כי כתב השיפוי מכסה רק את החבויות המותרות לכיסוי עפ"י חוק החברות.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

- 9.4 התקרה המכסימלית של סכום השיפוי תהיה עד 25% מההון העצמי של החברה למועד הפעלת כתב השיפוי לפי דוחות כספיים. בהקשר זה, ההון העצמי של החברה יוגדר כהון עצמי "מתגלגל" דהיינו ההון העצמי של החברה לפי הדו"חות הכספיים (מבוקרים או סקורים, לפי העניין) האחרונים למועד הפעלת כתב השיפוי.
- 9.5 יש לוודא כי סכום השיפוי המקסימאלי יעוגן בתקנון החברה.
- 9.6 יש להתנגד לאישור מתן שיפוי לאדם שאינו נושא משרה בחברה. חריג לכך הוא מקרה לפיו החברה מבקשת לשפות נושא משרה בחברה שבה יש לה החזקה מהותית שמכהן כנושא משרה מטעם החברה.
- 9.7 יש להתנגד לאישור שיפוי ליועץ מקצועי כגון: עו"ד, רו"ח וכדומה.
- 9.8 לפני אישור מתן שיפוי מראש יבוצעו הבדיקות הבאות, שיבחנו עפ"י מידע שיועבר ע"י החברה:
- א. יש לבדוק כי בתקנון החברה נכללות כל ההוראות הנדרשות מחוק החברות לעניין שיפוי נושאי משרה.
- ב. יש לוודא שכתב השיפוי כולל רשימת אירועים מפורטת שבגינם ניתן לאשר השיפוי וכן שכתב השיפוי מפרט את סכום השיפוי המקסימאלי.
- ג. יש לבצע בדיקה איכותית של האירועים בגינם יינתן שיפוי מראש, בשים לב לפעילות החברה.
- ד. מקרים בהם רשימת אירועים נראית לא רלוונטית לפעילות החברה או שמספר האירועים הוא מוגזם נתנגד למתן השיפוי מראש.
- ה. יש לוודא שנעשה דיון בוועדת הביקורת ודירקטוריון החברה לעניין מתן השיפוי, לרבות בהתייחס לסכום השיפוי המקסימאלי וכן לאירועים שבגינם יינתן השיפוי.
- 9.9 יש לאשר ביטוח בחברת ביטוח מפוקחת ע"י רשויות הפיקוח בארץ או בעולם בסכום סביר.
- 9.10 ניתן לאשר ביטוח מטריה שבו החברה מבטחת נושאי משרה שלה ושל חברות הבנות שלה עפ"י המגבלות האמורות לעיל.
- 9.11 יש להתנגד לשינויים בתקנון החברה, בנוגע להוראות השיפוי בתקנון, אם קיימות בתקנון הקיים הוראות הנוגעות לפטור נושאי משרה מחובת זהירות.
10. שינוי שיטת הדיווח מהשיטה הישראלית לשיטת הדיווח האמריקאית
ככלל, אין להתנגד לשינוי שיטת הדיווח מהשיטה הישראלית לשיטת הדיווח האמריקנית, אם החברה תתחייב כי רמת המידע בשיטת הדיווח החדשה לא תיגרע.
11. עסקאות בעלי עניין
כל עסקת בעלי עניין תיבחן עפ"י פרמטרים כלכליים כמפורט להלן. עסקאות בעלי עניין הינן בעלות רגישות מיוחדת מבחינה ציבורית ויש לבחון אותן באופן מעמיק.
במסגרת הפרמטרים שיש לקחת בחשבון בעת אישור עסקה עם בעל עניין בחברה, יש לבחון את הפרמטרים הבאים:
- 11.1 מצבה והעסקי של החברה, האם יש לה משאבים כספיים לביצוע העסקה, תוך שמירה על איתנות פיננסית נאותה ונזילות.
- 11.2 האם ניתן לבצע את העסקה/עסקה דומה עם צד שלישי שאינו בעל עניין. אם כן, האם תנאי העסקה עם צד שלישי היו עדיפים לחברה?
- 11.3 כדאיות העסקה תוך בחינת יעדי העסקה והשתלבותם ביעדים ארוכי הטווח של החברה.
- 11.4 השפעת העסקה על בעלי המניות/האג"ח/נושים אחרים של החברה.
- 11.5 האם העסקה נבחנה ע"י מעריך שווי חיצוני. יודגש כי, יינתן משקל חיובי לכך שהעסקה נבחנה ע"י מעריך שווי חיצוני שקבע כי העסקה הינה הוגנת לחברה.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

- 11.6 שקיפות החברה בכל הנוגע לנתוני העסקה, לרבות קבלת הערכות שווי ומסמכים נוספים שהובאו בפני ועדת הביקורת והדירקטוריון של החברה בעת אישור העסקה.
- 11.7 יש להתנגד לעסקה בה הדירקטוריון לא קבע ונימק באופן מפורט את הסיבות לאישור העסקה.
- 11.8 אם מבקשים לאשר עסקה עם בעל עניין כעסקת מסגרת, ככלל לא תאושר עסקת מסגרת לתקופה העולה על 3 שנים (למעט באישור עסקת מסגרת בפוליסות ביטוח לנושאי משרה), אלא במקרים חריגים.
12. שינוי הגדרת ייעוד החברה בתקנון החברה
יש להתנגד לשינוי הגדרת ייעוד החברה ל"כל עיסוק חוקי", למעט מקרים חריגים בהם השתכנעה חברת הגמל והפנסיה שקיימת הצדקה לשינוי הייעוד.
13. שינוי שם חברה: ככלל, חברת הגמל והפנסיה ללא תנגד לשינוי שם חברה שאושר על ידי הנהלת החברה/ דירקטוריון. זאת, למעט מקרים בהם השם המוצע נוגד את תקנת הציבור.
14. מינוי רואה חשבון מבקר לחברה
14.1 יש לאשר משרד רו"ח בעל ניסיון רלוונטי בחברות מסדר גודל דומה.
14.2 הגבלה על תדירות ההחלפה – לא יאושרו יותר משתי החלפות של משרדי רו"ח בתוך תקופה של 5 שנים.
14.3 בעת החלפת רואה חשבון מבקר, יש לבחון את נימוקי החברה לסיבת ההחלפה ולהתנגד להחלפה מטעמים שאינם ראויים.
15. החלטה על חלוקת דיבידנד
חברת הגמל והפנסיה תשקול אופן הצבעתה תוך בדיקה באשר לאחזקות שלה (אם קיימות) באגרות חוב של החברה. אם קיימת החזקה באגרות החוב, על האנליסט הממונה לבדוק את השפעת הדיבידנד על מצבה הפיננסי של החברה. אם מצא כי תיתכן השפעה שלילית מהותית על יכולת החזר החוב, ימליץ להשתתף ולהתנגד לחלוקת הדיבידנד.
16. החלטה בדבר חלוקה שאינה מקיימת את מבחן הרווח (הפחתת הון)
אם חברה מעוניינת לבצע חלוקת דיבידנד אשר אינה עומדת במבחן הרווח, יש לבחון את הקריטריונים הבאים:
16.1 נימוקי דירקטוריון החברה לאישור החלוקה, לרבות נימוקים לכך שהחברה תוכל לעמוד בהתחייבויותיה לאחר החלוקה.
16.2 יש להתנגד מקום בו לא בוצעה הערכה של מעריך חיצוני על פיה החברה תוכל לעמוד בהתחייבויותיה גם לאחר החלוקה.
16.3 יש להתנגד אם ההון העצמי של החברה לאחר החלוקה יהא שלילי או לחילופין שהחלוקה תביא לכך שההון העצמי של החברה לאחר החלוקה יהא נמוך משמעותית מההון העצמי של החברה קודם לחלוקה, אלא אם כן קיימות נסיבות חריגות המצדיקות זאת.
16.4 במידת הצורך תבוצע ע"י חברת הגמל והפנסיה בדיקה כלכלית עצמאית על מנת לוודא את יכולת החברה להחזר החוב לאחר החלוקה המבוקשת.
17. החלטה בהתאם לסעיף 52(א) לחוק החברות בדבר הפעלת סמכויות הדירקטוריון במקומו:
נציין כי, חברת הגמל והפנסיה תומכת בעצמאות האורגנים ובהפרדת סמכויותיהם.
יחד עם זאת, מקום בו נבצר מהדירקטוריון להפעיל סמכויותיו רשאית האסיפה הכללית ליטול סמכויותיו. מדובר במקרים חריגים כדוגמת הגעת דירקטוריון החברה למבוי סתום, כך שאין לו את היכולת לקבל את ההחלטות הנדרשות והחיוניות להמשך פעילות החברה.

י. נוהל שימוש בזכויות הצבעה (המשך)

18. תהליכי בדיקה וגיבוש עמדה לקראת קבלת החלטה על אופן ההצבעה באסיפה

- 18.1 לצורך גיבוש החלטת ההצבעה של חברת הגמל והפנסיה, חברת הגמל והפנסיה תבחן את המסמכים הנוגעים להחלטה הרלבנטית, לרבות את דוח הזימון לאסיפה הכללית של החברה, בשים לב לתיאור ההחלטות שעל סדר היום, נימוקי ועדת הביקורת והדירקטוריון לאישור ההחלטה (ככל שאלו פורטו במסגרת הדוח המידי לזימון האסיפה) ובדיקה טענות הדירקטורים שהתנגדו לקבלת ההחלטה ומעמדם (חיצוני / בלתי תלוי או פנימי), הצהרת המועמדים לכהונה כדירקטורים, פרוטוקולים של ועדת הביקורת והדירקטוריון החברה בנוגע לאישור ההחלטה, הערכות שווי או עבודות כלכליות אחרות שבוצעו בקשר עם ההחלטה הרלבנטית וכל נתון או מסמך הכרחי אחר הנדרש לחברת הגמל והפנסיה האסיפה לצורך גיבוש ההחלטה.
- 18.2 תהליך גיבוש המלצת הצבעה יבוצע ע"י האנליסט הממונה, אשר יבצע ניתוח של נושא ההצבעה, בהתאם לקריטריונים אשר נקבעו לגבי נושאי השתתפות בהצבעה ומדיניות ההצבעה.
- 18.3 האנליסט הממונה יסתייע, לפי הצורך, בצוות האנליסטים במחלקת Buy Side המסקרים את החברה הרלבנטית ובקיאים במתרחש בה.
- 18.4 במידה והחברה בה מתקיימת אסיפה מוגדרת כחברה בעלת חוב בעייתי, האנליסט יגבש המלצה לאחר היוועצות במחלקת מעורבות מוסדית.
- 18.5 הניתוח והמלצה על אופן ההצבעה יועברו לסמנכ"ל השקעות אשר יגבש על פיהן ועל סמך עקרונות מדיניות ההצבעה של חברת הגמל והפנסיה, ושיקול דעתו את אופן ההצבעה באסיפה.
- 18.6 אם סמנכ"ל השקעות או האנליסט הממונה נדרשים לקבל נתונים מעבר למידע שהתקבל כאמור הנדרש לצורך ניתוח וגיבוש החלטת ההצבעה יזמו פנייה לחברה.
- 18.7 לפי הצורך, במקרים בהם החזקת הקופה הינה מהותית בחברה ולדעת האנליסט הממונה ו/או סמנכ"ל השקעות אין בידיהם מספיק נתונים לקבלת החלטה על אופן ההצבעה, תיערך פנייה לקבלת חוות דעת חיצונית. בכל מקרה שבו עולה חשש לניגוד עניינים בהצבעה באסיפה כללית, יש לפעול בהתאם לחלק 4 בנספח זה (הצבעות שיובאו לוועדת השקעות). במקרה כזה, הניתוח אשר יבוצע ע"י האנליסט הממונה יועבר ויוצג לחברי ועדת השקעות לצורך קבלת החלטה.

2. גוף המייצג את הקופה באסיפות הכלליות

הגוף המייצג את הקופה באסיפות הכלליות הינו אנטרופי שירותי מחקר כלכלי בע"מ.

3. אופן ותדירות דיווח לוועדת השקעות

נוסף על אסיפות המובאות לאישור פרטני של ועדת השקעות בהתאם לנוהל "השתתפות באסיפות כלליות", דיווח לוועדת השקעות על אופן ההצבעה של הקופה באסיפות כלליות של חברות מוחזקות מתקיים אחת לחודשיים. חברי הוועדה מקבלים את ריכוז ההצבעות בחודשיים שעברו טרם ישיבת הוועדה, ומתקיים דיון בהצבעות שחברי ועדת השקעות מבקשים לדון בהן. במקרה הצורך מתקבלות בדיון החלטות על שינוי נוהל "השתתפות באסיפות כלליות".

4. התייחסות לנהלים ועדכונים בוועדת השקעות

אחת לשנה מובא הנוהל לדיון בוועדת השקעות, חברי הוועדה והגורם המקצועי מעלים הצעות לשינויים במידת הצורך.

5. יישום נהלים

הקופות משתתפות בכל אסיפה כללית המתקיימת בחברה שהן מחזיקות ב- ע.ג. אחד ומעלה, נכון ליום הקובע שנקבע לאסיפה. זאת, למעט בנושאים בהם, בהתאם להוראות הרגולציה, אין חובת השתתפות. אופן ההצבעה מסתמך על מסמך מדיניות הקופות לעניין זה. אופן הצבעת הקופות באסיפות כלליות וכן מדיניות הצבעה מפורסם באתר האינטרנט של החברה בהתאם להוראות הרגולציה.

יא. בקרה פנימית על דיווח כספי

1. בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת"), בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה המנהלת, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

מיקי אסף
מנכ"ל

שלמה פשה
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח: 21 במרס 2018

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בביקוח הדירקטוריון, של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות, הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בביקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בביקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בביקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

שלמה פשה, יו"ר הדירקטוריון

מיקי אסף, מנכ"ל

לילי שלום, מנהלת כספים

תאריך אישור הדוח: 21 במרס 2018

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
בתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח בינלאומי (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשות); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה בבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2016 ו-2015 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והדוח שלנו, מיום 21 במרס 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב לאמור בביאור 24 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 במרס 2018

פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים

עמוד

3	דוח רואי החשבון המבקרים
4	דוחות על המצב הכספי
5	דוחות על הרווח והפסד
5	דוחות על הרווח הכולל
6	דוחות על השינויים בהון
7	דוחות על תזרימי המזומנים
8	ביאורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן – "החברה") לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת הדוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של תקני החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 21 במרס 2018 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 24 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 במרס 2018

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2016	2017		
אלפי ש"ח			
			נכסים:
1,145,259	1,132,519	5	נכסים בלתי מוחשיים, נטו
82	71		רכוש קבוע, נטו
66,100	75,487	6	הוצאות רכישה נדחות
-	573		נכסי מיסים שוטפים
48,924	38,965	7	חייבים ויתרות חובה
		8	השקעות פיננסיות:
75,459	92,805		נכסי חוב סחירים
390	144		נכסי חוב שאינם סחירים
75,849	92,949		סך כל השקעות פיננסיות
78,681	58,033	9	מזומנים ושווי מזומנים
1,414,895	1,398,597		סך כל הנכסים
		10	הון:
107	107		הון מניות
341,300	341,300		פרמיה על מניות
37,870	36,967		קרנות הון
302,539	337,427		עודפים
681,816	715,801		סך כל ההון
			התחייבויות:
215,481	249,549	11	התחייבויות בגין מסים נדחים
463	369	12	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
2,277	-		התחייבויות בגין מסים שוטפים
59,593	69,023	13	זכאים ויתרות זכות
455,265	363,855	14	התחייבויות פיננסיות
733,079	682,796		סך כל ההתחייבויות
1,414,895	1,398,597		סך כל ההון וההתחייבויות

ליילי שלום
מנהלת כספים

מיקי אסף
מנכ"ל

שלמה פשה
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 21 במרס 2018

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור	
2015	2016	2017		
אלפי ש"ח				
475,340	465,949	445,113	15	הכנסות
2,106	174	2,302	17	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
968	290	427		הכנסות אחרות
478,414	466,413	447,842		סך כל ההכנסות
				הוצאות
87,218	104,180	98,901	18	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
239,729	238,715	233,701	19	הוצאות הנהלה וכלליות
27,218	20,058	14,703	20	הוצאות אחרות
28,145	16,885	14,097	21	הוצאות מימון
382,310	379,838	361,402		סך כל ההוצאות
96,104	86,575	86,440		רווח לפני מסים על ההכנסה
36,077	16,653	33,899	11	מסים על הכנסה
60,027	69,922	52,541		רווח לשנה
				פריט רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד
(113)	(242)	347		רווח (הפסד) אקטוארי, נטו
59,914	69,680	52,888		סך כל הרווח הכולל לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סה"כ	עודפים	קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה	קרן הון בגין שטרי הון	קרן הון בגין אופציות לעובדים	קרן הון בגין מיזוג	פרמיה על מניות	הון מניות	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
549,198	188,945	-	5,762	10,582	2,502	341,300	107	יתרה ליום 1 בינואר 2015
60,027	60,027	-	-	-	-	-	-	רווח לשנה
(113)	(113)	-	-	-	-	-	-	הפסד כולל אחר לשנה, נטו
59,914	59,914	-	-	-	-	-	-	סה"כ רווח כולל לשנה
(16,000)	(16,000)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד למחזיקי ההון של החברה **
15,477	-	14,718	759	-	-	-	-	עסקאות עם בעלי שליטה
3,443	-	-	-	3,443	-	-	-	תשלום מבוסס מניות *
612,032	232,859	14,718	6,521	14,025	2,502	341,300	107	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
69,922	69,922	-	-	-	-	-	-	רווח לשנה
(242)	(242)	-	-	-	-	-	-	הפסד כולל אחר לשנה, נטו
69,680	69,680	-	-	-	-	-	-	סה"כ רווח כולל לשנה
104	-	-	-	104	-	-	-	תשלום מבוסס מניות *
681,816	302,539	14,718	6,521	14,129	2,502	341,300	107	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
52,541	52,541	-	-	-	-	-	-	רווח לשנה
347	347	-	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר לשנה, נטו
52,888	52,888	-	-	-	-	-	-	סה"כ רווח כולל לשנה
(18,000)	(18,000)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד למחזיקי ההון של החברה **
(903)	-	-	-	(903)	-	-	-	תשלום מבוסס מניות *
715,801	337,427	14,718	6,521	13,226	2,502	341,300	107	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

* ראה ביאור 10 ד' להלן בדבר עסקאות תשלום מבוסס מניות.
 ** ראה ביאור 10 ה' להלן.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
60,027	69,922	52,541
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
רווח לשנה		
פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:		
(רווחים) הפסדים נטו מהשקעות פיננסיות:		
195	(116)	(2,298)
(2,216)	-	-
22,996	16,277	13,493
(25,667)	(6,184)	(9,387)
נכסי חוב סחירים		
נכסי חוב שאינם סחירים		
הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות		
שינוי בהוצאות רכישה נדחות		
פחת והפחתות:		
10	11	11
28,903	23,492	20,754
3,443	104	(903)
36,077	16,653	33,899
63,741	50,237	55,569
רכוש קבוע		
נכסים בלתי מוחשיים		
עסקאות תשלום מבוטס מניות		
הוצאות מיסים על הכנסה		
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:		
שינוי בחייבים יתרות חובה		
1,006	(21,470)	9,948
(6,129)	(1,049)	12,775
(133)	(246)	433
(5,256)	(22,765)	23,156
שינוי בזכאים ויתרות זכות		
שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו		
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:		
ריבית ששולמה		
(20,178)	(11,017)	(15,296)
1,041	1,346	1,706
(139)	(678)	(2,971)
-	-	121
(19,276)	(10,349)	(16,440)
ריבית שהתקבלה		
מסים ששולמו		
מסים שהתקבלו		
99,236	87,045	114,826
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה		
רכישת תוכנות		
(5,072)	(7,078)	(8,014)
18,861	(16,168)	(16,508)
תמורה ממימוש (רכישת) השקעות פיננסיות, נטו		
13,789	(23,246)	(24,522)
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה		
תזרימי מזומנים מפעילות מימון		
דיבידנד ששולם		
(16,000)	-	(18,000)
14,718	-	-
575,292	-	-
(674,474)	(72,952)	(92,952)
גידול בקרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה		
קבלת הלוואות מבנקים		
פירעון הלוואות מבנקים ואחרים		
(100,464)	(72,952)	(110,952)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון		
12,561	(9,153)	(20,648)
עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים		
75,273	87,834	78,681
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה		
87,834	78,681	58,033
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה		

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ביאור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

1. פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ ("החברה"), הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל ביום 21 בדצמבר 2005 וכתובתה הרשמית היא אחד העם 14 תל אביב. החברה הינה תחת בעלות מלאה של פסגות בית השקעות בע"מ ("פסגות בית השקעות" או "החברה האם").
2. קרנות Apax Europe VII-A L.P ; Apax Europe VII-B L.P ו- Apax Europe VII-1 L.P (להלן יחדיו: "קרנות Apax Europe VII") (שהינן קרנות השקעה זרות), מחזיקות בעקיפין במצטבר במלוא (100%) הון המניות של פסגות בית השקעות (באמצעות Himalaya AP.PS Ltd וחברות החזקות שונות שהינן, בעקיפין, נשלטות, מנוהלות ו/או מיועצות על ידי Apax Partners Europe Managers Ltd ("APEM"). בהתאם להסכמי ניהול בין קרנות Apax Europe VII לבין APEM, APEM מונתה כמנהל ההשקעות של קרנות Apax Europe VII, ביחס להשקעות שונות, לרבות פסגות. בעלי המניות של APEM הינם ה"ה מרטין הלוסה וניקו הנסן (אשר מכהנים גם כדירקטוריון APEM) (יחדיו: "בעלי השליטה"). כל אחד מה"ה הלוסה והנסן, מחזיק ב- 50% מהון המניות ובזכויות ההצבעה ב-APEM. בעלי השליטה (באמצעות APEM ומבנה הניהול האמור של קרנות Apax Europe VII) זכאים לקבל את כל ההחלטות בניהול ההשקעות האמורות בעבור קרנות Apax Europe VII. יצוין כי מבנה החזקה והניהול המתואר לעיל מוסדר במהותו במערכת הסכמים שונים בין APEM לבין קרנות Apax Europe VII וחברות החזקה שונות בקבוצת קרנות Apax Europe VII. השותף הכללי בקרנות Apax Europe VII GP. L.P Inc הינו Apax Europe VII GP. L.P Inc, אשר השותף הכללי בו הינו Apax Europe VII GP Co. Limited.

*] יובהר כי אין בפירוט במסמך זה כדי לכלול תאגידים נוספים, ככל שישנם, המצויים בהחזקה ו/או בשליטה של איזה מהתאגידים/היחידים המצוינים בו (למעט אלו שזכרו בו במפורש).
 ** יצוין כי חלק מהאחזקות השונות בחלק מהתאגידים המפורטים לעיל/בתרשים משועבד כערובה לחיוב, ובהתאם לכך בחלק מהמקרים האחזקות רשומות על שם חברה לנאמנות של הגורמים שלטובתם שועבדו (ההחזקות כאמור)

3. ליום 31 בדצמבר 2017 החברה מנהלת כמפורט להלן:

שם הקופה	סוג הקופה
פסגות גדיש מסלולית	תגמולים ופיצויים
פסגות קמה	תגמולים ופיצויים
פסגות שיא השתלמות מסלולית	השתלמות
פסגות שיא פיצויים מסלולית	מרכזית לפיצויים
פסגות מסלולית לפיצויים	מרכזית לפיצויים
פסגות פיצויים מסלולית	מרכזית לפיצויים
פסגות מרפא	מרכזית לדמי מחלה
פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
קופת גמל בניהול אישי (IRA)	תגמולים בניהול אישי
קרן השתלמות בניהול אישי (IRA)	השתלמות בניהול אישי
פסגות לעמיתי חבר	תגמולים ופיצויים
פסגות גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה
פסגות חיסכון לכל ילד (*)	קופת חיסכון לכל ילד
שם הקרן	סוג הקרן
פסגות פנסיה מקיפה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
פסגות פנסיה כללית	קרן פנסיה חדשה כללית
קרן פנסיה ה.ע.ל	קרן פנסיה ותיקה

(*) החלה לפעול בינואר 2017 (ראה ביאור ג25)

ביאור 1 - כללי (המשך)

ב. שינויים במסמכי היסוד בקופות הגמל וקרנות הפנסיה

1. במהלך תקופת הדוח חלו שינויים בתקנוני קופות הגמל של "פסגות השתלמות בניהול אישי", "פסגות גמל בניהול אישי", הכוללים בין היתר שינויים, עדכונים והתאמת התקנון לאמור בהסדר התחיקתי.
2. במהלך תקופת הדוח חלו שינויים בתקנון קרן הפנסיה הוותיקה "קרן פנסיה ה.ע.ל.", הכוללים, בין היתר, עריכת סדר ותיקון טעויות סופר בטבלאות האקטואריות הנלוות לתקנון הקרן.
3. במהלך תקופת הדוח חל שינוי בתקנון קרן הפנסיה הכללית, כאשר נסגר מסלול ההשקעה אג"ח עד 20% מניות.

ג. הגדרות

<u>החברה</u>	-	פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
<u>החברה האם</u>	-	פסגות בית השקעות בע"מ
<u>הקבוצה</u>	-	פסגות בית השקעות בע"מ וחברות בשליטה במישרין ו/או בעקיפין.
<u>צדדים קשורים</u>	-	כהגדרתם ב- IAS 24 (2009).
<u>בעלי עניין ובעלי שליטה</u>	-	כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
<u>רשות שוק ההון</u>	-	רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
<u>הממונה</u>	-	הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
<u>מדד</u>	-	מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
<u>חוק הפיקוח</u>	-	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), השת"ח – 2005

תקני דיווח כספי בינלאומיים ("IFRS")

תקני דיווח כספי בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC) בהתאמה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים ("IFRS"), בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 21 במרס 2018.

א. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

ב. מטבע חוץ

נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף באותו מועד.

להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן: "מדד") ובשער החליפין היציג של דולר ארה"ב (להלן: "דולר"):

שנה שהסתיימה ביום:	שער החליפין היציג של הדולר		
	מדד בגין	מדד ידוע	שער החליפין היציג של הדולר
	%	%	%
31 בדצמבר 2017	0.4	0.3	(9.8)
31 בדצמבר 2016	(0.2)	(0.3)	(1.5)
31 בדצמבר 2015	(1.0)	(0.9)	0.3

ג. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית, למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים: מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, התחייבויות בגין הטבות לעובדים, נכסי והתחייבויות מיסים נדחים והפרשות. למידע נוסף בדבר אופן המדידה של התחייבויות אלה ראה ביאור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת

אומדנים קריטיים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS ובהתאם להנחיות הממונה, נדרשת ההנהלה להשתמש בשיקול דעת, הערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הפנסיה והגמל ואשר קיימת אי ודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת ההנהלה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

מידע בדבר הנחות שהניחה החברה לגבי העתיד וגורמים עיקריים אחרים לחוסר ודאות בקשר לאומדנים, שקיים סיכון משמעותי שתוצאתם תהייה תיאום מהותי לערכים בספרים של נכסים והתחייבויות במהלך השנה הכספית הבאה, נכלל בביאורים הבאים:

אומדן	הנחות עיקריות	השלכות אפשריות	הפנייה
סכום בר השבה של יחידה מניבת מזומנים שכוללת מוניטין	שיעור ההיוון לפני מס ושיעור צמיחת EBITDA מתוקצב	שינוי בהפסד מירידת ערך	למידע בדבר ניתוח רגישות לשינויים בהנחות, ראה ביאור 5, בדבר נכסים בלתי מוחשיים
קביעת ברות השבה של הוצאות רכישה נדחות	צפי לרווחים עתידיים מהתיק הקיים	ביצוע הפחתות נוספות מעבר להפחתה השוטפת	למידע בדבר הפחתות נוספות ראה ביאור 6 בדבר הוצאות רכישה נדחות
הכרה בנכס מס נדחה בגין הפסדים לצרכי מס	צפי לרווחים חייבים במס בעתיד שכנגדם ניתן יהיה לנצל הפסדים מועברים	הכרה או ביטול של נכס מס נדחה לרווח והפסד	למידע על הפסדים בגינם הכירו בנכס מס נדחה, ראה ביאור 11, בדבר מסים על הכנסה
הטבות עובד לאחר סיום העסקה	הנחות אקטואריות כגון שיעור היוון, שיעור עליות שכר עתידיות ושיעור גידול בקצבה לפנסיה.	גידול או קיטון במחויבות בגין תכנית הטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה.	למידע בדבר השפעת השינוי בהנחות האקטואריות, ראה ביאור 12, בדבר הטבות לעובדים.
הערכת סיכויי התחייבויות תלויות	האם יותר סביר מאשר לא כי יצאו משאבים כלכליים בגין תביעות משפטיות שהוגשו כנגד החברה וחברות מוחזקות שלה	ביטול או יצירת הפרשה בגין תביעה	למידע בדבר חשיפת החברה לתביעות, ראה ביאור 24, בדבר התחייבויות תלויות

ה. קביעת שווי הוגן

לצורך הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת החברה לקבוע את השווי הוגן של נכסים והתחייבויות מסוימים. מידע נוסף אודות ההנחות ששימשו בקביעת שווי הוגן נכלל בביאורים הבאים:

1. ביאור 8 בדבר השקעות פיננסיות.
2. ביאור 14 התחייבויות פיננסיות.

בקביעת השווי הוגן של נכס או התחייבות, משתמשת החברה בנתונים נצפים מהשוק ככל שניתן. מדידות שווי הוגן מחולקות לשלוש רמות במידרג השווי הוגן בהתבסס על הנתונים ששימשו בהערכה, כדלקמן:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל לנכסים או התחייבויות זהים.
- רמה 2: נתונים נצפים מהשוק, במישרין או בעקיפין שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ו. ניהול הון - מטרות, נהלים ותהליכים

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, עמידה בכל התחייבויותיה לגורמים אחרים, כגון: נותני אשראי ועובדי החברה, וכן על מנת לתמוך בהתפתחות עסקית עתידית. הדירקטוריון מפקח על קיום הון עצמי מזערי הנדרש על פי הנחיות הממונה (ראה ביאור 10 בדבר דרישות הון עצמי), הנדרש לפעילותה השוטפת של החברה, לרבות רווחיות החברה. לצורך כך, קבע הדירקטוריון כללים לאופן השקעת הנכסים הנזילים של הון העצמי של החברה ומפקח על פעילותה השוטפת של ההנהלה.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמו בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות אלה על ידי החברה. דוחות כספיים אלו הוכנו בהתאם להנחיות הממונה בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות ובהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים ("IFRS").

א. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה, המהווים זרוע (לא מאוגדת) של החברה לא אוחדו מכיוון שלחברה אין חלק בנכסיהן ובהתחייבויותיהן.

ב. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות של החברה לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד.

ג. מכשירים פיננסיים**1. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים****הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים**

החברה מכירה לראשונה בהלוואות וחייבים ובפקדונות במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), לרבות נכסים אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, לקוחות וחייבים אחרים, כולל חייבים במסגרת הסדרי זיכיון ומזומנים ושווי מזומנים.

גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה. כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות.

מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס.

סיווג נכסים פיננסיים לקבוצות והטיפול החשבונאי בכל קבוצה

החברה מסווגת נכסים פיננסיים בקבוצות כלהלן:

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מסווג כמוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה לראשונה. נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בגינם בהתבסס על השווי הוגן וזאת בהתאם לאופן שבו תעדה החברה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה, אם היעוד נועד למנוע חוסר עקביות חשבונאי (an accounting mismatch), או אם מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. נכסים פיננסיים אלה נמדדים בשווי הוגן והשינויים בהם נזקפים לרווח והפסד.

נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד כוללים השקעות הוניות שאחרת היו מסווגות כזמינות למכירה.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ג. מכשירים פיננסיים (המשך)****1. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)****סיווג נכסים פיננסיים לקבוצות והטיפול החשבונאי בכל קבוצה (המשך)**

נכסים פיננסיים המסווגים כמוחזקים למסחר כוללים ניירות ערך המוחזקים בכדי לתמוך בצרכי הנזילות לטווח הקצר של החברה.

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, הלוואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים לירידת ערך.

הלוואות וחייבים כוללים מזומנים ושווי מזומנים, חייבים אחרים ונכסי חוב שאינם סחירים. מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

2. התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים כוללות: הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים, ספקים וזכאים אחרים.

הכרה לראשונה בהתחייבויות פיננסיות

החברה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר ההתחייבויות הפיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר. התחייבויות פיננסיות (למעט התחייבויות פיננסיות אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד) מוכרות לראשונה בשווי הוגן בניכוי כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. התחייבויות פיננסיות מיועדות לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת התחייבויות אלה וביצועיהן מוערכים בהתבסס על שוויין ההוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים, אם הייעוד נועד למנוע חוסר עקביות חשבונאית (an accounting mismatch), או מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ.

גריעת התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות החברה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

שינוי תנאים של מכשירי חוב

החלפת מכשירי חוב, בעלי תנאים שונים באופן מהותי, בין לווה לבין מלווה קיימים מטופלת כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה בשווי הוגן. כמו כן, שינוי משמעותי בתנאים של התחייבות פיננסית קיימת או של חלק ממנה, מטופל כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה.

במקרים כאמור כל ההפרש בין העלות המופחתת של ההתחייבות הפיננסית המקורית לבין השווי ההוגן של ההתחייבות הפיננסית החדשה מוכר ברווח והפסד בסעיף הכנסות או הוצאות מימון.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ג. מכשירים פיננסיים (המשך)****2. התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים (המשך)****שינוי תנאים של מכשירי חוב (המשך)**

בעת החלפה של מכשירי חוב במכשירי הון, מכשירים הוניים המונפקים בעת סילוק וגריעה של ההתחייבות, כולה או חלקה, נחשבים כחלק מה"תמורה ששולמה" לצורך חישוב רווח או הפסד מגריעת ההתחייבות הפיננסית. המכשירים ההוניים נמדדים לראשונה בשוויים ההוגן, אלא אם לא ניתן למדוד את השווי באופן מהימן - במקרה האחרון, המכשירים המונפקים נמדדים בהתאם לשווי ההוגן של ההתחייבות הנגרעת. כל הפרש בין העלות המופחתת של ההתחייבות הפיננסית והמדידה לראשונה של המכשירים ההוניים מוכר בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות או הוצאות מימון.

קיזוז מכשירים פיננסיים

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לקבוצה קיימת באופן מיידי (currently) זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

3. נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיים צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, משוערך בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית / ירידת המדד בפועל.

4. הון מניות**מניות רגילות**

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות תוספתיות המתייחסות ישירות להנפקת מניות רגילות וכתבי אופציה למניות בניכוי השפעת המס, מוצגות כהפחתה מההון.

עלויות תוספתיות המתייחסות באופן ישיר להנפקה צפויה של מכשיר אשר יסווג כמכשיר הוני מוכרות כנכס במסגרת סעיף הוצאות נדחות בדוח על המצב הכספי. העלויות מנוכות מההון בעת ההכרה לראשונה במכשירים ההוניים, או מופחתות כהוצאות מימון בדוח רווח והפסד כאשר ההנפקה אינה צפויה עוד להתקיים.

ד. רכוש קבוע**הכרה ומדידה**

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות של רכוש קבוע כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה, אומדן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ושיקום האתר בו ממוקם הפריט (כאשר קיימת מחוייבות לפירוק ופינוי או שיקום האתר) וכן עלויות אשראי שהווננו. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה נטו מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח רווח והפסד.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ד. רכוש קבוע (המשך)****פחת**

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד (אלא אם נכלל בערך בספרים של נכס אחר) לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

שיעור ההפחתה בהתאם לאומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו כדלקמן (באחוזים):

ציוד, רהוט משרדי ואבזרים 6-7

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

ה. נכסים בלתי מוחשיים**1. מוניטין**

מוניטין שנוצר כתוצאה מרכישת פעילות נכלל במסגרת סעיף נכסים בלתי מוחשיים. המוניטין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה בניכוי הסכום נטו שיוחס ברכישה לנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו. בתקופות עוקבות המוניטין נמדד לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

2. נכסים בלתי מוחשיים אחרים

נכסים בלתי מוחשיים אחרים שנרכשו על ידי החברה והם בעלי אורך חיים מוגדר, נמדדים לפי העלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

3. עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או למותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

4. הפחתה

הפחתה היא הקצאה שיטתית של הסכום בר הפחת של נכס בלתי מוחשי על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של נכס, בניכוי ערך השייר שלו. הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, למעט בגין בסיס הלקוחות, שלגביו הפחתה נזקפת על פני אומדן אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים מהמועד בו הנכסים זמינים לשימוש, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

מוניטין אינו מופחת באופן שיטתי, אלא נבחן לפחות אחת לשנה לירידת ערך. נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בחברה אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש, כלומר אינם במיקום ובמצב הנדרשים להם על מנת שיוכלו לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. לפיכך, יחסים בלתי מוחשיים אלו, כגון בסיס לקוחות, נבחנים בירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה הנוכחית ולתקופות ההשוואה הינו כדלקמן:

- מותג 10 שנים.
- בסיס לקוחות 15 - 10 שנים.
- תוכנות מחשב 5-3 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחתה, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף תקופת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

4. הפחתה (המשך)

החברה בוחנת את אומדן אורך החיים השימושי של נכס בלתי מוחשי שאינו מופחת לפחות מדי שנה על מנת לקבוע האם האירועים והנסיבות ממשיכים לתמוך בקביעה כי לנכס הבלתי מוחשי אורך חיים בלתי מוגדר.

ו. ירידת ערך

1. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

ירידת ערך של נכס פיננסי שאינו מוצג בשווי הוגן דרך רווח והפסד נבחנת כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירוע הפסד התרחש לאחר מועד ההכרה לראשונה בנכס ואירוע הפסד זה השפיע באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים של הנכס הניתן לאמידה מהימנה.

ראייה אובייקטיבית לכך שחלה ירידת ערך של נכסים פיננסיים עשויה לכלול:

- הפרת חוזה על ידי חייב;
- ארגון מחדש של סכום המגיע לחברה בתנאים אשר החברה לא הייתה שוקלת במקרים אחרים;
- קיום סממנים לכך שחייב או מנפיק חוב יפשוט רגל;
- שינויים שליליים בסטטוס התשלומים של לוויים;
- שינויים בסביבה הכלכלית שמעידים על חדלות פירעון של מנפיקי חוב או היעלמות שוק פעיל עבור נייר ערך;
- מידע נצפה שמצביע על כך שקיימת ירידה הניתנת למדידה בתזרים מזומנים צפוי מקבוצה של נכסים פיננסיים.

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי, הנמדד לפי עלות מופחתת, מחושב כהפרש בין ערך הנכס בספרים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, מהוון בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס. הפסדים נזקפים לדוח רווח והפסד ומוצגים כהפרשה להפסד כנגד יתרת החייבים. הכנסת ריבית בגין נכס שערכו נפגם מוכרת באמצעות שימוש בשיעור הריבית ששימש להיוון תזרימי המזומנים העתידיים לצורך מדידת ההפסד מירידת ערך.

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת נזקף לרווח והפסד.

2. נכסים שאינם פיננסיים

עיתוי בחינת ירידת ערך

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של החברה, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים, כאמור, מחושב אומדן סכום בר ההשבה של הנכס. אחת לשנה בתאריך קבוע, עבור כל יחידה מניבת מזומנים הכוללת מוניטין, או נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש, מבצעת החברה הערכה של הסכום בר ההשבה, או באופן תכוף יותר אם קיימים סימנים לירידת ערך.

קביעת יחידות מניבות מזומנים

למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים אחרים ובקבוצות נכסים אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

מדידת סכום בר השבה

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי שימוש לבין שווי הוגן, בניכוי עלויות מימוש. בקביעת שווי השימוש, מהוות החברה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות משתתפי השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס או ליחידה מניבת המזומנים, בגינם לא הותאמו תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהנכס או מהיחידה מניבת המזומנים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**1. ירידת ערך (המשך)****2. נכסים שאינם פיננסיים (המשך):****הקצאת מוניטין ליחידות מניבות מזומנים**

יחידות מניבות מזומנים אליהן הוקצה מוניטין מקובצות כך שהרמה בה נבחנת ירידת ערך של מוניטין משקפת את הרמה הנמוכה ביותר בה המוניטין נתון למעקב למטרת דיווח פנימי, אך בכל מקרה אינה גדולה ממגזר פעילות (לפני קיבוץ מגזרים דומים).

במקרים בהם לא קיים מעקב על המוניטין לצרכי הנהלה פנימיים, המוניטין מוקצה למגזרי פעילות (לפני קיבוץ מגזרים דומים) ולא ליחידה מניבת מזומנים (או קבוצת יחידות מניבות מזומנים) הקטנה ממגזר פעילות.

מוניטין שנרכש במסגרת צירוף עסקים מוקצה ליחידות מניבות מזומנים, לרבות אלו הקיימות בקבוצה גם ערב צירוף העסקים, אשר צפויות להניב הטבות מהסינרגיה של הצירוף.

הכרה בהפסד מירידת ערך

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של נכס או של יחידה מניבת מזומנים עולה על הסכום בר ההשבה, ונוקפים לרווח והפסד. לגבי יחידות מניבות מזומנים הכוללות מוניטין, הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של היחידה מניבת מזומנים, לאחר גילום יתרת המוניטין, עולה על הסכום בר ההשבה שלה. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

ביטול הפסד מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מוניטין אינו מבוטל. כאשר לנכסים אחרים, לגביהם הוכרו הפסדים מירידת ערך בתקופות קודמות, בכל מועד דיווח נבדק האם קיימים סימנים לכך שהפסדים אלו קטנו או שאינם קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, לאחר ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

2. הטבות לעובדים**1. הטבות לאחר סיום העסקה**

בחברה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח או לקרנות המנוהלות בידי נאמן, והן מסווגות כתוכניות הפקדה מוגדרת והן כתוכניות הטבה מוגדרת.

תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תוכנית לאחר סיום העסקה שלפיה החברה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות החברה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים. התחייבויות להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת אשר עומדות לתשלום תוך יותר מ- 12 חודשים מתום התקופה בה העובדים סיפקו את השירות, מוכרות לפי ערכן הנוכחי.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הטבות לעובדים (המשך)

1. הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

תוכניות להטבה מוגדרת

תכנית להטבה מוגדרת הינה תכנית הטבה לאחר סיום העסקה שאינה תכנית להפקדה מוגדרת. מחויבות נטו של החברה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שתגיע לעובד בתמורה לשירותיו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. החברה קובעת את הריבית נטו על ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת על ידי הכפלת ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת בשיעור ההיוון ששימש למדידת המחויבות בגין הטבה מוגדרת, כפי ששניהם נקבעו בתחילת תקופת הדיווח השנתית.

שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל, ושמועד פירעוןן דומה לתנאי המחויבות של החברה. החישובים נערכים מידי שנה על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

כאשר לפי תוצאות החישובים נוצר נכס נטו לחברה, מוכר נכס עד לסכום נטו של הערך הנוכחי של הטבות כלכליות הזמינות בצורה של החזר מהתכנית או של הקטנה בהפקדות עתידיות לתכנית. הטבה כלכלית בצורת החזרים או הקטנת הפקדות עתידיות תחשב כזמינה לקבוצה כאשר ניתן לממשה במהלך חיי התכנית או לאחר סילוק המחויבות. בחישוב זה נלקחות בחשבון דרישות הפקדה מזערית, באם רלוונטיות לתכנית.

כמו כן, כאשר קיימת חובה, במסגרת דרישת הפקדה מזערית, לתשלום סכומים נוספים ביחס לשירותים שניתנו בעבר, מכירה החברה במחויבות נוספת (הגדלת התחייבות, נטו או הקטנת נכס, נטו), במידה בה סכומים כאמור לא יהיו זמינים כהטבה כלכלית בצורה של החזר מהתכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות.

מדידה מחדש של ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת כוללת רווחים והפסדים אקטואריים, תשואה על נכסי תוכנית (למעט ריבית), וכן שינוי כלשהו בהשפעה על תקרת הנכסים (ככל שרלוונטי, למעט ריבית). מדידות מחדש נזקפות מיידית, דרך רווח כולל אחר ישירות לעודפים.

עלויות ריבית בגין מחויבות להטבה מוגדרת, הכנסות ריבית בגין נכסי התוכנית וריבית בגין ההשפעה של תקרת הנכסים שנוקפו לרווח והפסד, מוצגות בסעיפי הכנסות והוצאות מימון בהתאמה.

כאשר חל שיפור או צמצום בהטבות שמעניקה החברה לעובדים, אותו חלק מההטבות המוגדרות המתייחס לשירותי עבר של העובדים או הרווח או הפסד מהצמצום מוכרים מיידית ברווח או הפסד כאשר מתרחש התיקון או הצמצום של התכנית.

החברה מכירה ברווח או הפסד מסילוק תכנית להטבה מוגדרת כאשר הסילוק מתרחש. רווחים או הפסדים כאמור הינם ההפרש בין החלק המסולק מתוך הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת במועד הסילוק, לבין מחיר הסילוק, לרבות נכסי תכנית שהועברו.

לחברה קיימות פוליסות ביטוחי מנהלים אשר הוצאו לפני שנת 2004 ולפי תנאי הפוליסות יתרת הרווח הריאלי שהצטבר על רכיב הפיצויים תשולם לעובד במועד פרישתו. בגין פוליסות כאמור, נכסי התוכנית כוללים הן את יתרת רכיב הפיצויים והן את יתרת הרווח הריאלי שהצטבר (במידה שהצטבר) על הפקדות לפיצויים עד למועד הדיווח ומוצגים בשווי הוגן.

נכסי תוכנית אלה משמשים לתוכנית הטבה מוגדרת הכוללת שני רכיבי התחייבות: רכיב תוכנית הטבה מוגדרת בגין הפיצויים, המחושבת באופן אקטוארי כאמור לעיל, ורכיב נוסף שהינו המחויבות לתשלום של יתרת הרווח הריאלי שהצטבר (במידה שהצטבר) במועד פרישת העובד. רכיב זה נמדד בגובה יתרת הרווח הריאלי שהצטבר בפועל למועד הדיווח.

החברה מקזזת נכס המתייחס לתכנית הטבה אחת מול התחייבות המתייחסת לתכנית אחרת רק כאשר יש זכות הניתנת לאכיפה משפטית להשתמש בעודף תכנית אחת כדי לסלק מחויבות בגין תכנית אחרת, וכן יש כוונה לסלק את המחויבות על בסיס נטו או לממש את העודף בתכנית אחת ולסלק את המחויבות שלה בגין התכנית האחרת בו זמנית.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ז. הטבות לעובדים (המשך)****1. הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)****הטבות עובד לטווח קצר**

מחויבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס או במקרה של היעדרויות שאינן נצברות (כמו חופשת לידה) - בעת ההיעדרות בפועל. הפרשה בגין הטבות לעובדים לזמן קצר בגין בונוס במזומן או תוכנית השתתפות ברווחים, מוכרת בסכום הצפוי להיות משולם, כאשר לחברה יש מחויבות נוכחית משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את המחויבות. סיווג הטבות לעובדים, לצרכי מדידה, כהטבות לטווח קצר או כהטבות אחרות לטווח ארוך נקבע בהתאם לתחזית החברה לסילוק המלא של ההטבות.

2. עסקאות תשלומים מבוססי מניות

השווי ההוגן במועד ההענקה של מענקי תשלום מבוסס מניות לעובדים נזקף כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון על פני התקופה בה מושגת זכאות בלתי מותנית למענקים. הסכום שנוקף כהוצאה בגין מענקי תשלום מבוסס מניות, המותנים בתנאי הבשלה שהינם תנאי שירות או תנאי ביצוע שאינם תנאי שוק, מותאם על מנת לשקף את מספר המענקים אשר צפויים להבשיל. בעסקאות בהן מעניקה חברת האם לעובדי הקבוצה זכויות למכשיריה ההוניים, מטפלת החברה בהענקה כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במכשירים הוניים, כלומר מכירה בשווי ההוגן של ההענקה ישירות בהון, בהתאם לאמור לעיל.

ח. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחויבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה באופן מהימן, וכאשר צפוי כי יידרש תזרים שלילי של הטבות כלכליות לסילוק המחויבות. ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות וללא שקלול סיכון האשראי של החברה. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן. סכום התיאום מוכר כהוצאות מימון.

החברה מכירה בנכס שיפוי אם, ורק אם, וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות. הסכום שמוכר בגין השיפוי אינו עולה על סכום ההפרשה.

ט. תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

י. הכרה בהכנסה

הכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בהכנסה, הנדרשים להתקיים על מנת להכיר בהכנסה:

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מדמי ניהול קופות גמל וקרנות הפנסיה מוכרות על בסיס צבירה ומחושבת כשיעור מהיקף הנכסים ובשיעור מדמי הגמולים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**יא. הכנסות והוצאות מימון**

הכנסות מימון כוללות הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו, הכנסות מדיבידנדים, שינויים בשווי ההוגן ורווחים ממכירת נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת התשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד כוללים גם הכנסות מדיבידנדים ומריביות.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית בגין הלוואות שנתקבלו, שינויים בגין ערך הזמן בגין שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, הפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים (למעט הפסדים בגין ירידת ערך לקוחות המוצגים במסגרת הוצאות הנחלה וכלליות).

בדוחות על תזרימי מזומנים, ריבית שהתקבלה וריבית ששולמה מוצגים במסגרת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת.

רווחים והפסדים מהפרשי שער בגין נכסים והתחייבויות פיננסיים, מדווחים בנטו כהכנסות מימון או הוצאות מימון, כתלות בתנודות שער החליפין, וכתלות בפוזיציה שלהן (רווח או הפסד בנטו).

יב. מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המס נובע מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון או לרווח כולל אחר במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון או ברווח כולל אחר.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח. מסים שוטפים כוללים גם מסים בגין שנים קודמות וגם תוספות מסים בגין חלוקת דיבידנדים.

קזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים

החברה מקזזת נכסי והתחייבויות מסים שוטפים במידה וקיימת זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, וכן קיימת כוונה לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים השוטפים מיושבים בו זמנית.

עמדות מס לא וודאיות

הפרשה בגין עמדות מס לא וודאיות, לרבות הוצאות מס וריבית נוספות, מוכרת כאשר יותר צפוי מאשר לא כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות.

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. החברה לא מכירה במסים נדחים לגבי ההפרשים הזמניים מהכרה לראשונה במוניטין;

המדידה של מסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו החברה צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות. עבור נדליין להשקעה הנמדד תוך שימוש במודל השווי ההוגן, קיימת הנחה הניתנת להפרכה שהערך בספרים של הנדליין להשקעה ייושב באמצעות מכירה המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתחייבות יתממשו, הם מופחתים.

נכסי מסים נדחים שלא הוכרו מוערכים מחדש בכל מועד דיווח ומוכרים במידה והשתנה הצפי כך שצפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. מסים על ההכנסה (המשך)

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

החברה מקזזת נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות משפטית הניתנת לאכיפה לקיצוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס.

יג. דיווח מגזרי

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות;
2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

לפירוט הדיווח הכספי לפי מגזרים ראה ביאור 4 להלן.

יד. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת החברה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

טו. הוצאות רכישה נדחות בגין צרוף עמיתים לקופות הגמל והפנסיה

- הוצאות רכישה תוספתיות (כגון: עמלות לסוכנים, למנהלי קשרי לקוחות ולמפקחי רכישה) המיוחסות במישרין לרכישת חוזים לניהול נכסים של קרנות פנסיה וקופות גמל נרשמות כ-DAC אם ניתן לזהותן בנפרד, למדוד אותן באופן מהימן והשבתן באמצעות דמי ניהול צפויה.
- ה-DAC מופחת על פני התקופה המשוערת לקבלת הכנסות מדמי ניהול (13-15 שנים בקרנות פנסיה ו-5 שנים בקופות גמל וללא תלות בביטולים בפועל).
- ברות השבת ה-DAC נבחנת מדי שנה, על מנת לתקף את התקופה המשוערת לקבלת דמי הניהול בגין חוזי השקעה של קרנות פנסיה ולשם קביעת תקופת הפחתת ה-DAC שנוצר בגינן.
- ברות ההשבה של ה-DAC המיוחס לפעילות הגמל נבחנת במסגרת ברות ההשבה של מגזר הגמל בכללותו.
- ברות ההשבה של ה-DAC המיוחס לפעילות הפנסיה החדשה נבחנת במסגרת ברות ההשבה של מגזר הפנסיה החדשה בכללותו. בחינת ברות ההשבה, מתבצעת על ידי אקטואר חיצוני בלתי תלוי ומבוססת על גישת היוון תחזית תזרים המזומנים הנובע מהפעילות.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

תקן	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות צפויות
תקן דיווח כספי בינלאומי (2014) IFRS 9, מכשירים פיננסיים	<p>(2014) IFRS 9 הינו גרסה סופית של התקן, הכוללת הוראות מעודכנות לסווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, וכן מודל חדש למדידת ירידת ערך של נכסים פיננסיים. הוראות אלו מתווספות לפרק בנושא חשבונאות גידור- כללי שפורסם בשנת 2013.</p> <p>סיווג ומדידה</p> <p>בהתאם לתקן, ישנן שלוש קטגוריות עיקריות למדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח והפסד ושווי הוגן דרך רווח כולל אחר. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. השקעה במכשירים הוניים תימדד בשווי הוגן דרך רווח והפסד (אלא אם החברה בחרה, בעת ההכרה הראשונית, להציג את השינויים בשווי ההוגן ברווח הכולל האחר). התקן דורש כי השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד המיוחסים לשינוי בסיכון האשראי העצמי יוכרו לרוב ברווח כולל אחר.</p> <p>התקן מציג מודל חדש להכרה בהפסדי אשראי צפויים ('expected credit loss' model). עבור מרבית נכסי החוב הפיננסיים, המודל החדש מציג גישת מדידה דואלית של ירידת ערך: אם סיכון האשראי המיוחס לנכס הפיננסי לא עלה באופן משמעותי מאז ההכרה לראשונה, תירשם הפרשה להפסד בגובה הפסדי האשראי הצפויים בשל אירועי כשל אשר התרחשותם אפשרית במהלך שנים-עשר החודשים לאחר מועד הדיווח. אם סיכון האשראי עלה באופן משמעותי, במרבית המקרים ההפרשה לירידת ערך תגדל ותירשם בגובה הפסדי האשראי הצפויים על פני מלוא אורך החיים של הנכס הפיננסי.</p>	<p>התקן יישם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018.</p>	<p>החברה בחרה לדחות את יישום התקן וזאת בהתאם לתיקון הוראות החוזר המאוחד לענייני מדידה שפורסם על ידי רשות שוק ההון ביום 1 בפברואר 2018 המאפשר לחברות מנהלות לדחות את יישום התקן עד למועד תחילתו של יישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 לעניין חוזי ביטוח בשנת 2021.</p> <p>להערכת החברה ולאחר בחינת השלכות יישום התקן על הדוחות הכספיים, לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.</p>

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)
טז. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)

תקן	נושא	תחילה והוראות מעבר	השפעות צפויות
תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 15, הכנסה מחוזים עם לקוחות	התקן מחליף את ההנחיות הקיימות כיום לעניין הכרה בהכנסה ומציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלו הקיימות כיום.	התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018. התקן כולל חלופות שונות עבור יישום הוראות המעבר, כך שחברה תוכל לבחור באחת מהחלופות הבאות בעת היישום לראשונה: רטרוספקטיבי מלא, יישום רטרוספקטיבי מלא הכולל הקלות פרקטיות, או יישום התקן החל מיום היישום לראשונה, תוך התאמת יתרת העודפים למועד זה בגין עסקאות שטרם הסתיימו.	החברה מתכוונת ליישם את התקן תוך שימוש בגישת ההשפעה המצטברת ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה. בהתאם, החברה צופה כי ליישום התקן החדש לא תהיה השפעה מהותית על דוחותיה הכספיים למועד המעבר וכן צופה כי לא תהיה השפעה מהותית על מועד ההכרה בהכנסה מדמי הניהול. החברה מתכננת לבחור ליישם את ההקלה בהוראות המעבר, לפיה גישת ההשפעה המצטברת מיושמת רק על חוזים אשר טרם הסתיימו למועד המעבר והטיפול החשבונאי בגין חוזים שהסתיימו למועד המעבר לא יתוקן, לרבות עלויות הרכשת הלקוח שהווננו בגין חוזים אלו.
תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 16, חכירות	התקן מחליף את תקן בינלאומי מספר 17, חכירות (IAS 17) ואת הפרשנויות הקשורות לתקן. הוראות התקן מבטלות את הדרישה הקיימת מחוכרים לסיווג החכירה כתפעולית או כמימונית. חלף זאת, לעניין חוכרים, מציג התקן החדש מודל אחד לטיפול החשבונאי בכל החכירות, לפיו על החוכר להכיר בנכס ובהתחייבות בגין החכירה בדוחותיו הכספיים. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלו הקיימות כיום.	התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, עם אפשרות ליישום מוקדם, ובלבד שהחברה מיישמת באימוץ מוקדם גם את IFRS 15, הכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן כולל חלופות שונות עבור יישום הוראות המעבר, כך שניתן לבחור באחת מהחלופות הבאות בעת היישום לראשונה: יישום רטרוספקטיבי מלא או יישום התקן (עם אפשרות למספר הקלות) החל מיום היישום לראשונה תוך התאמת יתרת העודפים למועד זה.	החברה החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התיקונים על הדוחות הכספיים.

ביאור 4 - מגזרי פעילות

א. כללי

החברה מציגה שני מגזרי פעילות כדלקמן:

מגזר הגמל - הפעילות הינה ניהול קופות גמל, לרבות קופות גמל להשקעה, קופות גמל לחסכון לכל ילד, קרנות השתלמות וקופות פיצויים.

מגזר הפנסיה - הפעילות הינה ניהול קרנות הפנסיה.

החל מהרבעון הראשון של שנת 2013, כולל מגזר זה גם את פעילות קרן הפנסיה הוותיקה, ראה ביאור ב' לעיל בדבר מיזוג חברת פסגות פנסיה (ה.ע.ל) בע"מ. בנוסף ראה סעיף ג' להלן בדבר מגזר פנסיה.

ככלל, הקצאת העלויות בין מגזרי הפעילות בהן פועלת החברה – גמל או פנסיה – מתבצעת בהתאם למהות ההוצאה ושיוכה למגזר הרלוונטי.

כאשר מדובר בהוצאה שהוצאה בגין שני מגזרי הפעילות גם יחד, היא מחולקת בין המגזרים, לפי מהותה, על פי מפתח הקצאת עלויות מתאים, אשר מתבסס על פרמטרים כלכליים הנבחנים מעת לעת, כגון: יחוס לפי מספר עובדים או יחוס לפי יחס היקף הנכסים המנוהלים.

המדיניות החשבונאית של מגזרי הפעילות זהה לזו המוצגת בביאור 3 לעיל.

ב. ההרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

גמל	פנסיה	סה"כ
אלפי ש"ח		
390,417	54,696	445,113
2,020	282	2,302
427	-	427
392,864	54,978	447,842
85,966	12,935	98,901
218,461	15,240	233,701
8,402	6,301	14,703
13,397	700	14,097
326,226	35,176	361,402
66,638	19,802	86,440
443	84	527
67,081	19,886	86,967

הכנסות
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

הוצאות
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות אחרות הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

רווח אקטוארי

סך כל הרווח הכולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. ההרכב (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
סה"כ	פנסיה אלפי ש"ח	גמל
465,949	53,398	412,551
174	-	174
290	-	290
466,413	53,398	413,015
הכנסות		
הכנסות מדמי ניהול		
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון		
הכנסות אחרות		
סך כל ההכנסות		
הוצאות		
עמלות, הוצאות שיווק		
והוצאות רכישה אחרות		
הוצאות הנהלה וכלליות		
הוצאות אחרות		
הוצאות מימון		
104,180	19,204	84,976
238,715	14,957	223,758
20,058	6,995	13,063
16,885	1,112	15,773
379,838	42,268	337,570
סך כל ההוצאות		
86,575	11,130	75,445
רווח לפני מסים על ההכנסה		
(368)	(58)	(310)
הפסד אקטוארי		
86,207	11,072	75,135
סך כל הרווח הכולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה		

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015		
סה"כ	פנסיה אלפי ש"ח	גמל
475,340	49,504	425,836
2,106	-	2,106
968	-	968
478,414	49,504	428,910
הכנסות		
הכנסות מדמי ניהול		
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון		
הכנסות אחרות		
סך כל ההכנסות		
הוצאות		
עמלות, הוצאות שיווק		
והוצאות רכישה אחרות		
הוצאות הנהלה וכלליות		
הוצאות אחרות		
הוצאות מימון		
87,218	10,190	77,028
239,729	14,749	224,980
27,218	7,596	19,622
28,145	2,558	25,587
382,310	35,093	347,217
סך כל ההוצאות		
96,104	14,411	81,693
רווח לפני מסים על ההכנסה		
(181)	(29)	(152)
הפסד אקטוארי		
95,923	14,382	81,541
סך כל הרווח הכולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה		

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר הפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
סה"כ	קרנות פנסיה חדשות אלפי ש"ח	קרן פנסיה ותיקה
54,696	20,685	34,011
282	107	175
<u>54,978</u>	<u>20,792</u>	<u>34,186</u>
12,935	12,935	-
15,240	7,949	7,291
6,301	-	6,301
700	-	700
<u>35,176</u>	<u>20,884</u>	<u>14,292</u>
19,802	(92)	19,894
84	35	49
<u>19,886</u>	<u>(57)</u>	<u>19,943</u>

הכנסות
 הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
סך כל ההכנסות

הוצאות
 עמלות, הוצאות שיווק
 והוצאות רכישה אחרות (1)
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון

סך כל ההוצאות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח אקטוארי

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה

(1) כולל הפחתה נוספת בסך 1,129 אלפי ש"ח (ראה ביאור 6ב')

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
סה"כ	קרנות פנסיה חדשות אלפי ש"ח	קרן פנסיה ותיקה
53,398	18,660	34,738
19,204	19,204	-
14,957	7,166	7,791
6,995	-	6,995
1,112	-	1,112
<u>42,268</u>	<u>26,370</u>	<u>15,898</u>
11,130	(7,710)	18,840
(58)	(24)	(34)
<u>11,072</u>	<u>(7,734)</u>	<u>18,806</u>

הכנסות
 הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה

הוצאות
 עמלות, הוצאות שיווק
 והוצאות רכישה אחרות (2)
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון

סך כל ההוצאות
 רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
 הפסד אקטוארי

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה

(2) כולל הפחתה נוספת בסך 8,890 אלפי ש"ח (ראה ביאור 6ב')

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר הפנסיה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			
סה"כ	קרנות פנסיה חדשות אלפי ש"ח	קרן פנסיה ותיקה	
49,504	15,822	33,682	הכנסות הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה
10,190	10,190	-	הוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
14,749	6,030	8,719	הוצאות הנהלה וכלליות
7,596	-	7,596	הוצאות אחרות
2,558	-	2,558	הוצאות מימון
35,093	16,220	18,873	סך כל ההוצאות
14,411	(398)	14,809	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(29)	(12)	(17)	הפסד אקטוארי
14,382	(410)	14,792	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לשנה לפני מיסים על ההכנסה

ביאור 5 - נכסים בלתי מוחשיים, נטו

א. תנועה בערך בספרים

מוניטין	מותג	בסיס לקוחות	תוכנות (*)	הוצאות נדחות	סה"כ	
						אלפי ש"ח
1,064,891	15,915	578,659	7,915	730	1,668,110	עלות יתרה ליום 1 בינואר 2016
-	-	-	7,078	-	7,078	תוספות
1,064,891	15,915	578,659	14,993	730	1,675,188	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
-	-	-	8,014	-	8,014	תוספות
1,064,891	15,915	578,659	23,007	730	1,683,202	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
-	11,646	491,187	2,978	626	506,437	הפחתה שנצברה יתרה ליום 1 בינואר 2016
-	1,543	18,515	3,350	84	23,492	הפחתה לשנה
-	13,189	509,702	6,328	710	529,929	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
-	1,487	13,216	6,031	20	20,754	הפחתה לשנה
-	14,676	522,918	12,359	730	550,683	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
1,064,891	1,239	55,741	10,648	-	1,132,519	הערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2017
1,064,891	2,726	68,957	8,665	20	1,145,259	ליום 31 בדצמבר 2016

(*) תוספות בגין תוכנות מחשב כוללות תוספות בגין פיתוח עצמי.

ביאור 5 - נכסים בלתי מוחשיים, נטו (המשך)**ב. עסקת רכישת פריזמה**

ביום 15 בינואר 2009 התקשרו פסגות בית השקעות והחברה בהסכם עם חברות פריזמה. במסגרת ההסכם ובכפוף לתנאים הקבועים בו חברות פריזמה מכרו והעבירו לחברה את פעילות ניהול כל קופות הגמל המנוהלות על ידי חברות פריזמה.

בעקבות הסכם הרכישה פריזמה נוצר לחברה הפרש מקורי בסך של כ- 822 מיליון ש"ח. בהתאם לחוות הדעת הוערך אורך החיים הכלכלי של בסיס הלקוחות לתקופה של 15 שנים והמותג לתקופה של 10 שנים ובהתאם לכך הפחיתה החברה נכסים בלתי מוחשיים אלה בדוחותיה הכספיים, תוך הפחתה מואצת של בסיס הלקוחות בשנים הראשונות.

ג. עסקת רכישת גדיש

ביום 24 במרס 2008 רכשה החברה מגד גמולים את (להלן - "הסכם גדיש"): (א) כל פעילות ניהול קופת הגמל "גדיש", המורכבת בעיקר מהמוניטין שגד - גמולים רכשה במהלך השנים הרבות בהן פעלה בתחום ניהול הקופה, (ב) פעילות ההשקעה של גדיש, (ג) מכלול הזכויות וההתחייבויות של גד - גמולים לגבי ניהול גדיש ונכסיה, (ד) הזכות לקבלת דמי ניהול בעבור ניהול גדיש (להלן - "עסקת רכישת גדיש"). עסקת רכישת גדיש בוצעה על פי הסכם מיום 11 בנובמבר 2007, כפי שתוקן ביום 24 במרס 2008.

בעקבות הרכישה, כאמור לעיל, נוצר לחברה הפרש מקורי בסך של כ- 705 מיליון ש"ח. החברה ייחסה בספריה את ההפרש המקורי למרכיבי השונים וזאת בהתאם לחוות דעת של מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי, שהתקבלה בחודש נובמבר 2008.

בהתאם לחוות הדעת הוערך אורך החיים הכלכלי של בסיס הלקוחות לתקופה של 11 שנים והמותג לתקופה של 10 שנים, ובהתאם לכך הפחיתה החברה נכסים בלתי מוחשיים אלה בדוחותיה הכספיים, תוך הפחתה מואצת של בסיס הלקוחות בשנים הראשונות.

ד. עסקת מכירת המוניטין הפעילות ומרבית הנכסים וההתחייבויות של פסגות אופק הישנה

החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 2005 כחברה בבעלות ובשליטה של York Global Finance I Pte Ltd, חברת החזקות המאוגדת בסינגפור (להלן - "יורק סינגפור"), אשר הייתה חברה בבעלות קרנות מקבוצת York Capital Management (להלן - "קרנות יורק"). ביום 11 בספטמבר 2006 השלימו בנק לאומי יחד עם לאומי ניירות ערך והשקעות בע"מ (להלן - לאומי ניירות ערך) וחברות מאוחדות שלה לאותו מועד (להלן יחד - "קבוצת פסגות אופק הישנה") עסקה למכירת המוניטין, הפעילות ומרבית הנכסים וההתחייבויות של קבוצת פסגות אופק הישנה לחברות בשליטת York Capital Management.

במסגרת העסקה הועברו כל המוניטין, הפעילות ומרבית הנכסים וההתחייבויות של לאומי קמ"פ בע"מ לחברה. בעקבות רכישת המוניטין, הפעילות ומרבית הנכסים וההתחייבויות של לאומי קמ"פ בע"מ, נוצר לחברה הפרש מקורי בסך של כ- 829 אלפי ש"ח. החברה ייחסה בספריה את ההפרש המקורי למרכיבי השונים וזאת בהתאם לחוות הדעת של מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי, שהתקבלה בחודש מאי 2007. בהתאם לחוות הדעת הוערכו אורך החיים הכלכלי של המותג ושל בסיס הלקוחות לתקופה של 10 שנים ובהתאם לכך הפחיתה החברה נכסים בלתי מוחשיים אלה בדוחותיה הכספיים.

ביאור 5 - נכסים בלתי מוחשיים, נטו (המשך)

ה. נכסים בלתי מוחשיים שנוספו במסגרת המיזוג

בהתאם להסכם שנחתם ביום 31 בינואר 2010, בין החברה האם, בעלת השליטה בחברה לבין קרן ביטוח לעובדים קופת תגמולים ופנסיה של הסתדרות העובדים הלאומית בע"מ (בניהול מורשה) (קרן העל) (להלן – הסכם הרכישה) ולאחר קבלת האישורים הרגולטורים הנדרשים, הושלם ביום 31 במרס, 2010, הליך למכירת הזכויות וההתחייבויות הקשורות בניהול של קרן העל לחברה לרבות, המוניטין של קרן ה.ע.ל. (להלן – מועד ההשלמה).

בהתאם להסכם הרכישה המתואר לעיל, במועד ההשלמה פנסיה ה.ע.ל. קיבלה לידיה בנאמנות עבור העמיתים את ניהול נכסי העמיתים וזאת במקום קרן ביטוח לעובדים קופת תגמולים וקרן פנסיה של הסתדרות העובדים הלאומית בע"מ (בניהול מורשה) שניהלה את נכסי העמיתים כאמור עד לאותו מועד.

התמורה ששולמה לקרן העל בגין הרכישה כאמור הסתכמה בסך של כ- 107 מיליוני ש"ח. הנכסים הנמכרים על פי הסכם הרכישה כוללים את הזכות לקבלת דמי הניהול, הזכויות המוקנות לקרן ה.ע.ל. מכח הסכמי התפעול והסכמים עם נותני שירותים אחרים, המוניטין של קרן ה.ע.ל. והזכות להשתמש בשמה של הקרן ובסימני המסחר, ככל שישנם כאלה, רכוש קבוע בשווי של כ- 0.3 מיליוני ש"ח אשר נזקף לדוח על הרווח הכולל (להלן – הנכסים הנמכרים) והתחייבויות הקשורות בניהולה של קרן הפנסיה ה.ע.ל. החל ממועד ההשלמה, לרבות כלל החיובים, הדרישות העלויות וההוצאות הקשורים בנכסים הנמכרים ובעובדי הקרן שעילתם נוצרה החל ממועד ההשלמה והכל כמפורט בהסכם הרכישה. כמו כן, פנסיה ה.ע.ל. התחייבה לערוך על חשבונה פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה ואחריות מקצועית לתקופה של שבע שנים לכיסוי מקרי בטוח אשר עילתם בנסיבות שהתרחשו החל מיום 18 באוגוסט 2008 ועד למועד ההשלמה. עלות הפוליסה כאמור עבור החברה הסתכמה בכ- 0.9 מיליוני ש"ח.

הנכסים אשר על ידי מעריך השווי מוצגים כנכסים בלתי מוחשיים וההתחייבות אשר זוהתה על ידי מעריך השווי מוצגת כהתחייבות בלתי מוחשית. לצורך מימון רכישת קרן ה.ע.ל. על ידי החברה ועמידה בדרישות החוק בנוגע להון העצמי הנדרש מפנסיה ה.ע.ל., הזרימה חברת האם, במועד ההשלמה סך של 112 מיליוני ש"ח לחברה וזאת כמפורט כדלהלן:

1. סך של 50 מיליוני ש"ח הוזרם על ידי החברה האם לפנסיה ה.ע.ל. באמצעות הנפקת 10 שטרי הון על סך של 5 מיליון ש"ח כל אחד לטובת החברה האם על ידי פנסיה ה.ע.ל. מועד הפירעון של שטרי ההון יהיה לא לפני 5 (חמש) שנים ממועד הנפקתם (31 במרס 2010). סכומי החוב על פי שטרי ההון כאמור אינם צמודים מדד ואינם נושאים ריבית כלשהי. מאחר ושטרי ההון אינם נושאים ריבית נוצרה קרן הון בגין עסקאות עם בעלי שליטה בגין שטרי ההון בסך 6,014 אלפי ש"ח (בניכוי השפעת המס בסך 2,988 אלפי ש"ח), המשקפת את ההטבה של בעלי השליטה לחברה.

ביום 25 באוקטובר 2015 נפרעו שטרי ההון כחלק מארגון חובות הקבוצה שבוצע במסגרת השלמת עסקאות המיזוג ורכישת מניות חברות פנומנל בחברה האם.

2. על פי תנאי הסכם ההלוואה שנחתם בעניין זה בין פנסיה ה.ע.ל. לבין החברה לבין החברה האם, סך של 60 מיליון ש"ח הוזרם על ידי פסגות לחברה בדרך של העמדת הלוואה בסכום כאמור. ההלוואה נושאת ריבית שנתית בשיעור של 4%, ההלוואה צמודה למדד אך לא פחות מהריבית הקבועה בתקנות מס הכנסה. ההלוואה תשולם ב- 10 תשלומים שנתיים החל מהשנה הראשונה ממועד מתן הלוואה (31 במרס 2010) ועד ליום 31 במרס 2020.

ביום 25 באוקטובר 2015 נפרעה ההלוואה כחלק מארגון חובות הקבוצה שבוצע במסגרת השלמת עסקאות המיזוג ורכישת מניות חברות פנומנל בחברה האם.

3. בנוסף הזרימה החברה האם לפנסיה ה.ע.ל. סך 2 מיליוני ש"ח כנגד פרמיה על מניות קיימות בפנסיה ה.ע.ל.

1. בהתאם לדוח הקצאת מחיר הרכישה אשר נערך על ידי מומחה חיצוני בלתי תלוי יוחסה כ- 84% מעלות הרכישה לנכסים ולהתחייבות בגין התאמת ערך כלכלי של החוזה בגין דמי ניהול. נכסים אלו מופחתים בהתאם להערכת המומחה לפי אורך החיים הכלכלי הצפוי לפי שיטת האזילה לאורך 4 – 30 שנה (בעיקר 30 שנה). יתרת העלות אשר לא יוחסה בסך של כ- 16% מהעלות נזקפה כמוניטין ואינה מופחתת.

2. ירידת ערך מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים לא מוגדר

לצורך בדיקת ירידת ערך, יוחס המוניטין לפעילות קופות הגמל ולפעילות הפנסיה הותיקה אשר מהוות את הרמה הנמוכה ביותר בחברה, במסגרתה נערך מעקב אחר המוניטין לצרכי ניהול פנימיים אשר אינה גבוהה ממגזר הפעילות.

סכום בר ההשבה של פעילות קופות הגמל התבסס על שווי השימוש שלו ונקבע בעזרת מעריך שווי בלתי תלוי. סכום בר ההשבה הינו גבוה משווי בספרים ולכן לא הוכר הפסד מירידת ערך מוניטין.

ביאור 5 - נכסים בלתי מוחשיים, נטו (המשך)

ח. הנחות המפתח ששימשו בחישוב שווי השימוש

1. גמל

שווי השימוש של היחידה מניבת המזומנים הוערך בשיטת היוון תזרימי מזומנים (DCF). תחזית תזרים המזומנים בוצעה על בסיס ריאלי על ידי מעריך השווי והתבססה בין השאר על תוצאות הפעילות וסך הנכסים המנוהלים בתקופות קודמות, תחזיות החברה לשנים הבאות וניתוח הענף והמגמות בו בעבר ובהווה. על פי הערכת השווי ליום 31 בדצמבר 2017, שיעור הצמיחה הפרמננטי נקבע על ידי מעריך השווי על 2.0% (בדומה לשיעורו ליום 31 בדצמבר 2016) ושיעור ההיוון לאחר מס נקבע על 8.0% (לעומת 9.0% ליום 31 בדצמבר 2016). הסכום בר ההשבה של היחידה מניבת המזומנים ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 31 בדצמבר 2016 גבוה מערכה בדוחות הכספיים ועל כן לא בוצעה הפרשה לירידת ערך מוניטין.

2. פנסיה

שווי השימוש של היחידה מניבת המזומנים הוערך בשיטת היוון תזרימי מזומנים (DCF). תחזית תזרים המזומנים בוצעה על בסיס ריאלי על ידי מעריך השווי והתבססה בין השאר על תוצאות הפעילות וסך הנכסים המנוהלים בתקופות קודמות, תחזיות החברה לשנים הבאות וניתוח הענף והמגמות בו בעבר ובהווה. כמו כן התבססו התחזיות על תחזיות האקטואר של הקרן ועל אורך החיים הצפוי שלה. על פי הערכת השווי ליום 31 בדצמבר 2017 שיעור ההיוון לאחר מס נקבע על 6.0% (לעומת 7.0% ליום 31 בדצמבר 2016). הסכום בר ההשבה של היחידה מניבת המזומנים ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 31 בדצמבר 2016 גבוה מערכה בדוחות הכספיים ועל כן לא בוצעה הפרשה לירידת ערך מוניטין.

ביאור 6 - הוצאות רכישה נדחות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
43,271	49,056	פנסיה
22,829	26,431	גמל
66,100	75,487	

ב. התנועה בהוצאות רכישה נדחות:

סה"כ	גמל	פנסיה	
אלפי ש"ח			
59,916	16,402	43,514	יתרה ליום 1 בינואר, 2016
23,820	11,655	12,165	תוספות
(8,746)	(5,228)	(3,518)	הפחתה שוטפת
(8,890)	-	(8,890)	הפחתה נוספת
66,100	22,829	43,271	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2016
21,047	10,485	10,562	תוספות
(10,531)	(6,883)	(3,648)	הפחתה שוטפת
(1,129)	-	(1,129)	הפחתה נוספת
75,487	26,431	49,056	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017

ההפחתה הנוספת בוצעה בעקבות בחינת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות המיוחסות לפעילות הפנסיה החדשה שנבחנה על ידי אקטואר חיצוני בלתי תלוי ראה ביאור 3 יד'. ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות המיוחסות לפעילות הגמל נבחנו כחלק מבדיקת ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים המיוחסים לפעילות הגמל ראה ביאור 5 ח' 1.

ביאור 7 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
1,669	1,994	הוצאות מראש
21,826	18,201	מוסדות
172	562	צדדים קשורים
19,936	16,399	הכנסות דמי ניהול לקבל
152	167	הלוואות לעובדים
3,395	-	מבטח משנה
1,774	1,642	חייבים אחרים
48,924	38,965	סך הכל

ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור 23 להלן.

ביאור 8 - השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2017		
סה"כ	הלוואות וחייבים אלפי ש"ח	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
92,805	-	92,805
144	144	-
92,949	144	92,805

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016		
סה"כ	הלוואות וחייבים אלפי ש"ח	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
75,459	-	75,459
390	390	-
75,849	390	75,459

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
סך הכל

א. נכסי חוב סחירים
ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
	רמה 1
	אלפי ש"ח

60,914	73,202
--------	--------

אגרות חוב ממשלתיות
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
מוחזקות למסחר

14,545	19,603
--------	--------

אגרות חוב קונצרניות
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
מוחזקות למסחר

75,459	92,805
--------	--------

סך הכל

ב. נכסי חוב שאינם סחירים
ההרכב:

ערך בספרים	
ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
	אלפי ש"ח

390	144
-----	-----

הלוואות וחייבים

ביאור 8 - השקעות פיננסיות (המשך)

ג. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

ליום 31 בדצמבר 2017				
שווי הוגן			הערך בספרים	באלפי ש"ח
רמה 3	רמה 2	רמה 1		
-	-	92,805	92,805	נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2016				
שווי הוגן			הערך בספרים	באלפי ש"ח
רמה 3	רמה 2	רמה 1		
-	-	75,459	75,459	נכסי חוב סחירים

ד. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

ריבית אפקטיבית ליום 31 בדצמבר		נכסי חוב שאינם סחירים	שקלי
2016	2017		
3.91	4.15		

ביאור 9 - מזומנים ושווי מזומנים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר		מטבע ישראלי : מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית פקדונות לזמן קצר
2016	2017	
אלפי ש"ח		
61,677	44,629	
17,004	10,006	
78,681	54,635	
-	3,398	מטבע חוץ : מזומנים למשיכה מיידית : דולר ארה"ב
78,681	58,033	סך הכל

המזומנים ופיקדונות למשיכה מיידית בתאגידים הבנקאיים ובפסגות ניירות ערך נושאים ליום הדוח ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור 0.01%-0.00% (31.12.2016 0.04%-0.00%).

פיקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים בנקאיים לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. הפיקדונות נושאים ריבית בשיעור 0.02% (31.12.2016 0.02%-0.01%).
באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים ופיקדונות לזמן קצר, ראה ביאור 23 להלן.

ביאור 10 - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר 2016		31 בדצמבר 2017	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
אלפי ש"ח			
107	1,000	107	1,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

ב. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ג. ניהול ודרישות הון

- מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
- להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 ("תקנות ההון") והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	
681,816	715,801
121,963	121,758
559,853	594,043

הון עצמי קיים
הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון (א)(ב)
עודף

ליום 31 בדצמבר		(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
2016	2017	
43,142	44,136	היקף הנכסים המנוהלים
81,315	80,235	הוצאות שנתיות
124,457	124,371	סך כל הסכום הנדרש
(2,494)	(2,613)	הקלה בגין קרן פנסיה ותיקה
121,963	121,758	סך הכל הסכום הנדרש

- (ב) בהתאם לתקנות ההון, ההון הנדרש יבוסס על שיעור מסך הנכסים המנוהלים ושיעור מסך הוצאות שנתיות, בכפוף לעמידה בהון עצמי מינימלי.
- בנוסף לכך נקבעו, במסגרת התקנות, כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 שפורסמו בחודש אפריל 2012 ("תקנות ההשקעה").
- יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.

ביאור 10 - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ג. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה (המשך)

(ג) בתקנות כללי ההשקעה נקבעו בין השאר כללים להשקעות חברה מנהלת לרבות אופן השקעת ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה. בהתאם לתקנות, חברה מנהלת תחזיק בנכסים נזילים 50% לפחות מסכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה. כמו כן, הוטלו הגבלות על אופן השקעת ההון העצמי המזערי, כגון: מגבלת השקעה בתאגיד מסוים והלוואות ליחיד, מגבלת השקעה בקבוצת תאגידים, מגבלת השקעה באופציות וחוזים עתידיים, במקרקעין ועוד.

להלן נתונים בדבר הנכסים הנזילים הנדרשים:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
60,982	60,879	נכסים נזילים נדרשים בהתאם לתקנות (ראה ג לעיל)
154,140	150,838	נכסים נזילים בפועל
93,158	89,959	עודף

ד. עסקאות תשלום מבוסס מניות

בחודש יולי 2012 אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של החברה הקצאת אופציות הניתנות למימוש למניות החברה האם למספר נושאי משרה בחברה וזאת במסגרת תוכנית אופציות לנושאי משרה ועובדים בחברה האם ובחברות הבנות שלה.

על פי התכנית ובהמשך להקצאות כאמור החברה רשמה הוצאה בסך כולל של כ- 13 מיליון ש"ח אשר נפרסה על פני תקופות ההבשלה הרלוונטיות.

בהמשך לאישורי האורגנים המוסמכים בקבוצת פסגות מחודש אוקטובר 2017, ביום 7 בנובמבר 2017 התקבל אישור מאת המחלקה המקצועית של רשות המיסים להאריך בארבע שנים את תוקפן של האופציות למניות פסגות בית השקעות שהוקצו לניצעים בשנת 2012 ושאמורות היו לפקוע בסוף חודש אוקטובר 2017. לאור האמור, הוצאות שנרשמו עד לחודש אוקטובר 2017, בסך של כ- 0.9 מיליון ש"ח, נכון ליום 31 בדצמבר 2017 ייפרסו מחדש לארבע שנים נוספות. בנוסף תרשום החברה הוצאה תוספתית נוספת בסך של כ- 0.1 מיליון ש"ח אשר תיפרס על פני תקופה של עד ארבע שנים.

עוד הוחלט על ידי האורגנים המוסמכים באותו המועד לבצע התאמה במחיר מימוש האופציות וזאת בהמשך למיזוג אפ פס אקוויזישין בע"מ לתוך פסגות בית השקעות בנובמבר 2015 ונטילת התחייבויותיה של אפ פס אקוויזישין בע"מ על ידי פסגות בית השקעות.

הכנסות השכר בגין תשלום מבוסס מניות בשנת 2017 הסתכמו לסך של כ- 903 אלפי ש"ח (בשנת 2016 הסתכמו ההוצאות לסך של כ- 104 אלפי ש"ח בשנת 2015 – 3,443 אלפי ש"ח).

ביאור 10 - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ה. דיבידנדים

1. בהתאם לתקנות ההון, רשאית חברה מנהלת לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש.

2. הדיבידנדים הבאים הוכרזו ושולמו על ידי החברה :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
16,000	-	18,000
149	-	168

למניה רגילה (בש"ח)

3. לאחר מועד הדיווח, הוכרזו הדיבידנדים הבאים על ידי החברה :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
-	18,000	8,000
-	168	75

למניה רגילה (בש"ח)

בדוחות כספיים אלה לא נרשמה התחייבות בגין דיבידנדים אלו.

ביאור 11 - מסים על ההכנסה

א. החברה הינה "מוסד כספיי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס הסטטוטורי החל על הכנסות של מוסד כספיי מורכב ממס חברות על פי פקודת מס הכנסה וממס רווח לפי חוק מס ערך מוסף.

ב. שיעורי המס החלים על החברה

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 217) (הפחתת שיעור מס חברות), התשע"ו-2015, אשר קובע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

כתוצאה מהשינוי האמור, שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד בשנת 2017 ו-2016 לשיעור של 35.04% ו-35.90%, בהתאמה.

כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% לשיעור של 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24% החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

עדכון מס שכר ומס רווח למוסדות כספיים

ביום 2 ביוני 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ג-2013, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה לשיעור של 37.71%.

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו-2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ-18% ל-17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד מ-37.71% ל-37.58% בשנת 2015. כמו כן, כתוצאה מהורדת שיעור מס חברות ל-25% בשנת 2016, ל-24% בשנת 2017 ו-23% החל מינואר 2018 ואילך. שיעור המס הסטטוטורי ירד ל-35.9% בשנת 2016, ל-35.04% בשנת 2017 ול-34.19% משנת 2018 ואילך.

המיסים לשנת 2017 מחושבים על פי שיעורי המס המעודכנים שנקבעו כאמור.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים (*)	שיעור מס רווח	שיעור מס חברות
%	%	%
37.58	17.75	26.50
35.90	17.00	25.00
35.04	17.00	24.00
34.19	17.00	23.00

(*) שיעור משוקלל

ג. שומות מסשומות מס סופיות

לחברה שומות מס הנחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2013.

ד. הפסדים מועברים לצורכי מס

לחברה הפסדים עסקיים לצורכי מס המועברים לשנים הבאות ומסתכמים ליום 31 בדצמבר 2017 לסך של כ-174,086 אלפי ש"ח וליום 31 בדצמבר 2016 לסך של כ-127,999 אלפי ש"ח (אשתקד הוצג, כ-125,523 אלפי ש"ח). כמו כן לחברה הפסדי הון לצורכי מס בסך של כ-102 אלפי ש"ח, באותם מועדים. בגין יתרות הפסדים עסקיים נרשמו בדוחות הכספיים נכסי מסים נדחים בסך של כ-40,040 אלפי ש"ח.

ביאור 11 - מסים על ההכנסה (המשך)

ה. הסדרי מס ייחודים לענף הפנסיה והגמל

בין התאחדות חברות לביטוח חיים לבין שלטונות המס קיים הסכם מיסוי ענפי ("ההסכם") המתחדש ומתעדכן מדי שנה, המסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף. יתרות המסים הנדחים בדוחות הכספיים לשנים 2017 ו-2016 מבוססות על ההסכם שנחתם בחודש ינואר 2016. תחולתו של ההסכם הינה לשנים 2015-2020.

הסדרי המס מתייחסים בין היתר לנושאים הבאים הרלבנטיים לחברה:
הוצאות רכישה נדחות (DAC)

הוצאות רכישה של חוזי פנסיה וגמל (כהגדרתן בהסכם) שהוציאה החברה החל משנת חיתום 2015 יותרו בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפריסה על פני 10 שנים החל משנת המס בה הוצאו ההוצאות, ללא תלות בביטולים. על אף האמור לעיל, תהא רשאית החברה להפחית לצרכי מס את כל הוצאות הרכישה באופן זהה להפחתתן בספרים, ובלבד שתודיע לפקיד השומה בכתב על החלטתה לגבי כל שנת חיתום, עם הגשת דוח המס השנתי. מרגע שבחרה החברה את שיטת ההפחתה בגין שנת חיתום מסוימת, לא ניתן יהא לשנותה.

ו. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
774	6,576	11
38,701	24,860	33,888
(3,398)	(14,783)	-
35,303	10,077	33,888
36,077	16,653	33,899

הוצאות מסים שוטפים

התאמות בגין שנים קודמות

הוצאות (הכנסות) מסים נדחים

יצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם ז' להלן
שינוי בשיעור המס

סך הכל מסים על ההכנסה

ז. מסים נדחים

ההרכב:

רכוש אחר	הטבות לעובדים	מכשירים פיננסיים	הוצאות רכישה נדחות	הפסדים לצורכי מס	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
238,351	247	87	741	31,746	(205,530)
12,552	6	(50)	5,395	(2,876)	(10,077)
-	126	-	-	-	126
250,903	379	37	6,136	28,870	(215,481)
(45,391)	214	(92)	211	11,170	(33,888)
-	(180)	-	-	-	(180)
(296,294)	413	(55)	6,347	40,040	(249,549)

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה
ליום 1 בינואר 2016

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
שינויים אשר נזקפו לרווח הכולל

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה
ליום 31 בדצמבר 2016

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
שינויים אשר נזקפו לרווח הכולל

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה
ליום 31 בדצמבר 2017

ביאור 11 - מסים על ההכנסה (המשך)

ז. מסים נדחים (המשך)

המסים הנדחים מוצגים במאזן כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	
215,481	249,549

התחייבויות בגין מסים נדחים

ח. התאמה בין המס התיאורטי על הרווח לפני מסים על הכנסה לבין הוצאות המסים

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על הכנסה שנוקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
96,104	86,575	86,440
37.58%	35.90%	35.04%

רווח לפני מסים על ההכנסה

שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה ב לעיל)

36,116	31,080	30,289
(215)	162	52
950	37	(324)
2,773	2,583	4,415
(1,145)	(9,165)	(570)
774	6,576	11
(3,398)	(14,783)	-
222	163	26
36,077	16,653	33,899
37.54%	19.24%	39.22%

מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי

הוצאות (הכנסות) שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס מס בגין הפרשים זמניים שבגינם לא נוצר מס נדחה השפעת יצירת מסים נדחים בשיעור מס שונה מהמס העיקרי יצירת מסים נדחים בגין הפסדים והטבות משנים קודמות שבגינם לא נרשמו מסים נדחים בעבר מסים בגין שנים קודמות השפעת השינוי בשיעור המס אחרים

מסים על ההכנסה

שיעור מס אפקטיבי ממוצע

ביאור 12 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות, הטבות בגין פיטורין, הטבות לטווח קצר וכן תשלומים מבוססי מניות.

באשר לתשלומים מבוססי מניות ראה ביאור 10ד', בדבר הון עצמי.

באשר להטבות אנשי מפתח ניהוליים ראה ביאור 22ג', בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

הרכב ההטבות לעובדים:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	

מוצג במסגרת התחייבויות שוטפות - זכאים ויתרות זכות: הטבות לעובדים לטווח קצר*

7,568	7,674
-------	-------

מוצג במסגרת התחייבויות שאינן שוטפות - הטבות לעובדים: התחייבויות שהוכרו בגין תוכנית הטבה מוגדרת, נטו

463	369
-----	-----

* במסגרת הטבות עובדים לטווח קצר נכללות התחייבויות בגין שכר עבודה ובנוסים.

תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה – תוכנית הטבה מוגדרת

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	

סך ערך נוכחי של מחויבויות בניכוי שווי הוגן של נכסי התוכנית

8,276	10,245
7,813	9,876

סך ההתחייבויות שהוכרו בגין תוכנית הטבה מוגדרת, נטו

463	369
-----	-----

התנועה בהתחייבויות (נכסים), נטו בגין תוכניות הטבה מוגדרות ומרכיביהן

סך התחייבות (הנכס), נטו שהוכרו בגין תוכנית הטבה מוגדרת	שווי הוגן של נכסי תוכנית		מחויבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת			
	2016	2017	2016	2017		
	אלפי ש"ח					
341	463	6,652	7,813	6,993	8,276	יתרה ליום 1 בינואר
1,832	1,969	-	-	1,832	1,969	הוצאה/הכנסה שזקפה לרווח והפסד:
5	24	179	324	184	348	עלות שירות שוטף
24	3	361	867	385	870	עלויות (הכנסות) ריבית מעבר עובדים
368	(527)	1,130	580	1,498	53	הוכר ברווח כולל אחר: (רווחים) הפסדים אקטואריים
(249)	(186)	(2,367)	(1,085)	(2,616)	(1,271)	תנועות נוספות
(1,858)	(1,377)	1,858	1,377	-	-	הטבות ששולמו סכומים שהופקדו על ידי החברה
463	369	7,813	9,876	8,276	10,245	יתרה ליום 31 בדצמבר

ביאור 12 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה – תוכנית הטבה מגודרת (המשך)

הנחות אקטואריות

ההנחות האקטואריות העיקריות למועד הדיווח (לפי ממוצע משוקלל):

2016	2017
%	
2.11	1.50
1.50	1.48
3.70	3.00

שיעור ההיוון ביום 31 בדצמבר

שיעור עליות שכר עתידיות

שעור התשואה הצפויה על נכסי התוכנית

ההנחות בדבר שיעור התמורה העתידי מבוססות על נתונים סטטיסטיים שפורסמו ועל לוחות תמורה מקובלים.

התשואה בפועל

התשואה בפועל על נכסי תוכנית בשנת 2017 הינה 905 אלפי ש"ח (2016 הינה 1,309 אלפי ש"ח).

ביאור 13 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	
6,937	6,834
9,929	11,459
9,769	10,198
1,166	1,470
6,752	6,116
631	840
3,346	-
19,966	30,000
1,097	2,106
59,593	69,023

עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת

הוצאות לשלם

ספקים ונותני שירותים

מוסדות ורשויות ממשלתיות

צדדים קשורים

הפרשה לחופשה

ריבית לשלם בגין הלוואות מבנקים לזמן ארוך

הפרשה בגין תביעות משפטיות

אחרים

סך הכל

ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור 23 להלן.

ביאור 14 - התחייבויות פיננסיות

ביאור זה מספק מידע בדבר התנאים החוזיים של התחייבויות פיננסיות. מידע נוסף בדבר החשיפה של החברה לסיכוני ריבית, מטבע חוץ ונזילות, ניתן בביאור 23 להלן, בדבר ניהול סיכונים.

א. פרוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר			
שווי הוגן		ערך בספרים	
2016	2017	2016	2017
אלפי ש"ח			
465,577	367,605	455,265	363,855

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת: הלוואות מתאגידים בנקאיים

ב. מכשירים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן לצרכי גילוי בלבד

ליום 31 בדצמבר 2017			
נתונים ששימשו בקביעת השווי ההוגן	טכניקות הערכה לקביעת השווי ההוגן	שווי הוגן רמה 2	הערך בספרים
השווי ההוגן נאמד תוך שימוש בטכניקת היוון תזרימי מזומנים עתידיים בגין מרכיב הקרן והריבית, המהוונים לפי שיעור ריבית השוק למועד המדידה.		367,605	363,855
שיעור היוון של 2.98%			

באלפי ש"ח

התחייבויות שאינן שוטפות:

הלוואות מבנקים לזמן ארוך

ליום 31 בדצמבר 2016			
נתונים ששימשו בקביעת השווי ההוגן	טכניקות הערכה לקביעת השווי ההוגן	שווי הוגן רמה 2	הערך בספרים
השווי ההוגן נאמד תוך שימוש בטכניקת היוון תזרימי מזומנים עתידיים בגין מרכיב הקרן והריבית, המהוונים לפי שיעור ריבית השוק למועד המדידה.		465,577	455,265
שיעור היוון של 3.14%			

באלפי ש"ח

התחייבויות שאינן שוטפות:

הלוואות מבנקים לזמן ארוך

ביאור 14 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - פרטים בדבר ריבית והצמדה

ריבית אפקטיבית	
ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אחוזים	
2.90	2.90

בסיס הצמדה
שקלי

ד. הסכמי מימון

1. במסגרת ביצועו של הסכם פריזמה מיום 15 בינואר 2009 הנפיקה החברה לטובת חברות פריזמה שטר חוב בסכום של כ- 631.57 מיליון ש"ח (להלן - "הסכום לפירעון") וזאת כנגד קבלת זכויות הניהול של כל קופות הגמל שנוהלו על ידי חברות פריזמה. באותו המועד, בהתאם להוראות הסכם פריזמה, הסבו חברות פריזמה את שטר החוב לטובת החברה האם כנגד הקצאת 24% ממניות החברה האם לחברות פריזמה וכנגד הקצאת אופציה לרכישת 6% נוספים מהון המניות של החברה האם (4.56% לאחר הקצאת המניות לחברות פריזמה). בהתאם להוראות שטר החוב, עודכן הסכום לפירעון לסכום של 648.55 מיליון ש"ח, וזאת בהתאם להערכת שווי מחודש אוגוסט 2009.

ביום 25 באוקטובר 2015, פרעה החברה את שטר החוב, וזאת לאחר שנטלה מקונסורציום הבנקים החדש הלוואה בסך של כ- 338 מיליון ש"ח (ראה סעיף 3 להלן).

במסגרת ביצועו של הסכם פריזמה שילמה החברה לחברות פריזמה תשלום נוסף בדרך של שטרי חוב בסך כולל של 120 מיליון ש"ח.

בהתאם לאישור דירקטוריון החברה מיום 26 במאי 2015 (להלן: "אישור הדירקטוריון"), בוצע ביום 28 ביוני 2015 פירעון מוקדם של יתרת הקרן של שטר החוב בצירוף הפרשי הצמדה וריבית לטובת חברות פנומל.

לצורך ביצוע הפירעון המוקדם ובמסגרת אישור הדירקטוריון, נלקחה הלוואה נוספת ("ההלוואה הנוספת") מהבנקים המממנים על פי אותם תנאים שנקבעו במסגרת התיקון בהסכמי המימון כמפורט בסעיף 2 להלן, לרבות מערכת הבטוחות הקיימות על פי הסכמי מימון גמל. בהתאם, חברות קבוצת פסגות העמידו את אותן הבטוחות כפי שהועמדו על ידן בעבר, כך שישמשו גם להבטחת ההלוואה הנוספת של החברה כאמור.

על פי הסכם המימון סך ההלוואה הנוספת אותה חבה החברה לטובת הבנקים המממנים עומדת על סך 70 מיליון ש"ח ותשלום ב-4 תשלומים, כאשר 3 תשלומים ראשונים שווים בסך 14 מיליון ש"ח כל אחד, ותשלום אחרון בסך של 28 מיליון ש"ח.

זו. החברה העניקה לחברות פריזמה הלוואה בסך כולל של 25 מיליון ש"ח. ראה להלן סעיף 3 בדבר פירעון הלוואה.

2. לצורך מימון רכישת נכסי קבוצת פסגות אופק הישנה מבנק לאומי, בחודש ספטמבר 2006, התקשרו חברות אחיות של החברה בהסכם מימון עם שני בנקים מממנים, אשר תוקן מספר פעמים במהלך השנים, וזאת לצורך מימון חלקי של רכישת נכסי קבוצת פסגות אופק הישנה (להלן: "הסכם מימון רכישת נכסי פסגות אופק"). בשנת 2007 פרעה אחת מהחברות האחיות כאמור את מלוא ההלוואה אותה נטלה מהבנקים המממנים.

בנוסף, בחודש מרס 2008, התקשרה החברה בהסכם מימון עם בנק מממן לצורך מימון חלקי של רכישת קופת הגמל "גדיש" (להלן: "הסכם מימון גדיש"), אשר תוקן אף הוא במהלך השנים.

במסגרת הסכמי המימון כאמור נתנה החברה וחברות נוספות בקבוצה בטוחות שונות וכן התחייבו בהתחייבויות שונות בנוגע לפעילותן.

הסכם מימון רכישת נכסי פסגות אופק והסכם מימון גדיש (להלן יחד: "הסכמי המימון הקודמים") כללו התחייבות כי השליטה בקבוצת פסגות תיוותר בידי יורק לוקסמבורג. בעקבות מכירת מניותיה של יורק לוקסמבורג בחברה האם לאייפקס נדרשה פסגות קרנות (הלוואה שנותרה על פי הסכם מימון רכישת נכסי פסגות אופק) וכן נדרשה החברה לפרוע את יתרת ההלוואות שהועמדו להן לפי הסכמי המימון הקודמים. לצורך מימון פירעון יתרת ההלוואות כאמור על פי הסכמי המימון הקודמים, התקשרה החברה וכן התקשרה פסגות קרנות ביום 18 בינואר 2011, בהסכמי מימון עם בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ ובנק איגוד לישראל בע"מ (להלן יחד: "הבנקים המממנים"), אשר הושלמו ביום 15 בפברואר 2011 (הסכם המימון בו התקשרה החברה יקרא להלן: "הסכם מימון גמל" והסכם המימון בו התקשרה פסגות קרנות יקרא להלן: "הסכם מימון קרנות"). בהתאם, החל מיום 15 בפברואר 2011 הסכמי המימון הקודמים אינם בתוקף והסכמי המימון שהינם בתוקף הינם הסכם מימון גמל והסכם מימון קרנות.

ביאור 14 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. הסכמי מימון (המשך)

2. (המשך)
 על פי הסכם מימון גמל סך ההלוואה אותה חבה החברה לטובת הבנקים המממנים עומדת על סך של 289.5 מיליון ש"ח ותשלום ב-9 תשלומים, כאשר 8 תשלומים ראשונים שווים בסך של 29 מיליון ש"ח כל אחד, ותשלום אחרון בסך של 57.9 מיליון ש"ח.

מחצית מההלוואות כאמור נלקחה בריבית קבועה העומדת על שיעור של 7.55% והמחצית השנייה של ההלוואה נלקחה בריבית משתנה בשיעור של פריים + 1.7%.

כחלק מהבטוחות שהועמדו לטובת הבנקים המממנים על פי הסכם מימון גמל ועל פי הסכם מימון קרנות, שועבדו בשעבוד ראשון בדרגה מלוא המניות בחברות המוחזקות באופן ישיר על ידי החברה האם, לרבות מניותיה של החברה האם בחברה. המניות נרשמו על שם פועלים שירותי נאמנות בע"מ (כנאמנה לפי הסכם מימון קרנות והסכם מימון גמל), אשר העניקה לחברה האם יפוי כוח להצביע באסיפות הכלליות של החברה. כמו כן, שועבדו לטובת הבנקים המממנים הזכויות לקבלת הלוואות בעלים שהוענקו ויוענקו על ידי החברה האם לחברות בקבוצה, כאשר פירעון הלוואות הבעלים כאמור יהיה נחות לתשלום מלוא ההתחייבויות כלפי הבנקים המממנים ויוכל להיעשות קודם לפירעון ההתחייבויות כלפי הבנקים אך ורק בהתאם להוראות הסכם מימון גמל והוראות הסכם מימון קרנות. בנוסף, מלוא נכסיה הקיימים והעתידיים של החברה האם שועבדו בשעבוד שוטף לטובת הבנקים המממנים. השעבודים כאמור לעיל, לרבות השעבודים שנוצרו על הון המניות בחברה, הם פרי - פסו לבטוחות שניתנו על פי הסכם מימון גמל (כמפורט להלן), הכל בתנאים הקבועים בשרט המשכון. בנוסף, החברה האם נתנה ערבות לטובת הבנקים המממנים להבטחת ההתחייבות על פי הסכם מימון קרנות (כהגדרתו לעיל) והסכם מימון גמל.

על פי הסכם מימון גמל ולהבטחת הסכם מימון גמל שעבדה החברה בשעבוד שוטף לטובת הבנקים המממנים את מלוא נכסיה הקיימים והעתידיים של החברה וכן שעבדה בשעבוד קבוע לטובת הבנקים המממנים, בין היתר, את מלוא זכויותיה לפי ההסכם לרכישת נכסי קבוצת פסגות הישנה מבנק לאומי, ההסכמים לרכישת קופת הגמל גדיש ורכישת פריזמה וכן זכויות של החברה על פי הסכמי השירותים למתן שירותי תפעול עם בנק הפועלים ובנק לאומי או כל הסכם שיחליפם.

על פי הסכם מימון גמל והסכם מימון קרנות התחייבויות הלוות, בהתחייבויות שונות, בין היתר, ביחס לפעילות ולפעילות החברות האחרות בקבוצה וכן בהתייחס למצבן הפיננסי. במסגרת זו, התחייבה החברה כלפי הבנקים כי ללא תבצענה פעולות שונות ובין היתר, הפעולות שלהלן הנוגעות לחברה האם, לחברה וכן לחלק מחברות הקבוצה:

- (א) נכסי חברות הקבוצה, הקיימים והעתידים, לא ישמשו כבטוחה לקיום התחייבויות כלשהן אלא בהתאם להוראות הסכם המימון, המאפשרות, בין היתר, מתן בטוחות הנובעות מפעולות כדון של חברות הקבוצה הנעשות במהלך העסקים הרגיל ובתנאים כמפורט בהסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות;
- (ב) חברות הקבוצה לא תיטולנה על עצמן התחייבויות אלא בהתאם להוראות הסכם המימון המתירות, בין היתר, התחייבויות במהלך עסקים רגיל ובתנאים כמפורט בהסכם המימון או התחייבויות כלפי חברות הקבוצה בסכומים ובתנאים שנקבעו בהסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות;
- (ג) חברות הקבוצה לא תשלמנה דיבידנד, דמי ניהול או חוזר הלוואות בעלים לבעלי מניותיה, אלא תוך עמידה בתנאים שנקבעו בהסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות;
- (ד) לא תוענק בטוחה כלשהי במניות חברות הקבוצה וחברות הקבוצה לא תקצנה מניות שלא ישועבדו לטובת הבנקים המממנים;
- (ה) לא יבוצע שינוי בפעילות של חברות הקבוצה ולא תבוצע עסקה בנכסיהן שתפגע ביכולת חברות הקבוצה לנהל את פעילותן במהלך עסקיהן הרגיל אלא בהתאם להוראות הסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות;
- (ו) לא יבוצעו השקעות בהון או בזכויות בתאגידים כלשהם אלא בהתאם להוראות הסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות;
- (ז) חברות הקבוצה לא תבצענה מיזוג, פיזור או רה - ארגון, למעט בדרך הקבועה בהסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות.

עוד התחייבה החברה בהסכם מימון גמל שהיחס בין סך החוב של הקבוצה, לבין הכנסות הקבוצה (כפי שהם מוגדרים בהסכם מימון גמל), יהיה בהתאם ליחס מסוים (המשתנה בהתאם לתקופות שונות) וכי הכנסות הקבוצה בכל רבעון יהיו גבוהות בשיעור מסוים משירות החוב באותו רבעון (כפי שהם מוגדרים בהסכם מימון גמל), והכל כפי שנקבע בהסכם מימון גמל. החברה אף התחייבה כי ברבעונים בהם היחס בין סך החוב של הקבוצה לבין סך הכנסות הקבוצה יהיה גבוה מהיחס הקבוע בהסכם מימון גמל, רווחי הקבוצה מדמי ניהול יהיו גבוהים מסכומים מסוימים הקבועים בהסכם מימון גמל (המשתנים בהתאם לתקופות שונות), והכל כפי שנקבע בהסכם מימון גמל (להלן יחד: "אמות מידה פיננסיות"). למועד הדוחות הכספיים, עומדת קבוצת פסגות באמות המידה הפיננסיות האמורות.

במסגרת הסכם מימון גמל נקבע כי הפרת ההתחייבויות לעיל והתחייבויות נוספות, כמפורט בהסכם מימון גמל, לרבות אי-תשלום סכומים כלשהם על ידי חברות הקבוצה לצדדים שלישיים במועדים שנקבעו לכך, תהווה עילה למימוש הנכסים המשועבדים ו/או עילה לפירעון מידי של האשראים שנלקחו על פי הסכם מימון גמל, בכפוף לאפשרות לתיקון ההפרה, ובמקרים מסוימים בכפוף לכך שההפרה פוגעת ביכולת הפירעון של החברה, הכל כפי שנקבע בהסכם מימון גמל.

כאמור לעיל, פסגות קרנות, חברה אחות של החברה, התקשרה אף היא ביום 18 בינואר 2011 בהסכם מימון עם הבנקים המממנים וזאת לצורך מימון פירעון יתרת ההלוואה שהועמדה לה על פי הסכמי המימון הקודמים. כאמור לעיל, הסכם מימון קרנות הושלם ביום 15 בפברואר 2011.

ביאור 14 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. הסכמי מימון (המשך)

2. (המשך)

הסכם מימון קרנות כולל הוראות דומות להוראות הקבועות בהסכם מימון גמל בהתייחס לפירעון הלוואות בעלים, להימנעות מפעולות שיהיה בהן כדי ליצור מגבלה על מימוש השעבודים על פי הסכם מימון קרנות והסכם מימון גמל, בהתייחס למגבלות החלות על פעילות החברות בקבוצה, לרבות החברה ופסגות קרנות, ובכלל זה הימנעות מפעולות הנוגעות לחברות הקבוצה כמתואר בסעיפים (א) - (ז) לעיל, בהתייחס לאירועי הפרה ובהתייחס לאמות מידה פיננסיות.

הבנקים חתמו על הסכם בין בנקאי, אשר מסדיר את התמורה שתקבל בגין מימוש הנכסים המשועבדים (אם וככל שימומשו) על פי הסכם המימון קרנות והסכם מימון גמל.

על פי הסכם מימון קרנות סך הלוואה אותה חבה פסגות קרנות לטובת הבנקים המממנים עומדת על סך של 423.6 מיליון ש"ח ותשלום ב-9 תשלומים, כאשר 8 תשלומים ראשונים שווים ובסך של 42.4 מיליון ש"ח כל אחד, ותשלום אחרון בסך של 84.7 מיליון ש"ח. מחצית מהלוואות כאמור נלקחה בריבית קבועה העומדת על שיעור של 7.55% והמחצית השנייה של הלוואה נלקחה בריבית משתנה בשיעור של פריים + 1.7%.

יצוין כי החל מיום 29 באוקטובר 2010 שועבדו מניותיה של אייפקס בחברה האם וזאת לטובת הבנקים המממנים של אייפקס.

בעקבות עסקת רכישת חברות תעודות הסל של מיטב בית השקעות בע"מ ועסקת רכישת פעילות ביטוח החיים של שירביט חברה לביטוח בע"מ שבוצעו על ידי פסגות בית השקעות במהלך שנת 2014, נעשו מספר תיקונים לא מהותיים בהסכמי המימון.

ביום 18 בפברואר 2015, בוצע תיקון בהסכם מימון של החברה (להלן: "התיקון") מול הבנקים המממנים כך שהריביות הופחתו לריבית קבועה בלבד בשיעור של 2.9%. בעקבות התיקון שילמה החברה לבנקים המממנים עמלה בסך של כ-4.8 מיליון ש"ח.

כמו כן, במקרה של פירעון מוקדם של הלוואות במועד שלאחר ביצוע התיקון, תשלם החברה בנוסף לתשלום עבור הנזק הכלכלי שנגרם לבנקים המממנים (כמפורט בהסכמי המימון), עמלה נוספת, אשר תופחת על פני השנים שנותרו לפירעון הלוואות ועד לאפריל 2018, כאשר לאחר מועד זה לא תשולם העמלה הנוספת כאמור.

3. השלמת עסקאות המיזוג ורכישת מניות חברות פנומל בחברה האם

ביום 25 באוקטובר 2015, הושלם מערך עסקאות, במסגרתו א.פ.ס אקוויזישן בע"מ ("א.פ.ס"), שהחזיקה קודם למועד האמור כ-76.8% מהון מניותיה של החברה האם, רכשה מידי פנומל החזקות בע"מ ופנומל החזקות החדשה בע"מ ("חברות פנומל"), שהחזיקו קודם למועד האמור, במצטבר, כ-23.2% מהון מניותיה של החברה האם, את מלוא הון המניות כאמור, והפכה לבעלת מניותיה היחידה (100%) של החברה האם. עם השלמת הרכישה כאמור, הושלם גם הליך מיזוג של א.פ.ס עם ולתוך החברה האם, באופן בו א.פ.ס חוסלה וכל נכסיה והתחייבויותיה, על פי כל דין והסכם, הועברו במלואם לחברה האם. זאת, כנגד הקצאת מניות החברה האם של החברה לחברה האם של א.פ.ס - הימלאיה. לאחר השלמת המיזוג כאמור בעלת המניות היחידה בחברה האם היא הימלאיה שמחזיקה ב-100% מהמניות בחברה האם.

יצוין כי, על פי הסכמי המימון החדשים, בקבוצה, מניותיה של הימלאיה בחברה האם משועבדות לטובת קונסורציום של בנקים ורשומות על שם חברה לנאמנות מטעם אותו קונסורציום.

כאמור, תנאי להשלמת מערך העסקאות הנ"ל היה קבלת הסכמת הבנקים המממנים של הקבוצה, קבלת אישורים רגולטורים וכן התקשרות החברה האם וחברות בנות בהסכמי מימון חדשים, ותנאים מתלים אלו הושלמו. במסגרת זו, בוצע ארגון מחדש של חובות הקבוצה, בין היתר, כמפורט להלן ביחס לחברה:

1. פירעון הלוואה בין החברה לחברות פנומל

ועדת הביקורת והדירקטוריון של החברה אישרו את המחאת הסכם הלוואה כאמור לא.פ.ס (ראה סעיף 1 לעיל), במקביל לעסקת הרכישה, א.פ.ס התמזגה עם ולתוך החברה האם, באופן בו עם השלמת המיזוג, א.פ.ס חוסלה, וכל נכסיה והתחייבויותיה על פי כל דין והסכם הועברו במלואם לחברה האם - לרבות חובותיה מכוח הסכם הלוואה.

עם השלמת מערך העסקאות כאמור והפיכת החברה האם לחייבת מכוח הסכם הלוואה, בוצע פרעון מלא של הלוואה על ידי החברה האם במועד המיזוג, בסך של כ-34 מיליון ש"ח. במסגרת המחאת הלוואה, נדרשה החברה לאשר כי אין לה כל תביעות ו/או דרישות כלפי חברות פנומל בקשר עם הסכם הלוואה וכן לאשר את הסרת השעבודים שנועדו להבטיח את פרעון הלוואה. הפער בין הערך בספרים של הלוואה לבין סכום פרעון הלוואה שהתקבל מחברה האם, נזקף להון.

ביאור 14 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. הסכמי מימון (המשך)

3. (המשך)

2. פירעון שטר חוב, הלוואה ושטרי הון לחברה האם

ביום 25 באוקטובר 2015, פרעה החברה את שטר החוב, שטרי הון ויתרת הלוואה הקיימת בינה לבין החברה האם, בתוספת יתרת חוב שוטף לחברה האם, והכל בסך כולל של כ- 338 מיליון ש"ח וזאת לאחר שנטלה מקונסורציום הבנקים החדש הלוואה בסך של כ- 338 מיליון ש"ח (ראה סעיף 1 לעיל).

הסכמי מימון חדשים

כחלק מהשלמת מערך העסקאות ברמת החברה ובעלי מניותיה, ביום 25 באוקטובר 2015, בוצע ארגון מחדש של חובותיה והתחייבויותיה של החברה האם וחברות בשליטתה.

במסגרת הארגון מחדש, כאמור, בוצעו במועד זה תיקונים להסכם מימון גמל ולהסכם מימון קרנות (להלן: "הסכמי המימון הקיימים") וכן חברות קבוצת פסגות התקשרו בהסכמי מימון חדשים כמפורט להלן. עיקרי התיקונים להסכמי המימון הקיימים הינם ב- 3 מישורים:

1. הסכמתם של הבנקים המממנים להתקשרות חברות קבוצת פסגות בהסכמי מימון חדשים והסכמתם למתן בטוחות שיבטיחו גם את הסכמי המימון החדשים.
2. תיקונים שנדרשים להוראות הסכמי המימון הקיימים, כך שישקפו את מבנה האחזקות החדש של החברה האם וחלק מהוראות הסכמי המימון החדשים.
3. תיקונים מסוימים באמות המידה הפיננסיות כמפורט להלן:

היחס בין סך החוב של הקבוצה, לבין הכנסות הקבוצה (כפי שהם מוגדרים בהסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות), יהיה בהתאם ליחס מסוים (המשתנה בהתאם לתקופות שונות), אשר תוקן במסגרת התיקונים להסכמי המימון הקיימים ביום 25 באוקטובר 2015. כמו כן, נקבע שהכנסות הקבוצה בכל רבעון יהיו גבוהות בשיעור מסוים משירות החוב באותו רבעון (כפי שהם מוגדרים בהסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות), והכל כפי שנקבע בהסכם מימון גמל ובהסכם מימון קרנות. שיעור זה אף הוא תוקן במסגרת התיקונים להסכמי המימון הקיימים ביום 25 באוקטובר 2015.

כמו כן, כאמור, החברה, חברה האם וחברה אחות התקשרו ביום 25 באוקטובר 2015 בהסכמי מימון חדשים מול בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ ובנק אגוד לישראל בע"מ (להלן יחד: "קונסורציום הבנקים החדש"), כדלקמן:

1. הסכם מימון בין קונסורציום הבנקים החדש לחברה האם.
2. הסכם מימון בין קונסורציום הבנקים החדש לבין החברה, לנטילת הלוואה נוספת של החברה בסך 338 מיליון ש"ח, בריבית משתנה בשיעור של פריים + 1.30% (להלן: "הסכם מימון גמל חדש"). החברה ביצעה באמצעות הלוואה זו פירעון של מלוא התחייבויותיה כלפי החברה האם, כמפורט לעיל.
3. הסכם מימון בין קונסורציום הבנקים החדש לפסגות געש עשיית שוק בע"מ (להלן: "הסכם מימון געש"). (שלושת ההסכמים הנ"ל יחד ייקראו "הסכמי המימון החדשים")

במסגרת הסכמי המימון החדשים, העמידה החברה האם וחברות בשליטתה סדרה של בטוחות לטובת פועלים שירותי נאמנות בע"מ (כנאמן הבטוחות עבור קונסורציום הבנקים החדש) להבטחת התחייבויות החברות הנ"ל בהסכמי המימון החדשים. כחלק מהבטוחות שהחברות הנ"ל נדרשו להעמיד לטובת קונסורציום הבנקים החדש כאמור, העמידו החברות בטוחות בדומה לבטוחות שניתנו על ידי חברות הקבוצה בהסכמי המימון הקיימים כמפורט לעיל וכן בטוחות נוספות. השעבודים שנוצרו על פי הסכמי המימון הקיימים והשעבודים שנוצרו על פי הסכמי המימון החדשים הם פרי-פאסו, והכל בהתאם לתנאי ההסכמים הבין בנקאיים שנחתמו בין הבנקים לבין עצמם ובין הבנקים המממנים לקונסורציום הבנקים החדש.

על אף האמור לעיל, ביום 28 בדצמבר 2016, שועבדו 14% ממניות פסגות חברה לביטוח לטובת הבנקים המממנים וקונסורציום הבנקים החדש להבטחת התחייבויות על פי הסכמי המימון הקיימים והסכמי המימון החדשים והבנקים המממנים וקונסורציום הבנקים החדש שחררו משעבוד 14% ממניות החברה, וזאת בהתאם להיתר להחזקת אמצעי שליטה כערוכה לחיוב בלבד בקבוצת פסגות שסימנו שה. 37358-2015 שניתן על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. ("היתר השעבוד"). כמו כן, ביום 27 בדצמבר 2017 שועבדו 12% נוספים ממניות פסגות חברה לביטוח בהתאם להיתר השעבוד, כך ש- 26% ממניות פסגות חברה לביטוח משועבדות לטובת הבנקים המממנים וקונסורציום הבנקים החדש כאמור לעיל. כמו כן הבנקים המממנים וקונסורציום הבנקים החדש שחררו משעבוד 12% נוספים ממניות החברה.

החברה האם העניקה ערבות לטובת קונסורציום הבנקים החדש להבטחת התחייבויות על פי הסכם מימון געש והסכם מימון גמל החדש.

ביאור 14 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ד. הסכמי מימון (המשך)

3. (המשך)

הסכמי מימון חדשים (המשך)

הסכמי המימון החדשים כוללים הוראות דומות לשל הסכמי המימון הקיימים בהתייחס, בין היתר, לפירעון הלוואות בעלים, להימנעות מפעולות שיהיה בהן כדי ליצור מגבלה על מימוש השעבודים על פי הסכמי המימון החדשים, למגבלות החלות על חברות הקבוצה ובכלל זה להימנעות מביצוע פעולות שונות הנוגעות לחברות הקבוצה כמתואר בסעיפים (א)-(ז) בסעיף 3 לעיל. לאירועי הפרה וכן לעמידה באמות מידה פיננסיות. יצויין, כי נקבעו אמות מידה פיננסיות חדשות בהסכמי המימון החדשים (להלן - "אמות המידה הפיננסיות החדשות"), כדלקמן:

- א. היחס בין החוב הפיננסי (הלוואות לזמן ארוך בניכוי מזומנים חופשיים) ל- EBITDA המנורמלת של קבוצת פסגות לא יעלה על שיעורים מסוימים הקבועים בהסכמי המימון החדשים.
- ב. היחס בין תזרים מזומנים שהוגדר כ- EBITDA מנורמלת בניכוי רכישות רכוש קבוע ותוכנות, בניכוי תשלומי מס שוטפים נטו ובניכוי השקעות הוניות בחברת פסגות ביטוח לבין סך שירות החוב (קרן + ריבית) לא יפחת משיעורים מסוימים הקבועים בהסכמי המימון החדשים.
- ג. ה-EBITDA מנורמלת של קבוצת פסגות נדרשת להיות גבוהה מה- EBITDA המינימלית שנקבעה או לחילופין הכנסות קבוצת פסגות מחברות פסגות גמל ופסגות קרנות נדרשות להיות גבוהות מההכנסות המינימליות שנקבעו בהסכמי המימון.

הסכמי המימון החדשים כוללים אף הם הוראות הנוגעות להפרות צולבות בין הסכמי המימון החדשים בינם לבין עצמם ובין הסכמי המימון החדשים לבין הסכמי המימון הקיימים. כמו כן, נקבעו הוראות לאפשרויות ריפוי במקרה של הפרת הקוביננטיים בתנאים כמפורט בהסכמי המימון.

ה. הוצאות העמדת הלוואות שטרם הופחתו

יתרת רכיב ההתחייבויות הפיננסיות מוצג בניכוי הוצאות העמדת הלוואות, המופחתים לפי שיטת הריבית האפקטיבית. יתרת הוצאות ההנפקה ליום 31 בדצמבר 2017 ו- 2016 הסתכמו בסך של כ-2,030 אלפי ש"ח וכ-3,580 אלפי ש"ח, בהתאמה.

ו. מגבלות חוזיות ואמות מידה פיננסיות

ראה סעיף ד' לעיל.

ז. מועדי פירעון

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	
91,438	81,809
81,781	85,303
85,303	99,814
99,814	96,929
96,929	-
455,265	363,855

שנה ראשונה
שנה שנייה
שנה שלישית
שנה רביעית
שנה חמישית ואילך

סך הכל

ח. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - פרטים נוספים

זכות לפדיון מוקדם	מועדי תשלום הריבית	מועדי תשלום הקרן	שווי הוגן (*)	ערך בספרים (*)	סוג הריבית	סחיר/לא סחיר	תנאי הצמדה	ערך נקוב במועד ההנפקה	מועד הנפקה	סוג ההתחייבות
כן	רבעוניים	שנתיים	86,838	85,597	קבועה 2.9%	לא סחיר	לא צמודה	173,712	18.2.15	הלוואה מבנק
כן	רבעוניים	שנתיים	41,992	41,968	קבועה 2.9%	לא סחיר	לא צמודה	70,000	28.6.15	הלוואה מבנק
כן	רבעוניים	רבעוניים	238,775	236,290	פריים + 1.3%	לא סחיר	לא צמודה	338,000	25.10.15	הלוואה מבנק
			367,605	363,855				581,712		סה"כ

(*) ליום 31 בדצמבר 2017 (באלפי ש"ח).

ביאור 15 - הכנסות מדמי ניהול

שיעור ממוצע של דמי ניהול לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			דמי ניהול לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
באחוזים			אלפי ש"ח			
4.31	4.19	3.69	12,952	14,921	15,921	דמי ניהול מקרנות פנסיה
0.28	0.28	0.27	2,620	3,484	4,416	דמי ניהול מקרן פנסיה חדשה מקיפה : מדמי גמולים מצבירה
			15,572	18,405	20,337	סה"כ דמי ניהול מקרן פנסיה חדשה מקיפה :
3.40	3.31	2.74	123	99	164	דמי ניהול מקרן פנסיה כללית :
0.80	0.77	0.76	127	156	184	מדמי גמולים מצבירה
			250	255	348	סה"כ דמי ניהול מקרן פנסיה כללית :
7.00	7.00	7.00	22,340	22,144	20,802	דמי ניהול מקרן פנסיה ותיקה :
0.10	0.10	0.10	11,342	12,594	13,209	מדמי גמולים מצבירה
			33,682	34,738	34,011	סה"כ דמי ניהול מקרן פנסיה ותיקה :
			49,504	53,398	54,696	סך הכל דמי ניהול מקרנות פנסיה
						דמי ניהול מקופות גמל
						דמי ניהול מצבירה :
0.74	0.72	0.69	286,877	274,346	253,240	פסגות גדיש מסלולית
0.44	0.43	0.43	2,160	2,627	3,067	פסגות חבר מסלולים
0.20	0.20	0.20	394	399	405	פסגות קמה
0.82	0.76	0.73	108,431	110,380	109,184	פסגות שיא השתלמות מסלולית
0.55	0.52	0.50	1,772	1,612	1,485	פסגות שיא פיצויים מסלולית
0.76	0.70	0.68	9,345	8,494	8,124	פסגות פיצויים מסלולית
0.33	0.30	0.29	6,086	5,313	4,913	פסגות מסלולית לפיצויים
0.37	0.36	0.38	398	352	309	פסגות מרפא
0.22	0.18	0.18	213	209	228	פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
0.20	0.24	0.20	40	134	342	קופת גמל בניהול אישי
1.50	1.27	0.55	29	76	78	קרן השתלמות בניהול אישי
-	0.54	0.55	-	8	819	פסגות גמל להשקעה
-	-	0.23	-	-	490	חסכון לכל ילד
			415,745	403,950	382,684	סך הכל דמי ניהול מצבירה

ביאור 15 - הכנסות מדמי ניהול (המשך)

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017	2015	2016	2017
באחוזים			אלפי ש"ח		
1.24	0.82	0.92	10,091	8,601	7,733
			425,836	412,551	390,417
			475,340	465,949	445,113

דמי ניהול מהפקדות
פסגות גדיש מסלולית

סך הכל דמי ניהול מקופות גמל

סך הכל דמי הניהול

רפורמת האוצר בדמי הניהול של חברות מנהלות

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב – 2012 (להלן: "תקנות דמי הניהול"), אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013.

תקנות דמי הניהול קובעות כי דמי ניהול מרביים בקופות גמל לא משלמת לקצבה ובקרון חדשה כללית הינם בשיעור של 1.05% לשנה מהיתרה הצבורה ועוד 4% מההפקדות.

בקרן השתלמות, קופות גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל לדמי מחלה, קופות גמל לחופשה וקופת גמל למטרה אחרת, נקבעו דמי ניהול מרביים בשיעור שלא יעלה על 2% לשנה מהיתרה הצבורה.

בקרן חדשה מקיפה נקבעו דמי ניהול מרביים בגובה של 0.5% מהיתרה הצבורה ועוד 6% מההפקדות.

למרות האמור לעיל, תקנות דמי הניהול קובעות כי דמי הניהול המרביים בחשבונות של עמיתים מנותקי קשר או עמיתים שנפטרו יהיו 0.3% לשנה מהיתרה הצבורה או בשיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי במועד שבו נותק הקשר עם העמית או ביום שבו נודע לגוף המוסדי שהעמית נפטר, הנמוך מביניהם, אלא אם הגוף המוסדי יצר קשר עם העמית מנותק הקשר או ביצע את הפעולות לעניין עמית שנפטר, בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב - 2012.

ביום 24 במרץ 2014 פורסם תיקון לתקנות דמי הניהול אשר נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016. התיקון קבע כי החל מיום 1 בינואר 2016, דמי ניהול מרביים מעמית, אשר באחד מחשבונותיו בקופת הגמל קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד, אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008, יהיו לפי הגובה מבין אלה:

(1) שיעור שלא יעלה על 1.05% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית ושיעור שלא יעלה על 4% מההפקדות.

(2) סכום שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש מהיתרה הכוללת של העמית בכל חשבונותיו בקופה.

כמו כן, ביום 27 באפריל 2015 פורסם חוזר גופים מוסדיים 17-9-2015 דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי. החוזר קובע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל. תחילת הוראת החוזר החל מיום 1 בינואר 2016.

מטרת החוזר הינה לקבוע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל. קביעת דרך אחידה כאמור נדרשת על מנת שניתן יהיה לקיים השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות.

ביום 12 בספטמבר 2017 פורסם חוזר 15-9-2017 דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני- תיקון (המתקן את חוזר גופים מוסדיים 22-9-2012 "דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני"). החוזר כולל תיקונים משמעותיים ביחס להוראות המחייבות הנוכחיות בנושא, בין עיקרי התיקונים בחוזר, נקבע כי תקופת ההנחה בדמי ניהול שתוצע לעמית תעמוד על חמש שנים לפחות (במקום שנתיים כיום) מהיום בו החלו להיגבות דמי ניהול בשיעור המוצע ("תקופת ההנחה"), נקבע כי רשימת המקרים המאפשרת לגוף מוסדי להעלות את שיעור דמי הניהול לפני השלמת תקופת ההנחה תצומצם, כן נקבע כי ההטבה בדמי הניהול בקרן הפנסיה תחול על כל החיסכון הצבור של העמית בקרן וכי עמית אשר עזב מקום עבודה והחל לעבוד במקום עבודה החדש, יהיה זכאי להסדר דמי הניהול המטיב, בהתאם לקבוע בחוזר.

משיכת כספים מחשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה

ביום 25 בינואר 2016 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (סכומים קטנים), התשע"ו-2016 (להלן: "תקנות משיכת סכומים קטנים") מכוח תיקון 12 לחוק קופות הגמל. תקנות משיכת סכומים קטנים מאפשרות לעמית אשר באחד מחשבונותיו בקופת גמל קיימים כספים שאינם ממרכיב הפיצויים למשך כספים אלו בסכום חד פעמי ובפסגות מס מסך הכספים בחשבון העמית באותה קופה אינו עולה על 8,000 ש"ח, בהתקיים מספר תנאים מצטברים.

התקנה חלה על המוצרים הפנסיוניים הבאים, קרן ותיקה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לחיסכון וקופת גמל אישית לפיצויים, שאינן קופות ביטוח.

תוקף התקנות מיום 1 בינואר 2016.

ביום 3 במרץ 2018 פורסם חוזר 1-2-2018 "משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל - תיקון" בו נקבעו הוראות לעניין משיכה יזומה של חשבונות קטנים כהגדרתם בתקנות משיכת סכומים קטנים עם יתרה צבורה הגבוהה מ-50 ש"ח ונמוכה מ-1,350 ש"ח באמצעות שליחת המחאה לעמית.

ביאור 16 - נתונים אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 בדצמבר 2017		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים		
אלפי ש"ח				
(1,614,176)	900,764	36,984,495		פסגות גדיש מסלולית
(17,701)	57,640	742,768		פסגות חבר מסלולים
(29)	-	201,336		פסגות קמה
(977,288)	1,442,941	15,282,785		פסגות שיא השתלמות מסלולית
(15,161)	-	285,933		פסגות שיא פיצויים מסלולית
(72,271)	-	1,205,146		פסגות פיצויים מסלולית
(105,848)	-	1,664,085		פסגות מסלולית לפיצויים
(17,485)	-	75,426		פסגות מרפא
(9,665)	13,006	126,503		פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
(12,450)	196,849	255,339		פסגות גמל להשקעה
(136)	114,964	269,426		קופת גמל בניהול אישי
(799)	1,397	21,453		קרן השתלמות בניהול אישי
(332)	430,359	442,799		חיסכון לכל ילד
(61,639)	436,880	1,913,510		פסגות פנסיה מקיפה
(588)	6,194	26,944		פסגות פנסיה כללית
(293,529)	297,100	13,773,946		קרן פנסיה ה.ע.ל.
(3,199,097)	3,898,094	73,271,894		סך הכל

ביאור 16 - נתונים אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 בדצמבר 2016		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים		
אלפי ש"ח				
(1,668,334)	1,146,514	37,545,746		פסגות גדיש מסלולית
(17,248)	106,656	678,089		פסגות חבר מסלולים
(12)	40	195,878		פסגות קמה
(960,460)	1,479,467	15,151,840		פסגות שיא השתלמות מסלולית
(25,118)	236	305,260		פסגות שיא פיצויים מסלולית
(130,776)	686	1,191,442		פסגות פיצויים מסלולית
(225,965)	87	1,685,603		פסגות מסלולית לפיצויים
(15,493)	11	87,959		פסגות מרפא
(4,930)	9,886	119,074		פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
-	62,867	62,998		פסגות גמל להשקעה
(121)	28,402	90,686		קופת גמל בניהול אישי
(0.04)	(223)	10,190		קרן השתלמות בניהול אישי
(41,604)	354,825	1,406,698		פסגות פנסיה מקיפה
(236)	4,942	22,957		פסגות פנסיה כללית
(257,568)	316,330	12,729,870		קרן פנסיה ה.ע.ל.
(3,347,865)	3,510,726	71,284,290		סך הכל

ביאור 16 - נתונים אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015		ליום 31 בדצמבר 2015		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים		
אלפי ש"ח				
3,572,557	3,173,294	37,351,119		פסגות גדיש מסלולית
42,508	118,745	518,336		פסגות חבר מסלולים
1	-	192,969		פסגות קמה
1,632,981	2,912,884	13,834,279		פסגות שיא השתלמות מסלולית
57,745	86,945	322,247		פסגות שיא פיצויים מסלולית
122,437	114,486	1,199,749		פסגות פיצויים מסלולית
384,937	139,731	1,878,035		פסגות מסלולית לפיצויים
6,973	10	99,210		פסגות מרפא
2,820	30,187	112,990		פסגות עתיד גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
905	14,080	29,722		קופת גמל בניהול אישי
612	6,400	5,750		קרן השתלמות בניהול אישי
75,936	381,248	1,080,090		פסגות פנסיה מקיפה
533	6,585	18,721		פסגות פנסיה כללית
244,026	320,042	12,149,309		קרן פנסיה ה.ע.ל.
6,144,971	7,304,637	68,792,526		סך הכל

ביאור 16 - נתונים אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

ג. העברות כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
סה"כ	קרנות פנסיה אלפי ש"ח	קופות גמל
74,613	15	74,598
256,878	225,625	31,253
965,513	5,062	960,451
<u>1,297,004</u>	<u>230,702</u>	<u>1,066,302</u>
190,946	-	190,946
211,058	180,957	30,101
3,922,561	11,267	3,911,294
<u>4,324,565</u>	<u>192,224</u>	<u>4,132,341</u>
<u>(3,027,561)</u>	<u>38,478</u>	<u>(3,066,039)</u>

העברות לחברה מגופים אחרים
 העברות מחברות ביטוח
 העברות מקרנות פנסיה
 העברות מקופות גמל
סך כל העברות לחברה

העברות מהחברה לגופים אחרים
 העברות לחברות ביטוח
 העברות לקרנות פנסיה
 העברות לקופות גמל
סך כל העברות מהחברה

העברות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
סה"כ	קרנות פנסיה אלפי ש"ח	קופות גמל
57,539	-	57,539
77,408	56,189	21,219
3,200,777	4,545	3,196,232
<u>3,335,724</u>	<u>60,734</u>	<u>3,274,990</u>
67,469	-	67,469
90,840	65,921	24,919
1,734,374	4,201	1,730,173
<u>1,892,683</u>	<u>70,122</u>	<u>1,822,561</u>
<u>1,443,041</u>	<u>(9,388)</u>	<u>1,452,429</u>

העברות לחברה מגופים אחרים
 העברות מחברות ביטוח
 העברות מקרנות פנסיה
 העברות מקופות גמל
סך כל העברות לחברה

העברות מהחברה לגופים אחרים
 העברות לחברות ביטוח
 העברות לקרנות פנסיה
 העברות לקופות גמל
סך כל העברות מהחברה

העברות, נטו

ביאור 16 - נתונים אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

ב. העברות כספים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015		
סה"כ	קרנות פנסיה אלפי ש"ח	קופות גמל
37,472	5	37,467
89,060	81,051	8,009
4,310,381	5,583	4,304,798
<u>4,436,913</u>	<u>86,639</u>	<u>4,350,274</u>
30,006	-	30,006
84,644	50,863	33,781
3,305,855	513	3,305,342
<u>3,420,505</u>	<u>51,376</u>	<u>3,369,129</u>
<u>1,016,408</u>	<u>35,263</u>	<u>981,145</u>

העברות לחברה מגופים אחרים
 העברות מחברות ביטוח
 העברות מקרנות פנסיה
 העברות מקופות גמל
סך כל העברות לחברה

העברות מהחברה לגופים אחרים
 העברות לחברות ביטוח
 העברות לקרנות פנסיה
 העברות לקופות גמל
סך כל העברות מהחברה

העברות, נטו

ג. סכום העודף/הגרעון האקטוארי שחושב בקרנות הפנסיה

- בקרן הכללית - הגרעון האקטוארי לשנת 2017 הסתכם לכ- 179 אלפי ש"ח (הגרעון האקטוארי לשנת 2016 הסתכם לכ- 5 אלפי ש"ח).
- בקרן המקיפה- העודף האקטוארי לשנת 2017 הנו בסך 11,424 אלפי ש"ח. העודף נובע בעיקר מ- 6,743 אלפי ש"ח בגין עמלת רווח ממבטח המשנה, 1,080 אלפי ש"ח בגין תמותת מבוטחים נמוכה מהצפי ועוד 1,136 אלפי ש"ח בגין שינוי בהקצאת אג"ח מיועדות לפנסיונרים (העודף האקטוארי לשנת 2016 הסתכם בסך 7,112 אלפי ש"ח).

ביאור 17 - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
(196)	131	2,285
44	29	7
2,258	14	10
2,106	174	2,302

הכנסות (הוצאות) ושינויים בשווי הוגן מנכסים
פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
הכנסות ריבית מפיקדונות בבנקים
הכנסות מהלוואות וחייבים אחרים
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
והכנסות מימון

ביאור 18 - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
30,933 (25,667)	23,820 (6,184)	21,048 (9,387)
5,266	17,636	11,661
81,952	86,544	87,240
87,218	104,180	98,901

עמלות רכישה
שינוי בהוצאות רכישה נדחות
סך הכל הוצאות רכישה
עמלות שוטפות אחרות
סך הכל עמלות, הוצאות שיווק
והוצאות רכישה אחרות

ביאור 19 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
41,038	45,527	47,771
2,350	2,348	2,189
9,244	7,331	8,593
134,993	132,322	126,100
21,371	21,465	12,703
6,188	5,900	6,725
1,695	3,445	6,062
7,749	4,137	11,650
15,101	16,240	11,908
239,729	238,715	233,701

שכר עבודה ונלוות
ביטוחים
שיווק ופרסום
דמי ניהול לחברת האם
תשלום לגורם מתפעל (*)
ייעוץ משפטי ומקצועי
פחת והפחתות
פיצויי עמיתים ותביעות משפטיות
אחרות

סך הכל

(*) ראה ביאור 24 יב' להלן.

ביאור 20 - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
27,218	20,058	14,703

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

לעניין הפחתת נכסים בלתי מוחשיים ראה ביאור 5 להלן.

ביאור 21 - הוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח		
9,842	16,331	13,493
18,172	137	154
131	417	450
28,145	16,885	14,097

הוצאות ריבית והפרשי הצמדה בגין:
התחייבויות לבנקים
התחייבויות לבעלי עניין ולחברה האם
אחרות

סך הכל הוצאות מימון

ביאור 22 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2017

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל השליטה החברה האם אלפי ש"ח	בדבר תנאים ראה ביאור
562	-	ה 22
267	5,849	ה 22

חייבים ויתרות חובה
זכאים ויתרות זכות

(*) יתרת חובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין עמדה על כ- 29,835 אלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר, 2016

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל השליטה החברה האם אלפי ש"ח	בדבר תנאים ראה ביאור
172	-	ה 22
-	6,752	ה 22

חייבים ויתרות חובה
זכאים ויתרות זכות

(*) יתרת חובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין עמדה על כ- 28,151 אלפי ש"ח.

ביאור 22 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017				
בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל השליטה החברה האם אלפי ש"ח	דבר תנאים ראה ביאור		
9,162	-	ה 22	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
-	126,100	ה 22	הוצאות דמי ניהול	
-	154	ה 22	הוצאות מימון	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016				
בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל השליטה החברה האם אלפי ש"ח	דבר תנאים ראה ביאור		
11,511	-	ה 22	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
-	132,322	ה 22	הוצאות דמי ניהול	
-	137	ה 22	הוצאות מימון	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	בעל השליטה החברה האם אלפי ש"ח	דבר תנאים ראה ביאור		
19,302	-	ה 22	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
-	134,993	ה 22	הוצאות דמי ניהול	
1,478	16,694	ה 22	הוצאות מימון	

ג. תגמולים והטבות לאנשי מפתח ניהוליים (*)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2015		2016		2017	
סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים
3,707	5	6,353	8	4,838	6
177	5	29	2	18	3
3,884		6,382		4,856	

(*) העלות לא כוללת מס שכר.

ד. תגמולים והטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2015		2016		2017	
סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים
1,189	4	1,255	4	1,272	4

הטבות לזמן קצר

ביאור 22 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)**ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין - תנאי העסקאות עם צדדים קשורים****1. הסכם עם פסגות בית השקעות**

לחברה הסכם עם פסגות בית השקעות, החברה האם, לפיו פסגות בית השקעות תעניק לחברה שירותים כמפורט בהסכם, ביניהם שירותי שיווק, שימור ומכירות, שירותי פרסום, שירותי תפעול השקעות, שירותי ייעוץ משפטי ורגולציה, שירותי ניהול סיכונים, שירותי חשבונאות וביקורת פנימית, שירותי תשתיות ומערכות מידע לרבות ציוד מחשב ייעודי ושירותי תוכנה, ועריכת הביטוחים הנדרשים לכיסוי מלא ומוחלט של פעילות החברה. כמו כן, תשאל פסגות בית השקעות לחברה עובדים אשר יבצעו עבור החברה שיווק פנסיוני. פסגות בית השקעות תישא בכל התשלומים והזכויות המגיעים לעובדים המושאלים ותהא אחראית לתשלומים.

בתמורה למתן השירותים (למעט פרסום והשאלת העובדים) תשלם החברה לפסגות בית השקעות תמורה שנתית כפי שתקבע מעת לעת. בנוסף, תחייב פסגות בית השקעות את החברה בגין א) מענק שנתי לעובדי פסגות בית השקעות המעניקים שירותים לחברה, ב) תגמול עובדי פסגות בית השקעות בהתאם לביצועיהם השוטפים בתמורה לשירותי שיווק פנסיוני הניתנים לחברה על ידי עובדים אלו כאמור לעיל, ו-ג) הוצאות הפרסום של החברה בפועל. כמו כן פסגות בית השקעות שומרת לעצמה את הזכות לחייב את החברה בדמי ניהול נוספים ככל שיידרש לפי קריטריונים מקובלים ובהסכמת הצדדים.

ההסכם יישאר בתוקף ללא הגבלת זמן. לכל צד תהיה הזכות לסיים את ההסכמים בהודעה מוקדמת בכתב של 90 יום לפחות מבלי לגרוע מהאמור לעיל, ההסכם יהיו בתוקף כל עוד החברות יהיו בבעלות אותו בעל שליטה. הסכום הקבוע ייבחן על ידי הצדדים אחת לשנה.

בחודש מרס 2012 אישר דירקטוריון החברה עדכון להסכם, כך שהחל מיום 1 בינואר 2012, תשלם החברה תמורה שנתית בסך 100 מיליון ש"ח בגין השירותים אשר תעמיד פסגות בית השקעות לחברה.

בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה מיום 12 במרס 2014 עודכן ההסכם עם פסגות בית השקעות המפורט לעיל כך שהחל מיום 1 בינואר 2014 תשלם החברה תמורה שנתית בסך 117.6 מיליון ש"ח. יתר תנאי ההסכם נותרו ללא שינוי. ביום 19 באפריל 2015 נחתם עדכון להסכם כך שהשירותים המוענקים לחברה כוללים גם שירותים שונים בתחום ניהול ההשקעות באמצעות חטיבת ההשקעות.

דמי הניהול שחויבו בתקופת הדוח הסתכמו לכ- 126 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו לכ- 132 מיליון ש"ח).

2. הסכם החזר דמי ניהול מפסגות תעודות סל

ביום 18 בנובמבר 2014 אישר דירקטוריון החברה את הסכם ההתקשרות בנושא החזר דמי ניהול בין החברה לקבוצת פסגות תעודות סל הכוללת את פסגות תעודות סל מדדים בע"מ, פסגות תעודות סל בע"מ ופסגות מוצרי מדדים בע"מ (להלן: "ההסכם"). בהתאם להסכם, החברה תהא זכאית להחזר דמי ניהול מלא, עבור כל תעודות הסל של קבוצת פסגות תעודות סל, שיוחזקו באמצעות קופות הגמל המנוהלות ע"י החברה. תוקפו של ההסכם החל מיום 1 באפריל 2014 ועד ליום 31.12.2017. לכל צד תהיה הזכות לסיים את ההסכם בהודעה של 14 ימים מראש. הסכם זה מחליף את ההסכמים הקודמים בנושא החזר דמי הניהול בין קבוצת פסגות תעודות סל לחברה.

3. הסכם למתן שירותי ברוקראז

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון עורכת החברה מעת לעת הליך תחרותי לבחירת גופים באמצעותם היא מבצעת את פעילות הברוקראז בנכסי הקופות. בין הגופים שנבחרו במסגרת ההליך התחרותי שבוצע בשנת 2015, נבחרה גם פסגות ניירות ערך בע"מ, שהינה חברה אחות של החברה.

4. הסכם התחשבות עם חברת הביטוח

ביום 13 במרץ 2014 התקשרה החברה בהסכם התחשבות עם פסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ ("חברת הביטוח") בגין הסכמי יעדי מכירה משותפים שנחתמים מול סוכני ביטוח, במסגרתם נקבע כי החברה תשלם את העמלה לסוכני הביטוח עבור העמידה ביעדי המכירה המשותפים. במסגרת הסכם התחשבות נקבע כי חברת הביטוח תעביר לחברה את חלקה היחסי של חברת הביטוח מסך העמלה שתשולם ע"י החברה אגב הסכמי היעדים המשותפים כאמור.

5. הסכם עם פסגות ניירות ערך

החברה התקשרה בהסכמים למתן שירותי ניהול השקעות של קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול אישי עם פסגות ניירות ערך בע"מ ועמיתים שונים של החברה, וזאת בהתאם למנגנון הקבוע בהסכם ההתקשרות המשולש בין הצדדים להתקשרות ולחלוקת דמי הניהול בגין התקשרות זאת.

ביאור 22 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין - תנאי העסקאות עם צדדים קשורים (המשך)

6. הסכם עם אומגה חיסכון פיננסיים - סוכנות לביטוח (2008) בע"מ (להלן - "אומגה")

ביום 14 ביולי 2008, נחתם הסכם הפצה בין החברה לאומגה, חברה אחות, לפיו אומגה תפנה ו/או תצרך את לקוחותיה כעמיתים לחברה. בהתאם להסכם תשלם החברה לאומגה עמלה בשיעור של 50% מסך הצבירה של דמי הניהול שייגבו מעמית שצורך באמצעות אומגה ובלבד שדמי הניהול שיישארו בידי החברה לא יפחת מ- 0.5% לשנה.

ביום 2 במרס 2009 נחתם הסכם בין החברה לבין אומגה, לפיו תעביר החברה לאומגה רשימות של עמיתים פוטנציאליים ו/או עמיתים קיימים של החברה (להלן - "העמיתים") לצורך תיאום פגישות מקצועיות של עובדי אומגה עם העמיתים בנוגע לקופות הגמל ו/או הקרנות של פסגות, בהם חברים העמיתים.

בכפוף להסכמתם של העמיתים, תהיה רשאית אומגה להציע לעמיתים מוצרים נוספים של קבוצת פסגות. תשלום התמורה לאומגה בגין השירותים שתעניק לחברה על פי הסכם זה ייעשה במסגרת התמורה לה זכאית אומגה כפי שמוסדר בהסכם ההפצה בין הצדדים. ההסכם בין הצדדים יעמוד בתוקפו עד אשר יגיע לידי סיום על ידי מי מהצדדים כמפורט בהסכם.

בהמשך לאמור לעיל, ביום 17 ביולי 2011 תוקן הסכם ההפצה בין אומגה לחברה מיום 14 ביולי 2008 באופן הקובע כי החברה תשלם לאומגה עמלה בשיעור של 50% מסך הצבירה של דמי הניהול שייגבו מהעמית שצורך באמצעות אומגה וזאת ללא מגבלה של 0.5% לשנה של דמי הניהול שיישארו בחברה.

בנוסף, לאור ניהול קרנות הפנסיה החדשות (מקיפה וכללית) על ידי החברה עודכן הסכם ההפצה האמור, באופן שאומגה תפנה ו/או תצרך את לקוחותיה גם כעמיתים לקרנות הפנסיה החדשות. בהתאם לאמור, עבור צירוף לקוחות חדשים כעמיתים בקרן הפנסיה המקיפה, תשלם החברה לאומגה עמלה בשיעור של 66% מדמי הניהול הנגבים מתוך דמי הגמולים של העמית, שיעור של 25% מדמי הניהול הנגבים בגין היתרה הצבורה (להלן ביחד: "העמלות") ובנוסף תגמול חד פעמי בשיעור של 50% מתוך דמי הניהול על היתרה הצבורה שהועברה בגין העמית לחברה. העמלות תשולמנה לאומגה בכפוף לכך שדמי הניהול שיישארו בחברה לא יפחתו מ- 0.25% מיתרה הצבורה ומ- 2% מדמי הגמולים לשנה.

ביום 18 בנובמבר 2013 נחתם תיקון שני להסכם ההפצה בין החברה לאומגה באופן הקובע כי החל מיום 1 ביולי 2014 תשלם החברה לאומגה שיעור חודשי של 30% מדמי הניהול הנגבים בגין היתרה הצבורה של העמית עבור שיווק קופות הגמל, קרנות ההשתלמות, קמ"פ וקרן הפנסיה הכללית, וכן 30% מדמי הניהול הנגבים בגין ההפקדות השוטפות של העמית עבור שיווק קופות גמל וקרן הפנסיה הכללית בלבד. שיעור התשלום בגין שיווק קרן הפנסיה המקיפה לא שונה במסגרת תיקון זה.

עוד נקבע כי שיעור תשלום העמלה ייבחן על ידי הצדדים מדי חציון ביחס למספר העמיתים המזכים ויתרתם המנוהלת בחברה מעת לעת, ויעודכן בהסכמת הצדדים במידת הצורך.

ביום 1 ביוני 2014 נחתם תיקון שלישי להסכם ההפצה בין החברה לאומגה כך שנקבע כי החל מיום ה-1 באפריל 2014 דמי הניהול שיישארו בחברה בגין ההפקדות השוטפות של העמית בקופות הגמל, לאחר ניכוי העמלה לאומגה, לא יפחתו מ-2%.

ביום 11 בדצמבר 2017, נחתם תיקון רביעי להסכם ההפצה, הקובע, כי החל מיום 1 באפריל 2017, תינתן הנחה בעמלת ההפצה שתשלם החברה לאומגה בשיעור של 25%. בנוסף עודכנה עמלת ההפצה שתשלם החברה לאומגה, בגין עמיתים שיצורפו החל מתאריך 1 באפריל 2017, כך שיעלה בקנה אחד עם האמור בתיקון 20 לחוק הפיקוח על הגמל, קרי, ניתוק זיקה בין עמלה לדמי הניהול.

7. ביטוח חיים קבוצתי

החל מה-1 במאי 2014, בהתאם להליך התחרותי שערכה החברה בנושא, ובהתאם לאישור שהתקבל מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, התקשרה החברה עם חברה אחות, פסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ, בפוליסות לביטוח חיים קבוצתי עבור חלק מעמיתי קופת הגמל "גדיש". במסגרת הפוליסות האמורות מוענקים לאותם עמיתים כיסויים ביטוחיים שונים כמפורט באותן פוליסות.

8. התקשרות עם סוכנויות ביטוח

החברה התקשרה עם מספר סוכנויות ביטוח המוחזקות בשיעורי אחזקה שונים ע"י חברה אחות, פסגות השקעות בסוכנויות ביטוח בע"מ, בהסכמי שיווק לצורך צירוף עמיתים לחברה. תנאי ההתקשרות ושיעורי התשלום עבור השיווק כאמור מעוגנים במסגרת אותם הסכמים.

9. תשלום מבוסס מניות

בחודש מאי 2014 אישר דירקטוריון החברה הקצאת אופציות נוספות הניתנות למימוש למניות בחברה האם למספר נושאי משרה בחברה בכפוף ליתר האישורים הנדרשים על פי כל דין, ובכלל זה אישור האורגנים המוסמכים של החברה האם ואישור דירקטוריון הבורסה, וזאת במסגרת תכנית אופציות לנושאי משרה ועובדים בחברה האם ובחברות הבנות שלה אשר אומצה בחברה האם. ראה ביאור 10.D.

ביאור 22 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

1. שיפוי נושאי משרה

בהתאם להחלטות האורגנים המוסמכים של החברה ושל החברה האם (להלן – החלטת השיפוי), ובכפוף להוראות כל דין, העניקה החברה האם, התחייבות לשיפוי נושאי משרה, כפי שיהיו מעת לעת, בה וביתר החברות בקבוצת פסגות לרבות בחברה לפיה בהתייחס לכל אחד מהם, מתחייבת החברה האם לשפותם, בגין כל חבות או הוצאה כמפורט בהחלטת השיפוי כאמור, עקב פעולה או מחדל שנושאי המשרה כאמור עשו בתוקף היותם נושאי משרה בקבוצת פסגות. סכום השיפוי המרבי אותו תשלם החברה האם על פי החלטה זו לכל נושאי המשרה בקבוצת פסגות, כאמור, במצטבר לא יעלה בכל מקרה על סך של 25% מהונה העצמי של החברה האם, כפי שיהיה, לפי הדוחות הכספיים של החברה האם הידועים לפני מתן השיפוי בפועל ובתוספת סכומים של יתרות הלוואות בעלים במצטבר, כפי שיהיו, בקבוצת פסגות, או על סך של 120 מיליון ₪, לפי הגבוה מביניהם (להלן - תקרת סכום השיפוי). יצוין, כי השפוי בגין חבות נושאי המשרה תינתן בקשר עם אירועים מסוימים כמפורט בהחלטת השיפוי.

השיפוי על פי החלטת השיפוי יינתן רק אם החבות או ההוצאה לא יכוסו בכל דרך שהיא, לרבות על ידי פוליסת ביטוח או שיפוי מצד ג' כלשהו. כמו כן, תקרת סכום השיפוי על פי החלטת השיפוי, אם וככל שיידרש, תחול מעבר (ובנוסף) לסכום שישולם כאמור במסגרת הביטוח או השיפוי כאמור.

בנוסף הוחלט כי בכפוף להוראות כל דין, החברה האם פוטרת בזה, מראש, נושאי משרה בקבוצת פסגות, [למעט בחברה ובפסגות חברה לביטוח (פ.ב) בע"מ] כפי שיהיו מעת לעת וכל אחד מהם בנפרד, מאחריות בשל כל נזק שייגרם או נגרם לה, בין במישרין ובין בעקיפין עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפיה וכלפי יתר החברות בקבוצת פסגות.

בהמשך לכניסתו לתוקף של חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה) התשע"א - 2011 ולכניסתו לתוקף של חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2011 התקבלו החלטות באורגנים המוסמכים של החברה ושל החברה האם, לאשר מתן ביטוח ושיפוי לנושאי המשרה בחברה האם ובחברות שבשליטתה (ככל שהוראות דין אלה רלוונטיות אליהן), לרבות בחברה, בגין מקרים שעל פי הוראות הדין הנ"ל ניתן לבטח או לשפות וכן לתקן את כתבי השיפוי הקיימים והעתידים בהתאם.

תקנוני החברה האם והחברה תוקנו בהתאם.

ביאור 23- ניהול סיכונים

א. כללי

החברה חשופה בתחומי פעילותה למספר סיכונים הן בפעילות קופות הגמל, קרנות הפנסיה והן כחברה מנהלת, בין הסיכונים העיקריים: סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

ניהול הסיכונים בחברה מתבצע בכפוף לדרישות והמסגרות הרגולטוריות שקובעות בין היתר את אופן ניהול הסיכונים השונים להן חשופות קופות הגמל קרנות הפנסיה וחשבון ההון העצמי. התהליך כולל את גופי הממשל התאגידי (הדירקטוריון והנהלה הבכירה) ומכיל שלושה מעגלי בקרה. ניהול נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה - ניהול ההשקעות בחברה מתבצע בכפוף להוראות ותקנות שנקבעו ע"י רשות שוק ההון, בין היתר תקנות ההשקעה, הוראות להבטחת קיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים לניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות והוראות בדבר השקעה באג"ח שאינן ממשלתיות.

בתחילת כל שנה, קובע הדירקטוריון מדיניות ניהול ההשקעות בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה. מדיניות זו מתבססת על ניתוחי מחלקת מחקר-מקרו ביחס למצב הכלכלה והשווקים ולהערכות מנהלי ההשקעות. מדיניות ההשקעות מתפרסמת באתר החברה. לחברה וועדת השקעות המתכנסת פעמיים בחודש, מקבלת סקירות על השינויים בשוקי ההון ובכלכלה הריאלית וקובעת בין היתר את האלוקציה הרצויה לאפיקים השונים, במסגרת מדיניות ההשקעות שנקבעה ובוחנת השקעה בנכסים לא סחירים. וועדת ההשקעות משמשת גם כוועדה לענייני אשראי, ובסמכותה בין היתר לקבוע מסגרות העמדת אשראי ללווים השונים.

בהתאם להחלטות ועדות ההשקעות והאשראי ולהחלטות השקעה פנימיות של מחלקת השקעות הכפופות למסגרות שנקבעו ע"י וועדת ההשקעות והדירקטוריון משקיעים מנהלי ההשקעות את כספי הקופות והקרנות. חשבון ההון העצמי- מנוהל בהתאם למדיניות ההשקעה שהגדיר הדירקטוריון. הוחלט על כינוסה של ועדת השקעות פנימית וכן על מנגנוני פיקוח ובקרה.

ג. דרישות חוקיות

מסגרת ניהול הסיכונים בחברה נשענת על הוראות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר בנושא ניהול סיכונים פיננסיים. ביום 1 באפריל 2014 נכנס לתוקפו הקודקס שבו האוצר קבע עקרונות לניהול סיכונים פיננסיים בגוף מוסדי במטרה למסד תשתית לניהול הסיכונים הגלומים בנכסי השקעה המוחזקים כנגד נכסי העמיתים, ווידוא, בין היתר, קיומם של תהליכים איכותיים לזיהוי סיכונים גלומים בנכסים המוחזקים כנגד מסכנות עמיתים ובנכסים אחרים של החברה. במסגרת יישום החוזר אושרו כלים ואמות מידה להערכת סיכונים מהותיים וכמותם תוך שימוש בכלים מקובלים (VaR, תרחישי קיצון) ודיווח להנהלת החברה, וועדת ההשקעות והדירקטוריון בתדירות הנדרשת. החברה מינתה מנהלת סיכונים העומדת בדרישות הרגולטוריות.

ד. סיכוני שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר 2017:

שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור הריבית (א)		
-1%	+1%	-1%	+1%	
(434)	434	1,656	(1,511)	רווח (הפסד)

ביאור 23- ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016:

שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור הריבית (א)		רווח (הפסד)
-1%	+1%	-1%	+1%	
(145)	145	10,363	(10,318)	

- א. ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.
- ב. השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה (בהתאם להגדרות ב-IFRS 7 אינן כוללות השקעות בחברות כלולות).
- ג. ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2017:

פריטים לא פיננסיים ואחרים	דולר ארה"ב אלפי ש"ח	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד		
			סה"כ	סה"כ	
1,132,519	1,132,519	-	-	-	נכסים:
71	71	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
75,487	75,487	-	-	-	רכוש קבוע
573	-	-	573	-	הוצאות רכישה נדחות
38,965	1,994	-	18,368	18,603	נכסי מיסים שוטפים
					חייבים ויתרות חובה
92,805	-	-	43,389	49,416	השקעות פיננסיות:
144	-	-	-	144	נכסי חוב סחירים
92,949	-	-	43,389	49,560	נכסי חוב שאינם סחירים
					סך כל השקעות פיננסיות
58,033	-	3,398	-	54,635	מזומנים ושווי מזומנים
1,398,597	1,210,071	3,398	62,330	122,798	סך כל הנכסים
715,801	715,801	-	-	-	סך כל ההון
249,549	249,549	-	-	-	התחייבויות:
369	-	-	-	369	התחייבויות בגין מסים נדחים
69,023	-	-	1,470	67,553	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו זכאים ויתרות זכות
363,855	-	-	-	363,855	התחייבויות פיננסיות
682,796	249,549	-	1,470	431,777	סך כל ההתחייבויות
1,398,597	965,350	-	1,470	431,777	סך כל ההון וההתחייבויות
-	244,721	3,398	60,860	(308,979)	סך הכל חשיפה מאזנית

ביאור 23- ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016:

סה"כ	פריטים לא פיננסיים ואחרים	דולר ארה"ב אלפי ש"ח	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
					נכסים:
1,145,259	1,145,259	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
82	82	-	-	-	רכוש קבוע
66,100	66,100	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
48,924	1,669	-	21,978	25,277	חייבים ויתרות חובה
					השקעות פיננסיות:
75,459	-	-	14,545	60,914	נכסי חוב סחירים
390	-	-	-	390	נכסי חוב שאינם סחירים
75,849	-	-	14,545	61,304	סך כל השקעות פיננסיות
78,681	-	-	-	78,681	מזומנים ושווי מזומנים
1,414,895	1,213,110	-	36,523	165,262	סך כל הנכסים
681,816	681,816	-	-	-	סך כל ההון
					התחייבויות:
215,481	215,481	-	-	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
463	-	-	-	463	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
2,277	-	-	2,277	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
59,593	-	-	1,166	58,427	זכאים ויתרות זכות
455,265	-	-	-	455,265	התחייבויות פיננסיות
733,079	215,481	-	3,443	514,155	סך כל ההתחייבויות
1,414,895	897,297	-	3,443	514,155	סך כל ההון וההתחייבויות
-	315,813	-	33,080	(348,893)	סך הכל חשיפה מאזנית

ביאור 23 - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם. מתוך יתרת הנכסים של החברה, סך של כ-151 מיליון ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחות מ-50% מההון הנדרש.

מועדי פירעון עתידיים

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הפיננסיות של החברה. היות שמדובר בסכומים שכוללים את תשלומי הריבית העתידיים, הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הפיננסיות במאזן. מועדי הפירעון של התחייבויות פיננסיות נכללו על בסיס מועדי הפירעון החוזיים. בחוזים בהן הצד שכנגד רשאי לבחור את עיתוי התשלום של סכום, ההתחייבות נכללת על בסיס של המועד המוקדם ביותר שבו החברה יכולה להידרש לשלם את ההתחייבות.

עד שנה (*)	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	סה"כ
ליום 31 בדצמבר 2017:			
92,496	296,225	-	388,721
התחייבויות פיננסיות			
ליום 31 בדצמבר 2016:			
108,249	388,722	-	496,971
התחייבויות פיננסיות			

(*) התחייבויות עד שנה כוללות סך של כ-92,496 אלפי ש"ח (31.12.2016 - 108,249 אלפי ש"ח) העומדים לפירעון לפי דרישה. התחייבויות אלו סווגו כעומדות לפירעון עד שנה למרות שמועדי פירעון בפועל עשויים להיות בשנים מאוחרות יותר.

ו. סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

ליום 31 בדצמבר 2017		
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים
92,949	144	92,805
בארץ		
92,949	144	92,805
סך הכל נכסי חוב		
ליום 31 בדצמבר 2016		
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים
75,849	390	75,459
בארץ		
75,849	390	75,459
סך הכל נכסי חוב		

ביאור 23 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים:

(א) נכסי חוב

דירוג מקומי				
ליום 31 בדצמבר 2017				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	A A ומעלה
92,805	-	-	5,166	87,639
144	144	-	-	-
92,949	144	-	5,166	87,639

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

דירוג מקומי				
ליום 31 בדצמבר 2016				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	A A ומעלה
75,459	-	-	1,437	74,022
390	390	-	-	-
75,849	390	-	1,437	74,022

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

(ב) סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

דירוג מקומי				
ליום 31 בדצמבר 2017				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB	A A ומעלה
38,965	38,965	-	-	-
58,033	-	-	-	58,033

חייבים ויתרות חובה

מזומנים ושווי מזומנים

ביאור 23 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

(ב) סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ) (המשך)

דירוג מקומי					
ליום 31 בדצמבר 2016					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB	A A ומעלה	
48,924	48,924	-	-	-	חייבים ויתרות חובה
78,681	-	-	-	78,681	מזומנים ושווי מזומנים

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים:

ליום 31 בדצמבר 2017		ענף משק
סה"כ	סכום אלפי ש"ח	
%		
0.16	144	אחר
22.09	20,535	בנקאות
77.75	72,270	אג"ח מדינה
100.00	92,949	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016		ענף משק
סה"כ	סכום אלפי ש"ח	
%		
0.51	390	אחר
19.18	14,545	בנקאות
80.31	60,914	אג"ח מדינה
100.00	75,849	סך הכל

2. **שווי הוגן.**

הערך בספרים של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מסויימים, לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. מידע בדבר השווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות. ראה ביאור 14 ב'.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

1. ביום 9 בנובמבר 2010 הוגשה על ידי עמית בקופת הגמל גדיש המנוהלת ע"י החברה (להלן - "הקופה"), תובענה (ת"צ 17626-11-10) ובקשה לאשרה כייצוגית (להלן - "התובענה" ו- "בקשת האישור" בהתאמה) בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו כנגד החברה וחברת האם.

התובע טוען כי עם הצטרפותו כעמית לקופה הובטח לו כי שיעור דמי הניהול שייגבו ממנו יהיה קבוע וכי החברה העלתה את שיעור דמי הניהול בהפרת ההתחייבות ומבלי לתת לו הודעה מוקדמת בת 60 יום. הוא ביקש כי תביעתו תאושר כייצוגית לגבי כל קבוצת העמיתים שקיבלו התחייבות נטענת לדמי ניהול בשיעור קבוע, ושדמי הניהול הנגבים מהם הועלו על ידי החברה ללא הסכמתם וכן את כל קבוצת העמיתים שדמי הניהול שלהם הועלו מבלי שקיבלו הודעה של 60 יום לפני ההעלאה (להלן - "הקבוצות").

המבקש אמד את הנזק לקבוצות בכ-40 מיליון ש"ח, עד למועד הגשת התביעה.

הצדדים הגיעו לפשרה ביחס לקבוצת עמיתים שדמי הניהול שלה הועלו ביום 1 בינואר 2010, מבלי שנמסרה להם הודעה על ההעלאה לפחות 60 יום מראש. לפי ההסדר, חברי הקבוצה יפוצו בסכום החיוב העודף ב- 60 הימים שלאחר ההעלאה. ביום 11 באוקטובר 2013 בית המשפט אישר את הפשרה. בהתאם לחישוב שערכה החברה סכום הפיצוי מסתכם לכ- 1,115 אש"ח. בנוסף, במסגרת הפשרה, החברה שילמה לתובע הייצוגי גמול של 50 אש"ח ולפרקליטיו שכר טרחה בסכום השווה ל- 10% מסכום הפיצוי לכלל חברי הקבוצה. החברה מקיימת את הסדר הפשרה.

ביום 23 בדצמבר 2013, הגיש חיים אופיר, התובע בת"צ 17626-11-10 תובענה ובקשה לאשרה כייצוגית, כנגד החברה והחברה האם.

התובע טוען כי הסדר פשרה שהושג בין הצדדים בתובענה הקודמת, התבסס על הצהרתה של החברה כי לא הייתה כל התחייבות כלפי עמיתי קופות הגמל גדיש כי שיעור דמי הניהול שייגבה מהם יהיה קבוע ויעמוד על 0.25% וכי לא נמצא כל מסמך המעיד על כך. לטענת התובע, ביום 6 באפריל 2013 פנה אליו מר צבי קרני, הגובר הראשי של פז לשעבר ואמר לו כי מצא מכתב מיום 22 במאי 2000 ששלח אליו מאגף קופות הגמל פנסיה וביטוח של בנק הפועלים שכותרתו "דמי ניהול קופות גמל עם עובדי פז". במכתב נכתב בין היתר כי דמי הניהול בקופות הגמל על שם "פז" הינם 0.25% בכל הקופות שברשותם, לצמיתות. לפיכך טוען המבקש כי החברה רימתה או לכל הפחות הטעתה את המבקש, את בית המשפט ואת היועץ המשפטי לממשלה כי לא קיימת החייבות כזו. המבקש עותר לכך שהסעיפים בהסדר הפשרה, אשר חוסמים את חברי הקבוצה בתובענה הקודמת להגיש תובענה נגד החברה בעילת ההתחייבות (להלן: "קבוצת המקורית"), יבוטלו או לחילופין, להצהיר כי כל אחד מחברי הקבוצה בתובענה הקודמת רשאי לתבוע את החברה בגין הפרת ההתחייבות לדמי ניהול בשיעור מופחת; לחייב את החברה לגלות את ההתחייבויות לגבי דמי ניהול בשיעור מופחת אשר ניתנו על ידי הבנק לכל אחד מעמיתי גדיש לצמיתות, לתקופה מוגבלת או ללא הגבלת זמן (להלן: "הקבוצה החדשה"); לחייב את החברה לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה החדשה את ההפרש בין דמי הניהול שנגבו ממנו בפועל לבין השיעור שהובטח לו על ידי הבנק או לחילופין, לחייב את החברה לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה המקורית את ההפרש בין דמי הניהול שנגבו ממנו בפועל לבין השיעור שהובטח לו על ידי הבנק במהלך שבע שנים שקדמו להגשת התובענה הקודמת; לחייב את החברה להימנע מהעלאת דמי הניהול לכל אחד מחברי הקבוצה החדשה בהתאם למשך ההתחייבות שניתנה לאותו חבר או לחילופין, לחייב את החברה להימנע לצמיתות מהעלאת דמי הניהול לכל אחד מחברי הקבוצה המקורית. לאחר הגשת תשובת החברה, הגיש התובע את תגובתו לתשובה. דיון קדם משפט התקיים ביום 30 בנובמבר 2014, במסגרתו ביקש בית המשפט לקבל את עמדתה של המפקחת על הביטוח. ביום 25 בפברואר 2015 הוגשה עמדת המפקחת על הביטוח, וביום 1 במרץ 2015 הוגשה התייחסות פסגות גמל לעמדתה. דיון קדם משפט נוסף התקיים ביום 3 במרץ 2015, במסגרתו טענה החברה לעניין השאלה האם המבקש הרים את הנטל לביטולו של הסכם הפשרה. דיוני הוכחות, במסגרתם נחקרו המצהירים מטעם הצדדים התקיימו ביום 30 ביוני 2015 וביום 10 בינואר 2016. ביום 30 במאי 2016 הוגשו סיכומים בתיק מטעם המבקש. החברה הגישה את סיכומיה ביום 10 בינואר 2017. סיכומי תשובה מטעם המבקש הוגשו ביום 12 במרץ 2017.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

2. ביום 15 באפריל 2012 הוגשה תובענה (ת"צ 16623-04-12) ובקשה לאשרה כייצוגית בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כנגד החברה, ע"י בתה של עמיתה בקופת הגמל גדיש, המנוהלת ע"י החברה (להלן: "הקופה"), אשר רשומה כמוטבת בקופה. טענות התובעת נוגעות לניהולם של כספים בחשבונות עמיתים שהלכו לעולמם. בין היתר, היא טוענת כי החברה אינה עושה די כדי ליידע מוטבים על קיומה של הקופה, כי החברה מערימה קשיים על מוטבים המבקשים לקבל מידע על הקופה וכי החברה העלתה דמי ניהול בחשבונות עמיתים שנפטרו ללא משלוח הודעה מוקדמת. סכום התביעה הייצוגית הוא 3.84 מיליארד ש"ח. סכום זה מורכב מסכום של 3.12 מיליארד ש"ח, שהתובעת טוענת כי אלו כספי עמיתים המופקדים בחשבונות אצל החברה. יתרת סכום התביעה הוא בגין העלאת דמי ניהול, אי מתן שירותים ו"נטילת החופש והשליטה בכספים". נטען כי החברה מפרה חובות אמון וחובות זהירות המוטלות עליה, בכך שאינה פועלת לאיתור בעלי הזכויות והזכאים לקבלת הכספים. החברה הגישה את תשובתה לבקשה לאישור התביעה כייצוגית והמבקשת הגישה את תשובתה לתגובת החברה. ביום 15 באוקטובר 2013 הוגשה מטעם המבקשת בקשה לגילוי ועיון במסמכים הבאים: הסכם הרכישה של קופת הגמל "גדיש" מחברת גד גמולים בע"מ, חברת בת של בנק הפועלים והסכם הרכישה של קופות הגמל מבנק לאומי. בית המשפט חייב את החברה לחשוף את הסעיפים הנוגעים לאחריות החברה לחובותיהם של הבנקים ואילו יתר הסעיפים הושחרו. ביום 5 בינואר 2014 וביום 20 בינואר 2014 התקיימו דיוני הוכחות במסגרתם נחקרו בחקירה נגדית העדים מטעמה של המבקשת והעד מטעם החברה. דיון הוכחות נוסף במסגרתו תימשך חקירתו של העד מטעם החברה התקיים ביום 30 במרס 2014. המבקשת הגישה ביום 27 במאי 2014 את הסיכומים מטעמה. החברה הגישה סיכומים מטעמה ב-1 בספטמבר 2014. ביום 1 במרס 2015 ניתנה החלטה לאשר לנהל את התובענה כתובענה ייצוגית. במסגרת ההחלטה, נקבע כי הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית היא "כל המוטבים של עמיתים שנפטרו שאת דבר היותם בעלי זכויות בכספים המוחזקים בידי המשיבה לא הביאה המשיבה לידיעתם, שלא קיבלו הודעה על העלאת דמי ניהול ושהמשיבה לא שלחה להם הודעות ודיווחים שוטפים. בקבוצה ייכללו גם עמיתים בחשבונות רדומים שנותק הקשר עמם שלא קיבלו הודעות שוטפות או הודעה על העלאת דמי הניהול". בהחלטה נקבע כי המבקשת הוכיחה ברמה הלכאורית הנדרשת בשלב זה של הבקשה לאישור תובענה ייצוגית את עילות התביעה הבאות - העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט ופגיעה באוטונומיה - נטילת החופש לעשות בכספים כרצונם. כן נקבע, כי הוכח ברמה הלכאורית הנדרשת בשלב זה של הבקשה לאישור תובענה ייצוגית כי נגרם למבקשת ולחברי הקבוצה נזק, בגין פגיעה באוטונומיה, העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ואי מתן שירותים וכי הם זכאים לפיצוי בגין נזקים אלה. החברה הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה ובקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה, אולם בית המשפט דחה את הבקשות. ביום 16 בספטמבר 2015 הגישה החברה כתב הגנה בהליך. בטרם הגשת כתב ההגנה, ביום 13 ביולי 2015 הגישה התובעת הייצוגית בקשה לעיון וגילוי במסמכים ובנתונים שהוגשו למשרד האוצר מכוח נוהל איתור עמיתים ומוטבים (חוזר גופים מוסדיים 2012-9-1). החברה התנגדה לבקשה. ביום 2 בפברואר 2016 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בה התקבלה הבקשה, ובית המשפט הורה על גילוי המסמכים תוך 30 יום מיום מתן ההחלטה.
- ביום 20 במרץ 2016 הגישה התובעת הייצוגית הודעה בעניין תיקון כתב התביעה, אליה צורף העתק התביעה שהתובעת הייצוגית מעוניינת לתקן ולאשרה כתביעה ייצוגית מתוקנת. במסגרת כתב התביעה המתוקן התובעת הייצוגית ביקשה להגדיל את סכום התובענה הייצוגית ל-4.678 מיליארד ש"ח, וכן ביקשה לבצע שינויים נוספים כגון הוספת עילות תביעה והוספת ראשי נזק שונים. בכוונת החברה להשיב להודעת התובעת הייצוגית בעניין תיקון כתב התביעה.
- ביום 11 ביולי 2016, התובעת הייצוגית הגישה את תשובתה לתגובתה של החברה בנושא תיקון כתב התביעה. יצוין כי במקביל, בחודשים האחרונים התקיימו מספר פגישות גישור בין הצדדים. הצדדים עדכנו את בתי המשפט המחוזי בדבר העברת התביעה הייצוגית לגישור. בהסכמת המגשרת והצדדים, מונה בודק מטעם המגשרת, אשר הציג ביום 18 בפברואר 2018 את ממצאיו בפני הצדדים והמגשרת. ביום 8 במרץ 2018 התקיימה פגישת גישור נוספת, אשר בסיומה הוסכם על המשך הליכי הגישור. ישיבת גישור נוספת נקבעה ליום 25 באפריל 2018.
3. ביום 31 בדצמבר 2015 הוגשה על ידי מספר עמיתים בחברות מנהלות שונות לבית המשפט תובענה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית כנגד החברה ומספר חברות מנהלות נוספות.
- בבקשה טוענים המבקשים שבזמנים מסוימים חרגו הנתבעות, וביניהן החברה, ממגבלות ההשקעה שנקבעו בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנות"), וזאת בגין קופות מסוימות. הסעדים שנתבעו בבקשה הם השבה של דמי הניהול בהתאם לקבוע בתקנות וכן פיצוי בגין הנזק שנגרם לחברי הקבוצה עקב החריגה ממגבלות ההשקעה. בבקשה נטען כי שווי התביעה אינו ניתן להערכה.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

3. (המשך)

ביום 3 באוגוסט 2016 הגישה החברה את תשובתה לבקשה והמבקשות הגישו תשובה לתשובה. ביום 24 בנובמבר 2016 הורה בית המשפט על העברת הדיון לבית הדין האזורי לעבודה. ביום 27 בפברואר 2017 התקיים דיון מקדמי בבית הדין האזורי לעבודה ובו הוחלט על הצורך לקבל את עמדת הממונה לגבי העניין הנדון. העמדה הוגשה ביום 23 במאי 2017. קדם משפט נוסף התקיים ביום 29 במאי 2017. דיון הוכחות התקיים ביום 19 בנובמבר 2017 ונקבעו מועדים להגשת סיכומי הצדדים.

4. ביום 17 בינואר 2016 הוגשה לבית המשפט על ידי חברת ולטר טים בע"מ ואורי אקרמן, בקשה לאישור תובענה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד אדלטק אחזקות (2006) בע"מ ("אדלטק אחזקות"), אדלטק נדל"ן בע"מ ("אדלטק נדל"ן"), יוסף אדלסבורג ("אדלסבורג"), אופיר גרינברג ("גרינברג") וחברת האם. המבקשים טוענים כי אדלטק אחזקות, אדלטק נדל"ן ואדלסבורג פעלו בסיועו של גרינברג לרכוש כמות מניות של קבוצת א.דורי בע"מ ("דוריי") על מנת לטרפד הצעת רכש שפרסמה ביום 13.12.2015 בעלת השליטה בדורי - חברת גזית גלוב ישראל (פיתוח) בע"מ.

על פי הנתען בעיקרי התביעה, אשר מוערכת בסכום של כ-217 מיליון ש"ח, החברה האם, אשר החזיקה ב-7.61% מהון המניות של דורי (ההחזקה במניות בפועל הינה על ידי החברה וחברה אחות של החברה), ביצעה מכירה חובלת, כאשר מכרה את מלוא אחזקותיה בדורי לאדלטק אחזקות ימים ספורים למועד מתן הודעת הקיבול להצעת הרכש. יצוין כי המניות נמכרו לאדלטק אחזקות במחיר הגבוה בכ-10% מהמחיר שהוצע בהצעת הרכש. עוד נטען בבקשה כי החברה האם ידעה שאדלטק אחזקות (אשר לאחר רכישת המניות הפכה לגורם שיכריע בגורל הצעת הרכש), תפעל להכשלת הצעת הרכש.

בבקשה נטען כי עילות התביעה הן בין היתר הפרת סעיפים 192-193 לחוק החברות, הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין, הפרה של עוולת הרשלנות והחובה לקיים חוזים בתום לב.

ביום 10 בינואר 2017 התקיים קדם משפט ראשון בהליך, במסגרתו הוחלט, בהמלצת בית המשפט, על הפניית המבקשים, אדלטק אחזקות, אדלטק נדל"ן ואדלסבורג להליך גישור. החברה האם אינה צד להליך הגישור. בישיבת גישור שהתקיימה ביום 15 באוקטובר 2017 הגיעו הצדדים לגישור להסכמה, וזאת מבלי שהחברה האם תידרש לשלם סכום כלשהו. ביום 3 בינואר 2018 התקיים דיון בו נדונה הבקשה לאישור הסכם הפשרה. בית המשפט הורה על פרסום מודעה בדבר הסכם הפשרה וכן הורה לשלוח את הסדר הפשרה ליועץ המשפטי לממשלה ולרשות לניירות ערך. קדם משפט לדיון בהתנגדויות ככל שתוגשנה נקבע ליום 9 באפריל 2018.

5. תביעה כנגד נושאי משרה לשעבר בקרן הע"ל ("הקרן")

ביום 1 באוקטובר 2009 הגישו הקרן וחברת הוד המדבר מלון בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה של הקרן) באמצעות משרד עו"ד ארנון שגב תביעה על סך 190 מיליוני ש"ח, כנגד 19 נתבעים ששימשו כנושאי משרה או דירקטורים בקרן או בחברת הוד המדבר מלון בע"מ בין השנים 1998 - 2006.

כתב התביעה מתרכז ב- 3 פרשיות עיקריות העוסקות בשיפוץ המלון בעלות כוללת של 100 מיליון ש"ח, קבלת דמי ניהול אסורים על ידי נושא משרה באמצעות חברה בבעלותו בשם פושקין ייעוץ וניהול השקעות בע"מ וכן קבלת בונוס בדמות מניות סחירות של בית השקעות דש אייפקס. לטענת הקרן והוד המדבר כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם של הנתבעים השונים נגרמו לתובעים נזקים כנטען בכתב התביעה.

ביום 11 בנובמבר, 2009 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב צו עיקול במעמד צד אחד על נכסיהם וזכויותיהם של הנתבעים מר מיכאל צולר ומר אברהם הירשזון וכן על נכסי חברת פושקין. צו זה, עיקל למעשה נכסים בשווי של למעלה מ-10 מיליוני ש"ח, לשם הבטחת ביצועו של פסק הדין בסיום ההליך.

ביום 10 ביוני 2015 התקבל פסק דין של בית המשפט הדוחה את תביעת הקרן על כל רכיביה, והעיקולים הזמניים שהוטלו בתחילת ההליך בוטלו. בית המשפט הוסיף כי על הנתבעים להגיש פרטה ביחס להוצאות שנשאו בהן אגב ניהול ההליך. לאחר הגשת הפרטה, אישר בית המשפט את סכומי ההוצאות הכוללים הפרשי הצמדה וריבית, ונתן לכך תוקף של צו לביצוע.

ביום 10 בספטמבר 2015 הוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. סיכומים מטעם המשיבים הוגשו ביום 22 באוגוסט 2016. סיכומי תשובה מטעם הקרן הוגשו ביום 1 בינואר 2017. ביום 13 בפברואר 2017 התקיים דיון במעמד הצדדים בפני בית המשפט העליון, וביום 2 באוקטובר 2017 התקיים דיון נוסף. נכון למועד הגשת הדוח, טרם התקבל פסק הדין.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

6. ביום 28 בינואר 2014 פורסם בכלי התקשורת כי שלושה בכירים בשוק ההון חשודים במספר עבירות, ובניהן: תרמית, שוחד והפרת אמונים.
- על פי הפרסומים, מבין החשודים נמנה מר משה גולדמן (להלן – "גולדמן") מנהל השקעות לשעבר בפסגות גמל, שסיים את תפקידו בקבוצת פסגות בסוף 2010 ומאז, למיטב ידיעת החברה, עובד כסמנכ"ל במנורה מבטחים.
- על פי הפרסומים, קיימים חשדות שבמהלך השנים 2013 – 2008 גולדמן יחד עם שני הבכירים האחרים (שאינם קשורים לקבוצת פסגות) ביצעו לכאורה פעולות אסורות אשר גרמו לכאורה לגריפת רווחים אסורים בהיקף של כ- 11 מיליון ש"ח על חשבון כספי עמיתים, ביניהם, עמיתי קופת "פסגות גדיש" שבניהולה של פסגות גמל. למיטב הבנת החברה, קבוצת פסגות אינה חשודה בפרשה.
- נציין כי, על פי הפרסומים בתקשורת מנובמבר 2015, התיק נמצא בפרקליטות המדינה לצורך החלטה אם להגיש כתב אישום.
7. ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט על ידי ערן ועודד אסולין, בקשה לאישור תובענה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד החברה (להלן: "תביעת אסולין").
- על פי האמור בכתב תביעת אסולין, מדובר בתובענה משלימה לתביעת "לילי לוי" ואשר עניינה בטענה בדבר חובה המוטלת על החברה לאיתור מוטבים/יורשים ומתן הודעה בדבר קיומה של פוליסת ביטוח חיים לעמיתים שנפטרו. לטענת התובעים, הפרה לכאורה החברה את חובותיה כנאמן על כספי העמיתים/מוטבים, בכך שמנעה לכאורה את זכותם של מוטבי/יורשי העמיתים לתבוע את תגמולי הביטוח מכוח פוליסת ביטוח, בשל התיישנות התביעה.
- התביעה מוערכת בסכום של 1 מיליארד ש"ח, כאשר עלות התביעה הן בין היתר הפרת חובת נאמנות לפי חוק הנאמנות, הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנוזקין וביצוע עוולת הרשלנות לפי סעיפים 35-36 לפקודת הנוזקין. ביום 15 בינואר 2017 הגישו המבקשים בקשה לקבלת היתר לצירוף חוות דעת לבקשת האישור, וביום 7 בפברואר 2017 הגישו המבקשים את חוות הדעת מטעמם. ביום 17 במרץ 2017 הגישה החברה בקשה להעברת הדיון לבית הדין האזורי לעבודה, וביום 13 בספטמבר 2017 הגישה החברה את תשובתה לבקשת האישור. ביום 13 בנובמבר 2017 התקבלה בקשת החברה להעביר את התיק לביה"ד האזורי לעבודה. ביום 31 בינואר 2018 המבקשים הגישו את תגובתם לתשובת החברה. קדם משפט נקבע ליום 16 באפריל 2018.
8. בימים 10 ו-18 באוקטובר 2016 הוגשו לבית הדין לעבודה כנגד החברה שתי בקשות לאישור תובענות ובקשה לאשרן כייצוגיות על ידי אלבז משה ווייט גלפרין שרון.
- המבקשים טוענים כי תקנוני קופת הגמל "גדיש" וקרן ההשתלמות "שיא" אשר היו בתוקף עד ליום 1 בינואר 2016 לא כללו בצורה מפורשת וברורה כי החברה זכאית לגבות "הוצאות ניהול השקעות" הקבועות בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), תשס"ח-2008. משכך, החברה לא הייתה לכאורה זכאית לגבות מהעמיתים בקופה הוצאות כלשהן, אולם בפועל גבתה החברה מהעמיתים הוצאות אלה.
- לטענת המבקשות, החברה הפרה בהתנהלותה האמורה את תקנון הקופה המנוהלת על ידה, ועל כן עליה להשיב את סכומי הוצאות ניהול השקעות שנגבו מהעמיתים.
- התביעות האמורות מוערכות בסכום כולל של כ-330 מיליון שקל. ביום 9 באפריל 2017 החברה הגישה את תשובתה לבקשות. ביום 3 בדצמבר 2017 הגישה המבקשת תגובתה לתשובת החברה. ביום 11 בינואר 2018 התקיים קדם משפט בתיקים. התיקים נקבעו להוכחות ליום 12 ביוני 2018 ו-15 ביולי 2018.
9. ביום 26 בינואר 2017 הגישה עמותת איגוד העמותות לזקן בישראל ("המבקשת") תביעה נגד החברה בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים ועמה בקשה לאשרה כייצוגית. מדובר בתביעה כספית ולצווי עשה.
- בבקשה טוענת המבקשת שהחברה לא היתה רשאית לנכות מנכסי העמיתים הוצאות ישירות בגין ביצוע עסקאות בנכסי קרנות הפנסיה שבניהול החברה.
- הסעד הכספי שהתבקש בבקשה הוא השבת ההוצאות הישירות שנגבו מנכסי קרנות הפנסיה בגין ביצוע עסקאות בנכסי הקופה. נטען כי שווי התביעה אינו ניתן להערכה בשלב זה. ביום 4 בינואר 2018 החברה הגישה את תשובתה לבקשה. דיון מקדמי נקבע ליום 13 במאי 2018.
10. ביום 26 בפברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א כנגד החברה וכנגד החברות איילון פנסיה וגמל ובע"מ והפניקס חברה לביטוח בע"מ ("המשיבות") בקשה לאישור תובענה כייצוגית על ידי עמותת צדק פיננסי ("המבקשת").

ביאור 24 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. התחייבויות תלויות (המשך)

10. (המשך)

המבקשת טוענת כי המשיבות גבו לכאורה דמי טיפול עבור הקמת הלוואות לעמיתים או הטיפול בהן בניגוד לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. עיקרי עילות התביעה הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט.

על פי כתב התביעה, סך הנזקים של חברי הקבוצה שנטלו הלוואות מהחברה עומד על כ-5.3 מיליון ש"ח. ביום 17 בדצמבר 2017 ולאחר שהתקיים דיון בעניין, הוחלט כי כל התובענות שהוגשו באותו נושא יידונו תחת מותב אחד. עוד הוסכם במסגרת הדיון הנ"ל כי הצדדים יופנו תחילה להליך גישור. ישיבת גישור ראשונה במסגרתה הוצגו עיקרי המחלוקות ביום 18 במרץ 2018. ישיבות המשך לגישור צפויות להתקיים ביום 26 במרץ 2018 וב-16 באפריל 2018.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות לעיל, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשה לאישור התובענה כייצוגיות תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברה ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה.

הסכום הנתבע	
מיליוני ש"ח	כמות תביעות
3,840	1
1,794	8

תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:

בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:

סכום ההפרשה הכולל בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל מסתכם בכ- 30,000 אלפי ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2017 ובכ- 19,966 אלפי ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2016.

ככלל קיימת חשיפה אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטורים והנחיות של הממונה בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן וכן בביקורות של רשויות רגולטוריות, ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות כספיות, תפעוליות ומשפטיות.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)**ג. התקשרויות****הסכמי שירותי תפעול קופות גמל**

החל מיום 1 בינואר 2014, החברה קשורה בהסכם תפעול עם בנק הפועלים בע"מ בלבד. במסגרת הסכם התפעול מעניק הבנק לחברה, עבור כל קופות הגמל המנוהלות על ידה, שירותי תפעול, back office (משרד אחורי) וניהול חשבונות עמיתים הכוללים, בין היתר, דיווחים לעמיתים ולרשויות, שירותי מחשוב והעברות תשלומים (להלן: "שירותי תפעול"). בתמורה לשירותי התפעול, הבנק זכאי לעמלת תפעול בשיעור כפי שנקבע בהסכם.

ביום 3 ביולי 2017, הודיע בנק הפועלים לפסגות גמל כי הסכם שירותי התפעול בינו לבין פסגות גמל יבוא על סיומו במועד בו תודיע לפסגות גמל לבנק על סיומו, ובכל מקרה לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2018 ("מועד הסיום").

ביום 11 בפברואר 2018 התקשרה פסגות גמל עם מל"ם גמל ופנסיה בע"מ ("מל"ם") בהסכם שירותי תפעול עבור קופות הגמל המנוהלות על ידי פסגות גמל (כפוף להשלמת מספר נספחים להסכם).

בהתאם להוראות ההסכם נקבע כי מל"ם תחל להעניק לפסגות גמל את השירותים מכוח ההסכם האמור לא יאוחר מיום 1 בינואר 2019, כאשר תקופת ההסכם נקבעה עד ליום 31 בדצמבר 2021 ("תקופת ההסכם").

במסגרת הסכם התפעול עם מל"ם נקבע כי החברה תהא זכאית להנחות מתוך התשלומים עבור שירותי התפעול. עוד נקבע בהסכם כי במידה ותבחר החברה לסיים את התקשרותה עם מל"ם בטרם סיום תקופת ההסכם תחויב החברה להשיב את ההנחות כאמור, והכל בהתאם ובכפוף לתנאי ההסכם.

ביאור 25 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריה**א. מינוי מנכ"ל, מנהלת כספים ויו"ר דירקטוריון לחברה**

1. החל מיום 26 באוקטובר 2017, ובהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, ודירקטוריון החברה, מכהן מר שלמה פשה כיו"ר דירקטוריון החברה במקומו של מר ברק סורני.
2. ביום 31 בדצמבר 2017 סיימה גב' ענת כנפו תבור, את תפקידה כמנכ"ל החברה וכמנהלת חטיבת חסכון ארוך טווח בקבוצת פסגות.
3. החל מיום 1 בינואר 2018 מכהן מר מיקי אסף כמנכ"ל החברה.
4. בחודש פברואר 2018 אישר דירקטוריון החברה את מינויה של הגב' יפעת מזרחי כמנכ"ל החברה במקומו של מר מיקי אסף, וזאת בכפוף לאישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון. נכון למועד חתימת הדוחות הכספיים טרם התקבל אישור הממונה למינוי האמור.
5. החל מיום 1 בינואר 2018 מכהנת גב' לילי שלום כמנהלת הכספים של החברה.

ב. התקשרות בהסכם שירותי תפעול קופות גמל

לפרטים בדבר התקשרות בהסכם תפעול עם מל"מ והעברת הגמל לתפעולו, ראה ביאור 24ב'.

ג. קופת גמל לחיסכון לכל ילד

ביום 30 בנובמבר 2015 נקבעה הוראה בחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015 ו-2016) התשע"ה-2015 לפיה יופקדו כספים עבור ילדים אשר יועמדו לרשותם החל מגיל 18. ביום 19 בספטמבר 2016 פורסם צו הביטוח הלאומי (סכום החיסכון הנוסף) התשע"ו, ביום 6 בנובמבר 2016 פורסמו חוזר קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד 2016-9-20 וכן תקנון תקני לקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד וביום 14 בנובמבר 2016 פורסמו תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ז-2016. על פי הוראות אלו ניהול החיסכון לכל ילד יבוצע במשכיר פיננסי – קופת גמל להשקעה על שם הילד הזכאי או חשבון חיסכון בבנק, כאשר ברירת המחדל תהיה קופת גמל להשקעה (למעט חריגים). המוסד לביטוח לאומי יפקיד 50 ש"ח בכל חודש למכשיר החיסכון עד הגיע הילד לגיל 18, ובנוסף הורה יוכל להקצות 50 ש"ח נוספים מתוך קצבת הילדים לחיסכון. הכספים המופקדים לקופה יהיו פטורים ממס במעמד ההפקדה. בנוסף יעביר המוסד לביטוח לאומי מענקים במועדים הקבועים בחוק.

ביום 26 בספטמבר 2016 פורסמה הזמנה להציע הצעות לבחירת בנקים וקופות גמל כמנהלי כספי חיסכון ארוך הטווח בתכנית חיסכון לכל ילד. על פי תנאי ההזמנה ההתקשרות תהיה ל-6 שנים, כאשר לאחר תקופה זו יחליט הביטוח הלאומי האם להאריך את ההתקשרות.

ביום 8 בנובמבר 2016 נתקבלה הודעה רשמית מועדת המכרזים על זכייתה של החברה במכרז. קופות הגמל לחיסכון לכל ילד החלו פעילותן בינואר 2017. על פי הערכת הביטוח הלאומי, היקף ההפקדות לכלל החסכונות צפוי לנוע בשנים הקרובות סביב כ-4 מיליארד ש"ח בשנה, אשר על פי תוצאות המכרז יתחלקו בין 22 גופים שונים.

ביאור 25 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריה (המשך)**ד. חוזר הממונה - "הוראות לעניין בחירת קופת גמל"**

ביום 13 במרס 2016, פרסמה הממונה חוזר "הוראות לעניין בחירת קופת גמל" ("החוזר") ותיקון פורסם ביום 3 ביולי 2016.

בחוזר זה נקבעו הוראות המסדירות את התנאים לפיהם תהיה חברה מנהלת של קרן השתלמות או של קופת גמל לקצבה רשאית לצרף עמית לקופה במקרה שבו הצירוף נעשה בידי מעסיקו (כלומר מבלי שחתם העמית על טופס הצטרפות).

הממונה על שוק ההון יקבע באמצעות הליך תחרותי שתי קרנות פנסיה חדשות מקיפות לפחות, שכל אחת מהן תהווה קופת ברירת מחדל. מעסיק שלגבי עובדיו לא נקבעה קופת ברירת מחדל אחרת, יידע את עובדיו לגבי אחת מקרנות ברירת המחדל הנבחרות ובדבר הסדר דמי הניהול המרביים שנקבעו לגבי הצטרפות אליה. ההליך התחרותי הראשון לבחירת קרנות פנסיה נבחרות התקיים והינו בתוקף מיום 1 בנובמבר 2016 למשך שנתיים. הליך תחרותי נוסף יתקיים כל שהחל מיום 1 בנובמבר 2018 יבחרו כל 3 שנים, שתי קרנות פנסיה נבחרות.

כמו כן, מעסיק רשאי לבחור לבד בקרן ברירת מחדל על ידי התקשרות בהסכם פרטני, לתקופה שלא תעלה על חמש שנים, עם חברה מנהלת של קופת גמל לקצבה או קרן השתלמות, ובלבד שנבחרו בהליך תחרותי ובהתאם לתנאים ואמות מידה שנקבעו על ידי הממונה בחוזר.

ביום 1 באוגוסט 2016 הודיעה רשות שוק ההון כי הזוכים בהליך התחרותי אשר יהוו קרנות ברירת המחדל הנבחרות הן קרנות הפנסיה של חברת מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ והלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ.

ביום 3 בדצמבר 2017 פורסם חוזר 2017-9-25 הוראות לעניין בחירת קופת גמל – תיקון, אשר קובע כי במידה ובהסכם ברירת מחדל שהיה בתוקף ביום 13 במרץ 2016, נקבע ששיעורי דמי הניהול שנקבעו בו או נגבו מכוחו לגבי עובד מסוים נכון למועד האמור, עמדו על שיעורי דמי הניהול המירביים הקבועים בהוראות הדין, יתקצר מועד תוקף ההסכם והוא יהיה בתוקף עד לתום תקופת ההסכם אך לא יאוחר מיום 31 במרץ 2018.

הוראות חוזר זה הביאו להאצת השחיקה בדמי הניהול בתעשייה. כמו כן, התיקון לעניין שינוי הוראות המעבר להסכמים קיימים עשוי להביא להגברת התחרות ופתיחת מכרזים רבים בשוקי הפנסיה וההשתלמות, וכן לשחיקה נוספת בדמי הניהול ובהכנסות.

ה. יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים

ביום 11 ביוני 2017, פורסם חוזר מס הכנסה מס 4/2017 רשות המסים בנושא: יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים אשר קובע כי על המעסיק לבחון את הסכומים בקופה מרכזית לפיצויים נכון ליום 31 בדצמבר 2016, לפי החלוקה

הבאה: 1) סכום במחלוקת - סכום לכיסוי תשלום תביעות בנושא פיצוי פיטורים של עובד שתחילת עסקתו קדמה ליום 31 בדצמבר 2007 (להלן: "עובד 2007"), שטרם הסתיימו. 2) סכום לעובדי 2007 - סכום זה מורכב מהחבות בגין עובדי 2007 בניכוי הזכויות הצבורות לעובדי 2007 שהופקדו בקופות אישיות על שמם. 3) עודף - במידה והיתרה בקופה מרכזית לפיצויים גבוהה ב-110% מהסכום במחלוקת תוספת הסכום לעובדי 2007 (סעיפים 1 ו-2 לעיל). סכום זה יהווה עודף.

החוזר מפרט כיצד ישמש העודף במהלך שנת המס מתייחס לסוגיית הבעלות בקופה המרכזית לפיצויים. כמו כן, החוזר מתייחס גם לעניין משיכת כספים מקופה מרכזית לפיצויים. יובהר כי חוזר העברת כספים מקופת גמל מרכזית לפיצויים מהווה נדבך משלים עבור חוזה זה.

ביום 4 במרץ 2018, פרסמה רשות המסים הודעה על הארכת תוקף והבהרה ליישום הוראות חוזר מס הכנסה מס 4/2017 רשות המסים בנושא: יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים.

ו. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשע"ח - 2017

בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009, נקבעו הוראות בקשר עם אופן רכישה ומכירה של ני"ע בידי החברה המנהלת, ביניהן נקבע כי רכישה או מכירת ניירות ערך (שירותי ברוקראז') בידי משקיע מוסדי תבצע לאחר קיום הליך תחרותי בתנאים הקבועים בתקנות, לבחירת ספק השירות האמור, וכי רכישה ומכירה כאמור תתאפשר באמצעות צד קשור, ובלבד שהעמלות בגין עסקת רכישה או מכירה של ניירות ערך לא יעלו על 20% מסך העמלות ששולמו בשל כלל העסקאות שביצע המשקיע המוסדי במהלך השנה וכן שהעמלה שתשולם לצד קשור, וכי יתקיימו תנאים אחרים אשר נקבעו בתקנות.

ביום 1 בנובמבר 2017, פורסם תיקון לתקנות אלו. בהתאם לתיקון זה, יגדל מספר המשתתפים המינימאלי בהליך התחרותי וההליך התחרותי יערך בנפרד לכל אפיק השקעה בניירות ערך כפי שיוגדר על ידי ועדת השקעות. התיקון האמור אף קובע לראשונה חובה לעריכת הליך תחרותי ביחס להחזקת ניירות ערך (שירותי משמורת). בהקשר זה, נקבע כי הליך תחרותי על החזקה של ניירות ערך יבוצע אחת לחמש שנים לפחות. התיקון מפרט חריגים להוראות אלו. תיקון זה עשוי להביא להפחתת עמלות החזקת ניירות הערך ועמלות קנייה ומכירה ולהגברת התחרות בתחום זה כתוצאה מחובת ביצוע המכרז.

ביאור 25 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריה (המשך)

ז. **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017**
 ביום 16 בינואר 2017, פורסם תיקון לחוק קופות גמל. במסגרת תיקון זה נקבע כי החל מיום 1 באפריל 2017, עמלת ההפצה כאמור בחוק לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית.

ח. **הבהרה - הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני**
 ביום 4 בפברואר 2018, פורסמה הבהרה על-ידי הממונה בנושא הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני שה. 2017-22603. בהתאם להבהרה גוף מוסדי רשאי לשלם עמלת הפצה עבור עסקה שהיא חלק מייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני בלבד. כן הובהר כי אין בכוונת רשות שוק ההון להפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לה בכל הקשור לפעולות הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס לעמלת הפצה ששולמה לסוכן ביטוח פנסיוני לפני פרסום הבהרה זו בשל ביצוע עסקה ללא הליך שיווק פנסיוני.

ט. **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)**
 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), תשס"ח-2008 (להלן: "התקנות") קובעות מהן סוגי ההוצאות הישירות שגוף מוסדי רשאי לגבות מחשבונות העמיתים. במסגרת תקנה 3 לתקנות נקבעה הוראת שעה עד לסוף שנת 2017 (להלן: "הוראת השעה"). הוראת השעה הרחיבה את סוגי הוצאות הישירות אשר ניתן לגבות מחשבונות העמיתים. לחלק מהוצאות ישירות נקבעה מגבלה בשיעור של עד 0.25% מסך כל השווי המשוער של נכסי הקופה.
 ביום 3 בדצמבר 2017, פורסמה טיוטת תיקון לתקנות. עיקרי השינויים בתיקון המוצע ביחס לתקנות:
 1. הפיכת הוראת השעה שנקבעה בתקנות, להוראת קבע.
 2. ביטול האפשרות להכיר בהוצאה ישירה בגין תעודות סל אשר חשיפתה לנכסים שהונפקו בישראל;
 3. בוטלה, האפשרות להכיר בהוצאה ישירה בגין העמדת משכנתאות לפי מגבלות שהורה עליהם הממונה.
 4. נוספה אפשרות להשקיע בקרן טכנולוגיה עילית כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.
 נכון למועד פרסום הדוח, טרם פורסם תיקון לתקנות והוראת השעה לא הוארכה. בהתאם לכך, בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה על החברה.

*

*

*